

A MAGYAR NÉPKÖLTÉS REMEKEI

**SAJTÓ ALÁ RENDEZTE ÉS
BEVEZETÉSEL ELLÁTTA
VIKÁR BÉLA**

**MÁSODIK KÖTET
BALLADÁK, ROMÁNCOK STB.**

FRANKLIN-TÁRSULAT KIADÁSA, 1906.

TARTALOM

BALLADÁK ROMÁNCZOK ÉS ROKONNEMŰEK.

JULIA SZÉP LEÁNY.
A KIRÁLYFI.
HÁROM ÁRVA.
GÖRÖG ILONA.
IHON NEVEKEDÉK...
BÁTORI BOLDIZSÁR.
SZÉP ILONA.
A MEGSZÖKÖTT ÉS VISSZATÉRT FELESÉG. *A)*
A MEGSZÖKÖTT ÉS VISSZATÉRT MENYECSKE. *B)*
A HEGYI TOLVAJ.
BARCSAI.
ASSZONYTÖRVÉNY.
KAPITÁNYNÉ LESZEK.
FEHÉR LÁSZLÓ.
MAGYARÓSI TAMÁS.
VÉGRENDELET.
KIS GERŐ ISTVÁNNÉ.
A SÁRGA HASU KIGYÓ.
KŐMIVES KELEMEN.
SIROKI ERDŐBEN.
SZOMSZÉD LEGÉNY GYURKA.
AZ KELL NEKEM! *A)*
AZ KELL NEKEM! *B)*
MIKOR JÖN VISSZA.
ANYÁM ÉS ÉN.
KATA ÉS ÉN.
BIRÓ SZÉP ANNA.
A HALÁLRA TÁNCZOLTATOTT LEÁNY.
A TRÉFÁS JUHÁSZ.
A MEGÖLT LEGÉNY.
IFIU JÁNOSNÉ.
ÁRVA GILICZÉRŐL.
UGRON JÁNOS.
BETLEN ANNA.
A PÓSTA.
A SZÉKELY KATONA.
SZÉP JULIA.
AZ ASSZONY.
BUDAI ILONA.
SZÜCS MARIS.
KÁDÁR KATA.
HOMLODI ZSUZSÁNNA.
A GYÁVA.
FOGARASI ISTVÁN.
FOGADÁS.
KICSI NEMES LEGÉNY.
JÁNOS.
DANCSUJ DÁVID.
SÁRI ASSZONY.
KEREKES IZSÁK.
A BÖLCSŐ MELLETT.
A VENDÉGLÁTÓ ANYA.
BIRÓ MÁTÉ.
HAJNALBAN, HAJNAL ELŐTT.
A FOGOLY KATONA.

A SEREG.
A RAB LEGÉNY.
A PÁVA.
LEVÉL A RABSÁGBÓL.
HÁROM TOLVAJ LEGÉNY.
UJ LEGÉNY.
A KISASSZONY.
A SEBESÜLT VITÉZ.
A PIPA-CSÁRDÁBAN.
TULSÓ SORON.
A LECZKE.
A HAMIS ASSZONY.
AZ AJTÓN.
LÓ ÉS LEÁNY.
PISTA BÁCSCI.
A MOLNÁRLEGÉNY KEDVESE.
GEGŐ ÉS KATI.
ESŐ ALATT.
MIHÁLY GAZDA.
GOMBOSNÉ.
A MEGÉGETT GULYÁSLEGÉNY.
AZ ÉN LOVAM...
NINCSEN SZÉNA...
KISPÁL IMRE.
GYÖNGE ANDRIS.
BALOG JÓZSI.
FORRÓ JULIS.
DÉNE JÓZSI.
OLÁH PÉTER.
AZ EBFALI NAGY FUTÁS.

VIRÁGÉNEKEK.

TÜZRAKÓ DAL.
VIRÁGOS SZENT JÁNOS HIVÁSA.
TÜZUGRÁS.
KIHÁZASÍTÁS. 1.
KIHÁZASÍTÁS. 2.
VIRÁGOK VETÉLKEDÉSE.
DIÓ-DAL.
CSERESZNYE-DAL.
MÁRIA-ÉNEK.
KUTBA NÉZÉS. 1.
KUTBA NÉZÉS. 2.
A HÁROM VIRÁG 1.
A HÁROM VIRÁG 2.
SOHASEM TARTOTTAM.
DUNA PARTJÁN KÉT SZÉP NÁDSZÁL..
AJ, ÉN IS TARTOTTAM...
FÁJ A SZIVEM EZEKÉRT...
SZŐLLŐHEGYBE, TEMETŐBE
ZSUZSA ASSZONY - JANC SI URAM.
AZ ÉN KUTYÁM...
ÉN KIMENÉK...
ODA KÜNN A CSÖNGŐBEN...
TÖRÖKB UZA POGÁCSÁNAK...
VISZIK, VISZIK A SZILVÁT...
SÁRGA CSIKÓ, CEENGŐ RAJTA...

A VIOLÁT...
TELI KERTEM ZSÁLYÁVAL...
INGÓT-BINGÓT TERMETT A FA...
TÜZ VILLOG, NAP RAGYOG...
BARÁTIM, PAJTÁSIM...
OH, ÉN ÉDES KARVALYKÁM...
PÁVAÉNEK.
KIZÖLDÜLT...
EGY SZOMBATON ESTE...
CSIKSZÉK KÖZEPÉBEN...
HAJ, FÜRJECSKÉM...
VÁROS VÉGÉN...
A SZEKENI PIACZON...
KŐHÁZ MELLETT...
HESS, LÉGY...
KICSI DOBOS...
UPPÁ, CZUPPÁ, FÉLTEKENŐ!
HÁROM ITCZE KÖMÉNYMAG...
ROMLIK SZIVEM...
NYERIT A LÓ...
ÉGBŐL SZÁLLOTT DALI MADÁR...
DIÁKUTCZÁN...
RÓZSI ASSZONY SZÉP BOKÁJA...
KIVIRÁGZOTT A DIÓFA...
SZÉLES VIZ A RAJNA.
A KÉT LEÁNY.
EGYKOR KÉT LEÁNY.
A HÁROM LEÁNY. A)
A HÁROM LEÁNY. B)
A HÁROM LEÁNY. C)
A VÉN LEÁNY.
REGÖS ÉNEK.

PÁSZTORÉLET, BETYÁRÉLET.

AZ ALFÖLDI CSIKÓS.
JUHÁSZBOJTÁR DALA.
NEM KELL NÉKEM KÖPÖNYEG...
A BÉRES.
ŐSZ AZ IDŐ...
A KÖNYI CSÓSZ.
VIG ÉLET.
ALADÁRON...
KORCSMÁROSNÉ.
KISZÁRADT...
DÖMÖTÖR FELÉ...
DEBRECZENI KERÉK ERDŐ...
KISZÁRADT A TÓBÓL...
KANÁSZDAL.
SZÁRAZSÁG...
KANÁSZ VOLTAM...
A NYÁJ UTÁN.
MEGÁLLOTT A GULYA...
A MEGGYESI PUSZTÁN.
NEM AKAR A VEZÉRÜRÜM LEGELNI...
VOLT PARIPÁM...
A JUH.
KARIKÁBA...
ITTHON VAN-E A KANÁSZ?

SZÜLETETT ENGEM AZ ANYÁM...
FALKÁM KÖZÖTT...
JUHÁSZDAL.
SZÉP ASSZONY JUHÁSZA.
ESZTERHÁZI KANÁSZ NÓTÁJA.
GULYÁS VAGYOK.
BE VAN AZ ÉN SZÜRÖM UJJA KÖTVE.
BETYÁR-ÉLET.
BOGÁR IMRE.
IGYÁL...
ÉN IS VOLTAM KIS BÁCSKÁBA...
ERDŐK MEZŐK...
SZÓL A CSENGŐM...
JÖHET MÁR!
RÓZSA SÁNDOR.
A SZÉCHENYI SZÉP GULYÁJA.
BARABÁS.
BÁCSKÁBAN.
ANGYAL BANDI.
A JÓ CSIKÓ.
CSEHÓ PISTA.
ISTEN HOZZÁD, SZÜLÖTTEM FÖLD...
BETYÁR VAGYOK...
A JUHÁSZBOJTÁR.
HITEL.
TISZA PARTJÁN...
A LÓTOLVAJ.
A BETYÁR UTAZÓLEVELE.
AZ ÁRTATLAN.
HORVÁT JÓSKA.
TOLVAJPRAKTIKA.
BIMBÓ JÓSKA.
HAT CSIKÓÉRT.
UGY ÉG A TŰZ, HA LOBOG...
AZ EGYESBEN.
A KOCSMÁROSLEÁNY. A)
A KOCSMÁROSLEÁNY. B)
TÖMLÖCZBEN.
JÁGER JÓSKA.
SOBRI JÓSKA AZ ERDŐBE...
A BETYÁR BÚJA.
SOBRI.
A LÉGRÁDI RÉVNÉL.
A KOVÁCSNÁL.
MIKOR MÉG ÉN KICSIN VOLTAM...
MÁR EZUTÁN SOKAT JÁROK...
VAN KANTÁROM...
FELSŐFÖLI BETYÁRGYEREK.
A LÓ NYOMA.
BUJDOSÓBAN.
JÓ VOLNA ELLOPNI.
NAGY A VILÁG...
JANKOVÁCSI PUSZTÁBAN.
MIHÁLDIBAN.
JUHÁSZ ANDRÁS.
RÓZSA SÁNDOR.
A MARCZALI NAGY RABLÁS.
A BETYÁR KEDVESE.

HAZA ÉS KIRÁLY.

ÉNEK ISTVÁN KIRÁLYRÓL.
BUGA JAKAB ÉNEKE.
JAJ MÁR MINÉKÜNK...
A MARAKODÓK.
HAZÁM...
GALICZIA SZÉLÉN...
SZOMORUSÁG.
KATONÁNÉ.
TISZAPARTRA...
FUVOM AZ ÉNEKET...
KIS-HODÁJON...
ÉSZAK FELŐL...
A GŐZÖSNEK...
ZSINDELYEZIK A SOPRONI NAGY KOCSMÁT.
A TATAI TEMPLOM ELŐTT...
NEM SOKÁ ESZEM AZ APÁM KENYERÉT...
HUSZÁR LESZEK...
ÜTKÖZET ELŐTT.
CSAK EGY KÉRÉS.
ELKÜLDÖTTE FERENCZ CSÁSZÁR...
BUCSU OLMÜTZTŐL.
BESOROZOTT A NÉMET...
HETVEN PÓSTÁNYIRA.
PERCZEL MÓRICZ.
JAJ BE MAGAS HEGYET LÁTOK!
UJSÁG.
NE TANITSON ENGEM SENKI...
BORJU ÉS BAKKANCS.
KESE FÜLE, FARKA VAN...
SOHASEM VÉTETTEM...
KI A HUSZÁR?
TISZÁN-DUNÁN...
EZER ESZTENDEJE...
FELSZÁNTOM A KIRÁLY UDVARÁT...
DE MEGUNTAM...
ERRE, ARRA ORSOVÁRA...
A MIKLÓSHUSZÁR.
KÓCSAGTOLLAM...
HARCZBAN ÉS HARCZ UTÁN.
ISTEN HOZZÁD, NÓGRÁD!
ELKÉSZÜLT MÁR...
ÉDES ANYÁM, MIÉRT SZÜLTÉL...
ÉDES ANYÁM, ÉDES ANYÁM...
DE SZERETNÉK A CSÁSZÁRRAL BESZÉLNI...
SZENT-MIKLÓSRA...
A KIRÁLY RUHÁJA.
SÁRGA VÁROSHÁZA...
VÁRMEGYEHÁZ...
SÁRGA LÓ...
KIRÁLY KATONÁJA.
NEM BÁNOM ÉN...
LOVASBÓL BAKANCSOS.
SZÉP A HUSZÁR...
MÁR ELJÖTT AZ A NAP...
SÁRGÁRA VAN...
A SZEGEDI KASZÁRNYA...
MEGY A GŐZÖS...
BÁTORKESZIN...

HA BEMEGYEK...
ZSINDELYEZIK...
KIÁLLOTTAM...
MÁR MINÁLUNK...
EGER FELŐL JÖN A TÖRÖK...
A HUSZÁR.
NEM ŐRZÖM ÉN...
A KATONÁNAK...
A SZÉGYENLŐS.
ÁRVA VAGYOK...
FERENCZ JÓZSEF HIVAT.
AZ A LEGÉNY...
A GYÁLAI CSÁRDA...
MAGYAR HUSZÁR.
SÁRGA LÁBU CSIRKE...

BORKÖZI ÁLLAPOT.

A KÁNAI MENYEKZŐ.
TEKERES -KUKUROS FÁNAK...
BOR.
BORTUS.
VIZ ÉS BOR.
CSAK HADD MARADJON...
NINCSEN A VILÁGON...
VENDÉGSÉG.
IGYUNK!
JÓ A SOMLAI IS.
MIÉRT JÓ?
GYERÜNK, MENJÜNK A KOCSMÁBA...
PÁLINKA ÉS BOR.
A BORRAVALÓ.
NOSZA, LEGÉNY!
TELI HORDÓ...
ADJ KEZEMBE...
ADDIG VERJED...
NEM MESSZE VAN IDE MAKÓ...
HARAGSZIK A GAZDA...
TESSÉK!
IGYÁL, ROZÁLIA!
MARCZIN ZSIDÓNÁL.
BOR ÉS VIZ.
MEGISZOM ÉN A JÓ BORT...
HA ÉN EGY...
EGYIK SZŐLŐTŐKE FEHÉR...
OH ÉN ÉDES PINTES ÜVEGEM.
FÉLRE TŐLEM.
LUD ÉS EMBER.
CSAK AZT MONDJÁK...
MINDIG INNÁM, HA VOLNA.
ÉLETEMNEK VÉGÓRÁJÁT...
JÓ BOR KELL...
KOMÁM ASSZONY.
TARTSA ISTEN, TARTSA!
ADJON ISTEN...
JAJ DE KUTYA KEDVEM VAN...
JÓ BOR.
BUCSU AZ ÉSZTŐL.
MIKOR RÁM KERÜL.
HEJ, KIS KORSÓ!

TRÉFA ÉS GÚNY.

A JOBBÁGY SORSA.
KICSINYKE MÉG...
IZENT NÉKEM...
MINEK?
A KUNSÁGI LÁNYOK.
LEESETT A PINCZELAKAT...
KIMENT A HÁZ...
BÁTYÓ FELESÉGE.
RÉZ TEPSZIBEN...
A SÁRKÁNYI LEÁNYOK...
A CZIGÁNY FELESÉG.
JÓ AZ URAM...
EZ A KIS LÁNY CSAK EGYRE TAGADJA...
ELMENT AZ ÉN URAM PESTRE...
JÓ VOLT.
URAM RÉSZEG...
ROSSZ TEJET SZOPOTT.
A DERÉK BIRÓ.
NINCSETLENSÉG.
MINDENKINEK VAN...
A KÉT KAKAS.
AKÁRMILYEN VÉN...
HUNCZUT.
VÉN ASSZONY, VÉN EMBER.
OLYAN AZ ASSZONY.
A GYÖNGYÖSI LÁNYOK...
HÁROM ÉLI VAN A SÁSNAK...
SZÉPSÉG.
A CZIGÁNY BAJA.
MONDD MEG RAJKÓ...
A CZIGÁNYASSZONY.
KOLOBÓCZI SZÁRAZ KÓRÓ...
KAPOSI SIKON...
MÁR MINÁLUNK...
HARMATOS A...
NAGYNÉNIKE.
IDE S TOVA.
HA ENGEMET...
OLCSÓ VÁSÁR.
HEJ LIBA, HEJ DUNNA.
DÉNES ÉVA.
FEHÉR SZŐLŐ, BAKATOR...
MIKOR TÁNCZOL A REMETE...
HOGYHA ENGEM VALAKI...
SÁRGA CSIZMA...
ÖRDÖG BUJJÉK A PIROS CZIPŐDBE.
SÁRI LÁNYOM...
HÁROM SZEKÉR SZÉNA, SZALMA...
NEM KÁPOSZTA...
LEESETT A MAKK...
ÉN AZT MEGTESZEM...
A BARÁTOK...
A JEGYZŐSEGÉD.
SÁNTA MARCZI.
RÉBÉK JÓZSI.
CSIMÁNÉ.
BARNA PÖSZE.
BAGDI.

VAGYOK OLYAN...
AZ ISTEN ÉLTESSE.
BAZSA MÁRI.
BETŰNÓTA.

VEGYES.

PÁRTABUCSUZTATÓ.
RIGÓ ÉS GERLICZE.
NYOMORUSÁG AZ ÉLETEM.
AMODA EGY VIRÁG...
ERDŐ, ERDŐ, KERÉK ERDŐ...
IDE KÜNN A ZÖLD ERDŐBEN...
EGYKOR ÉS MOST.
A VARJAK.
A HÉJA.
KAPUM ELŐTT HALASTÓ...
DRÁGA ASSZONY, OLCSÓ LEGÉNY.
MEG IS HÁZASODNÁM.
HÁZASODNI, FÉRJHEZ MENNI.
MELYIK A JÓ?
AMIG MEGHÁZASODIK.
VÁLASZTÁS.
GALAMB HELYETT ÖLYV.
SZÜKEBBEN!
MAGAS DOMBRÓL...
LÁM, MEGMONDTAM, NE VEDD EL...
MI KELL NEKI.
JAJ DE CSINOS KIS KATLAN!
EJ, ZSIDÓ LÁNY...
INTÉS A LEGÉNYNEK.
NEM MIND EZÜST...
CZIFRA KAPU...
A MOLNÁRLEÁNY.
LEÁNY ÉLETE, LEGÉNY ÉLETE.
NEM IDE VALÓ SZÜLETÉS...
ÁRVA VAGYOK...
A MOSTOHA.
NÉKEM IS VOLT ÉDES ANYÁM...
EZ A SZEMEM...
A MOLNÁRNÁL.
MOLNÁRLEGÉNY VOLTAM ÉN...
HARAGSZOM ÉN ARRA SZÓRA.
A SÜMEGI PIACZON...
KIS KALAPOM...
MÉRGES GAZDA.
ROSSZ GAZDA.
SOVÁNY BÉR.
JÓ GAZDA: ASSZONY NINCS.
MÉRT NINCS A BÉRESNEK EREJE?
A PALÁNKI CSÁRDÁBA...
KIASZOTT A DIÓFA...
A SZOLGALEGÉNY.
ZÖRÖG A KOCSI...
ELSZÁRADT A BODZAFÁ...
MEGFOGOM AZ ÖKRÖM SZARVÁT...
SZÁLLÁSKERESÉS.
ELVITTE A GÓLYA.
A FÉLÉNK.
MEGSZÁRADT SZIV.

KISDERGECSEI KÁKABEREK...
ÉN VAGYOK A MAGYAR GYEREK.
SZEGÉNYSÉG.
ROSSZ JEL.
A NAGY GÉGE.
ADJON ISTEN MINDEN JÓT...
MEGÁLLJ BIRÓ...
HARANGOZNAK...
A KUTNÁL.
MEGGYULADT AZ UZSORAI CSÁRDA...
JAJ DE BÁNOM, HOGY ÉN HALÁSZSZÁ
LETTEM...
AZ ÉN LOVAM...
A VILÁG.
ZENGENEK AZ ERDŐK...
KIS LÁNY.
FÁJ A KUTYÁMNAK...
BÉRES, KOCSIS LEGÉNY.
HA CSAK EGY VAN!
HA A DIÁK...
ESS AZ ESŐ...
A PÁRNÁS TÁNCZDAL.
KIRIKOTY MESE.
LEGÉNYSÉG VAGY HÁZASSÁG.
A KÉRŐK.
KOSÁR.
MINDENKINEK VAN...

SZÉP KIS FELESÉG.
LAKODALMI GAJD.
BORÚRA DERŰ.
NINCSENSÉG.
MOSTAN HEVERTEMBEN...
A JOBBÁGY.
GYERE PAJTÁS KATONÁNAK.
KATONAVILÁG.
MUSZTAFÁ, KARAFÁ...
MAGYARUL.

VIRÁGÉNEKEK.

KOSARAZÓ.
KÉT SZÁL PÜNKÖSDRÓZSA...
HA ÉN FALU VÉGÉN...
LEGÉNYOSZTÁLY.
FEHÉR VIRÁG...
A TEJ.
ELMENT A PISTA...
PALI ÉS FÁNI.
TAVASZ.
KÖRTESZEDÉS.
AMOTT VAGYON EGY KIS ERDŐ...
SZÉLES A TISZA...
NACZA NÉNI...
A KORDÉLY.
ÉNEK SZŰZ MÁRIÁHOZ.

BALLADÁK ROMÁNCZOK ÉS ROKONNEMŰEK.

JULIA SZÉP LEÁNY.

Julia szép leány jó reggel fölkele,
Kisétála vala a búzamezőbe,
A búzamezőbe, búzavirág szedni,
Búzavirág szedni, koszorúba kötni,
Koszorúba kötni, magát ott mulatni.
Borzogatni kezdé arany színű haját,
Mosogatni kezdé rózsaszín orcáját.
Föl is föltekinte a magas egekbe,
Egy szép gyalog ösvény hát ott jődögel le,
Azon ereszkedik fodor fehér bárány,
A napot s a holdat szarva között hozván;
A fényes csillagot a homlokán hozta,
Két szép arany perecz, aj! a két szarvában,
Aj! a két oldalán két szép égő gyertya;
Mennyi szőre szála, annyi csillag rajta.
Szóval mondja néki fodor fehér bárány:
»Meg ne ijedj tőlem, Julia szép leány!
Nem kísértet vagyok, mennyből követ vagyok;
Azért küldött hozzád az Ur Jézus Krisztus,
Mert most esett híja szűzek seregének:
Ha eljőnnél velem, én oda vinnélek,
A mennyei karba, a szent szűzek közé,
Hogy betelnék veled az ők kegyes rendi;
Első kakasszókor jönnék nézésedre.
Másod kakasszókor téged megkérnélek,
Harmad kakasszókor el is jönnék érted,
Negyed kakasszókor téged elvinnélek.«

- Elmegyek, elmegyek, csak hadd menjek haza,
Hogy búcsúzzam el én apámtól, anyámtól.
Az anyjához fordul Julia szép leány,
Szóval mondja néki: Anyám, édes anyám!
Én is csak kimenék búzavirág szedni,
Búzavirág szedni, koszorúba kötni,
Koszorúba kötni, magamat mulatni;
Föl is föltekinték a magas egekbe,
Egy szép gyalog ösvény hát ott jődögél le,
Azon ereszkedék fodor fehér bárány,
A napot és holdat szarva között hozván;

A fényes csillagot a homlokán hozta,
Két szép arany perez, aj! a két szarvába,
Aj! a két oldalán két szép égő gyertya;
Mennyi szőre, szála, annyi csillag rajta.
Szóval mondja nekem fodor fehér bárány:
»Meg ne ijedj tőlem Julia szép leány!
Nem kísértet vagyok, mennyből követ vagyok,
Azért küldött hozzád az Ur Jézus Krisztus,
Mert most esett híja szűzek seregének;
Ha eljőnnél vélem, én oda vinnélek
A mennyei karba, a szent szűzek közé,
Hogy bételnék veled az ök kegyes rendi;
Első kakasszókor jönnék nézésedre,
Másod kakasszókor téged megkérnélek,
Harmad kakasszókor el is jönnék érted,
Negyed kakasszókor téged elvinnélek.«

Síráss anyám, síráss, éltében hadd halljam,
Hadd halljam éltében, hogy síratsz holtomban!
Síráss anyám, síráss, míg előtted vagyok;
De aztán ne síráss, ha útnak indulok.
»»Leányom, leányom, virágos kertembe
Első raj méhemnek gyöngé lépecskéje,
Gyöngé lépecskének sárguló viasza,
Sárga viaszának földön futó füstje,
Földön futó füstje, mennybe ható lángja!««
Első kakasszókor jönnek kérésére,
Másod kakasszókor meg is kéri őket,
Harmad kakasszókor el is jönnek érte,
Negyed kakasszókor el is viszik őtet.
A mennyei harang huzatlan szólalék,
A mennyei ajtó nyitatlan megnyilék,
Julia szép leány oda bevitették,
S a mennyország kulcsa kezébe adták.

A KIRÁLYFI.

Egyszer egy királyfi
Mit gondolt magába,
Hm, hm, hm, ha, ha, ha,
Mit gondolt magába?

Felöltözött szépen
Kocsisi ruhába,
Hm, hm, hm, ha, ha, ha,
Kocsisi ruhába.

Elment házasodni,
Bíró lányát kérni,
Hm, hm, hm, ha, ha, ha,
Mit gondolt magába?

- Jó napot, jó napot
Gazdag bíró lánya!
Hm, hm, hm, ha, ha, ha,
Kocsisi ruhába.

- Adjon isten kendnek
Kendnek, kigyelmednek,
Hm, hm, hm, ha, ha, ha,
Mit gondol magába?

Üljön le itt nálunk,
Nálunk a divánra,
Hm, hm, hm, ha, ha, ha,
Kocsisi ruhába.

- Nem azért jöttem én,
Hogy én itt leüljek,
Hm, hm, hm, ha, ha, ha,
Mit gondolt magába?

Hanem azért jöttem:
Jössz-e hozzám vagy sem?
Hm, hm, hm, ha, ha, ha,
Kocsisi ruhába.

Nem megyek én kendhez,
Kocsisi legényhez.
Hm, hm, hm, ha, ha, ha,
Mit gondolt magába?

Mert én gazdag vagyok,
Gazdag legényt várok.
Hm, hm, hm, ha, ha, ha,
Kocsisi ruhába.

Van itt a szomszédban
Kosárkötő lánya.
Hm, hm, hm, ha, ha, ha,
Mit gondolt magába?

Elmegyen az kendhez,
Kendhez, kigyelmedhez.
Hm, hm, hm, ha, ha, ha,
Kocsisi ruhába.

Elment a királyfi
Kosárkötő lányhoz.
Hm, hm, hm, ha, ha, ha,
Mit gondolt magába?

- Jó napot, jó napot
Kosárkötő lánya,
Hm, hm, hm, ha, ha, ha,
Kocsisi ruhába.

- Adjon isten kendnek,
Kendnek, kigyelmednek.
Hm, hm, hm, ha, ha, ha,
Mit gondol magába?

Üljön le itt nálunk,
Nálunk a lóczára.
Hm, hm, hm, ha, ha, ha,
Kocsisi ruhába.

- Nem azért jöttem én
Hogy én itt leüljek.
Hm, hm, hm, ha, ha, ha,
Mit gondol magába?

Hanem azért jöttem:
Jössz-e hozzám, vagy sem?
Hm, hm, hm, ha, ha, ha,
Kocsisi ruhába.

- Elmegyek én kendhez,
Kendhez, kigyelmedhez.
Hm, hm, hm, ha, ha, ha,
Mit gondol magába?

Mert én szegény vagyok,
Szegény legényt várok.
Hm, hm, hm, ha, ha, ha,
Kocsisi ruhába.

Elment a királyfi
Szép palotájába,
Hm, hm, hm, ha, ha, ha,
Mit gondolt magába?

Felöltözött szépen
Királyi ruhába.
Hm, hm, hm, ha, ha, ha,
Királyi ruhába.

Elment házasodni,
Bíró lányát kérni.
Hm, hm, hm, ha, ha, ha,
Mit gondolt magába?

- Jó napot, jó napot,
Gazdag bíró lánya,
Hm, hm, hm, ha, ha, ha,
Királyi ruhába.

- Adjon isten kendnek,
Kis királyi felség,
Hm, hm, hm, ha, ha, ha,
Mit gondolt magába?

Üljön le itt nálunk,
Nálunk a divánra,
Hm, hm, hm, ha, ha, ha,
Királyi ruhába.

- Nem azért jöttem én,
Hogy én itt leüljek,
Hm, hm, hm, ha, ha, ha,
Mit gondolt magába?

Hanem azért jöttem:
Jössz-e hozzám, vagy sem?
Hm, hm, hm, ha, ha, ha,
Királyi ruhába.

- Elmegyek én kendhez,
Kis királyfi felség.
Hm, hm, hm, ha, ha, ha,
Mit gondolt magába?

Mert én gazdag vagyok,
Gazdag legényt várok.
Hm, hm, hm, ha, ha, ha,
Királyi ruhába.

- Nem kellesz már nékem,
Ebadta hitványa!
Hm, hm, hm, ha, ha, ha,
Mit gondolt magába?

Eljön már én hozzám
Kosárkötő lánya,
Hm, hm, hm, ha, ha, ha,
Kocsisi ruhába.

Elment a királyfi
Kosárkötő lányhoz,
Hm, hm, hm, ha, ha, ha,
Mit gondolt magába?

- Jó napot, jó napot,
Kosárkötő lánya!
Hm, hm, hm, ha, ha, ha,
Királyi ruhába.

- Adjon Isten kendnek,
Kis királyi felség!
Hm, hm, hm, ha, ha, ha,
Mit gondolt magába?

Üljön le itt nálunk,
Nálunk a lóczára!
Hm, hm, hm, ha, ha, ha,
Királyi ruhába.

- De nem azért jöttem,
Hogy én itt leüljek.
Hm, hm, hm, ha, ha, ha,
Mit gondolt magába?

Hanem azért jöttem,
Jössz-e hozzám, vagy sem?
Hm, hm, hm, ha, ha, ha,
Kocsisi ruhába.

- Nem megyek én kendhez,
Kis királyi felség.
Hm, hm, hm, ha, ha, ha,
Mit gondolt magába?

Tegnap fogtam kezét
Egy kocsislegénnyel.
Hm, hm, hm, ha, ha, ha,
Kocsisi ruhába.

- Én voltam az, nem más!
Öleljük meg egymást.
Hm, hm, hm, ha, ha, ha,
Mit gondolt magába?

Megesküdt szépen
Kosárkötő lánynyal,
Hm, hm, hm, ha, ha, ha,
Kocsisi ruhába.

Haza vitte őtet
Szép palotájába.
Hm, hm, hm, ha, ha, ha,
Mit gondolt magába?

Talán most is élnek
Hogyha meg nem haltak.
Hm, hm, hm, ha, ha, ha,
Kocsisi ruhába.

HÁROM ÁRVA.

Diófának három ága,
Az alatt ül három árva.
Három árva feketébe,
Édes anyja temetőbe.
Hova mentek három árva?
»Hosszú útra, bújdosásra.«
- Ne menj el te három árva,
Mert nem találsz jó gazdára.
Jertek hozzám három árva!
Adok hárman három vesszőt,
Verjétek meg a temetőt.
»Kelj fel, kelj fel, édes anyánk!
Leszakadt a testi ruhánk.«
- Nem kelhetek, három árva,
Le vagyok én mélyen zárva.
»Kelnék, kelnék, de nem tudok,
Mert a föld moha befogott.
Vagyon nektek mostohátok,
Aki fehérít adjon rátok,
Fejeteiket megfésüli,
Orczátokat letörüli.«
»Vagyon nekünk egy mostohánk,
Aki fehérít adjon reánk.
Mikor fehérít ad hátunkra,
Vérrel virágozik az alja.
Fejünket is megfésüli,
Gyenge orcánk üti-veri.
Az ebédet is megfőzi,
A vacsorát melegíti,
Három árva sírva nézi;
Három árvát kirekeszti.
Jertek, menjünk a pajtába,
Boruljunk egymás nyakába,
Ugy sírassuk jó anyánkat,
A mi kedves jó dajkánkat!«

Tovább indult három árva,
Hosszú útra, bújdosásra.
Azt mondá a nagyobb árva:
»Menjünk, menjünk bújdosásra,
Hosszú útra, Moldovába.«
Azt mondá a kisebb árva:
»Ne menjünk el Moldovába,
Hosszú útra, bújdosásra,
Inkább öljetek meg engem!
Vegyétek ki szívem, májam,
Takarjátok gyenge gyolcsba,
Tegyétek be zöld ládába,
Vigyétek bé Barassóba
Tegyétek ki vaskapura,
Vegyen példát minden árva,
Kinek nincsen édes anyja:
Az árvának így van dolga.«

GÖRÖG ILONA.

»Bizony csak meghalok,
Anyám, édes anyám,
Görög Ilonáért,
Bizony csak meghalok
Karsú derekáért;
Karsú derekáért
Piros orczájáért,
Piros orczájáért,
Dombos ajakáért;
Dombos ajakáért,
Gömbölyű karjáért,
A lenvirág szemű
Görög Ilonáért!«

»Ne halj fiam, ne halj
Zetelaki László!
Csináltatok néked
Olyan csodamalmot,
Kinek első köve
Bélagyöngyöt járjon,
A második köve
Sustákat hullasson,
A harmadik pedig
Szép suhogó selymet.
Oda is eljönnek
Szűzek, szép leányok
Csudamalom látni,

A tied is eljő
Csudamalom látni
Szép Görög Ilona.«

»Ereszszen el anyám,
Édes lelkem, anyám!
Csudamalom látni.«
»Ne menj fiam, ne menj,
Szép Görög Ilona!
Megvetik a hálót
Megfognak a márnát.«

»Bizony csak meghalok
Anyám, édes anyám,
Görög Ilonáért,
Bizony csak meghalok
Karcsú derekáért,
Karcsú derekáért,
Piros orczájáért,
Piros orczájáért,
Dombos ajakáért,
Dombos ajakáért,
Gömbölyű karjáért,
A lenvirág-szemű
Görög Ilonáért!«

»Ne halj fiam, ne halj
Zetelaki László!
Csináltatok neked
Olyan csodatornyot
Kinek szélessége
Dunapartig érjen,
Kinek magassága
Az egekig érjen.
Oda is eljönnek
Szűzek, szép leányok
Csodatorony látni,
A tied is eljő
Csodatorony látni
Szép Görög Ilona.«

»Ereszszen el anyám,
Lelkem édes anyám.
Csodatorony látni.«
- »Ne menj fiam, ne menj
Szép Görög Ilona!
Megvetik a hálót,
Megfognak a márnát.«

»Bizony, csak meghalok,
Anyám, édes anyám!
Görög Ilonáért.
Bizony, csak meghalok
Karcsú derekáért,
Karcsú derekáért,
Dombos ajakáért,
Dombos ajakáért,
Piros orczájáért,
Piros orczájáért,
Gömbölyű karjáért,
A lenvirág-szemű
Görög Ilonáért!«

»Halj meg fiam, halj meg
Zetelaki László!
Oda is eljönnek,
Híres szép leányok
Csudahalott látni,
A tied is eljő
Csudahalott látni
Szép Görög Ilona.«

»Édes lelkem, anyám,
Ereszsen el engem
Csudahalott látni,
Ki érettem meghalt,
Halálra változott.«
- »Ne menj fiam, ne menj
Csudahalott látni;
Megvetik a hálót
Mefogják a márnát,
Atyjától elviszik
Szép Görög Ilonát.«

Nem hallgat anyjára,
Bemegy a házba,
Ottan felöltözik
Kék selyem ruhába:
A nyakába vette
Vontarany szoknyáját,
A lábába húza
Piros, patkós csizmát,
A fejére köte
Piros selyem ruhát,
Elejébe köte
Fehér előkötőt.

»»Kelj fel fiam, kelj fel
Zetelaki László!

Mert a határon jő
Szép Görög Ilona,
Kiért te meghaltál,
Halálra változtál.
Kelj fel fiam, kelj fel
Zetelaki László!
Az úton jöddögél
Szép Görög Ilona,
Kiért te meghaltál,
Halálra változtál.
Kelj fel fiam, kelj fel
Zetelaki László!
Belépék a házba
Szép Görög Ilona,
Kiért te meghaltál,
Halálra változtál.
Kelj fel, fiam kelj fel,
Zetelaki László,
Mert a lábodnál áll
Szép Görög Ilona,
Kiért te meghaltál,
Halálra változtál!««

»Láttam én halottat,
De ilyent sohasem,
Kinek az ő lába
Felszökőleg álljon,
Kinek az ő karja
Ölelőleg álljon;
Kinek az ő szája
Csókolólag álljon,
Ki föl is ébredjen,
Csak én megcsókoljam!«
Avval csak felszökött
Zetelaki László.

IHON NEVEKEDÉK...

Ihon nevedék
Egy arany almafa,
Gyenge gyopár virág
Alatta nőtt vala,
Alatta nőtt vala,
Szegény árva leány
Alatta ül vala,
Koszorút köt vala.
Hova gyopár nem ér,

Bélagyönggyel toldja,
Bélagyönggyel toldja,
Aranynyal nyomtatja,
Köti koszorúját,
Siratozza magát:
- »Sem apám, sem anyám,
Sem gondom viselő.
Istenem, istenem,
Szerelmes istenem!
Apa s anya nélkül
Hogy kell így megélnem,
Atyámfia nélkül,
Egy hitestárs nélkül,
Mit fogok csinálni
Éltemben egyedül!«
Az ajtón hallgatja
Egy kevély katona,
Egy kevély katona
Szóval így biztatja:
Ne sírj, ne keseregj,
Szegény árva leány,
Apád s anyád leszek,
Atyádfia leszek,
Hites társad helyett
Hites társad leszek!
»Nekem bizony ne légy,
Te kevély idegen,
Mert nekem is vagyom
Gyűrösöm, jegyesem,
Jegybeli szép mátkám,
Apám s anyám helyett
Ő lesz apám s anyám.
Ki most is oda van
Hadban hadakozni,
Hadban hadakozni,
Zászlót elhordozni;
Gyűrösöm, jegyesem,
Kiért én elvártam
Hét szép esztendeig,
Hét szép esztendeig,
Teljes harmadnapig.
De én még elvárom
Hét szép esztendeig,
Hét szép esztendeig,
Teljes harmadnapig;
De ha akkor se jó,
Én aztán elmegyek
Az apácák közé,
Az apácza földre,

Ott én a míg élek
Istent is szolgállok,
Ha pedig meghalok,
Isten előtt állok.«

BÁTORI BOLDIZSÁR.

Asztalnál ül vala gyöngye Judit asszony,
Ott hímet varr vala fekete selyemmel,
Hol selyme nem éri, könnyével kitölti,
Lábával rengette szép arany bölcsőjét,
Szép arany bölcsőben kis futkosó fiát:
»Beli fiam, beli, szép futkosó fiam,
Beli fiam, beli Bátori Samuka!
Ha az Isten neked emberkort ad érni,
Ne hídd te apádnak Bátori Boldizsárt;
Mert nem apád neked Bátori Boldizsár,
Hanem a te apád erdélyi kapitány,
A ki adott néked rengő arany bölcsőt,
Rengő arany bölcsőt, négy arany pereczet,
Négy arany pereczet, pozsonyi süveget,
Pozsonyi süveget, lobogós gyolcs inget!«
Hát ajtón hallgatja Bátori Boldizsár:
»Meg ne tagadd asszony mostan mondott szódat!«
»Bizony nem tagadom, lelkem jámbor uram,
Leányokat szidtam, a rossz leányokat,
Virágomnak szépét nyilatlan leszedték,
Bokrétába kötték, legényeknek tötték.«
»Nyiss ajtót, nyiss ajtót, asszony feleségem!«
»Mindjárt nyitok, mindjárt lelkem jámbor uram!
Hadd húzzam lábamba karmazsin csizmámat,
Hadd vessem nyakamba vontarany szoknyámat.«
De nem győzé várni, berúgá az ajtót:
»Megtagadád, asszony, mostan beszédedet!
Meghagyom életed, hogyha nem említed
Erdélyi kapitányt; de ha megemlíted:
A fejét vétetem ő neki és néked!«
»Dehogy nem említem, el sem is felejtem,
Az eszemből soha, soha ki nem vetem,
Fejem a fejével egy gödörbe hulljon,
Vérem a vérével egy patakot mosson,
Lelkem a lelkével Isten előtt álljon!«
- »Készülj asszony, készítsd hat lovas hintódat,
Hat lovas hintódat, legszebb inasodat,
Pozsony városába, nagy lakodalomba,
Nagy lakodalomba a rózsapiaczra,
A rózsapiaczra, holnap álló délre,

Holnap álló délre, a fővevő helyre!«
- »Hol vagy édes szolgám, legkedvesebb postám,
Készítsd elé nékem hat lovam, hintómat!«
Ők elkészülének, el is indulának,
El is indulának, oda is jutának.
»Várj kicsit, várj kicsit, te fekete hóhér!
Mert a halottnak is hármat harangoznak,
Lám árva fejemnek egyet se kondítanak!«
Azonban érkezik erdélyi kapitány,
Csak tánczolni kezde erdélyi kapitány,
Gyöngé Judit asszonyt egyszer megfordítja,
Egyszer megfordítja, kétszer megcsókolja,
Kétszer megfordítja, százszor megcsókolja:
»Enyim vagy, nem másé, te asszonyi állat!«
Szemmel tartá őket Bátor Boldizsár,
A fekete hóhért rögtön felhivatá:
- »Indulj asszony, indulj a fővevő helyre!
Fejeddél játszódnak, fejedet elütik!«
A fekete hóhér amint oda ére,
Bátorinét egyben állította térdre,
Állította térdre s a fejét elüté,
A fejét elüté s egy gödörbe veté.
Csak felhuzá kardját erdélyi kapitány,
Csak felhuzá kardját, beléereszkedék:
»Te meghaltál értem, én meghalok érted!«

SZÉP ILONA.

»Isten jó nap, bíró gazda, kelmed házában!«
- »Fogadj Isten szép Ilona az én házamban!
Mért sírsz, mért sírsz szép Ilona az én házamban?«
»Én elhajtám ludaimat szép zöld pázsitra,
Oda jöve bíró fia egy pizskafával,
Addig hajta, hajigálá, agyon hajítá
Előljáró, szépen szóló gangos gunárom!«
- »Ne sírj, ne sírj szép Ilona szép gunárodért,
Mégfizetem szép gunárod, mondsza: mennyit ért?«
»Azt kívánom, bíró gazda, szép gunáromért:
Minden legkisebb tolláért egy-egy aranyat,
Minden öreg tollaiért tornyos nyoszolyát,
Hátul legyező farkáért arany legyezőt,
A szárnyáért, két szárnyáért két arany tányért,
A lábáért, két lábáért két arany kanált,
A nyakáért, szép nyakáért hat sing pántlikát,
A fejéért, szép fejéért egy aranyalmát,
Abban égő két szeméért két égő gyertyát,
Hajnalvisító torkáért arany trombitát,

Benne lévő költségemért hat font rizskását,
A zuzáért, a májáért hat fej káposztát!«
- »Számptalan sok kívánsága szép Ilonának,
Akasztófa azért helye bíró fiának!«
»Akasztófa olyan legyen, mint kinyílt rózsza,
Két karom két szép karfája akasztófája«.

A MEGSZÖKÖTT ÉS VISSZATÉRT FELESÉG.

A)

»Gyere velem Molnár Anna
Zöld erdőbe, sík mezőbe!«
- Nem mehetek, Zajgó Márton;
Vagyon nekem jámbor uram,
Jámbor uram, kicsi fiam;
Jámbor uram az erdőben,
Kicsi fiam a bölcsőben.
»Gyere, gyere, Molnár Anna;
Vagyon nékem hat kőváram,
Egyet abból néked adok,
Hadd uradat az erdőben,
Kicsi fiad a bölcsőben.«
Csalta, csalta, addig csalta,
Míg az udvarra kikapta.
Mentek, mentek, mendegéltek,
Míg egy burkos fát elértek.
»Hallod-e te Molnár Anna,
Pihenjünk itt az árnyékba,
Nézz egy kicsit a fejemben,
Hadd alugyam az öledben;
Föl ne tekints burkos fára,
Burkos fának ága közé!«
Elaluvék Zajgó Márton
Molnár Annának ölében.
Molnár Anna elsóhajtva
Feltekint a burkos fára:
Megláta ott hat szép leányt,
Hat szép leányt felakasztva.
Sírni kezdett keservesen,
Hogy már ő lesz a hetedik;
Kihullott a harmatkönyve
Zajgó Márton orcájára.
Megébrede Zajgó Márton:
»Mért sírsz, mért sírsz Molnár Anna?«
- Nem sírok én, Zajgó Márton,
Itt vagyon egy kisdéd felhő,
Abból hullott két csepp esső.

»Hallod-e te Molnár Anna,
Én előttem hágj a fára!«
- Nem szoktam én fára hágni,
Hanem palotán sétálni.
Hallod-e te Zajgó Márton,
Mutasd: hogy kell fára hágni,
Eredj elő, s én utánad.
 Felindula Zajgó Márton,
Felhágott a burkos fára,
Elejtette fényes kardját,
Azt felkapta Molnár Anna,
Kettévágta egyik lábát.
Szóval mondja Zajgó Márton:
»Mért csinálád ezt te nékem?!«
- Hallgass, hallgass, Zajgó Márton,
Még ma fejeddel is játszom.
»Hadd meg nékem életemet,
Megmutatom sok kincsemet.«
 Megmutatta sok, sok kincsét.
Kettévágta ő a nyakát,
Felöltötte dolománját,
Talpig érő angliáját,
Felfordula szürke lóra,
Szürke lóra, paripára,
Elindula hazájába,
Jámbor ura ablakára,
Hazaére vacsorára:
- Jó estét, te jámbor gazda!
»Isten hozta, vitéz uram.«
- Hallod-e, te jámbor gazda,
Adsz-e szállást éjtszakára?
»Nem adhatok, vitéz uram;
Feleségem keringőben,
Kicsi fiam a bölcsőben,
Nem aluszik, nem is nyugszik,
Mégis adok, jó katona.«
- Nyiss hát ajtót, jámbor gazda!
Ajtót nyita Zajgó Márton.
- Hallod-e, te jámbor gazda,
Van-e jó bor a faluba?
»Vagyon itt, csak a szomszédba.«
- Vegyed a félkupás kannát,
S hozzál nékem egy félkupát.
»Hoznék biz én, jó katona;
Kicsi fiam a bölcsőben
Nem aluszik, nem is nyugszik.«
- Elringatom s elaltatom!
 Elmene a jámbor gazda.
Míg az ura a bort hozza,

Kigombolá dolománját,
Földig érő angliáját,
Megszoptatá kicsi fiát.
Hazamene jámbor gazda,
Bámult, mért oly csöndes fia.
»Mi az oka, kicsi fiam,
Hogy ily csöndes vagy te mostan?«
Hallod-e, te jó katona,
Mit csináltál a fiannak?
- Elrengettem s elaltattam.
Hallod-e, te jámbor gazda,
Feleséged eléjőne,
Megszidnád-e, megvernéd-e,
Orczájára felhánynád-e?
»Meg se verném, meg se szidnám,
Még meg sem is pirongatnám,
Örömmel haza fogadnám.«
Kigombolá dolománját,
Földig érő angliáját,
Megcsókolá jámbor urát,
Újra megszoptatá fiát.

A MEGSZÖKÖTT ÉS VISSZATÉRT MENYECSKE.

B)

Egyszer, egyszer egy katona
A menyecskét csalogatta,
Csalta, csalta, mindég csalta,
Az erdőbe el is csalta.

Az erdőnek közepébe,
Ülj le, ülj le ezen helyre!
Elaluszik az ölébe,
Gondolkozik a menyecske.

Fogja menyecske a kardját,
Elvágja katona nyakát.
Felöltözik ruhájába,
Fölül a paripájára.

Berugtatott falujába,
Bíró gazda udvarába:
Menj el borért, bíró gazda!
- Nem mehetek, jó katona

Mert nincsen sok költő pénzem,
Csak van árva kis gyermekem.
Elment borért bíró gazda,
Elébe fut édes fia:

»Apám, apám, édes apám,
Ez volt az én édes anyám!
Megösmertem járásáról,
Vékony karcsú derekáról.«

A HEGYI TOLVAJ.

»Verje meg az Isten
Azt az apát s anyát,
Ki gyermeket nevel
Másnak, nem magának!
Eleget könyörgék
Apámnak, anyámnak:
Ne adjon engemet
Nagy hideg havasra,
Nagy tüzes tolvajnak.
Az a híres tolvaj
Most is oda vagyon
Keresztút-állani,
Keresztút-állani,
Örményt megfosztani,
Egy pénzért, kettőért
Pirost vért ontani,
Piros vért ontani,
Lelket veszeszteni.
Nem szoktam, nem szoktam
Hajnalban felkelni,
Piros hajnal előtt
Véres ruhát mosni,
Véres ruhát mosni,
Könnyemmel áztatni,
Könnyemmel áztatni,
Jajszóval sulykolni!«
Azonnal az ura
Az ajtóhoz ére.
A nagy híres tolvaj
Az ajtón hallgatja,
Hogy a felesége
Magát siratgatja.
- Nyiss ajtót, nyiss ajtót,
Asszony feleségem!
»Várjon csak, várjon csak,

Édes jámbor uram,
Hogy húzzam lábamba
Piros szárú csizmám,
Hogy kössem fejemre
Fehér fátyolomat.«
Nem győzheté várni,
Berúgá az ajtót.
- Mért sirtál, mért sirtál,
Asszony feleségem?
»Nem sirtam, nem sirtam,
Édes jámbor uram!
A konyhán forgódtam,
Cserefát égettem,
Cserefának füstje
Húzta ki a könnyem.«
- Készülj a halálra,
Mindent jól hallottam!
Három halál közül
Melyiket választod:
Azt, hogy megöljelek,
Vagy fejbe löjjelek,
Hét asztal vendégnek
Vígán gyertyát tartasz?
»Három halál közül
Én aztat választom:
Hét asztal vendégnek
Vígán gyertyát tartok.«
- Hallod, te szolgáló,
Hozd be a vég vásznat,
Hozd be a vég vásznat
S a nagy kászu szurkot:
Fejénél kezdjétek,
Talpig tekerjétek,
Talpánál kezdjétek,
Fejig tekerjétek!
A szép fehér vásznat
Szurokkal leöntik,
Fejénél elkezdik,
Lábaig tekerik:
Lábánál elkezdik,
Fejéig tekerik:
Hét asztal vendégnek
Vígán gyertyát tartott.

BARCSAI.

- Apám, apám, apám, lelkem édes apám!
Anyámasszony bizony Barcsait szereti.

»Hallod asszony, hallod, mit mond ez a gyermek?«
- Hallom, uram, hallom, lelkem jámbor társam!
Részeg ez a gyermek, nem tudja, mit beszél.

Ottan elindula, aj! ki Kolozsvárra,
Fele útját méne, onnan visszatére,
Onnan visszatére, hazájába ére.

- Nyiss ajtót, nyiss ajtót, asszony feleségem!
»Nyitok, lelkem uram, lelkem jámbor társam! -
Hagy veszem nyakamba vont arany szoknyámat,
Hagy kössem élőmbé patyolat ruhámat,
Hagy tegyem fejembe recze fátyolomat,
Hagy hozzam lábamba szép piros csizmámat.«

Akkoron berúgá palota ajtaját:
- Add-elé, add elé, a nagy láda kulcsát!
»A szomszédba jártam, kerten általhágtam,
Ottan elejtettem a nagy láda kulcsát,
Hanem megtaláljuk szép piros hajnalba.«

Akkoron berugá nagy láda oldalát,
Csak kihengeredék belőle Barcsai.
Aj! - megfogá ötet s egybe fejét vevé.
»Állj elé, állj elé, asszony feleségem,
Holnap álló délbe fejedet vétetem!«
Fut hátra az asszony, kiáltja a szolgát:
Jánoskám, Jánoskám, nagyhajú Jánoskám!
Készítsd a hintómat, fogd be hat lovamat,
Holnap álló délbe vígy fővevő helyre!
Mikor fejem veszik, mosd meg ürmös borba,
Édes ürmös borba s takard gyenge gyolcsba,
Tedd fel a hintómba, vidd be Moldovába,
Apámnak s anyámnak tedd az asztalára,
Hogy egész Moldova vegyen példát róla!
- Istenem, istenem, én mit cselekedtem!
Mégöltem Barcsait s kedves feleségem.

ASSZONYTÖRVÉNY.

Héj páva, héj páva, császárné pávája!
Szegény legény voltam, gazdag leányt vettem,
S a gazdag leánynak kedvét nem lelhettem.
Elmentem Budára, budai vásárra,
A vásárba mentem, piros csizmát vettem,
Avval hazamentem s az asztalra tettem,
Még csak rá se nézett, rá se mosolyodott.
Kincsem feleségem, mondj uradnak engem!
»Én bizony sohasem, teljes életemben!
Mert apám házánál nagyobb urak jártak,
Őket sem uraltam, téged sem urallak.«

Héj páva, héj páva, császárné pávája!
Szegény legény voltam, gazdag leányt vettem,
S a gazdag leánynak kedvét nem lelhettem.
Elmentem Budára, budai vásárra,
A vásárba mentem, rojtos ruhát vettem,
Avval haza mentem s az asztalra tettem;
Még csak rá se nézett rá se mosolyodott.
Kincsem feleségem, mondj uradnak engem!
»Én bizony sohasem, teljes életemben!
Mert apám házánál nagyobb urak jártak.
Őket se uraltam, téged sem urallak.«

Héj páva, héj páva, császárné pávája!
Szegény legény voltam, gazdag leányt vettem,
A gazdag leánynak kedvét nem lelhettem;
Az erdőre mentem, somfabotot szeltem,
Avval hazamentem, az asztalra tettem:
Akkor rá is nézett, rá is mosolyodott.
Kincsem feleségem, mondj uradnak engem!
»Én bizony sohasem teljes életemben!
Mert apám házánál nagyobb urak jártak,
Őket sem uraltam, téged sem urallak!«

Elsőbben rávágtam, csak vállat vonintott;
Másodszor rávágtam, csak úgy tapogatott.
Harmadszor rávágtam, mindjárt térdre esett,
Negyedszer rávágtam: a nyakamba esett.
Ötödször rávágtam: »Kedves hites társam!«
Hatodszor rávágtam: »Uram vagy virágom!
Uram vagy, uram vagy, halálig uracskám!«

KAPITÁNYNÉ LESZEK.

»Megyek anyám, megyek,
Kapitányné leszek.«
- Ne menj lányom, ne menj,
Eladlak én téged. -
»Kihez, anyám, kihez?«
- Egy kovácslegényhez. -
»Nem kell anyám, nem kell!
Fuvó nyomogatni,
Patkószeget verni...
Rip, rip, rip, rop, rop, rop,
Kapitányné leszek!«

»Megyek anyám, megyek,
Kapitányné leszek.«
- Ne menj lányom, ne menj,
Eladlak én téged. -
»Kihez anyám, kihez?«
- Egy diáklegényhez. -
»Nem kell anyám, nem kell,
Az a diáklegény:
Könyvet olvasgatni,
Falut tanítani...
Rip, rip, rip, rop, rop, rop!
Kapitányné leszek!«

»Megyek anyám, megyek,
Kapitányné leszek.«
- Ne menj, lányom, ne menj,
Eladlak én téged. -
»Kihez anyám, kihez?«
- Egy molnárlegényhez. -
»Nem kell anyám, nem kell,
Az a molnárlegény:
Malomkövet vágni,
Lisztet meregetni...
Rip, rip, rip! rop, rop, rop!
Kapitányné leszek!«

»Megyek anyám, megyek,
Kapitányné leszek!«
- Ne menj lányom, ne menj,
Eladlak én téged. - -
»Kihez anyám, kihez?«
- Egy harangozóhoz. -
»Nem kell anyám, nem kell
Harangozólegény:
Egyet-kettőt kongat,

Mindig csak pufolgat...
Rip, rip, rip! rop, rop, rop!
Kapitányné leszek!...«

FEHÉR LÁSZLÓ.

Fehér László lovat lopott
A fekete halom alatt,
A fekete halom alatt
Összefűzött hat szép lovat,
Hat szép lovat kantárostul,
Minden nyeregszerszámostul.
Nagyot durrant az ostora,
Behallott a várkapuba,
Rajtaérte hat vármegye,
Hat vármegye, kilencz zsandár,
Kilencz zsandár, hatvan hajdú.
»Hát zsandárok mit akartok,
Talán én értem jövéték?«
- »Érted jöttünk, meg is kötünk,
Víg-Egerbe el is viszünk!
Fogjátok meg a hunczutot,
Az akasztófára valót,
Vigyétek el Víg-Egerbe,
Víg Egerbe a tömlöczbe,
A tömlöcznek fenekére!«

Meghallotta Fehér Anna,
Hogy a bátyja fogva volna:
»Fogd be kocsis hat lovamat,
Tegyél mellém tál aranyat,
Tál aranyat, tál ezüstöt:
Én a bátyámat kiváltom!«

Akkor elment Fehér Anna,
Folyosóruul folyosóra,
Palotáról palotára,
Ment a tömlöcz ajtajára,
A tömlöcznek hadnagyához.

Akkor mondta Fehér Anna:
»Hadnagy uram, hadnagy uram,
Eresztesd ki a bátyámat,
Adok néked tál aranyat,
Tál aranyat, tál ezüstöt!«
- »Nem köll nekem tál aranyad,
Tál aranyad, tál ezüstöd:

Csak ülj velem egy éjtszaka,
Meg fog bátyád szabadúlni:
Kieresztem piros hajnalra!«

Akkor elment Fehér Anna
Folyosóruul folyosóra,
Palotáról palotára,
A tömlöcznek rostélyához,
Itten mondja Fehér Anna:
»Fehér László, édes bátyám,
Élsz-e, vagy már meg is haltál?«
Akkor mondja Fehér László:
- »Élek, élek, édes hugom,
Most is rólad gondolkodom.«

Akkor mondta Fehér Anna:
»Hallod-e te, Fehér László,
Fehér László, édes bátyám,
Mit mondott a tömlöcztartó:
Üljek nála egy éjtszaka,
Kiereszt piros hajnalra.«
- »Hogy tennéd ezt Fehér Anna
Fehér Anna, édes hugom,
Hogy ülhetnél a hunczuttal,
A hunczuttal, gazemberrel,
Az akasztani valóval:
Szép lányságod eltemeti,
Bátyádnak fejét veteti.«

Nem hitt neki Fehér Anna,
Csak vele volt egy éjtszaka;
Valami egy éjfél tájba
Csörgést halla Fehér Anna:
»Hallod-e te tömlöcztartó,
Talán viszik a bátyámat?«
- »Alugy, alugy, Fehér Anna;
Kocsis lovamat itatja,
Kocsis lovamat itatja,
Annak csörög rézkantárja!«

Valami egy óra tájba
Csörgést halla Fehér Anna:
»Hallod-e te tömlöcztartó,
Bizony viszik a bátyámat!«
- Alugy, alugy Fehér Anna,
Kocsis lovamat vakarja,
Annak csörög rézkantárja!
Valami két óra tájba
Csörgést halla Fehér Anna:
»Hallod-e te tömlöcztartó,

Bizony viszik a bátyámat!«
- Alugy, alugy Fehér Anna!
»Nem alhatok, nem nyughatok,
Mert sok vasláncz-zörgést hallok.«
- Csak alugyál, csak nyugodjál,
Katonáim sörkendőznek,
Zabla-vasaim zörögnek.

Akkor fölkelte Fehér Anna,
S ment a tömlöcz rostélyához:
»Jó reggelt ti szegény rabok!
Itt van-e még az én bátyám?«
Akkor mondja tömlöczkáplár:
- Ne itt keresd a bátyádat;
Zöld erdőben, sík mezőben,
Akasztófa tetejében!

Akkor elment Fehér Anna
A tömlöcznek hadnagyához,
Akkor mondta Fehér Anna:
»Átkozott légy, hadnagy uram,
A kenyered kövé váljon,
Mosdó vized vérré váljon,
Törlő kendőd meglöbbanjon,
Víz előtted megáradjon,
Sár előtted felfakadjon,
Páros késed kiforduljon,
Az is a szívednek álljon,
Lovad lába megbotojjon,
Isten téged meg ne áldjon!«
- Fehér Anna, édes húgom,
Ne átkozz meg olyan nagyon,
Szedjünk néked zöld istenfát,
Abból kössünk szűzkoronát!
»Nem kell nékem zöld istenfád,
Nem kell nékem szűzkoronád,
Éjjel-nappal szedjed is bár,
Éjjel-nappal kössed is bár,
Még sem leszek többé leány!
Átkozott légy, átkozott légy;
Se ég, se föld be ne végyen!«

MAGYARÓSI TAMÁS.

Honnét házasodol Magyarósi Tamás?
»Én is házasodom aj bé Barassóból,
Vén Vajda Jánosné felnőtt szép leányát,
Felnőtt szép leányát, -
Vajda Ilonáját!«
Hindogál a hintó, sirdogál a leány,
Vissza-visszatekint Magyarósi Tamás:
»Mért sírsz, mért keseregsz, jegybeli szép mátkám?
Te tán azt gondolod, hogy nincsen én nekem
Jó tizenkét ökröm, jó vasas szekerem?«
»Én azt nem gondolom, jól tudom, hogy vagyok.«
- Szóval fölfeleli nagyobbik nyoszolyó:
»Add ide, add ide Magyarósi Tamás,
Gyöngé gyolcsingedet al-pókaruhának!«
»Nem adom, nem adom gyöngé gyolcsingemet
Al-pókaruhának az ebugattának.«
Hindogál a hintó, sirdogál a leány,
Vissza-visszatekint Magyarósi Tamás:
»Mért sírsz, mért keseregsz, jegybeli szép mátkám?
Te tán azt gondolod, hogy énnekem nincsen
Jó csataménesem, jó eszténa juhom.«
»Én azt nem gondolom, jól tudom, hogy vagyok!«
- Szóval fölfeleli kisebbik nyoszolyó:
»Add ide, add ide Magyarósi Tamás
Selyem zsinór öved al-pókakötőnek.«
»Nem adom, nem adom selyem zsinór övem
Al-pókakötőnek az ebugattának!«
»Kocsisom, kocsisom fordítsd meg a hintót,
Mondd meg az anyjának, az ördög adtának,
Ha így nevelt leányt, így is vegye hasznát!«

VÉGRENDELET.

»Hát te hol jártál, szívem lelkem Jánosom?«
»Jaj én ángyoméknál, édes anyám asszony!
Jaj, fáj szívem, fáj, vesd meg ágyamat!«

»Hát ott mit adtak, szívem lelkem Jánosom?«
»Ott négy lábú rákot, édes anyám asszony.
Jaj, fáj szívem, fáj, vesd meg ágyamat!«

»Hát azt miben adták, szívem lelkem Jánosom?«
»Azt egy szép tányérban, édes anyám asszony.
Jaj, fáj szívem, fáj, vesd meg ágyamat!«

»Azért vagy tán beteg, szívem, lelkem Jánosom?«
»Az a földbe viszen, édes anyám asszony.
Jaj, fáj szívem, fáj, vesd meg ágyamat!«

»Hát mit hagysz apádnak, szívem lelkem Jánosom?«
»Jó vasas szekerem, édes anyám asszony.
Jaj, fáj szívem, fáj, vesd meg ágyamat!«

»Hát mit hagysz bátyádnak, szívem lelkem Jánosom?«
»A szép négy ökrömet, édes anyám asszony.
Jaj, fáj szívem fáj, vesd meg ágyamat!«

»Hát mit hagysz öcsédnek szívem lelkem Jánosom?«
»Négy szép hámos lovam, lelkem anyám asszony,
Jaj, fáj szívem fáj, vesd meg ágyamat!«

»Hát mit hagysz húgodnak, szívem lelkem János?«
»Házi rakományom, édes anyám asszony.
Jaj, fáj szívem fáj, vesd meg ágyamat!«

»Hát mit hagysz ángyodnak, szívem lelkem Jánosom?«
»Örök kárhozatot, édes anyám asszony,
Jaj, fáj szívem fáj, vesd meg ágyamat!«

»Hát mit hagysz anyádnak, szívem lelkem Jánosom?«
»A bút és bánatot, édes anyám asszony,
Jaj, fáj szívem fáj, vesd meg ágyamat!«

KIS GERŐ ISTVÁNNÉ.

»Uram édes uram, édes jámbor uram!
Eressz el engemet, igen szépen kérlek,
Legkisebb leányod látogatására;
Hallottam felőle, nem szánja a szegényt!«
El is elindula, reá is talála,
Siratozza magát, mint szegény rab asszony:
»Ma hét esztendeje, teljes harmad napja,
Hogy estem rabságra, szörnyű nagy fogságra;
Hol húsomat értem, húsomat megettem,
Hol ezt nem tehettem, kígyók békák ettek;
Hol véretem értem, véretem megittam,
Karomból, lábamból vérem sokszor szíttam.
A ki nekem adná kenyerének héját,
Biz az is meglátná mennyeknek országát;
A ki nekem adná poharának vizét,
Az is megkóstolná a mennyország ízét.«
Az ajtón hallgatja asszonyság inasa:

»Asszonyom, asszonyom, nagy tisztos asszonyom!
 Valamit mondanék, ha meg nem csapatna.«
 Siratozza magát egy szegény rab asszony:
 »Ma két esztendeje, teljes harmad napja,
 Hogy estem rabságra, szörnyű nagy fogságra;
 Hol húsomat értem, húsomat megettem,
 Hol ezt nem tehettem, kígyók békák ettek;
 Hol véretem értem, véretem megittam,
 Karomból, lábamból vérem sokszor szíttam.
 A ki nekem szánná kenyérének héját,
 Biz az is meglátná mennyeknek országát;
 A ki nekem adná poharának vizét,
 Az is megkóstolná a mennyország ízét.
 Inasom, inasom, én édes inasom,
 Mondd meg asszonyodnak, ne sajnáljon tőlem,
 Ne sajnáljon tőlem egy szelet kenyeret,
 Egy szelet kenyeret s egy kis pohár vizet.«
 - »Asszonyom, asszonyom, én édes asszonyom!
 Azt mondja egy koldus: ne sajnáljon tőle
 Egy szelet kenyeret s egy kis pohár vizet.«
 »Mintsem kenyereket egy koldusnak adnám,
 Komondor kutyámnak oda hajítanám;
 Mintsem a vizemet egy koldusnak adnám,
 Palotám földjével inkább föliratnám!«
 »Fogjátok, vigyétek a fővevő helyre.«
 »Várj kicsit, várj kicsit te nagyságos asszony!
 Mert a halottnak is hármat harangoznak,
 Hát árva fejeknek egyet sem kondítanak?
 Hallod-e, hallod-e te nagyságos asszony!
 Mikor leány voltál, ki leánya voltál?«
 »Kis Gergő Istvánnak legkisebb leánya.«
 »Bizony ha te voltál legkisebb leánya,
 Ugy hát én is vagyok az ő hites társa.«
 »Te vagy-e, te vagy-e, lelkem édes anyám?
 Gyere be, gyere be, sietve gyere be!
 Tejbe megfürösztlek, vajjal megkenetlek!
 Csináltatok neked jó köményes levest,
 Adok neked, adok, patyolat gyolcs inget,
 Neked adom, neked írott palotámat,
 Neked adom, neked gyontáros hintómat,
 Néked adom, neked hat szép paripámat.«
 »Ne fürössz engem, ne kenegess engemet,
 Egye meg a kutya köményes levedet,
 Patyolat gyolcs inged fújja el a nagy szél,
 Írott palotádat égesse meg a tűz,
 Gyontáros hintódat egye meg a rozsdá,
 Hat szép paripádat verje le döghalál,
 Nem kell nekem semmid, te magad sem kellesz,
 Maradj csak magadnak, szép nagyságos asszony!«

A SÁRGA HASU KIGYÓ.

Menyecske, menyecske,
Megmondtam az este:
Ne menj a cserésbe,
Ne menj a cserésbe!

Kiment a cserésbe,
El is aludt benne:
Sárga hasú kígyó
Bébútt kebelébe.

A cserésben voltam,
Elaludtam benne,
Sárga hasú kígyó
Bébútt kebelembe.

- Atyám, édes atyám,
Vegye ki belőle!
Piros vérem szíjja,
Szívem szomorítja.

»Kivenném, kivenném:
Kezemet megmarja,
Kezemet megmarja,
Ujjam leszakasztja.

Inkább elleszek én
Szép leányom nélkül,
Mint hogy én ellegyek
Kicsi újjam nélkül.«

A cserésben voltam,
Elaludtam benne,
Sárga hasú kígyó
Bébútt kebelembe.

- Anyám, édes anyám,
Vegye ki belőle!
Piros vérem szíjja,
Szívem szomorítja.

»Kivenném, kivenném:
Kezemet megmarja,
Kezemet megmarja,
Ujjam leszakasztja.

Inkább elleszek én
Szép leányom nélkül,
Minthogy én ellegyek
Kicsi újjam nélkül.«

A cserésben voltam,
Elaludtam benne,
Sárga hasú kígyó
Bébútt kebelembe.

- Bátyám, kedves bátyám,
Vegye ki belőle!
Piros vérem szíjja,
Ujjam leszakasztja.

»Kivenném, kivenném,
Kezemet megmarja,
Kezemet megmarja,
Ujjam leszakasztja.

Inkább elleszek én
Szép hugocskám nélkül,
Minthogy ellegyek én
Kicsi újjam nélkül.«

A cserésben voltam,
Elaludtam benne,
Sárga hasú kígyó
Bébútt kebelembe.

- »Néném, édes néném,
Vegye ki belőle!
Piros vérem szíjja,
Szívem szomorítja.

Inkább elleszek én
Szép hugocskám nélkül,
Minthogy én ellegyek
Kicsi újjam nélkül.«

A cserésben voltam,
Elaludtam benne,
Sárga hasú kígyó
Bébútt kebelembe.

- Rózsám, kedves rózsám,
Vedd ki te belőle!
Piros vérem szíjja,
Szívem szomorítja.

Piros vérem szíjja,
Szívem szomorítja,
Karcú derekamat
Majd átalszakítja.

Rózsám, kedves rózsám,
Ha igaz vagy hozzám,
Vedd ki te belőle,
Vedd ki te belőle!

Avval eléugrik
Az ő vőlegénye:
Bizony kiveszem én,
Bizony kiveszem én!

Inkább elleszek én
Kicsi újjam nélkül,
Mint hogy én ellegyek
Kis angyalom nélkül.

Felgyűri az ingét,
Bényúl kebelébe:
Két szép aranyalma
Került a kezébe.

- Nincs szíve anyámnak,
Atyámnak, bátyámnak,
Sem az én nénémnek,
Csak a szeretőmnek!

KŐMIVES KELEMEN.

Tizenkét kőmíves összetanakodék,
Magas Déva várát hogy fölépítenék,
Hogy fölépítenék félvéka ezüstért,
Félvéka ezüstér, félvéka aranyér.
Déva városához meg is megjelentek,
Magas Dévavárhoz hozzá is kezdetek,
Amit raktak délig, leomlott estére,
Amit raktak estig, leomlott reggelre.

Megint tanakodott tizenkét kőmíves,
Falat megállítani hogy lesz lehetséges,
Míg elvégre ilyen gondolatra jöttek,
Egymás között szoros egyezséget tettek:
Kinek felesége legelőbb jó ide,
Szép gyöngén fogjuk meg, dobjuk be a tűzbe,
Keverjük a mészbe gyöngé teste hamvát.
Avval állítsuk meg magas Déva várát.

»Kocsisom, kocsisom, nagyobbik kocsisom,
Én uramhoz menni lenne akaratom!«
- Kőműves Kelemen felesége mondja -
Fogd be a lovakat, fogd be a hintóba,
Fogd be a lovakat, állj is gyorsan elé,
Hadd menjünk, hadd menjünk Déva vára felé!

Mikor fele útját elutazták volna,
Esős idő vala, záporosó hulla.
»Asszonyom, csillagom, forduljunk mi vissza,
Rossz jelentést láttam az éjjel álmomba,
Az éjjel álmomba olyan álmot láttam:
Kőműves Kelemen udvarába jártam,
Hát az ő udvara gyászszal van behúzva,
Annak közepébe mély kút vala rakva,
S az ő kicsi fia oda belehala.

Az éjjeli álom nem telik ma jóra,
Asszonyom, asszonyom, forduljunk mi vissza!«
- »Kocsisom, kocsisom, nem fordulunk vissza,
A lovak sem tiéd, a hintó sem tiéd,
A ló az uradé, a hintó az enyém,
Egyiket se kíméld, egyiket se kíméld,
Csapjad a lovakat, hadd haladjunk elébb,
Gazdád halálára ugyan hajts, ugyan hajts!«

Mennek, mendegélnek, Déva vára felé,
Kőműves Kelemen őket észrevéve,
Megijede szörnyen, imádkozik vala:
- Én uram istenem, vidd el valahova!
Mind a négy pej lovam törje ki a lábát,
Vessen a hintómnak négy kereke szakát,
Csapjon le az útra tüzes istennyila,
Horkolva térjenek a lovaim vissza!

Isten nem hallgatá, újra imádkozék:
Istenem, istenem, adj egy ragyahullást,
Hogy a feleségem veszessesze el útját!

Nem hallja meg Isten Kelemen kérésit,
Közelebb segíti kedves feleségit.

Mennek, mendegélnek Déva vára felé,
Sem lovat, sem hintót semmi baj nem lelé.

»Jó napot, jó napot tizenkét kőműves,
Neked is jó napot Kelemen kőműves!
Ugyan mi dolog ez, tizenkét kőműves?
Másszor ha köszöntem, kétszer fogadtátok;
Most kétszer köszöntem s meg sem is halljátok!«
Köszöne az asszony, az ura válaszolt:
- Édes feleségem, fogadnók, fogadnók;
De a halálodra egy nagy törvényt tettünk.
Hát mért jöttél ide a veszedelmedre!
Tizenkét kőműves azt a törvényt tette:

Kinek felesége hamarább jó ide,
Fogjuk meg szép gyöngén, dobjuk be a tűzbe,
Annak gyöngé hamvát keverjük a mészbe,
Avval állítsuk meg magas Déva várát,
Csak így nyerhessük el annak drága árát.

Kelemenné asszony hogy átalértette,
Bánatos szívének így lett felelete:
Várjatok, várjatok, tizenkét gyilkosok,
»Amíg búcsút veszek, csak addig várjatok,
Hogy búcsút vehessek asszony barátimtól,
Asszony barátimtól, szép kicsi fiamtól;
Mert a halottnak is hármat harangoznak,
Én árva fejemnek egyet sem kondítanak!«

Kelemenné asszony avval haza mene,
Egyszer mindenkorra hogy végbúcsút venne,
Hogy végbúcsút venne asszony barátitól,
Asszony barátitól, szép kicsi fiától.
Mikor elbúcsúzóék asszony barátitól,
Asszony barátitól, szoptató fiától,
Sírva visszamene Déva vára felé.

Megfogá szép gyöngén tizenkét kőműves,
A tizenkettedik Kelemen kőműves,
Megfogák szép gyöngén s betevék a tűzbe,
Az ő gyenge hamvát keverék a mészbe,
Avval állíták meg magas Déva várát,
Csak így nyerhették meg annak drága árát.
Amit nappal raktak, éjjel megmarada,
S amit éjjel raktak, megmaradt nappalra.
Felrakták, felrakták magas Déva várát,
Aj, belé is rakták Kelemen jó kedvét,
Kelemen kőműves földi boldogságát.

Kőműves Kelemen mikor haza mene,
Az ő kicsi fia jöve szembe vele:
»Isten hozott haza, kedves édes apám!
Hol maradt, hol maradt az én édes anyám?«

Az ő édes apja neki így felele:
- Hadd el fiam, hadd el, haza jó estére.

»Istenem, istenem, este is eljőve,
Mégis édes anyám még haza nem jöve.
Apám, édes apám, mondja meg igazán,
Hogy hol van, hogy hol van az én édes anyám?«
Az ő édes apja neki így felele:
- Hadd el fiam, hadd el, haza jó reggelre.

»Istenem, istenem, reggel is eljöve,
Mégis édes anyám még haza nem jöve.
Apám, édes apám, mondja meg igazán,
Hogy hol van, hogy hol van az én édes anyám?«
Menj el fiam, menj el magas Dévavárra,
Ott van a te anyád kőfal közé rakva.

Elindula sírva az ő kicsi fia,
Elindula sírva magas Dévavárra,
Háromszor kiáltá magas Dévavárán:
»Anyám, édes anyám! szólj bár egyet hozzám!
Nem szólhatok, fiam, mert a kőfal szorít;
Erős kövek közé vagyok berakva itt.«

Szíve meghasadas a föld is alatta,
S az ő kicsi fia oda beléhulla.

SIROKI ERDŐBEN.

Siroki erdőben
Nyílik a gyöngyvirág,
Gyere ki galambom,
Itt vagyon a világ.

Ki is mentem hozzád,
Vissza is eljöttem,
Tudom, hogy meglestek,
Szóba hoztak engem.

Azt mondják, hogy rossz vagy,
Sohse kerülsz elő;
Minap is tilosban
Kapott a kerülő.

Vert meg volna isten,
Mikor neked hittem,
Téged áldott volna,
Vert volna meg engem.

Meg is vert engemet
A világ csúfjára,
Rá sem merek nézni
Az édes anyámra.

Istenem, istenem!
Ugyan mi lelt engem?
Három rőf pántlika
Körül nem ér engem.

Megszenvedtem érted,
Nem gondoltam volna,
A szolgabíró a
Hajam levágatta.

Leválták a hajam
Pedig vétkem sincsen,
Nagyon szerettelek,
Tudja a jó isten.

SZOMSZÉD LEGÉNY GYURKA.

Ablakba könyöklék gyöngé rácz menyecske,
Hát kint sétál vala borbély legény Gyurka.
»Jer be hozzám, jer be, borbély legény Gyurka,
Jer be hozzám, jer be, szomszéd legény Gyurka

Söröm is jó vagyon, borom is jó vagyon,
Neked ingyen adok, másnak pénzért adok,
Senki sincsen itthonn, csak én vagyok itthonn,
Senki sincsen itthonn, csak én vagyok itthonn.

Uram a városba piros csizmát venni,
Apám az erdőbe somfavesszöt vágni,
Anyám a malomba fehér liszt őrleni,
Anyám a malomba fehér liszt őrleni!«

Addig csalogatá borbély legény Gyurkát,
Amíg az ereszbe ő kelmét becsalá.
Egyszer haza mene az ő édes ura,
Egyszer haza mene az ő édes ura.

- Feleségem, kincsem, eressz be engemet!
A városba jártam, piros csizmát hoztam,
Piros csizmát hoztam, szépet, milyent kaptam,
Piros csizmát hoztam, szépet, milyent kaptam.

»Mindjárt beeresztlek, édes kincsem uram,
Hagy vessem nyakamba kővári szoknyámat.«
Még is csak kéredzék az ő édes ura,
Még is csak kéredzék az ő édes ura:

- Feleségem, kincsem, eressz be engemet!
A városba jártam, piros csizmát hoztam,
Piros csizmát hoztam, a milyent csak kaptam,
Piros csizmát hoztam, a milyent csak kaptam.

»Mindjárt beeresztlek, édes kincsem uram,
Hagy húzzam lábamba kővári papucsom.«
Még is csak kéredzék az ő édes ura,
Még is csak kéredzék az ő édes ura:

- Feleségem, kincsem, eressz be engemet,
A városba jártam, piros csizmát hoztam,
Piros csizmát hoztam, a milyent csak tudtam,
Piros csizmát hoztam, a milyent csak tudtam.

»Mindjárt beeresztlek, édes kincsem uram,
Hagy kössem előmbe fekete ruhámat.«
Még is csak kéredzék az ő édes ura,
Még is csak kéredzék az ő édes ura.

- Feleségem, kincsem, eressz be engemet,
A városba jártam, piros csizmát hoztam!
Ő is beereszté az ő édes urát,
A jobb hóna alól kibocsátá Gyurkát.

AZ KELL NEKEM!

A)

Adj el anyám, adj el,
Mert itt hagylak!
- Ne hagyj lányom, ne hagyj,
Kendőt veszek...
Ih! nem kell nékem!
Ih! adj el engem!

Adj el anyám, adj el,
Mert itt hagylak!
- Ne hagyj, lányom, ne hagyj,
Szoknyát veszek...
Ih, nem kell nékem
Ih, adj el engem!

Adj el anyám, adj el,
Mert itt hagylak!
- Ne hagyj lányom, ne hagyj,
Kötőt veszek...
Ih! nem kell nékem!
Ih! adj el engem!

Adj el anyám, adj el,
Mert itt hagylak!
- Ne hagyj lányom, ne hagyj,
Ládát veszek...
Ih! nem kell nékem!
Ih! adj el engem!

Adj el anyám, adj el,
Mert itt hagylak!
- Ne hagyj lányom, ne hagyj,
Férjhez adlak...
Ih! az kell nékem!
Ih! adj el engem!

B)

Lányok fonják a lenszöszet;
Beszélgetik magok közt:
Jaj anyám! a fonás,
Nehéz a várakozás.

Czipőt veszek, szülöttem,
Csak ne sírj, ríj előttem.
Jaj anyám, jó anyám,
Nem az az én nyavalyám.

Szoknyát veszek, szülöttem,
Csak ne sírj, ríj, előttem.
Jaj anyám, jó anyám,
Nem az az én nyavalyám.

Legényt hozok, szülöttem,
Csak ne sírj, ríj előttem.
Ugy anyám, jó anyám,
Ez ám az én nyavalyám!

MIKOR JÖN VISSZA.

Kövecses víz mellett palántált viola
Nem szereti helyét, el akar bujdosni.
Ki kell onnét venni, el kell palántálni,
Talán megfogamzik az én szerencsémre.

Nekem örömömre, másnak bosszujára
Fölötték a zászlót kapum félfájára,
Megütték a dobot szívem fájdalmára,
Nekem bánatomra, másnak bosszujára.

Engedd meg édesem, hogy üljek öledbe,
Két kicsi kezemet tegyem kebeledbe!
- Nem bánom, édesem, ülj a gerebenbe,
Két kicsi kezedet tedd az égő tűzbe.

Adj egy csókot, szívem, úti költségemre,
Mikor visszajövök, százat adok érte!
- Adjon apád urad, aztán anyád asszony,
Én bizony nem adok ezen a tavaszon.

S mikor leszen rózsám visszafordulásod?
Mikor végezed el hosszú utazásod?
- Mikor a vad lúdak görögül beszélnek,
Azt te tudod rózsám, hogy soha sem lesz meg.

Mikor leszen, rózsám, visszafordulásod,
Mikor végezed el hosszú utazásod?
- Mikor egy szem búzán száz kalongya leszen,
Azt te tudod, rózsám, hogy soha sem leszen.

Mikor leszen, szívem, visszafordulásod,
Mikor végezed el hosszú utazásod?
- Mikor egy szem szőlőn száz vödör bor leszen,
Azt te tudod rózsám, hogy soha sem leszen.

Mikor leszen, szívem, visszafordulásod,
Mikor végezed el hosszú utazásod?
- Mikor küszöbödön fodormenta terem,
Azt te tudod, rózsám, hogy sohasem leszen.

ANYÁM ÉS ÉN.

Megkérte anyámat
Czifra szabó legény;
Engem is megkérte
Szegény kapáslegény;
Öröme anyámnak
Czifra szabólegény,
Siralom én nekem
Szegény kapás legény.

Nagy lakzit csap anyámnak
Czifra szabólegény;
Engem csendben elviszen
Szegény kapáslegény;
Öröme anyámnak stb.

Szép ruhát varr anyámnak
Czifra szabólegény,
Nekem vesz rásaszoknyát
Szegény kapáslegény;
Öröme anyámnak, stb.

Magas ágyban hál anyám
S czifra szabólegény;
Engem szalmásba fektet
Szegény kapáslegény;
Öröme anyámnak, stb.

Bottal költi anyámat
Czifra szabólegény,
Engem galambcsókjával
Szegény kapáslegény;
Örömem én nekem,
Szegény kapáslegény;
Siralom anyámnak,
Czifra szabólegény.

KATA ÉS ÉN.

Katát kérették bé Barassóba,
Engem is igen Oláhfaluba.
Haj a víg kedvem, víg akaratom,
Még se hagy engem bánatba esnem,
Bánatba esnem.

Katát ültették hat ló hintóba,
Engem is igen szántó taligára.
Haj a víg kedvem, víg akaratom,
Még se hagy engem bánatba esnem,
Bánatba esnem.

Katónak adtak selyem viganót,
Nekem is adtak csepürokolyát.
Haj, a víg kedvem, víg akaratom
Még se hagy engem bánatba esnem
Bánatba esnem.

Katának tettek fejére fátyolt,
Nekem is igen csepünadrágot.
Haj, a víg kedvem, víg akaratom
Még se hagy engem bánatba esnem,
Bánatba esnem.

Katának húztak karmazsin csizmát,
Nekem is igen kapcza bocskorkát.
Haj, a víg kedvem, víg akaratom
Még se hagy engem bánatba esnem,
Bánatba esnem.

Katát ültették felső asztalhoz,
Engem is igen disznóvályúhoz.
Haj, a víg kedvem, víg akaratom
Még se hagy engem bánatba esnem,
Bánatba esnem.

Katának adtak hétféle ételt,
Nekem is igen korpa kevertet.
Haj, a víg kedvem, víg akaratom
Még se hagy engem bánatba esnem,
Bánatba esnem.

Katának adtak pohár piros bort,
Nekem is igen szapuló lángot,
Haj, a víg kedvem, víg akaratom
Még se hagy engem bánatba esnem,
Bánatba esnem.

Katát fektették paplanyos ágyba,
Engem is igen disznóalomba.
Haj, a víg kedvem, víg akaratom
Még se hagy engem bánatba esnem,
Bánatba esnem.

Katát csókolták gombos ajakkal,
Engem is igen baltafokokkal.
Haj, a víg kedvem, víg akaratom,
Még se hagy engem bánatba esnem,
Bánatba esnem.

BIRÓ SZÉP ANNA.

Megállnak, megállnak három hajdu legény
Bíró Jánosnének kötött kapujába.
Oda leülének, ahajt kísértála
Aj Bíró szép Anna s szóval így fölmondja:
»Hova valók vagytok, három hajdu legény?«

Szóval így fölmondja nagyobb hajdu legény
 »Aj bizony mi vagyunk mező-detrehemi.«
 »Hát ismeritek-e Hajdú Benedeket,
 Hajdú Benedeket, az én édesemet?«
 Szóval így felmondja nagyobb hajdu legény:
 »Ismerjük, ismerjük; kenyeres pajtásunk.«
 Szóval így felmondja aj Biró szép Anna:
 »Álljatok meg kissé, hadd menjek veletek
 Az én édesemhez, Hajdu Benedekhez.«
 Ahajt besétála aj Biró szép Anna,
 A nyakába veté kamuka szoknyáját,
 Elejébe köté selyem karinczáját,
 A fejére köté fekete fátyolát,
 A lábába húzá piros szép csizmáját.
 Jobb zsebébe tevé háromszáz aranyát,
 Bal zsebébe tevé háromszáz tallérát,
 Az ujjába húzá tiz arany gyűrűjét,
 Szóval így fölmondja az ő édes anyja:
 »Ne menj el, ne menj el, édes szép leányom,
 Mert bizony megölnék a hajdu legények.«
 »Bizony elmegyek én az én édesemhez,
 Az én édesemhez, Hajdu Benedekhez.«
 El is elindula aj Biró szép Anna.
 Ugy mennek, úgy mennek három hajdú legény
 Elhagyott utakon, felhagyott utakon,
 Egyszer egy szép mezőn mikor mennek vala,
 Se szél nem fuvallék, se meg nem akada,
 Mégis végig hasadt selyem karinczája.
 »Istenem, Istenem, szerelmes Istenem!
 Ma betelik rajtam édes anyám szava,
 Mert bizony megölnék a hajdú legények.«
 Szóval így fölmondja aj Biró szép Anna:
 »Üljünk le, üljünk le három hajdu legény!«
 Szóval így fölmondja nagyobb hajdú legény:
 »Ne üljünk, ne üljünk, aj Biró szép Anna!
 E helyt elébb vagyon egy kis csipkebokor,
 Annak árnyékába nyugodjunk meg mi is.«
 Oda leülének, oda leülének.
 Szóval így fölmondja nagyobb hajdú legény:
 »Öljük meg, öljük meg aj Biró szép Annát.«
 Szóval így fölmondja kisebb hajdú legény:
 »Hadd jöjjön el velünk az ő édeséhez,
 Az ő édeséhez, Hajdu Benedekhez.«
 Szóval így felmondja nagyobb hajdú legény:
 »Ha ötet nem öljük, megölünk tégedet.«
 »Engem se öljetek, ötet se öljétek!«
 Szóval így felmondja nagyobb hajdú legény:
 »Bizony megöljük mi, bizony megöljük mi
 Aj Biró szép Annát, aj Biró szép Annát!«

Szóval így fölmondja aj Bíró szép Anna:
»A fejemen vagyon fekete fátyolom,
A lábamba vagyon piros patkós csizmám,
Tíz ujjamban vagyon tíz ez arany gyűrűm,
Jobb zsebembe vagyon háromszáz aranyom,
Bal zsebembe vagyon háromszáz tallérom,
Azt is nektek adom, csak meg ne öljetek.«
Szóval így fölmondja nagyobb hajdu legény:
»Gyűrűnk is elég van, pénzünk is elég van,
Bizony megölnék mi, bizony megölnék mi!«
Szóval így fölmondja aj Bíró szép Anna:
»El ne mocskoljatok, el ne röcsköljetek,
Egyszeri ütésbe szörnyű halált haljak.«
Ugy megüté főbe nagyobb hajdú legény,
Mindjárt Bíró Anna szörnyű halált hala,
Őtet is megfoszták sok szép gúnyjától,
Csutakkal s bokorral oda betakarák.

Ugy mennek, úgy mennek három hajdú legény,
Egy kis fogadócskát ők is elérének,
Oda bemenének s oda bemenének.
Szóval így felmondja nagyobb hajdú legény:
»Mérjed a bort, mérjed, kis korcsomárosné!
Ha kell, gúnyát adunk, ha kell, pénzt is adunk.«
Szóval így fölmondja kis korcsomárosné:
»Hol kaptátok már ti azt a sok szép gúnyát?«
Szóval így fölmondja nagyobb hajdú legény:
»Egy szép húgom meghalt s annak a gúnyája.«
Szóval így felmondja kisebb hajdú legény:
»Megölték, megölték aj Bíró szép Annát
S annak a gúnyája, s annak a gúnyája.«
Azon elé szökék Hajdú Benedek is.
»Hol öltétek ti meg, hol öltétek ti meg
Az én édesemet, aj Bíró szép Annát?«
Ő is megfogató a két hajdú legényt.
»Gyere velem, gyere s mutasd meg én nékem:
Hol öltétek ti meg az én édesemet,
Az én édesemet, aj Bíró szép Annát?«

El is elindulnak, el is elmenének,
Meg is megérkeztek hamar arra helyre.
Szóval így felmondja aj Hajdú Benedek:
»Te haltál érettem, s én is halok érted!«
S mindjárt ereszkedik ő éles kardjába,
S mindjárt szörnyű halált ő is ehelyt hala.

A HALÁLRA TÁNCZOLTATOTT LEÁNY.

Összejöttök, össze
A sári legények,
Közte van, közte van
Csomor Dani Tamás.
Csomor Dani Tamás
Szavából kiszólja:
»Addig se nem eszem,
Addig se nem iszom,
Míg ide nem hozzák
Sári bíró lányát,
Sallai Kis Katát!
Menjetek el hozzám,
Sári bírókhoz,
Hívjátok el lányát:
Sallai kis Katát.«
 »Jó napot, jó napot,
Sári bíró néném!
Ereszsze el lányát,
Sallai kis Katát,
Legények hivatják.«
 »Eredj fiam, eredj,
Sallai kis Kata,
Húzd fel a csizmádat,
Szép karmazsin csizmát;
Vedd rád selyem ruhád,
Szép pár selyem ruhát;
Tegyél az ujjodba
Tíz pár arany gyűrűt:
Hadd szakajtsa szívét,
Szeretődnek szívét!«
 »Nem mék, anyám, nem mék,
Ott van Csomor Dani!«
 »Eredj, fiam, eredj!
Húzd fel a csizmádat,
Szép karmazsin csizmát;
Vedd rád selyem ruhát,
Szép pár selyem ruhát;
Tegyél az ujjodra
Tíz pár arany gyűrűt:
Hadd szakajtsa szívét,
Szeretődnek szívét!«
 »»Húzd rá cigány, húzd rá,
Éjféltől reggelig,
Reggeltől éjfélig,
Azután mindétig,
Sallai kis Kata
Míg el nem aluszik,

Halála óráig!««
»Eredj Csomor Dani!
Hadd menjek ki hülni,
Nem fogok elmenni,
Vissza fogok jönni.
Szép karmazsin csizmám,
Tele aludt vérrel;
Szép pár selyem ruhám
Testemre tapadva;
Tíz pár arany gyűrűm
Ujjomra dagadva!«
 »»Nem mégy már innét el,
Igy kell most meghalni,
Ha enyim nem lettél,
Másé se lehessél,
Tested a testemmel
Egy sírban nyugodjon;
Lelkem a lelkeddel
Egy istent imádjon,
Véred a véremmel
Egy patakot mosson!««
 »Eredj Csomor Dani!
Hadd menjek ki hülni,
Nem fogok elmenni,
Vissza fogok jönni.
Szép karmazsin csizmám
Tele aludt vérrel;
Szép pár selyem ruhám
Testemre tapadva,
Tíz pár arany gyűrűm
Ujjamba dagadva!«
 »»Nem mégy már innét el,
Igy kell most meghalni,
Ha enyim nem lettél,
Hogy másé ne legyél.
Tested a testemmel
Egy sírban nyugodjék;
Lelkem a lelkeddel
Egy istent imádjék;
Véred a véremmel
Egy patakot mossék!««
 »»Oh átkozott anya,
Átkozott légy apa!
Ki az ő leányát
Ily sokára hagyja!««

A TRÉFÁS JUHÁSZ.

Gazda: Aluszol-e, te juhász?
Aluszol-e, te juhász?

Juhász: Jaj, jaj, jaj, dehogy aluszom,
Csakis itt szunnyadozom.

Gazda: Öttél-e ma, te juhász?
Öttél-e ma, te juhász?

Juhász: Jaj, jaj, jaj! öt télnek egy nyarát,
Öt télnek egy nyarát.

Gazda: Ittál-e ma, te juhász?
Ittál-e ma, te juhász?

Juhász: Jaj, jaj, jaj! itt állok uram,
Itt állok, uram.

Gazda: Hattál-e hát nekem is?
Hattál-e hát nekem is?

Juhász: Jaj, jaj, jaj! hat tálnak hült helyét,
Hat tálnak hült helyét.

Gazda: Jártak-e ma farkasok?
Jártak-e ma farkasok?

Juhász: Jaj, jaj, jaj! nem is angyalok,
Nem is angyalok.

Gazda: Vittek-e el báránykát?
Vittek-e el báránykát?

Juhász: Jaj, jaj, jaj! nem is hoztanak,
Nem is hoztanak.

Gazda: Folyt-e neki sok vére?
Folyt-e neki sok vére?

Juhász: Jaj, jaj, jaj! nem is a teje,
Nem is a teje.

Gazda: Futottál-e utána?
Futottál-e utána?

Juhász: Jaj, jaj, jaj! nem is előtte,
Nem is előtte.

Gazda: Ugattak-e a kutyák?
Ugattak-e a kutyák?

Juhász: Jaj, jaj, jaj! nem is kaczagtak,
Nem is kaczagtak.

A MEGÖLT LEGÉNY.

Megöltek egy legényt
Hatvan forintjáért,
A Tiszába bevetették
A nyerges lováért.

Tisza be nem vette,
Partjára kitette,
Arra ment egy hajóslegény,
Hajójába tette.

Oda ment az anyja,
Költi, de nem hallja,
Szép fekete göndör haja
Vállára van hajtva.

Oda ment az apja,
Költi, de nem hallja,
Sárga sarkantyús csizmája
Lábára van fagyva.

Odament rózsája,
Költi, meg is hallja:
Kelj fel, kelj fel, édes rózsám,
Borulj a nyakamba!

Borulj a nyakamba,
Hadd vigyelek haza;
Harmad napig, negyed napig
Nyugodj a házamba!

- Csináltatsz-e nékem
Diófa-koporsót?
Bizony csináltatok
Márványkő koporsót.

Behuzatod-e majd
Valami fátyollal?
Bizony behuzatom
Fekete bársonnyal.

Kivereted-e majd
Valami szögekkel?
Bizony kiveretem
Tiszta arany szöggel.

Meghuzatod-e majd
A hármass harangot?
Bizony meghuzatom
Mind a tizenhatot.

Eltemetsz-e engem
Temető szélébe?
Bizony eltemetlek
Virágos kertembe.

Megsiratsz-e rózsám,
Három ember előtt?
Megsiratlak, édes rózsám,
Egész világ előtt!

IFIU JÁNOSNÉ.

- Ifjú Jánosné,
Nyisd ki a kapudat
Hatszázézer forintért!

Mikor ő kinyitja,
Akkor keservesen sír,
Hogy az ura otthon sincs.

- Ifjú Jánosné,
Kösd be a lovamat
Hatszázézer forintért!

Mikor ő beköti,
Akkor keservesen sír,
Hogy az ura otthon sincs.

- Ifjú Jánosné,
Bontsd le az ágyadat
Hatszázézer forintért!

Mikor ő lebontja,
Akkor keservesen sír,
Hogy az ura otthon sincs.

ÁRVA GILICZÉRŐL.

Búsan bűgő bús gerlicze
Kedves társát elvesztette;
De nem szálla a zöld ágra,
Hanem szálla aszú ágra,
Aszú ágat kopogtatja,
Kedves társát siratgatja:
»Társam, társam, kedves társam!
Sohasem lesz olyan társam,
Mint te voltál, édes társam!«

Oh! mint búsul kis gerlicze,
Hogy a társát elvesztette;
Társát egy vad elkergette,
Talán eddig meg is ölte:
Én elmegyek arra helyre,
Hol kiomlott piros vére,
Hol szakgatták szálkás húsát,
Ott rakatok egy kápolnát;
A csontjából kirakatom
A vérével föliratom:

Hogy vagy az árva dolga,
Ki hazáját rég elhagyta!
Én egy igaz árva voltam,
Ki hazámat rég elhagytam,
Víz mentére elindultam,
Ha megtalálnám a társam.
A királyné ablakában
Egy kis arany kaliczkában
Megtaláltam, de rabságban,
Igy énekel bánatában:
»Hej gilicze, kis gilicze,
Mért jöttél te ilyen messze?
Menj vissza te arra helyre,
Honnét jöttél ilyen messze!«
S visszafordult arra helyre,
Honnét eljött ilyen messze,
Ott sem szálla a zöld ágra
Hanem szálla aszú ágra,
Aszú ágat kopogtatja,
Kedves társát siratgatja:
»Társam, társam, kedves társam,
Sohasem lesz olyan társam,
Mint te voltál, édes társam!«
Fejét földre csüggesztette,
Szárnyát széjjel terjesztette,
Magát holtá eresztette,
Hogy a társát elvesztette.

UGRON JÁNOS.

Hova nyargalsz nyakra-főre
Kevély Ugron János?
»Megyek a városba,
Szitás-Kereszturba,
Torma Panna leányasszony
Látogatására.«

- Ne menj oda, ne menj,
Kevély Ugron János!
Annak a leánynak
Nagy hibái vannak,
Nagy hibája három.
»Nem bánom, nem bánom,
Hogyha harminczhárom
Hibája vagyon is!«
Legelső hibája:
Hogy sánta a leány!

»Nem bánom, nem bánom,
Tőlem lehet sánta.
Csináltatok neki
Magassarku csizmát,
Hosszú selyemszoknyát;
Egyik kipótolja,
Másik eltakarja,
Lába sántaságát.«

Másik nagy hibája:
Haragos a leány,
Mindörökké dúl-fúl.
Neveletlen két árvádat,
Hogyha egyszer megharagszik,
Kiúzi a házból.

»Nem bánom, ha haragos is,
Én nem félek tőle,
S neveletlen gyermekeim
Kiállnak előle.«

Harmadik hibája:
Hogy boros a leány:
Hajnalban megkezdi,
Vacsorakor végzi,
Boros feje borosságát
Fazék, tányér érzi.

»Nem bánom, nem bánom,
Teli van a pincze,
Ha megtelik a kontyalja:
Akár ki is öntse.«
S elment Ugron János,
El a szép leányhoz.

Hová nyargalsz nyakra-főre,
Kevély Ugron János?
»Nem vagyok már többet
Kevély Ugron János!
Sánta feleségem
Kiűzött a házból.
Megyek már világgá,
Neveletlen gyermekeim
Ha föl nem fogadnak.«

BETLEN ANNA.

Sárosi Mihály, Betlen János
Egy asztalnál ülnek vala,
Együtt esznek, isznak vala,
Együtt beszélgetnek vala. -
Szóval mondja Sárosi Mihály:
»Hallja-e kend kedves komám,
Fenyítse meg kend a hugát,
Éjszakának idejében
Ne járjon az istállóba.
Kocsisomat szeretgeti,
Hív paripám ébresztgeti.«
»Hallja-e kend, kedves komám,
Az én húgom jámbor leány.«
Szóval mondja Sárosi Mihály:
»Megmutatom jámborságát
Két karomnak erejével,
Fényes kardomnak élével.«
Hallja kapu csikorgását
Magas patkó kopogását,
Selyem-szoknya suhogását.
Mindjárt ment az istállóba,
Az istálló ajtajába,
Szóval mondja kocsisának:
»Nyisd ki kocsis az ajtódat!«
- »Nem nyithatom, kedves gazdám,
Szabadon van hív paripám,
Ha kinyitom, elszalasztom,
Tudom, soha meg sem fogom.«

Ugy megrúgá az ajtaját,
Hogy kétfelé esik mindjárt.
Hát ott vagyon Betlen Anna!
Kardját bele akasztotta.
Selyemszoknya elhasada,
Piros vére kicsordula.
Lefekvék a vetett ágyba.
Reggel oda ment az ágya:
»Mi lelt, mi lelt, Betlen Anna?«
- Aj, mi nem lelt, kedves ángyom!
Behágék a kökertembe,
Rózsabokor megakaszta,
Selyemszoknya elszakada,
A vér mindjárt kicsordula.
Talpig vagyok aludt vérben,
Magam pedig halófélben.
»Hallod-e te Betlen Anna!
Állj ki te az udvarodra.
Imádkozzál az Istennek,
Bocsássa meg bűneidet.«
- »Ángyom, ángyom, kedves ángyom,
Mossanak meg ürmös borba,
Takarjanak gyenge gyolcsba,
Küldjenek ki Kolozsvárra,
Vegyen minden példát róla,
Az árvának hogy van dolga.«

A PÓSTA.

Oh bánat, búbánat, keserű búbánat!
Égen mennyi csillag ha mind diák volna,
Földön mennyi fűszál ha mind penna volna,
Erdőn mennyi levél ha papiros volna,

Tenger sűrű habja ha mind tenta volna:
Még sem írhatnák le búmat, bánatomat,
Búmat, bánatomat, benn való titkomat,
Ez életbe való keserű sorsomat.

Ugy jó napról napra bánat a fejemre,
Nagy fájdalom szállott bánatos szívemre.
Ha a nap elnyugszik, az elmém bújdosik,
Hosszú tenger éjen soha el nem nyugszik.

Istenem, istenem, oh édes istenem!
Egy íródeákom mért nincsen énnekem?
Egy íródeákom, egy bízott emberem,
Aki most csakhamar lenne jó eszközöm.

Ha nekem is volna egy író diákom,
Író diákkal levelet íratnék.
Bízott emberemtől bátyámhoz küldeném,
Bátyámnak házához, atyám udvarába.

Rigótól küldeném, rigó olyan madár:
Felül a fészkére, száll a falevélre.
Amely példát meglát, mind kifütyölgeti,
Titkos levélkémet azért nem viheti.

Méhemtől küldeném, oly mezőre talál,
Szíve szerint való szép virágra leszáll;
Mézet szippant szegény, követi a halál,
Igy bánatom mindig nálam marad tehát!

Fújd el jó szél, fújd el az én bánatomat,
Könnyebítsd meg bár te nyomorú sorsomat,
Vidd szél fúvására, víznek lementére,
Vidd rózsám házának ablaka végére.

Még onnét is fúdd be az ő kebelére,
Az ő kebelére, hogy háljon meg véle,
Meg se háljon szegény, hadd éljen kedvére:
Éljen, aki élhet az ő édesével.

Én már nem élhetek az én kedvesemmel,
Végét adta isten az én életemnek,
Betöltötte kedvét minden irigyemnek,
Istenem, fizess meg volt ellenségimnek.

Hogyha még valaha hazámba mehetnék,
Az én istenemnek oly fogadást tennék:
Az ő szent házába minden nap elmennék,
Nyomorúlt rabokért szívből könyörögnék.

A SZÉKELY KATONA.

Izend meg, ízend meg
József császárunknak:
Hogy hogy vagyon dolga
Vén katonájának,
Panaszos szénája,
Abrakja lovának.

Megúntam, megúntam
Németet szolgálni,
Sótalan kenyerét
Könyemmel áztatni,
Még a mundérját is
Nem akarnám látni.

Anyám, édes anyám!
Jó nevelő dajkám!
Ki kilencz hónapig
Méhedben hordoztál,
Tizedik hónapban
A világra hoztál:
Tudom, édes anyám,
Hogy te sok kint láttál,
A mikor engemet
E világra hoztál
S rengő bölcsőm mellett
Gyakran megvirradtál!
Mikor füröszöttél
Gyenge meleg vízbe,
Füröszöttél volna
Forró lobogóba;
Mikor takargattál
Gyenge gyolcs ruhába,
Takartál volna be
Forró parázsába
S temettél volna el
A földnek gyomrába!

SZÉP JULIA.

»Szép Juliám, szép leányom,
Kertemben nyílt tulipánom,
Ne szeresd te jobbágyodat!«

Nem szeretem jobbágyomat,
Csak szeretem az ifiat,
Szép ifiat, a lelkeimet!

Jaj kimene öreg király,
Mégfogató az ifiat,
Felteteté csonka torony,
Csonka torony tetejére.

Hej kimene szép Julia
Meglátá őt az ifiú:
Hej Juliám, szép Juliám,
Kertbe nyíló szép violám,
Menj be te is az apádhoz,
Essél térdre eleibe
S mondd meg neki ilyen szókkal:
»Atyám, atyám, öreg király!
Vétesse le az ifiút
Csonka torony tetejéből,
Ne veresse az esővel
Ne fútassa hideg széllel,
Ne süttesse a napfénynyel!«

Hej, bemene szép Julia,
Térdre esik apja előtt
S monda neki ilyen szókkal:
»Atyám, atyám, öreg király!
Vétesse le az ifiút
Csonka torony tetejéről,
Ne veresse az esővel,
Ne fútassa hideg széllel,
Ne süttesse a napfénynyel!«

Jaj, kimene öreg király,
Levételé az ifiút
Csonka torony tetejéről,
Kivételé sík mezőre,
Sík mezőnek közepére,
Ott őt mindjárt megöleté,
Szívét, máját kivételé
S Juliának haza küldé.

Hogy meglátá szép Julia,
Hogy megölték az ifiat,
Fejét földre csüggesztette,
Magát halni eresztette.

Hogy meglátá öreg király,
Hogy haldoklik Juliája:
»Hej Juliám, szép leányom,
Kertembe nőtt tulipánom!
Ha én ezt így tudtam volna,
Dehogy megölettem volna,
Fiamnak fogadtam volna,
Királyságom, országomat,
Mind, mind neki adtam volna.«

AZ ASSZONY.

»Mit busúlsz, mit bánkódsz, ifjú feleségem?
Van nekem jószágom, sok szép gazdaságom,
Sok szép gazdaságom, teli láda pénzem,
Teli láda pénzem, szép szántóföldjeim,
Szép szántóföldjeim, jótermő szölleim,
Jótermő szölleim, kaszáló réteim,
Kaszáló réteim, gulyabeli marhám,
Gulyabeli marhám, robogó ménesem,
Robogó ménesem, négy szép hintós lovam,
Négy szép hintós lovam, kőből rakott váram,
Kőből rakott váram, szép eladó lányom!«

Az isten vegye el sok szép gazdaságod,
A föld emészsze meg teli láda pénzed,
Az árvíz hordja el szép szántóföldjeid,
Jégeső verje el jótermő szölleid,
Az iszap öntse el kaszáló réteid,
A dög emészsze meg gulyabeli marhád,
A tatár hajtsa el robogó ménesed,
A mennykő csapja meg négy szép hintós lovad,
A nyila verje meg kőből rakott várad,
Kőből rakott várad, szép eladó lányod,
Magam se érjem meg a holnapi napot,
Hogyha nincsen néked ifjú legénységed!
Mással töltötted el szép ifjuságodat,
Velem töltötted el búdat, bánatodat,
Mit ér nekem kincsed, minden dicsőséged,
Hogyha nincsen néked ifjú legénységed!

BUDAI ILONA.

Budai Ilona ablakba könyökle,
Hallja, hogy ellenség rabol a környékbe.
Csak eszébe juta kincses kisládája,
S kincses kisládáját hóna alá fogja,
Hajadon kis lányát jobb kezén vezette,
Futkosó kis fiát bal kezére vette.

Megyen, megyen, megyen sűrű fenyves erdön,
A nagy régi úton, sötét rengetegen;
Hát mintha hallaná lovak dobogását,
S csakhamar leteszi hajadon kis lányát.
Hajadon kis lánya ilyenképpen síra:
»Anyám, édes anyám, ne hagyj el az útba,
Essék meg a szíved, ne hagyj itt engemet!«

»Bizony itt hagylak én, leányom, tégedet:
Mert leány helyébe leányt ad az isten,
De pénzem helyébe ingyen nem ad isten.«

Megyen, tovább megyen, sűrű fenyves erdön,
A föl hagyott úton, sötét rengetegen;
Hát mintha hallaná lovak dobogását,
S csakhamar leteszi futkosó kis fiát,
Futkosó kis fia ilyenképpen síra:
»Anyám, édes anyám, ne hagyj el az útba,
Essék meg a szíved, ne hagyj itt engemet!« -
»Bizony itt hagylak én, édes fiam, téged:
Mert fiú helyébe fiút ad az isten,
De pénzem helyébe ingyen nem ad isten.
Járnak jó asszonyok, kik megszoptassanak,
Járnak gyenge esők, kik megfüröszszenek,
Járnak gyenge szellők, kik elaltassanak!«
Jobb kezébe ada egy arany vesszőcskét,
Bal kezébe ada egy arany almácskát,
Avval csak ott hagyá futkosó kis fiát.

Megyen tovább, megyen, sűrű fenyves erdön,
A nagy régi úton, sötét rengetegen,
Míg eljuta végre egy szép tágas rétre,
Hát egy bivaly tehén azon jödögél le,
Az idei bornyát szarva között hozta,
A tavalyi bornyát maga után rítta.

Ezt hogy megpillantá Budai Ilona,
A bokorba csapá kincses kis ládáját,
A földre borula, keservesen síra,
Keservesen síra, kárhóztatá magát:
Az okatlan állat nem hagyja el bornyát;
- Istenem, istenem, én édes istenem,
Hát én lelkes lévén, hogy hagyám gyermekem!

Avval visszafordult a nagy fenyves erdön,
A nagy régi úton, sötét rengetegen.
Csakhamar elérte, oda nyújtá újját,
S híni kezdé szépen az ő kicsi fiát.
»Bizony nem megyek én, mert nem voltál anya,
Ha az lettél volna, itt nem hagytál volna.«

Megyen tovább, megyen a nagy fenyves erdön,
A nagy régi úton, sötét rengetegen;
Csakhamar elérte, oda nyújtá újját,
S híni kezdé szépen hajadon kis lányát.
»Bizony nem megyek én, mert nem voltál anya,
Ha az lettél volna, itt nem hagytál volna.«

Hogy ezt így hallotta, ilyenképpen síra:
Immár olyan vagyok, mint út mellett a fa;
Aki ott elmegy, ágaimat rontja,
Ágaimat rontja s a sárba tapodja.

SZÜCS MARIS.

Mező-Csáth városa egyebet nem terem:
Minden fa tetején virít a szerelem,
Virít a szerelem, de senkisem szedi:
Ezt minden értheti, ki szívére veszi.

Estve van már, estve, hatot vert az óra,
Minden eladó lány készül a fonóba,
Készül a fonóba, utánna a legény,
Egypár csókot ha kap, azzal elmegy szegény.

Hej, szegény Szűcs Maris, ő is oda indult,
De felette az ég homályba beborult,
Beborult homályba, be is setétedett,
Hol szegény Szűcs Maris el is tévelyedett.

Először megütik, leesett a hídra,
Másodszor megütik, elállott a szava,
Harmadszor megütik, véres volt a foka,
A kis balta foka.

»Kérlek rózsám, kérlek, kérlek az egekre,
Egy-két szavaimat vedd be a füledbe:
Szerelmes szívemnek gyémántos Marisa,
Mért levél, mért levél másnak hites társa,
Szívemnek gyilkosa?«

Szilasi Pistának nem kell a bokréta,
Szegény Szűcs Marcsának ő volt a gyilkosa.
»Vérem a vérével egy patakot mosson,
Testem a testével egy sírban nyugodjon,
Egy sírban nyugodjon!«
Gyászt visel a holló fekete tollával,
Maga természete hozza ezt magával,
Gyászt visel, gyászt illet az a fekete toll -
Keresik Szűcs Marist s nem találják sehol!

A tarjáni rétet körülfogta a köd,
Szegény Szűcs Marcsára most húzzák a földet,
Főtül való fája ki vagyon rovázva,
Fekete pántlika van reá csukrozva,
Szépen rá csukrozva.

Felvette az árvíz a tarjáni tölgyet
Mehalt már Szűcs Mária, ráhúzták a földet,
Ráhúzták a földet, írják fejfájára:
Hogy minden eladó vigyázzon magára.

A tarjáni templom körül van árkolva,
Két szál szép rozmarin van belé plántálva,
Öntözzétek lányok, hogy el ne hervadjon,
Szeretők szíve meg ne háborodjon,
Meg ne háborodjon.

Szűcs Maris már régen el is van temetve,
De a híre-neve nincsen elfelejtve,
Irták fejfájára: itt nyugszik egy árva,
Kinek szeretetből történt a halála.

KÁDÁR KATA.

Anyám, anyám, édes szülém,
Engedje meg szép kérésem,
Hogy vegyem el Kádár Katát,
Jobbágyomnak szép leányát!

Miklós úrfi szépen kéri;
Édes anyja nem igéri:
»Nem engedem, édes fiam,
Nem engedi az én rangom.«

Miklós mondá az anyjának:
Kádár Katát szeretem csak,
Csak egyedül Kádár Katát,
Jobbágyomnak szép leányát!

Édes anyja azt feleli:
»Abból ugyan nem lesz semmi.
Vagyon lányok az uraknak,
Abból neked is juttatnak.«

Miklós úrfi megbúsula,
Készül, indul bujdosásra.
»Szolgám, szolgám, édes szolgám
Nyergeljed meg pej paripám!
Menjünk, menjünk, a míg látunk,
Légyen örök bujdosásunk!«

Miklós úrfi elindúla,
Azt meglátá Kádár Kata,
A kapuját megnyitotta,
Hogy Miklós bemenne rajta.
- Ne nyiss kaput Kádár Kata,
Nem megyek én most bé rajta;
Hanem megyek a világra,
Holtig tartó bujdosásra.

Kádár Kata megbúsula,
Miklós úrfihoz így szóla:
»Állj meg kincsem, szép Miklósom,
Hogy adjam rád egy pár csókom!
Adjak neked egy bokkrétát

A kezedbe kézi ruhát!
Mikor ruhám vérrel habzik,
S a bokrétám hervadozik,
Hidd el, kincsem, hidd el, nékem
Akkor léssen veszedelmem.«

Elindúlnak, mennek, mennek,
Hosszú útnak, rengetegnek.
A ruháját Miklós úrfi
Előveszi, meg-megnézi,
Hát a ruha vérrel habzik,
Bokrétája hervadozik.
Mind a kettő azt jelenti:
Kádár Katát most veszesztek.

Miklós úrfi megfordúla,
Egy molnár gazdát találá,
Kihez közel lovagola,
Kihez ő ekképen szóla:
»Hallod-e, te molnár gazda!
Mi hír vagyon a faluba?«
- Nincs ugyan ott semmi egyéb,
Kádár Katát elvesztették,
Feneketlen tóba vették.
»Hallod-e, te molnár gazda,
Vigy el engem éppen oda,
Hol elveszett Kádár Kata,
Jobbágyomnak szép leánya
Pej paripám tied legyen,
S minden ékes öltözetem.«

Molnár gazda szót fogada,
Miklós előtt elindúla,
Őt elvitte arra helyre,
Feneketlen tó szélire,
Onnét beszólalt a tóba:
Élsz-e, kincsem, Kádár Kata?
Kádár Kata megszólalik:
- Nálad nélkül alig telik.

Miklós úrfi ezt hallotta,
Szívét a bánat elfogta,
Kezét fejére kulcsolta,
Sorsát ő ott úgy síratta,
S bele ereszkedik oda
A nagy, feneketlen tóba.
Egyikből nőtt muszkátaszál,
A másikból rozmarinszál.
Addig s addig nevedtek,
Vízen felül emelkedtek,
Ott is addig nevedtek,
A míg össze ölelkeztek.

Miklós anyja ment sétálni,

Meg találta őket látni;
Vizi bűvárt elhívata,
Mind a kettőt kiásatá.
Az egyiknek csináltattak
Fehér márványkő koporsót,
A másiknak csináltattak
Vörös márványkő koporsót.
Az egyiket eltemették
Az oltárnak eleibe,
A másikat eltemették
Az oltárnak háta mögé.
Az egyikből nevededett
Fehér márvány lilomszál,
A másiból nevededett
Vörös márvány lilomszál.
Ott is addig nevededtek,
A míg össze ölelkeztek.

Miklós anyja, hogy meglátá,
Mind a kettőt leszakasztá,
Talpa alá kitapodá
S tövis bokorra rakatá.
Ezt hogy látta Kádár Kata,
Koporsóból feljajdúla:
»Éltünkben üldözőnk voltál,
Békét holtunkban se hagytál.
Kiért Isten jót ne adjon,
Szeretetlen társat adjon,
Kenyeretlenség találjon,
Mégis senki meg ne szánjon.«

HOMLODI ZSUZSÁNNA.

»Mi oka, mi oka, Homlodi Zsuzsánna,
Hogy a karton lajblí minduntalan szűkül?«
»Az oka, az oka: szabó nem jól szabta,
Szabó nem jól szabta, varró nem jól varrta.«
»Kocsisom, kocsisom, én fellejtárjaim!
Hozzátok, hozzátok a gyászos hintóim,
Fogjátok, fogjátok peji paripáimat,
Vigyétek, vigyétek Homlodi Zsuzsannát.
Vigyétek, vigyétek Homlodi Zsuzsannát,
A rózsamezőbe, a fővevő helyre!«
»Jó napot, jó napot Homlodi nagyasszony!
Hol vagyon, hol vagyon Homlodi Zsuzsánna?«
»Elküldtem, elküldtem a rózsás kertembe,
Rózsákat vizsgálni, magát mulatozni!«
»Jó napot, jó napot, te kis kertész-legény!

Hol vagyon, hol vagyon, Homlodi Zsuzsánna?«
»Nem tudom, nem láttam, tegnap, hajh, még itt járt!«
»Jó napot, jó napot Homlodi nagyasszony!
Hol vagyon, hol vagyon Homlodi Zsuzsánna?«
»Elküldtem, elküldtem a tenger partjára,
Aranyhalat fogni, magát mulatozni.«
»Jó napot, jó napot, te kis hajós legény,
Hol vagyon, hol vagyon, Homlodi Zsuzsánna?«
»Nem tudom, nem láttam, tegnap, hajh, még itt járt!«
»Jó napot, jó napot, Homlodi nagyasszony!
Hol vagyon, hol vagyon, Homlodi Zsuzsánna?«
»Mi tőrés-tagadás, már meg kell mondanom:
Elküldtem, elküldtem a rózsamezőbe,
A rózsamezőbe, a fővevő helyre.«
»Oh, te pogány anya, mért vétetted fejed?
Testemet testével egy sírba temetéd!
Jó napot, jó napot, te fővevő hóhér!
Hol vagyon, hol vagyon, Homlodi Zsuzsánna?«
»Itt vagyon, itt nyugszik, csendesen aluszik.«
»Testemet testével egy sírba temesd el,
Véremet vérével egy patak mossa el.«

A GYÁVA.

Gyere hozzám, vacsorára,
Apró, vágott káposztára;
Bejöhetsz szívem, bátran!
Hej, nem merek én bemenni,
Oh, én édes angyalom;
A gyertyának világánál
Észrevesznek csillagom!

Vedd el a gyertyának hamvát,
Nem látják meg a világát;
Bejöhetsz szívem, bátran!
Hej, nem merek én bemenni,
Oh, én édes angyalom;
A kutyának ugatásán
Észrevesznek, csillagom!

Vess egy darab koncot neki,
Az ugatást elfelejti;
Bejöhetsz szívem, bátran!
Hej, nem merek én bemenni,
Oh, én édes angyalom;
A csizmámnak kopogásán
Észrevesznek, csillagom!

Köss keszkenőt a sarkára,
Nem hallik a kopogása;
Bejöhetsz szívem, bátran!
Hej, nem merek én bemenni,
Oh, én édes angyalom;
Az ajtónak csikorgásán
Észrevesznek, csillagom!

Hájazd meg az ajtó sarkát,
Nem hallik meg a nyikorgás;
Bejöhetsz szívem, bátran!
Hej, nem merek én bemenni,
Oh, én édes angyalom;
Ajakunknak czuppanásán
Észrevesznek, csillagom!

Hej, te vitéz, hát te mit érsz,
Ha még csókolódnai is félsz!
Elmehetsz már dolgozdra,
Nem szorultam csókodra;
Elmehetsz már, nem kellesz,
Nem vagy előttem kedves!

FOGARASI ISTVÁN.

Ablakba könyököl Fogarasi István,
Mellette könyököl az ő testvérhuga.
»Hallottad-e hírét, édes testvérhugom:
Elköteleztelek bé Törökországba,
Nagy török császárnak, jegybeli mátkának?«
»Nem hallottam hírét, édes testvérbátyám!
Adjon Isten nekem inkább víg vacsorát,
Víg vacsora után könnyű betegséget,
Szép piros hajnalban világból kimúlást.«
Meghallgatá Isten az ő kívánságát,
Ada Isten neki egy jó víg vacsorát,
Víg vacsora után könnyű betegséget,
Szép piros hajnalban világból kimúlást.

Eljöve, eljöve a nagy török császár,
Kérdezi: »Hol vagyon jegyesem, gyűrűsöm?«
»Virágos kertében virágokat plántál.«
Oda mene, oda a nagy török császár,
Hát a virágok is mind elhervadoztak,
Az ő szeretője pedig sehol sincsen.
Visszajöve, vissza a nagy török császár.
Kérdezi: »Hol vagyon jegyesem, gyűrűsöm?«

»Leányok házában magát öltözteti.«
Oda mene, oda a nagy török császár,
Hát a leányok is mind gyászba öltöztek,
S az ő szeretője nyújtópadon fekszik.
»Add ide, add ide, Fogarasi sógor,
Add ide én nékem gyűrűsöm, jegyesem!
Csináltatok néki márványkő koporsót,
Be is behuzatom földig bakacsinnal,
Meg is megveretem arany fejű szeggel,
Meg is gyászoltatom hatszáz katonával.«
»Nem adom, nem adom, te nagy török császár,
Csináltatok én is márványkő koporsót,
Be is behuzatom földig bakacsinnal,
Meg is gyászoltatom hatszáz katonával,
Hadd nyugodjék itten apjával, anyjával,
Apjával, anyjával, szülötte földében.«

FOGADÁS.

Hol jártál ily korán, kedves rózsám?
Látom a cipődet, harmatos már.
- Rózsás kertbe jártam,
Violát vizsgáltam,
Kedves rózsám!

Hoztál-e violát a számomra,
Kit felteszek holnap kalapomra,
A melyről megtudják,
Hogy szeretjük egymást,
Kedves rózsám?

Bocsáss be, galambom, egy-két szóra,
Mert ime eljött már az az óra,
Melyben bucsúzásom,
Lészen elválásom,
Kedves rózsám!

Tegyél hát, violám, hív fogadást,
Hogy szíved kivülem nem szeret mást,
Jártodban, keltedben,
Teljes életedben,
Kedves rózsám!

Én is teszek, rózsám, hív fogadást,
Hogy szívem kívüled nem szeret mást,
Halálom-óráig,
Koporsóm zártáig,
Édes rózsám!

Szívemnek, violám, az lesz nehéz,
Hogy te ékes szemed reám nem néz,
Mert tőlem elmaradsz,
Engemet árván hagysz,
Kedves rózsám!

Szívednek ajánlom most szívemet,
Imhol kezedbe adom kezemet,
Hogy visszajöttömbe
Fogadj szerelmedbe,
Kedves rózsám!

Áldjon meg az Isten, kedves rózsám,
Látom, igaz szívvel voltál hozzám,
Köszönöm hűséged,
Hozzám szívességed,
Kedves rózsám!

KICSI NEMES LEGÉNY.

Nagy Törökországban kicsi nemes legény
Ártatlan s ok nélkül raboskodik szegény.
Szóval azt kiáltja: »Anyám, édes anyám,
Három kővárad van, válts meg az egyikkel!«
»Nem váltlak, nem váltlak, lelkem kedves fiam,
Mert fiú helyébe fiút ad az Isten,
De kőváram helyett nem ad mást az Isten!«

»Nem bánom, nem bánom, lelkem édes anyám!
Mert koporsóm leszen tengernek két martja,
Szemfödelem leszen tenger sűrű habja,
Harangszóm is leszen tengernek zúgása.
Eltemetnek engem tengerben a halak,
Megsiratnak engem az égi madarak,
Az égi madarak s az erdei vadak.«

JÁNOS.

Sírva sétál a kapuban János,
Kérdi tőle a gazdasszony:
»Mi most a baj János?«
- »Ha az asszony megengedné,
Hogy a kapun belől mennék.«
- »Lehet, szívem János!«

Sírva sétál kapun belől János,
Kérdi tőle a gazdasszony:
»Mi még a baj János?«
- »Ha az asszony megengedné,
Hogy a ház elébe mennék.«
- »Lehet, szívem János!«

Sírva sétál a ház előtt János,
Kérdi tőle a gazdasszony:
»Mi még a baj János?«
- »Ha az asszony megengedné,
Hogy a pitarba bemennék.«
- »Lehet, szívem János.«

Sírva sétál a pitarban János,
Kérdi tőle a gazdasszony:
»Mi még a baj János?«
- »Ha az asszony megengedné,
Hogy a házba bemehetnék.«
- »Lehet, szívem János!«

Sírva sétál bent a házban János,
Kérdi tőle a gazdasszony:
»Mi még a baj János?«
- »Ha az asszony megengedné,
Hogy az ágyra felfekhetném.«
- »Lehet, szívem János!«

Sírva fekszik fel az ágyra János,
Kérdi tőle a gazdasszony:
»Mi még a baj János?«
- »Ha az asszony megengedné,
Hogy magamhoz ölelhetném.«
- »Lehet, szívem János!«
Mindjárt nem sírt János.

DANCSUJ DÁVID.

Bodok felett vagyon egy kis sűrű berek,
Szegény Dancsuj Dávid a között kesereg.
Nem jó Dávid, nem jó sírni, keseregni,
Ha meglát valaki, hova tudsz ellenni?
Az a fekete föld ketté hasadhatna,
Szegény Dancsuj Dávid belé borulhatna.
De a fekete föld ketté nem hasadhat,
Szegény Dancsuj Dávid belé sem borulhat.
»Adjon Isten annak ezernyi ezer jót,
Ki az én bölcsőmet megrendítette volt.
Köszönöm apámnak s az édes anyámnak,
Mert jó fiat nevelt bolygó katonának,
Bolygó katonának, az ország rabjának.
Égen mennyi csillag író deák volna,
Réten mennyi fűszál, mind pennaszár volna,
Erdőn mennyi lapu, mind papiros volna,
Veres tenger habja mind tentalé volna:
Az én sok bánatom mégse férne reá,
Mégse férne reá.«

SÁRI ASSZONY.

»Szép jó estét, Sári asszony!«
»Adjon Isten, jámbor gazdám!«
»Hazajövék, Sári asszony!«
»Hozott Isten, jámbor gazdám!«
»Megijedél, Sári asszony?«
»Nem ijedtem, jámbor gazdám!«
- »Kinek süted a sok pánkót?«
»Neked sütem vacsorára,
Piros bort is hoztam mellé;
Egyél, igyál, jámbor gazdám,
Pánkó való a bor mellé.«
Sári asszony mondogatja,
Jámbor urát csókolgatja.
»Alhatnál-e jámbor gazdám?«
- »Nem alhatnám, Sári asszony.«
- »Ha alhatnál, lefektetlek,
Puha ágyba betemetlek.
Jó csergével betakarlak,
Kebelemen elaltatlak,
El sem hagylak jó hajnalig.«
Sári asszony mondogatja,
Jámbor gazdát csókolgatja.

Míg a gazdát csókolgatja,
Altatót vet poharába,
Jámbor gazda poharába.
Jámbor gazda lefeküvék,
Sári asszony mellé fekvék;
Nagy csergével betakará,
A kebelin elaltatá.

»Hallod-e te Sári asszony,
Dörömbölnék az ereszben!«
- »Nyisson ajtót Sári asszony,
Kendhez jöttem, ereszsen be.«
Szőke legényt beereszté,
Jámbor gazda vérét veszté.
Jámbor gazdát vérbe hagyják,
A sok kincset felpakolják.
Mennek, mennek, mendegélnek,
Sűrű rengetegbe érnek.
Rengetegben szálas bükkfa,
Hideg forrás van alatta.
»Álljunk meg itt Sári asszony,
Forrásvízre szomjúhozom.«
»Jól esik-e, szőke legény?«
- »Jaj, meghalok Sári asszony!
Forrás vize vértől buzog,
Azt bugyogja: gyilkos vagyok!«
- »Menjünk innét, szőke legény!«
»Nem megyek én Sári asszony,
Valami zúg a fülemben'
Nem bírom a vétek terhét!«
- »Hajtsd le fejed az ölemben,
Szőke legény, aludj benne!«
- »Nem alszom én Sári asszony,
Nagy vétkemtől nem alhatom.«
- »Menjünk, menjünk, szőke legény.«
- »Nem megyek én ez életben!«
- »Szőke legény hol az eszed?
Talán a bor kajdított meg!?!«
- »Te vetted el Sári asszony,
Mézes szavad kajdított meg.
Sári asszony, nézz a fára,
Készülj velem a halálra!«

KEREKES IZSÁK.

Hallottad-e hírét a híres Szebennek
A híres Szebennek s a híres Mohának,
A Mohában lakó Kerekes Péternek
S Kerekes Izsáknak, ő felnőtt fiának?
Ez egyszer ittasan ment az istállóba,
Ott is lefeküvék a lovak jászlába.

Egyszer csak kimene az ő édes apja
A tornácza s lenéz onnan a határba.
Hát bizony jődögél nagy fekete sereg,
Ugy látszik megszűnne, mint a setét felleg,
Nem tudják: miféle, kurucz-e vagy labancz,
De mégis gondolják: a szebeni ráczok.

Ekkor csak lemene Izsák édes apja
A lovak jászlához s ilyen szókkal mondja:
»Kelj fel, fiam, kelj fel, jó Kerekes Izsák!
Mert bizony jődögél nagy fekete sereg,
Ugy látszik megszűnne, mint a setét felleg,
Nem tudjuk: miféle, kurucz-e vagy labancz,
De mégis gondoljuk: a szebeni ráczok.«

Ekkor megfordula az első álmából,
De mégsem kele fel a lovak jászlából.
Másodszor kimene az ő édes anyja,
S ilyen szókkal kelti igen hamarjába:
»Kelj fel, fiam, kelj fel, jó Kerekes Izsák!
Mert bizony jődögél nagy fekete sereg,
Ugy látszik megszűnne, mint a setét felleg,
Nem tudjuk: miféle, kurucz-e vagy labancz,
De mégis gondoljuk: a szebeni ráczok.«

Ekkor megfordula második álmából,
De még sem kele fel a lovak jászlából.
Harmadszor kimene gyönyörű mátkája
A tornácza, s mindjárt lenéz a határra.
Hát jó az ellenség igen hamarjába,
És leszalada ő a lovak jászlához,
És így kezd beszélni a kedves urához:
»Kelj fel szívem, kelj fel, itt van az ellenség,
Nem tudjuk: miféle, kurucz-e vagy labancz,
De mégis gondoljuk: a szebeni ráczok.«

És ekkor felugrék jó Kerekes Izsák,
Igen hamarjába a lovát kihozák,
Felköté a kardot mindjárt oldalára,
S felfordula szépen jó barna lovára,
És visszatekinte s ilyen szókkal beszélt:
»Kiontom véremet apámért, anyámért,
Megöletem magam szép gyűrűs mátkámért,
Meghalok én még ma magyar nemzetemért!«

E szók után lovát sarkantyuba kapja
S az ellenség felé nagy bátran ugratja;
Hát jönnek a ráczok, ő meg előttök van,
Kardemelve vágtat igen iszonyúan.
»Add meg magad, add meg, jó Kerekes Izsák!«
- A ráczok előre neki azt kiáltják -
»Látjuk, hogy vitéz vagy, de csak egyedül vagy,
A reménység téged most mindjára itt hagy,
Akármint mesterkedj, a mi kezünkben vagy!«

»Mit adok rajtatok, ha egyedül vagyok!
Kard nem jár meg engem, akármint vágjatok.«
Mond Kerekes Izsák s vagdal jobbra-balra,
Hullatja a ráczot a kardja egymásra,
Egy elémentében gyalogösvényt vága
És visszajöttében szekér-utat nyitja,
De ekkor megbotlék a lovának lába,
Ő meg a lováról a földre borula.

Jó Kerekes Izsák így járt a lovával,
A ráczok pediglen karddal és dárdával
Vágják, ölik őtet s mindaddig göbödik,
A míg egyet sem rúg s nem is vergölődik.

Igy pusztították el Kerekes Izsákot,
A ki a kardjával levága sok ráczot.

A BÖLCSŐ MELLETT.

...Amoda van egy szép kis házacska,
Abban vagyon egy tornyos ágyacska.
Abban fekszik egy barna menyecske,
Előtte van rengő bölcsőcskéje.

A lábával csakúgy ringatgatja,
A szájával csak úgy csicsisgatja:
Csicsisj, csicsisj, eszem a szép szádat,
Verje meg az Isten az apádat!

Lányok, lányok, rólam tanuljatok:
A legénynek csókot ne adjatok,
Mert az a csók nem esik hiába,
Könnyetek hull a bölcső gombjára!

A VENDÉGLÁTÓ ANYA.

Az én bátyám jó katona:
Azt se tudja, hol a lova.

Hozd ki, Pepi, kantáromat,
Kantározd fel a lovamat.

Hadd menjek el Pápa felé,
Édes anyám háza felé.

Betekintek az ablakon:
Három vendég ül a padon.

Bor, pecsenye van előttök,
Fehér kenyér van mellettök.

BIRÓ MÁTÉ.

Ne menj el, ne menj el,
Híres Biró Máté!
Maradj a Rikába,
Ne menj a városba
Király városába,
Királylány rabolni;
Király szép leánya
Hej, nem neked való!
Selyem a ruhája,
Halovány orczája;
Liliom dereka
Nem erdőre való!
»Féket a fejébe,
Gyémántköves féket
Legjobbik lovamnak!
Még ma el kell hoznom
Király szép leányát,
Gyenge Ilonáját.«

Ne menj el, ne menj el,
Híres Biró Máté!
Menj legalább este,
Ne menj fényes reggel;
Otthon van a király
Fényes, nagy sereggel.
»Nyerget a lovamra,
Legjobbik lovamra,
Szép aranyos nyerget!
Az a fényes sereg
Nem jár a nyomába
Király leányának,
Gyöngé Ilonának!«

Jaj hiába kéri
Tizenkét legénye
Híres Biró Mátét,
Rablók kapitányát.
Sárga paripáján
Az csak elvágta
Király városába
Királylány rabolni.

Ihol jó, ihol jó
Szép királykisasszony
Szép selyem ruhába,
Kinek minden szála
Meg van aranyozva,
Kinek hosszúságát
Három leány hozza.

Fordulj meg, fordulj meg,
Híres Biró Máté!
Nem lesz ma jó dolgod:
Sárga lovad horkol!
- »Csak tüsszköl a portól.«
Fordulj meg, fordulj meg,
Híres Biró Máté,
Lodag ágaskodik:
Bizony rosszat érez.
»Éles zabbal jól tartották;
Sörtés füvel megvakarták,
Azért ágaskodik,
Azért bokrosodik.«

Jaj, nem fordul vissza
Híres Biró Máté.
Vágtat egyenesen
Királylány elébe,
Templom ajtajához,

Szép gyengén fölkapá
Király szép leányát,
Gyöngé Ilonáját
Aranyos nyergébe
S elváltata vele
Rablók tanyájára,
Rika erdejébe.

»Jó napot, jó napot,
Tizenkét szép legény!«
- »Neked is jó napot,
Híres Biró Máté!«
- »Hamar megjártam-e,
Tizenkét szép legény?«
- »Jó hamar megjárád
Híres Biró Máté!«

Ott szépen levevé
Aranyos nyergéből
Király szép leányát
Szőke Ilonáját.
Szépen lefekteté,
Puha mohaágyra,
Ottan megölelé,
Ottan megcsókolá,
Két erős karjával
Gyengén átkarolá
Király szép leányát
Gyöngé Ilonáját,
Híres Biró Máté,
Rablók kapitánya.

»Nézz ki csak az útra
Híres Biró Máté!«
- »Mért néznék, mért néznék,
Tizenkét szép legény?«
- »Nem mondók-e neked,
Híres Biró Máté:
Király szép leánya,
Hej, nem neked való!
Selyem a ruhája,
Halovány orcája;
Liliom dereka
Nem erdőre való!«
- »Mit beszélsz, mit beszélsz
Tizenkét szép legény?«
- »Kelj fel az ágyadból
Híres Biró Máté!

Ahol jó a király
Fényes nagy sereggel.«

Híres Biró Máté
Felszökik az ágyból,
Puha mohaágyból.
Keresi a kardját,
Aj! de nem találja;
Keresi a lovát,
Aj! azt sem találja.
»Csak ti ne hagyjatok,
Tizenkét szép legény!«
Aj, az is elfut a
Tizenkét szép legény.

Add meg magad egybe,
Híres Biró Máté,
Rablók kapitánya!
»Jaj mért nem hallgaték
Legényim szavára!
Mért nem fordulék meg,
Mikor lovam horkolt,
Mikor ágaskodék,
Mikor bokrosodék,
Sárga szín paripám!«

Szépen közbevették
Király katonái,
Ott összekötözték,
Nehéz vasba verték,
Király városába
Mély tömlöczbe vették.
Onnét fúdogálá
Estétől reggelig
Híres Biró Máté
Szomorú énekét:
»Ne menj el, ne menj el,
Híres Biró Máté,
Maradj a Rikába,
Ne menj a városba,
Király városába
Királylány rabolni.
Király szép leánya
Hej nem neked való!
Selyem a ruhája,
Halovány orczája;
Liliom dereka
Nem erdőre való!«
Ablak alá méne

Király szép leánya,
Gyöngé Ilonája.
Onnét meghallgatá
Szomorú énekét
Rablókapitánynak.
Onnét haza mene
Király szép leánya,
Sírva feküvék le
Szép selyem ágyába,
Zöld selyem vánkosát
Könnyével öntözé,
Híres Biró Mátét
El nem feledheté
Király szép leánya,
Gyöngé Ilonája.

HAJNALBAN, HAJNAL ELŐTT.

Ez a kis jány azt akarja,
Hogy a szüröm betakarja.
Hajnalban, hajnal előtt,
Nyílik a rózsa a házam előtt.

Ne fogdosd a szoknyám alját,
Nem te adtad meg az árát!
Hajnalban, hajnal előtt,
Nyílik a rózsa a házam előtt.

Ne szidd az én anyám lelkét,
Majd nem ülök többet melléd!
Hajnalban, hajnal előtt,
Nyílik a rózsa a házam előtt.

Ne ölelgesd a nyakamat,
Más is ölelheti még azt.
Hajnalban, hajnal előtt,
Nyílik a rózsa a házam előtt.

Ne csókolgasd a képemet,
Más is csókolhatja még ezt.
Hajnalban, hajnal előtt,
Nyílik a rózsa a házam előtt.

»No, ha úgy van, csókolja, hé!
Rád se nézek soha többé,
Hajnalban, hajnal előtt,
Nyílik a rózsa a házam előtt.

Maradj örökre magadnak,
Én is találok magamnak.
Hajnalban, hajnal előtt,
Nyílik a rózsza a házam előtt.«

A FOGOLY KATONA.

Leszállott a páva
Tengernek partjára,
Tengernek partjáról
Nagy török császárnak
Dali udvarába.
Onnét szálla páva,
Kényes pávamadár
Tömlöcz ablakára,
Ottan fűdogálá
Szomorú énekét
Szomorú fogságban -
Egy székely katona:
»Hej páva, hej páva!
Császárné pávája!...
Ha én páva volnék,
Jó reggel fölkelnék,
Folyóvízre mennék
Folyóvizet innám,
Szárnyim csattogtatnám,
Tollamat hullatnám.
Fényes tollaimat
Szép leány felszedné,
Bokrétába kötné,
Az ő édesének
Kalapjába tenné.«
Hát ott üldögele
Czifra ablakába'
Császár szép leánya,
Gyenge violája,
A helyt meghallotta
Szomorú énekét
Székely katonának.
»Nyiss ajtót, nyiss ajtót,
Fegyveres istrázsa!
Császár szép leánya,
Gyenge violája,
Tőled azt kívánja.«
»Ki vagy te, ki vagy te,
Énekes katona?«
Nem látod: rab vagyok,

Térdig vasba vagyok.
Székely fiú voltam,
Bátor fiú voltam;
Most semmi sem vagyok,
S mégis a strázsának
Számolni kell rólam.
»Velem jössz te mostan,
Énekes katona!«
»Hova menjek én el
Császár szép leánya?«
»Czifra palotámba,
Éjjeli szállásra.«
Ottan leveteté
Nehéz vasat róla
Fegyveres strázsával;
Ottan átölelé
Szegény székely legényt
Két gyenge karjával,
Onnét elvezeté
Czifra palotába,
Ottan lefekteté
Puha selyem ágyba.
»Enyém vagy te mostan
Szép fogoly katona!«
- »Van nekem szeretőm,
Császár szép leánya!«
Ajtón hallgatózék
A nagy török császár.
»Nyiss ajtót egyszerre
Beste-lélek lánya!«
Jaj, nem nyitja ajtót,
Berugá a császár,
A nagy török császár.
Székely katonának
Ott fejét elvette,
Testét a tengerbe
Belé is vetette.
Hát te beste lélek
Három halál közül
Melyiket választod?
Vízbe vettesselek?
Megégettesselek?
Vagy halálig tartó
Tömlöczre vesselek?

Jaj hiába kéri
Császár szép leánya,
Gyöngé violája
A nagy török császárt.
Vízbe nem vetteté,
Tűzre nem vetteté,
Záratá toronyba,
Szomorú fogságba.

Onnét siratozá
Szép fogoly katonát,
Onnét fúdogálá
Szomorú énekét
Székely katonának.

Szomorú énektől
Éjjel sem alhaték,
Nappal sem nyughaték
A nagy török császár.
»Hozzátok elembe
Beste-lélek lányát!«
Eleibe vitték.
»Hát te mit énekelsz
Beste-lélek lánya!?
Éjjel nem alhatom,
Nappal nem nyughatom.«
- »Szomorú énekét
Székely katonának.«
- »Egyszerre vigyétek
A tűzbe vessétek!«
Egyszeribe vitték
A tűzbe vetették.
Tűz meg nem égette
Császár szép leányát,
Gyöngé violáját.
»Egyszerre vigyétek
Tengerbe vessétek
Beste-lélek lányát,
Székely katonához!«
Egyszeribe vitték
Tengerbe vetették.
Tenger befogadta,
Szépen eltakarta,
Székely katonával
Egy helyre habarta
Császár szép leányát
Gyöngé violáját.

A SEREG.

Ez a kis lány sietve megy az utcán,
Sietve megy utána a kapitány.
»Állj meg, állj meg, te kis leány egy szóra,
Te vagy az én szívem vigasztalója.«

»Kapitány úr, haragszom én magára,
Mért állít meg ilyen kis lányt hiába?!
Van én nekem szeretóm az ezrednél,
Kit nem adnék egész német seregért!«

A RAB LEGÉNY.

Véremmel irattam
E kis czédulácskám,
De nincs oly követem,
Kitől elküldhessem.
Méhemtől elküldeném,
Félek: mezőre száll,
Kedve szerint való
Virágjára talál.
Szarkától küldeném,
De igen cserregő,
Titkos bánatimat
Félek, kicserregi.
Készülj, édes fecském
Vidd el levelecském,
Se nem olyan közel,
Se nem olyan messze:
Csak túl a tengeren
Harmincz mértföldnyire,
A hol nevededik
Egy kerek dombocska.
Egy kerek dombocska,
Egy kicsi falucska.
Tudom, megismered
Az én rózsám házát:
Ónos az ablaka,
Üveg az ajtaja,
Az ablak alatt van
Egy édes almafa.
Édes az almája,
Hamis a gazdája,
Adta volna Isten:
Ne ismertem volna,

Fekete két szemem
Ki nem sírtam volna,
Gesztenyeszin hajam
Meg nem őszült volna.
Ha kérdi: hogy vagyok?
Mondd meg: hogy rab vagyok
Magam egészségben,
Szívem gyötrelemben!

A PÁVA.

Felszállott a páva
Vármegye házára,
Sok szegény legénynek
Szabadulására.

Várj meg, páva, várj meg,
Hadd izenjek tőled,
Apámnak, anyámnak,
Jegybeli mátkámnak.

Ha kérdik: hogy vagyok,
Mondjad, hogy rab vagyok,
A jó isten tudja,
Mikor szabadulok.

Rab vagy rózsám, rab vagy,
Én meg beteg vagyok;
Ha el nem jössz hozzám,
Talán meg is halok.

LEVÉL A RABSÁGBÓL.

Vidd el madár, vidd el, leveletem vidd el,
A tengeren is túl egy néhány mérfölddel.

Ott találod rózsám keserű bánatban,
Mindjárt megismered szíve búsultában.

Koppants az ablakán, leveletem tedd le,
Vagy pedig akaszd fel az ablakkeresztre.

Ha kérdi: hogy vagyok; mondjad, hogy rab vagyok,
Karcsú derekamon rabszijat hordozok.

Rab vagyok, rab vagyok, szabadulást várok,
Keserves fogságból utána sóhajtok. -

Ha kérdi, megyek-e: mondd meg, hogy elmennék,
Csak ez a vas ajtó mán egyszer megnyílnék.

Ha el nem mehetek tavasz kezdetére,
Talám csak elmegyek fecske jövetére. -
S ha akkor sem megyek, rózsá nyílására,
Vaj istenem! talán koporsómzárta.

HÁROM TOLVAJ LEGÉNY.

Mind megyen, mind megyen
Három tolvaj legény,
Mind megyen, mind megyen
Rengeteg erdőkön.
Rengeteg erdőkön
Görögöt érének,
Görögöt megölék,
Szekelet fölverék.

Mind megyen, mind megyen
Három tolvaj legény,
Korcsomát érének,
Oda bemenének
Egyben azt kérdezik:
»Hej, korcsomárosné!
Vagyon-e jó borod?«
- »Borom is jó vagyon,
Lányom is szép vagyon,
Magam is víg vagyok.«
Mind eszik, mind iszik,
Három tolvaj legény,
De a legifjabbik
Nem eszik, nem iszik.
Nem eszik, nem iszik,
Egyre szomorkodik:
»Adta volna Isten,
Hogy a rengő bölcsőm
Lett volna koporsóm,
Az én pólyaruhám
Bizony szemfődelem,
Az én pólyakötőm
Eresztő kötelem!«

UJ LEGÉNY.

Szombat este tiz az óra,
Gyere babám az ajtóra!
Talán bizony nem is hallod,
Olyan igen mély az álmod.

- Az én álmom nem mély álom,
Nem mehetek, jaj de bánom,
Gyöngé vagyok, beteg vagyok,
Fáj a szívem, majd meghalok.

Gyere babám ablakodra,
Csókot adok ajakidra!
- Hátha csókod forró lenne,
Erre anyám fölébredne.

Volt az forró már máskor is,
Mégis elvetted százszor is;
Mert ha anyád meghallaná,
Azt gondolná, hogy álmodná.

Gyere most ki a kapudra,
Csókot adok ajakodra.
Gyakran ugat a kutya is,
Uj legény jár hozzád, hamis.

A KISASSZONY.

A kisasszony Pozsonyba,
Krinolinba!
A kisasszony Pozsonyba
Selymet lopott a boltba,
Reczeficze krinolinba.

A kisasszonyt megcsípték,
Krinolinba!
A kisasszonyt megcsípték
Selymet tőle elvették -
Reczeficze krinolinba.

A kisasszonyt megfogták,
Krinolinba.
A kisasszonyt megfogták,
Táncolni tanították,
Reczeficze krinolinba.

Ne bántson engem az úr,
Krinolinba.
Ne bántson engem az úr,
Mert az apám földesúr,
Reczeficze krinolinba.

Ha az apád földesúr,
Krinolinba.
Ha az apád földesúr,
Selymet lopni ne tanulj,
Reczeficze krinolinba!

A SEBESÜLT VITÉZ.

Lógerkaróm le van verve,
Köpönyegem ráterítve.
Köpönyegem a sátorom,
Sirathatsz már, kis angyalom.

A nagy ágyúk szépen szólnak,
Apró fegyverek ropognak.
Fejem fölött kard megfordul,
Piros vérem földre csordul.

Doktor uram szépen kérem,
Ne hagyja elfolyni vérem.
Kösse be a sebeimet,
Mentse meg az életemet.

Ne félj fiam, te jó vitéz,
Nem halálos a sebed még,
Nem is fogsz te még meghalni,
Rózsádhoz haza fogsz menni.

Szalad a gőzös lefelé,
De nem Magyarország felé.
A gőzösnek hat ablakja -
Magyar huszár néz ki rajta.
Szemire húzza csákóját,
Ugy siratja a babáját.

A PIPA-CSÁRDÁBAN.

Oh én édes komám uram,
Nem látta kend az én uram?
Tegnap elment a vásárra,
Nem jött haza vacsorára.
Ej már nem tudhatom,
El sem gondolhatom:
Hová ment el, hová lett el,
Talán csak a föld nyelte el.

Oh én édes komám asszony,
Én kendnek csak azt mondhatom:
Tegnap jókor reggel
Házam előtt ment el
De igen sirt és zokogott,
Még jó reggelt sem mondhatott.

Oh én édes komám uram,
Merre ment hát az én uram?
Addig járok, kelek,
Míg reá nem lelek.
Megölelem, megcsókolom,
Soha többé meg nem bánom.

- Oh én édes komám asszony,
Én kendnek csak azt mondhatom:
Tegnap virradtára,
Egy cserfa ágára
Felakasztá sugár nyakát,
Ugy végezte házasságát.

Oh - átkozott csunya mérgem!
Hogy pokolba vivé férjem,
Oh én nagy szemtelen,
Helyemet sem lelem,
Adjatok hát egy zsineget,
Én is utána elmegyek.

- Kend már rosszul gondolkodik,
Hogy zsinegért sóhajtozik,
De mivel kend azt fogadta,
Hogy életét megjobbítja:
Én már most kimondom,
Többé nem titkolom,
Ott van a Pipa-csárdában,
Ott iszik, tánczol bújában!

TULSÓ SORON.

»Tulsó soron esik az eső,
Ne menj arra, kis lány, eleső',
Elsározod a fehér szoknyád,
Megver érte az édes anyád!«

Hej a tulsó soron foly a víz,
Ne menj arra rózsám, mert elvisz;
Elviszi a cifra ruhádat,
Mivel takarod be rózsádat?

Hej a tulsó soron foly a víz,
Ne menj arra rózsám, mert elvisz;
Elviszi a cifra kalapot,
Mivel köszönsz nekem jó napot?

»Ma köszönök rózsám jó napot,
Vedd le a bokrétás kalapot;
Fogadd el a köszöntésemet,
Köszönd meg a szivességemet!«

Tulsó soron van a mi házunk,
»Nem eladó még a mi lányunk,
Eszteendőre lesz az eladó,
Akkor lesz az legénynek való.«

A LECZKE.

Este guzsalyosba én egyszer elmentem,
Molnár legénykével játszózni kezdtem.

Fényes hajnalcsillag bár föl ne virradna,
Hogy a szerelemnek vége ne szakadna!

Haza kelle menni már a guzsalyosból,
Anyám is azonban fölkele az ágyból.

Gyöngé virágvesszőt frissen elővette,
Karsú derekamon hajtogatni kezdte.

Ha a molnár legény tiszta gyémánt volna:
Mégse mennék többet guzsalyosba hozza.

A HAMIS ASSZONY.

Addig ültem a tűzhelyen,
Mind elégett a pendelyem,
Pedig nincsen több csak kettő,
Van folt rajta harminczkettő.

Nincsen fonal a rudamon,
Három pászma motollámon,
Azt is hat hónapig fontam,
Mégis eleget aludtam.

Hétfőn reggel lugzót raktam,
Más hétfőig nem szapultam,
Komám asszonyt reá hittam,
Kalákában¹ kimosattam.

Kalákában kimosattam,
A korsócskát is elhoztam.
Egyet-kettőt hörpintettünk,
Hármat-négyet kortyintottunk.

A borjukat elhajtottam,
Hugom asszonyt ott találtam.
Vele addig tanácskoztam,
Míg a csordát visszavártam.

Mikor uram elleshetem,
A rozstot vékával viszem;
Tudja azt a kis korsócska,
Hova lesz el a rozsocska.

Búzát csép alól elloptam,
Abból vígan iddogáltam.
Egér ette, azt mondottam,
Jámbor uramat megcsaltam.

AZ AJTÓN.

Voltál-e már Aradon,
Az aradi vásáron?
Hallottál-e gyöngyebb szót:
Nyisd ki babám az ajtót?

¹ *Kaláka* a. m. közös munka, melyet mulatság követ. (Székelység).

Jaj, de soká nyitod ki,
Mintha nem tudnád, hogy ki;
Ajtód előtt fagyok meg,
A lelkedre halok meg.

Kedves rózsám, vess ágyat,
Bágyadt testem elfáradt,
Teríts alám lepedőt,
Vánkost is tégy vagy kettőt.

Teszek biz én hármat is,
Karton párnát hatot is,
Selyem paplanommal is
Betakarlak százszor is.

LÓ ÉS LEÁNY.

Elvesztettem lovam
A bükkös erdőben,
Elszakadt a csizmám
A nagy keresésben.

Ismerem a lovam
Csengője szaváról,
Ismerem a babám
Kevély járásáról.

- Ne keresd a lovad
Be van az már hajtva,
A székház udvarán
Szól a csengő rajta.

- Ne keresd a babád,
Szavát már nem tartja,
A biró fiával
Lakodalmát tartja.

PISTA BÁCSI.

Hol jár kend itt, Pista bácsi,
Mikor itthon nincsen senki?
Az apám, az anyám a szőlőbe,
Onnét meg elmentek a pinczébe.

Csak magamat hagytak itthonn,
Hogy a ház úgy ne maradjon.
S a mint így csendesen üldögéltem,
Nem tudtam, hogy kend jön, jaj de féltem.

Ugyan Pannim, de sajnálom,
Hogy tőlem félsz, jaj de bánom!
Gyere hát közelébb, egyet mondok:
Megszűnnek szívedben minden gondok.

- Ugyan csak ne figurázzon,
Ne tréfáljon, se ne játszszon!
Ráér kend még majd a teréfára,
Hazajön anyám is nemsokára.

Hát aztán, ha hazajön is,
Itt maradok én akkor is;
Nem döntöm tán ki a ház oldalát,
Csak adja nékem a Panni lányát!

»Tüzes kő hordta zshiványa,
Még a lányomat kívánja!
Vagy te vagy, jó Pista?« mond az anyja,
Néked adom leányom, ő se bánja.

A MOLNÁRLEGÉNY KEDVESE.

Szép ficzkó a molnár legény,
Sétál a víz partján,
Van is neki szeretője,
Szőke, piros leány.

Szőke kis lány nyoszolyáját
Magasra vetette,
Molnár legény a kalapját
Rajta felejtette.

Hozd ki, babám, kalapomat,
Hadd tegyem fejembe,
Hogy ne nézzen minden kis lány
Ragyogó szemembe!

GEGŐ ÉS KATI.

Bundás Gegő házasodni
Régen akar már;
Dudás Kati férjhez menni,
Kiván lenni pár.
Elmentek az aratásra
Megismerkedtek,
Mások előtt ártatlanul
Szerelmeskedtek.
Nem kellett más közbenjáró
Az ő szívöknek:
Tetszett Gegő a Katinak,
Kati Gegőnek.

Bundás Gegő az oromján
Gyorsan aratgat,
Látja: Kati hogy tömérdek
Markot hajtogat.
Ez ám, mondja, a serény lány,
Nekem ilyen kell.
Hallja Kati és mosolyog,
Hajol alá s fel.
Látja Gegő a Katinak
Forgolódását.
Köszörüli a sarlóját,
Áldja munkáját.

Bundás Gegő megszólítja,
Teszi próbáját.
Dudás Kati ellent nem áll,
Köti a haját.
Elmennek a plébánoshoz,
Kihirdettetnek,
Kiket Isten összeszerzett,
Meg is esküsznek.
Megjelennek az aratók,
Rakják táncukat,
Irigylik a többi lányok
Aratásukat.

ESŐ ALATT.

Sötét felhők tornyosulnak az égen,
Hull a zápor a tiszai térségen.
Barna kis lány, selyem kendőd megázik,
Gyöngé vállad, hósín nyakad megfázik.

Az alföldön halászlegény vagyok én,
Tisza partján kis kunyhóban lakom én.
Jőjj be hozzám, barna kis lány pihenni,
Öreg anyám majd gondodat viselni.

- Szétozlanak már a sűrű fellegek,
Isten hozzád, kedves legény, én megyek.
Élj boldogul, a jó Isten áldjon meg,
Olykor, olykor rólam is emlékezz meg!

MIHÁLY GAZDA.

»Sándor bá, Sándor bá!
Hát ugyan mi lelte kendet?«
»Lőrinczi Mihály kapája
Elvette az életemet!«

»Mihály gazda! Mihály gazda,
Miért véres a bundája?«
»Azért véres, bíró uram,
Mert elvágтам a kis ujjam.«

»Nem igaz az, Mihály gazda,
Mert nem véres a kis újja.«
»Azért véres, bíró uram,
Mert elvágтам a jobb karom.«

Nem igaz az, Mihály gazda,
Mert nem véres a jobb karja;
Azért véres a bundája,
Mert Kacsó-vér freccsent rája.

»Bíró uram, már jól látom,
Hogy hibám 'jába titkolom;
Megmondom hát az igazat:
Én öltem meg szomszédomat.

A templomnál útját álltam
S egy kapával fejbe vágтам.«
»Elég, Mihály bá! Sok is már,
Mindjárt jön érte a zsandár!«

»Zsandár urak, kérem szépen,
Ne szorítsák úgy a kezem;
Eresszék bár egy láncszemet,
Ugyis vihetnek engemet!«

GOMBOSNÉ.

Nincsen nálunk olyan asszony,
Mint Gombosné, mint Gombosné
Komámasszony.

Kisüti a túrós lepényt,
Hívja oda, csalja oda
A sok legényt.

»Ha a lepényt megették:
Sári, Kati, Mari lányom
Elvegyétek.«

»Nem kell nekem a kend lánya,
Alul fodros, felül rongyos
A szoknyája!«

»Nekem sem kell a kend lánya,
Bécsi rongygyal pirosított
Az orczája.«

»Azt sem Isten adta rája,
Maga kutya keze körme
Kente rája!«

A MEGÉGETT GULYÁSLEGÉNY.

Megégett a debreczeni csere,
Beleégett a gulyás mindene,
Beleégett kilencz pár ruhája,
Gazdájának kivarrott subája.

Gazdájának nincsen semmi kára,
Csak az az egy kivarrott subája,
De a szegény szőke gulyás legény
Ő maga is beleégett szegény.

Barna kis lány kerüli a cserét,
Keresi a szőke szeretejét.
Barna kis lány, hiába keresed,
Beleégett, ki téged szeretett.

- Mutassák meg, merre van fejfája,
Hadd öntözzem könnyeimet rája,
Hadd teremjen rózsát, ne töviset,
Mert ő engem igazán szeretett.

AZ ÉN LOVAM...

Az én lovam külsőországi fakó,
Nem tudom: ha rajta van-e a patkó.
Kérem szépen kovács urat, nézze meg,
Lovam lábát hat szegre vasalja meg.

Az én lovam megunta a koplalást,
Harmadnapja nem evett egy harapást.
Adok zabot, adok szénát, csak egyél,
Csak engemet a babámhoz elvigyél.

Az én lovam csárda mellett enyeleg,
Azt se tudom: hátán van-e a nyereg.
Szépen kérem, szép csárdásné, nézze meg:
A lovamon rajta van-e a nyereg.

Az én csizmám vágott orrú szegedi
Magam vagyok kis bácskai jó kedvi,
Vadas mellett elloptam egy pej lovat,
Mire virradt: reám verték a vasat.

NINCSEN SZÉNA...

Nincsen széna, nincsen abrak,
Édes lovam, agyon csaplak,
Bőrödet zsidónak adom,
Ugy nem lesz rád semmi gondom.

»Mi hasznod van a bőr árán,
Ha nem ülhetsz lovad hátán?
Ne üss agyon, édes gazdám,
Kitelelek árpaszalmán.«

Édes lovam, ne búslakodj,
Lesz még neked jó abrakod.
Ha a rózsámhoz elviszel,
Selyem kötőjéből eszel.

KISPÁL IMRE.

»Hallod-e, te Kispál Imre!
Hol jártál a tegnap este?«
»Nem jártam én egyfelé sem,
Lefeküdtem az ereszben.«

»Hallod-e, te Kispál Imre!
Nem jártál-e föl Kadácsban?
A kadácsi biró fiát
Bunkós bottal leütötték,
Mikor mene haza felé
Kedvesétől, mátkájától,
Akit előbb te szerettél,
A kiért te fenekedtél
A birónak kis fiára -
Te tetted-e, Kispál Imre?«
»Nem én tettem, nem tehettem,
Réz sarkantyúm elvesztettem
Fehér Nyikó gátja fölött,
Azt kerestem az éjszaka,
Ott a gát sörtéi között.«
»Édes anyád azt vallotta,
Két fülével jól hallotta,
A mikor te haza jöttél;
Bunkós botod véres vala,
Piros arczod fehér vala!«
»Bunkós botom nem véres volt,
Agyagos földbe szúrtam volt,
Arczom fehér csak azért lett,
Hogy egy farkas megijesztett!«
»Kispál Imre, te ölted meg!
Egyszeribe bezáratlak,
Vagy esküdj meg épen hétszer!«
»Megeküszöm hetvenhétszer!
Ugy áldjon meg a jó Isten,
A milyen igazán éltem!«
S úgy áldotta meg az Isten,
Fehér lova fortélyt kapott,
Véle az árokba ugrott,
S izzé-porrá törött teste...
Igy áldotta meg az Isten.

GYÖNGE ANDRIS.

Gyöngé Andris, szép viola,
A kertemben csukros rózsa,
Felszökék egy szürke lóra,
Elindula hosszú útra.

Szürke lóról leborula,
Egy gát alá, beléhala;
Jaj, Istenem, harangoznak,
Talán az én galambomnak.

Erdővidéki viola,
Udvarhelyi csukros rózsza,
Kit nem felejt szívem soha,
Andris, miért ültél lóra?!

BALOG JÓZSI.

Balog Józsi mit gondolál,
Mikor a sóra indulál?
Én egyebet nem gondoltam:
Szerencsétlen uton jártam.

Szilvafák alatt feküdtem,
Három medvével küzdöttem,
Letörék a csűröm szarva
Rettenetes halálomra.

Balog Ferencz, mért engedéd,
Fiad sóra mért eresztéd?
Lásd, gyermekedet elvesztéd:
Szíved nagy bánatba ejtéd.

Balog Ferenczné jó anyám,
Édes fölnevelő dajkám!
Jobb lett volna, kis koromba
Zártál volna koporsómba.

Dolgom így nem történt volna:
Szíved bánatban nem volna,
Egy kis öcsém megkönyezze,
Fegyver között kikisére.

Engem arra kényszeríte:
Szóljak bárcsak kettőt véle;
Én szólanék, de nem tudok:
Fegyver között most meghalok. -

Minden tiszték megengedtek,
Csak az egyik nem engedett,
Neki is van négy árvája,
Jussanak azok is arra!

Kelemen úr nem engedte,
Áldja meg az isten érte -
Szüleimet megrekeszté,
Halálomra nem ereszté.

A Pojana útja szélén
Vér buzog föl a föld színén;
Ha kérdik, hogy micsoda vér,
Mondjátok, hogy ártatlan vér.

Balog Józsi vérontása
Sok nemzetnek könnyhullása,
Az ő véletlen halála
Lett mindenek példájára.

Kár volt meghalni szegénynek,
Szegény ép, szép, jó legénynek,
Vége van az életének,
Vége az én énekemnek.

FORRÓ JULIS.

Forró Julis mit gondolál
Mikor mosni elindulál?
Én egyebet nem gondolék,
Az Oltra mosni indulék.

Egy pár rongyát én kimosék,
S a vízbe hanyattég esém;
Nagyobb a víznek mélysége,
Mint két karomnak ereje.

Én istenem, kik valának,
Kik a víz partján állának?
Jaj, be rossz emberek voltak,
Hogy rajtam nem is kapának.

Imre Julis, jó barátom,
Aki értem vért ontana,
Haza futa a faluba,
S a falunak hírré ada.

* * *

A harangot verik félre,
Gidófalvát gyűjtik össze;
Mennek a keresésére,
Felkeresik vizmentére.

DÉNE JÓZSI.

Végig menék Angyaloson,
Betekinték egy ablakon:
Szócs Máris ült ablakába,
Teli torokkal kiálta:
»Józsi, Józsi, Déne Józsi!
Ne menj a rétre takarni.
Ha még a rétre takarni,
Ne menj a vízre fürdeni.«

* * *

Kilencz rendet feltakarék,
Tizedikhez hozzáfogék.
Nagy bú ütközék szívembe:
Halál jó ma életemre!
»Jere, pajtás, fürödjünk meg,
A lovat is usztassuk meg.«

Lehuzatá a csizmáját,
Abaposztó harisnyáját,
Beléugrék a nagy vízbe,
Annak is a mélységébe,
Épen hat öl a mélysége.
»Angyalosi jó barátok,
A víz fenekén hagyátok,
Nincs a víznek rókinczája -
Itt van életem halála.«

* * *

Jaj, de szépen harangoznak,
Angyalosi torony alatt!
Azért húzzák olyan szépen,
Sok szép leány keseregjen.

OLÁH PÉTER.

Parancsolat: harangszóra
Elindulunk a Virgóra;
Mikor Virgó-helyre érünk,
Ott Lókoddal összemenénk.

A lókodi atyafiak
Ellentállnak a falunknak;
Mikor a faluk összementek,
Fegyverropogások estek.

Első fegyver roppanása
Engemet föbe találta,
Elveszett szemem világa,
Szemem kifolyt az orcámra.

Ott kionták a véretem,
Elvégezém életemet.
Apám, anyám s egy testvérem!
Ne sirassatok ti engem.

Én elmegyek közületek,
Isten maradjon veletek;
Ha veletek nem lehetek,
Ne fájjon értem szívetek.

Feleségem távolléte
Az az isten rendelése:
Már én tőle most megváltam,
Isten jobbjára felől álltam.

Édes kicsi szép leányom,
Árván maradt kis angyalom!
Már én többé nem sajnállak,
Isten oltalmában hagylak.

Méltóságos földes uram,
Szárnyad alatt jól nyugodtam,
Csendes szállásom elhagytam,
Sírboltomba bezáródtam.

Méltóságos földes asszony!
Egy ágon áll a magzatom,
Reád bízom a gyermekem,
S szomorún maradt özvegyem.

Szentmárton helyett vérzettem
A vérem eleresztettem;
Piros vérem halmozzátok,
Péter halmának irjátok.

Oláh Péter volt a nevem,
A míg éltem, én istenem!
Hogy a Virgó-helyre léptem,
Ott életem bevégeztem.

Szentmártoni ifjú sereg,
Látom, szívetek kesereg;
Már én arról nem tehetek,
Hogy veletek nem lehetek.

AZ EBFALI NAGY FUTÁS.

Ezerhétszáznegyvenkettő!
Be nem valál jóra telő
Minekünk, akik ott valánk,
Fogadóba illogatánk.

Oh, te szerencsétlen óra,
Miért juttattál e nagy búra?
Mert a fejünk, hátunk s vállunk
Ugy fáj, hogy csak alig állunk.

De ezt mind Duka Jancsinak
Köszönhetjük a hamisnak,
Mert ő minden lében kanál,
Nem tudja mi lesz utólján.

Mostan is az lőn belőle:
Virág Mányit megölelte,
Tréfa Pista nem nézhette,
Hanem agyba-főbe ütte.

Duka Jancsi megsivalla:
Várj még nagy ajakú czafra!
Mert olyan vagy személyedbe,
Mint a bagoly az erdőbe.

De ha én azt tudtam volna,
Az ördög megölelt volna,
Vesztél volna pusztiába,
Mért hoztál e csavarába?

Szegény Duka avval futott,
De Burdi is jól haladott,
Szőke Sándornál jobb futó
Egy sem volt ott jobb haladó.

Futtak a vitéz legények,
Meg sem állottak szegények,
Míg Hetesbe ki nem futtak
S glédába ott megállottak.

A botjukat föltartották,
Úzójüket káromolták:
Várj meg martonfali tolvaj!
Kezetekbe maradt sok haj.

Jöjjetek ki már most ide,
Mi sem futunk immár messze,
De szaladjunk, mondá Duka,
Mert jönnek a fikom adta!

Burdi mondja: Ne fussatok,
Sőt gelédába álljatok,
És szálljunk ki vitéz módra
Ütközetre és birokra.

De a többi nem merének
Megállani, mert félének,
Csak a sok fenekedéssel
Voltak, nem a cselekvéssel.

Burdi gondolja magába:
Visszamegyen ő Tréfára,
Ha egyszer bár megüthetné
S avval futna hazafelé.

Oly szerencsésen is jára,
Hogy Tréfára egy jót vága,
Ugy, hogy mindjárt földre buka,
S a vérébe fetreng vala.

Usdi Burdi, vesd el magad!
Duka Jancsi elől szaladj!
Szőke Sándor el ne maradj!
Mert a hajad mind itt marad.

Fekete Jankó nézz szerte,
Majd itt maradsz jól elverve!
Ni: a martonfali csapat
Kőre kapott s agyon csaphat.

Sankó száját el sem tátá,
Hanem magát elkiáltá:
Most szaladjunk, aki mehet,
És bújjunk el, hova lehet.

No legények, illanjatok,
Egy perczig se mulassatok,
Szaladjunk ki Kéme felé,
S a cziherbe bújjunk belé.

De vonuljunk lefelé is,
Középső malom felé is,
Uh, Dani bá' itthon van-é?
Egy jó bűvőlika van-é?

Sebestyén Miska is ott volt,
A futásba szinte megholt;
De kifuta Hetes alá
S bebújt egy nagy bokor alá.

Nagy mérgesen káromkodva
Fenekedék ott magába:
Én is martonfali vagyok,
Mégis jól megpáholtatok.

Mind szerencsés az a legény,
Ki jól elfuthatott szegény;
Igaz, véresen járának,
De avval sem gondolának.

Csak Szőke Sándort sajnálom,
Lefeküve ott találom;
Kérdezem, hogy őt mi lelte?
Tán biz a guta megütte?

De azt mondák, hogy a guta
Mostan őtet nem bántotta,
Hanem a hordónak bora
Egy kicsidég megzavarta.

Varga Mózsai ezt tagadja:
Szökét nem a bor zavarja,
Hanem az én baltám foka
A hátába belekapa.

Martonfali jó legények,
Mi rajtunk ti most nevettek,
De a kölcsönt megkapjátok,
Mikor nem is alítjátok.²

² *Alít* a. m. sejt.

VIRÁGÉNEKEK.

SZENTIVÁNI ÉNEK.³

TÜZRAKÓ DAL.

Tüzét megrakáljuk,
négy szögre rakáljuk:
egyik szögén ülnek
szép öreg emberek;
másik szögén ülnek
szép öreg asszonyok;
harmadikán ülnek
szép ifjú legények;
negyedikén ülnek
szép hajadon lányok.

VIRÁGOS SZENT JÁNOS HIVÁSA.

Virágos szent János,
éjtszakád világos;
míg előtted leszek,
tiszteletet teszek,
csak addig világos -
légy aztán homályos.

TÜZUGRÁS.

Meggyulandó (Fülöp Gergelyék) kőháza,
Oltsuk, oltsuk!
Jaj ne hagyjuk szegényeket!
Meggyulandó (Szombat Bözsések) kőháza,
Oltsuk, oltsuk!
Jaj ne hagyjuk szegényeket!

³ A változatokból helyreállított palóczos szöveg.

KIHÁZASITÁS.

1.

Magas a rutafa,
messze elágazott,
Még a tengeren is
általhajladozott.
Egyik ága hajlott
Fülöpék udvarába,
Haján felül gyöngy,
Koszorúja gyöngy.

Selyem sár hajó
Fülöp Jóskára.
Másik ága hajlott
Lengyelék udvarába,
selyem sár hajó
Lengyel Mariskára.
Haján fölül gyöngy,
Koszorúja gyöngy.

2.

Ki lovai vannak
a nagy hegyek alatt?
De ott is ott vannak
a Pindes Józsefé.

Térítsd elő Bözse
az én lovaimat,
én is megtérítem
a te ludaidat.

VIRÁGOK VETÉLKEDÉSE.

Háromféle virág vetekedik vala:
Virágom, veled vetekszem,
Virágom, tőled el sem maradok.

Szóval a szót mondja a búza szép virág:
Ne vetekedj velem te szőlő szép virág,
mert bizony én velem széles e világ él.

Szóval a szót mondja a szőlő szép virág:
Ne vetekedj vélem te búza szép virág,
mert bizony én velem szent misét szolgálnak.

Szóval a szót mondja ibolya szép virág:
Ne vetekedj vélem búza- s szőlővirág,
mert bizony én velem lányok dicsekednek!

DIÓ-DAL.

A fölvégi lányok
mind azt énekelik,
hogy dőljön ki, dőljön ki
a diófa.

Ha a dió megéri,
a levele lehullik -
Robbanj dió, mogyoró
a levél alá!

CSERESZNYE-DAL.

Hajtsd, rózsám, hajtsd
a cseresznye ágát,
hogy szakajtsak szépibül,
szeretőmnek színibül,
magamnak javábul.

MÁRIA-ÉNEK.

Lassan csendéljetelek
én apró diákim,
hagy alugyon Mária
napfelköltig.

Aranyhaju Mária,
rendítsd alább a napot,
hozd estére a holdat,
ahol a nap elnyugszik,
Máriában elnyugszik.

KUTBA NÉZÉS.

1.

Ha én volnék a budai nemes asszony,
kisöpreném a budai nagy piaczt,
megöntözném hidkőkútnak ő vizével,
behinteném piros pünkösdi rózsával.

2.

Renddel ülnek a szép lányok,
renddel néznek a tükörbe.
Ha a tükör nem hazudna,
náluknál szebb vaj ki volna.

KIHÁZASÍTÓ DALOK.

A HÁROM VIRÁG

1.

Háromféle virág vetekedik vala,
A buzamezőben háromféle virág.
Szóval felfelélé buza szép virágszál:
»Szebb vagyok, jobb vagyok annyiból náladnál:
Engemet leszednek s a templomba visznek;
Nekem mind azt mondják: ez a Krisztus teste.«

Szóval felfelélé szőlő szép virágszál:
»Szebb vagyok, jobb vagyok annyiból náladnál:
Engemet leszednek s a templomba visznek,
A templomba visznek s a pohárba töltnek!
Nekem mind azt mondják: ez a Krisztus vére!«

Szóval felfelélé szegfű szép virágszál:
»Szebb vagyok, jobb vagyok annyiból náladnál:
Szűzek, szép leányok engemet leszednek,
Bokrétába kötnek, a templomba visznek,
A szeretőjöknek süvegébe tesznek!...«

2.

A virág s a szegfű együtt beszél vala,⁴
Kék színű viola azt hallgatja vala:
Kerten általhajlott rózsza, szívem rózsza...
Rózsabokor alatt egy vetett ágy vala,
Abban fekszik Simó uram gombos dolományba,
Ha nem gombos dolományba, szürke szokmányába

Abban fekszik Máris asszony kerek rokolyába,⁵
Ha nem kerek rokolyába: kapcsos szoknyájába.

SOHASEM TARTOTTAM.

Elődal a legényről.

Sohasem tartottam egy virágnál többet,
Azt is úgy féltettem, tudja meg az isten,
Az égi harmattól, a napnak fényétől,
De mégis kilopák irigyim kertemből.
Uristen, adj egyet irigy árulómnak,
Hadd viselje gondját jó Péter uramnak.

A legény dicsérete.

Nem kár volna nevét tintába keverni,
Aranyos táblára frissen lerajzolni,
Ezüstből, gyémántból lakatot önteni,
Apró édes csókkal bátran fölnyittani.

Elődal a leányról.

Sohasem tartottam egy virágnál többet,
Azt is úgy féltettem, tudja meg az isten,
Az égi harmattól, a napnak fényétől,
De mégis kilopák irigyim kertemből.
Uristen, adj egyet irigy árulómnak,
Hadd viselje gondját jó Panna asszonynak.

⁴ E versszakot legényről mondja.

⁵ Ezt leányról.

A leány dicsérete.

Nem kár volna nevét tintába keverni,
Aranyos táblára frissen lerajzolni.
Ezüstből, gyémántból lakatot önteni,
Apró édes csókkal bátran fölnyittani.

Elfogadja-e?

Ha igen gyűlöli, majd megszomorodik,
Ha igen szereti: majd elmosolyodik.

Hozzá küldés.

Szállására, számára,
Szálljon a kakas vállára,
Főzzünk lakodalmára.
Legyen a kend párja:
Marosi Gergely!

Megáldás.

Adjon isten egy kis esőt,
Mossa össze mind a kettőt!

DUNA PARTJÁN KÉT SZÉP NÁDSZÁL..

Duna partján két szép nádszál,
Mind a kettő szépen talál.
Egyik: *Máris*, hajlandó,
Másik: *Gyurka*, illendő.

Illenének össze,
Koszorúba kötve.

Szetre kéne tenni,
Reggel elővenni,
Hétszer megcsókolni,
Ismét visszatenni.

Nem kár volna nevét
Tintába keverni,
Ezüstös táblára
Szépen lerajzolni.

Gyémántkőből csinált
Ládába bezárni,
Apró édes csókkal
Frissen fölnyittani.

Rózsa vagy, rózsá vagy,
Még annál is szebb vagy;
Aranynál, ezüsthél
Sokkal ékezebb vagy.

Aranyat, ezüsthét
Mindenkor talállok;
De te tóled, rózsám,
Könnyen el nem válok.

AJ, ÉN IS TARTOTTAM...

Aj én is tartottam
Titkon egy szeretót:
Virágos kertemben
Rózsabokor alatt.

Aj de azt én nem mondom,
Csak magamban tartom;
Mert ha kijelentem,
Magamat elvesztem.

Zsigmond uram haragja
Vörös tenger habja,
Lennék annak rabja,
Kit szépen tartana.

Aj de engem ne úgy tarts,
Mint saját rabodat,
Hanem engem úgy tarts,
Mint gyöngyalakodat!

Gyöngy vagy szívem, gyöngy vagy,
Gyöngyhél is gyöngyezebb vagy.
Ezüsthél, aranynál
Nálam kedvezebb vagy!

FÁJ A SZIVEM EZEKÉRT...

(Elődal.)

Fáj a szívem ezekért
A makfali szépekért,
Ezek közül egyikért
A legkedvesebbikért:
Tudom én, melyikért,
Tudom én, melyikért.

SZŐLLŐHEGYBE, TEMETŐBE

(Kiházasító.)

Szőllőhegybe, temetőbe
Szedjünk szőlőt keszkenőbe,
Piros almát kebelünkbe,
Menjünk fel a hegytetőre,
Tekintsünk be Makfalára,
Bernát István udvarára;
Ott sétál egy szép kis páva;
Azt is tudom ki pávája:
Tökés Jancsi bokrétája.
Czinege madár az ágán,
Selyemzsinór a lábán,
Kössük *Jancsi* lábára,
Rántsuk *Zsuzsa* ágyába!

ZSUZSA ASSZONY - JANCSI URAM.

(Hogy élnek együtt?)

Zsuzsa asszony gyolcsinge
A kertre van terítve,
Hogy a szél el ne vigye,
Jancsi uram mellette.

De a szél el nem viszi,
Mert a folt nem engedi;
Csak a czérna, meg a folt,
Ezer forint áru volt.

AZ ÉN KUTYÁM...

(Átok.)

Az én kutyám megkölykezett
Kettőt a szalmába,
Egyik Gyömbér, másik Szegfű,
Edd meg vacsorára!

Kertem alatt odvas répa,
Főzöm a torodra,
Kapum előtt nagy lapos kő,
Verem a hátadra!

ÉN KIMENÉK...

Én kimenék kis kertembe virágom látni,
Hát virágom bé van húzva égi harmattal.

Rajta sétál fülemile sárga lábával.
Jer bé hozzám, kincsem rózsám, légy arany almám!

Az ajtómon vas kilincs van, meg ne pendüljön,
Sárga rézből van sarkantyúd, meg ne csendüljön!

ODA KÜNN A CSÖNGŐBEN...

Oda künn a Csöngőben, Csöngőben
Rózsa termik a fűben, a fűben.

Gyere rózsám, szedjük le, szedjük le,
Vidd a város végére, végére.

Add oda egy legénynek, legénynek,
István nevezetűnek, - zetűnek.

Ha kérdi, hogy ki küldte? ki küldte?
Mondd, hogy *Panna* tisztelte, tisztelte.

TÖRÖKBUZA POGÁCSÁNAK...

Törökbuza-pogácsának
Én vagyok a lángja,
Ilona mátkám a dörcczéje,
Katám a korpája.

Jere velem kincses Katám
Kincses Kolozsvárra!
Nem mehetek, vitéz uram;
Lovam lába sánta.

Patkoltatom paripámat,
Megyek nászba rajta,
Tíz ujjomban arany gyűrű,
Aranyvári Gyurka.

A fejemben fehér fátyol,
Fejérvári Gyurka,
A lábamban piros csizma,
Csizmadia-munka.

Azon alól fényes patkó,
Lakatosi munka.
Vagyon nekem testszín füzöm,
Hatvanhat pénz ára.

Vette nekem *István uram*
János bosszújára;
Elviselném, elszaggatnám,
Ha szíve megszánna.

VISZIK, VISZIK A SZILVÁT...

Viszik, viszik a szilvát,
Ropogatják a magját.
Czin, czin, czinegemadár az ágon,
Selyemzsinór a lábán,
Kössük *Jankó* lábára,
Rántsuk *Borka* ágyába!
Szállására számára
Főzzünk lakodalmára,
Holtig való párjára.
Ha szereti, mosolyogják,
Nem szereti: szomorkodják.

SÁRGA CSIKÓ, CSENGŐ RAJTA...

Sárga csikó, csengő rajta,
Vajjon hová menjünk rajta?
Sétáljunk fel egy utczába,
István úrnak udvarába.

Van annak egy szép kis lánya,
Van is annak vetett ágya,
Üvegen áll a négy lába,
Vőlegénye ül fel rája.

Jönnek, jönnek, majd elvisznek,
Hol a pártám, hogy készüljek?
Ökörszekér a kapuba,
A vőlegény az ajtóba.

S a mennyasszony az ablakba,
Oda fagyott az ajaka.
Hozd el kis lány a szál gyertyát,
Engeszteljük az ajakát!
Bomoljon meg az ajaka,
Minek tette az ablakba.

Anyám, anyám, gyújts gyertyára,
Hozzád jöttem vacsorára.
Forralj nekem édes tejet,
Apríts bele lágy kenyeret.

Hadd egyem egy víg vacsorát,
Milyent édes anyám csinált,
Nyisd ki ajtód, kit bezártál,
Jön a vendég, kit rég vártál!

Tele szűrűjja dióval,
A másik meg mogyoróval,
Szép borizú piros alma, -
Megeszik azt a lakziba.

Ha én olyan legény volnék,
A fonóba el se mennék,
A lányoknak vizet adnék,
Azután orsót lesölnék.
A szűrűjba is betenném,
Egy pár csókért ki sem venném.

A VIOLÁT...

A violát akkor szedik,
Mikor reggel harmat fémlik,
Mert ha ekkor le nem szedik,
Gyöngé színe elváltozik.

Jancsi szíve akkor van jól,
Ha nincs messze Boriskától;
Azért várják úgy a napot,
Hogy megláthassák a papot.

No, ti ketten éljetez,
Víg órákat érjetez,
Az isten áldásával
Bővelkedjetez!

TELI KERTEM ZSÁLYÁVAL...

Tele kertem zsályával, zsályával,
Szerelemnek lángjával, lángjával.

Haj tulipánt, gyöngyvirág, gyöngyvirág,
Csokros szegfű, majoránt, majoránt.

Lina asszony kerüli, kerüli,
Megcsókolná, nem meri, nem meri,
Fél: az anyja megveri, megveri.
Szállására, számára!
Főzzünk lakodalmára,
Holtig való párjára.
Ha szereti, mosolyodjék,
Ha nem szereti, szomorkodjék.

INGÓT-BINGÓT TERMETT A FA...

Ingót, bingót termett a fa,
Lehajlott az ága;
Ugyan bizony, hugom asszony,
Mért nem nézett hátra?
Háta mögött egy szép legény,
Rég, hogy várdogálja.
Ugyan bizony, hugom asszony,
Miért nem csókolá meg?
Hisz a legény vissza tudná

Fizetni kiednek!
Szállására számára,
Főzzünk lakodalmára,
Holtig való párjára.
Ha szereti, mosolyodjék,
Ha nem szereti, szomorkodjék!

TÜZ VILLOG, NAP RAGYOG...

Tűz villog, nap ragyog,
Hunyor a személye,
Rózsa nyílik előtte,
S utánna lilium.

Imre uram, édesem,
Te vagy minden kincsem,
Nálad nélkül életem
Reménytelen lészen.

Tűz villog, nap ragyog,
Hunyor a személye,
Rózsa nyílik előtte
S utánna lilium.

Örzi asszony, édesem,
Te vagy minden kincsem,
Nálad nélkül életem,
Reménytelen lészen.

BARÁTIM, PAJTÁSIM...

Barátim, pajtásim,
Hol az én ludaim?
Tizenketten voltak
Mind fehérek voltak.

Én elhajtám ludam
Szentgyörgy közepébe,
Után küldém uram
Rongyos cipőkébe.

Jöjjön haza ludam,
Vessen oda uram;
Mert én urat kapok,
De ludat nem kapok.

Én elhajtám ludam
Szent-György közepébe,
Utánment az asszony
Szennyes köntösébe.

Jöjjön haza ludam,
Vessen od' az asszony;
Mert a ludban nyerek,
De benne nincs haszon.

OH, ÉN ÉDES KARVALYKÁM...

Oh, én édes karvalykám, karvalykám,
Sugár szárnyu sólymocsám, sólymocsám
Szállj le bátran karjaimra violám, violám!
Hozz örömet bús szívemre Juliám, Juliám!

Az én édesem neve:
Károly uram ő keme.
Neki személyébe mondom,
Személyét is magasztalom,
Víg járását nem tagadom,
Csillagom, csillagom!

Szállására számára,
Főzzünk lakodalmára,
Holtig való párjára!
Ha szereti, mosolyodjék
Ha nem pedig, szomorkodjék!

PÁVAÉNEK.

Hej, páva, hej páva,
Császárné pávája!
Ha én páva volnék,
Jobb reggel felkelnék.

Jobb reggel felkelnék,
Folyóvízre mennék,
Szépen megmosdanám,
Tollam hullogatnám.

Tollam hullogatnám,
Hogy kapja meg a lány
Hű szeretőjének
Kalapjára éknek.

Mert tollad, szép páva,
Gyöngy, mint rózsám szája,
S valahányszor látnám,
Mindig őt gondolnám.

KIZÖLDÜLT...

Kizöldült az erdő,
Mebokrozott a fa,
Vígan nevededik
Két szép mandulafa.

Arra reászállott
Két szép fehér hattyú,
Mindkettő törvényes,
Az egyik sem fattyú.

Egyik fehér hattyú
Sándor uram lészen,
Másik fejr hattyú
Ágnes asszony lészen.

Illenek ők össze,
Bokrétába kötve,
Mint szekfű, majorán
És gyenge tulipán.

EGY SZOMBATON ESTE...

Egy szombaton este fõlszõgre indulék;
Én oda nem megyek, hol botot ígérnek,
Hanem oda megyek, hol jó szivvel látnak,
Hol jó szivvel látnak, karjokkal ölelnek.

»Irk guzsalyat nékem, kincsem *Mózes uram!*«
Irok bizony, irok, ha megtanulhatom,
Tizenkét legénnyel be is vágattatom,
Tizenkét ökörrel haza is hozatom!
Irok bizony, irok, ha megtanulhatom.

»Köss bokrétát nékem, kincsem *Máris asszony!*«

- Kötök bizony, kötök, ha megtanulhatom;
Majoránt-magomat el is vettethetem,
Kikölt majorántom föl is nevelhetem,
Kötök bizony, kötök, ha megtanulhatom.

CSIKSZÉK KÖZEPÉBEN...

Csikszék közepében
Egy arany kaliczka,
Annak közepében
Két ritka madárka.

Egyik ritka madár
Anna asszony volna,
Másik ritka madár
István uram volna.

Anna asszony, kincsem,
Süss pogácsát nékem!
Sütnék biz én, kincsem,
De nincs buzalisztem.

István uram, kincsem,
Írj guzsalyat nékem,
Írnék biz én, kincsem
De nincs író késem.

Hajnalban fölkeltem,
Tehenem megfejttem;
Vajat készítettem,
Lisztet kölcsön kértem,
Mégis édesemnek
Pogácsát sütöttem.

HAJ, FÜRJECSKÉM...

Hajh, fürjecském, fürjecském!
Gyöngé az ő lába;
Élete keserves,
Maga pedig árva.

Hajh, ha folyóvíz volnék,
Bánatot se tudnék,
Hegyeken-völgyeken,
Szépen csörgedeznék.

Hajh, kőszálon föltermett
Sajgó liliomszál!
Annak tetejében
Két majoránnaszál.

Nagyobbiknak nyílása
Jakab Jóska volna,
Kisebbiknek nyílása
Egy szép leány volna.

Hajh, fürjescském, fürjescském!
Gyöngé az ő lába,
Élete keserves,
Maga pedig árva.

Hajh, ha folyóvíz volnék
Bánatot sem tudnék,
Hegyeken-völgyeken,
Szépen csörgedeznék.

Hajh, kőszálon föltermett
Sajgó liliomszál!
Annak tetejében
Két majoránnaszál.

Kisebbiknek nyílása
Gálfi Lidis volna.
Nagyobbiknak nyílása
Egy szép legény volna.

Élnek, élnek ők együtt,
Mint két páros galamb,
Súgnak, búgnak, burukkolnak,
Míg megáldja a pap.

VÁROS VÉGÉN...

Város végén egy madár,
A ki engem oda vár;
Várj, szívem, várj,
Én is oda megyek már.

Legény uram mily kegyes,
(vagy: *Leányasszony* mily kegyes,)
Oh mi rendes, mi kedves!
Szája édes, mint a méz,
Nyelve hangos, mint a réz,
Két szép szeme reám néz,
Tudom, nem hiába néz.

Szállására, számára,
Főzzünk lakodalmára,
Holtig való párjára.
Ha szereti: mosolyodjék,
Ha nem szereti: szomorkodjék.

A SZEBENI PIACZON...

A szebeni piaczon, piaczon
Szappant árul egy asszony, egy asszony,
Én is vettem darabot, darabot,
Körülmostam magamot, magamot,
Még sem látom páromot, páromot.

Ez az utcza szép utcza, szép utcza -
Hat márványos bokréta, bokréta;
Azt vajjon ki kötötte, kötötte?
Leány asszony kötötte, kötötte;
Legény uram elvette, elvette,
Kalapjára feltette, feltette,
Igen szépen köszönte, köszönte,
Hogy meg-aranypülüzte, pülüzte;⁶
Hogy kössön még másszor is, másszor is,
Megcsókolja százszor is, százszor is.

Szállására, számára,
Főzzünk lakodalmára,
Holtig való párjára.
Ha szereti: mosolyodjék,
Ha nem szereti, szomorkodjék.

⁶ *Pülü* a. m. pehely, pihe; megaranypülüz; aranyfüsttel (papirossal) bevon.

KŐHÁZ MELLETT...

Kőház mellett csukros szegfű elterjedt, elterjedt -
Nekem bizony egyik-másik nem kellesz, nem kellesz.
Nekem bizony *leányasszony* (legény uram) te kellesz, te kellesz!
Szállására, számára,
Főzzünk lakodalmára,
Holtig való párjára.
Ha szereti, mosolyodjék,
Ha nem szereti, szomorkodjék.

HESS, LÉGY...

Hess légy, ne dunyogj,
Beteg vagyok én;
Legyez engem *Julis* asszony,
Tied leszek én!
Hess légy, ne dunyogj,
Beteg vagyok én,
Legyez engem *János* uram,
Tied leszek én!
Szállására, számára
Főzzünk lakodalmára,
Holtig való párjára.
Ha szereti, mosolyodjék,
Ha nem szereti, szomorkodjék.

KICSI DOBOS...

Kicsi dobos, hova mész, hova mész?
Szemétdombra dohányért, dohányért!
Térjen vissza, istenért, istenért!
Leányasszony (legény uram) kedviért, kedviért!
Szállására, számára,
Főzzünk lakodalmára,
Holtig való párjára.
Ha szereti, mosolyodjék,
Ha nem szereti, szomorkodjék.

UPPÁ, CZUPPÁ, FÉLTEKENŐ!

Uppá, czuppá, féltekenő!
Férjhez ment a szemétmérő.
Én is voltam, a mi voltam,
Tövis között rózsá voltam.

János uram leszakasztott,
Kalapjában elhervasztott.
Hadd hervasszon, hadd fonnyasszon,
Csak az Isten el ne hagyjon.

Máris asszony leszakasztott,
Kebelében elhervasztott.
Hadd hervasszon, hadd fonnyasszon,
Csak az Isten el ne hagyjon.

HÁROM ITCZE KÖMÉNYMAG...

Három itcze köménymag -
Daru Julis kié vagy?
Nem vagyok én senkié,
Csak a *Balog Sándoré*.

Gyere Sándor, vidd el már,
Mert a tyúk is tudja már;
Ha a kakas megtudja,
Majd kikukurikolja!

ROMLIK SZIVEM...

Romlik szívem, mint az üveg
Bolyog elmém, mint a fölleg.
Vajjon ki van betegágyba,
Betegágyba, nyavalyába?

Rózsai asszony betegágyba,
Betegágyba, nyavalyába.
Jaj, ha meghal, ki siratja,
Ki siratja, ki jajgatja?
Mózes uram megsiratja,
Megsiratja, megjajgatja.

NYERIT A LÓ...

Nyerít a ló, ehetnék,
Menyasszonyért mehetnék;
Erigy *Lőrincz*, vess enni,
Menyasszonyért kell menni:
Csillárom, haj!

ÉGBŐL SZÁLLOTT DALI MADÁR...

Égből szállott dali madár,
Dali tánczát járja:

Elöl járja *István uram*,
Gyöngyös dolományba,

Után járja *Máris asszony*
Fehér rokolyába.

DIÁKUTCZÁN...

Diákutczán foly a berek -
Forog a szerencsekerek,
Mózes uram ott tekereg.
Egy rongyos ing a nyakába,
Hányja-veti haragjába,
Nem szökik *Lidi* nyakába.
Szállására, számára!
S ha szereti, mosolyodik,
S ha nem, bizony szomorodik.

RÓZSI ASSZONY SZÉP BOKÁJA...

Rózi asszony aranykácsa,
Uszkál az a mocsolyába.
Ferencz uram ha meglátja,
Hetvenféle hideg rázza.

Rózi asszony szép bokája
Kigyöngyödzött az utczára.
Ferencz uram ha meglátja,
Hetvenféle hideg rázza.

Inkább bizony meg se lássa,
Mintsem a hideg kirázza!

Őszi szellő, hideg esső,
Őszszel érik a borszőlő,
Ha megérik, borra szürik -
Rózi asszonyt férjhez kérik.

Márton uram megkéréte,
Ferencz uram nem engedé,
Száz forintját lepengeté,
Mégis magáénak tevé.

KIVIRÁGZOTT A DIÓFA...

Kivirágzott a diófa,
Nagyot vetett az árnyékja,
Az alatt van egy vetett ágy,
Abban fekszik *János diák*.

János diák réz melencze,
Réz melencze, apró virág,
Apró virág, levendula,
Levendula, szép viola.

Mikor ezt a lányok fűjják,
A karika-tánczot járják;
Járjad, járjad, jó katona,
Hadd csoszogjon a bocskora.
Vagyon varga, ki megvarrja;
Ha megvarrja, Isten áldja.

SZÉLES VIZ A RAJNA.

Sírdogál egy galamb
Noé bárkájába,
Rajna vize mellé
Hallik zokogása.

Széles víz a Rajna,
Keskeny palló rajta,
Ne menj reá, *Zsiga*,
Beleesel róla.

Kár volna még néked
Véletlen meghalni,
A Rajna vízével,
Magad elvitetni.

Egy hitvány leányért
Élted elveszteni,
Egy haszontalanért,
Holtodig búsulni.

Nem esem, nem esem
A Rajna vízébe;
Inkább esem véled
Rózsám, szerelembe!

A KÉT LEÁNY.

Ég a gyertya a boltba,
Vágódik a
Libizárom, ripzom
Niti-nato-natozatos
Pántlika.

Ez a kis lány méreti,
Ez a legény
Libizárom, ripzom
Niti-nato-natozatos
Fizeti.

Éjfél után egy óra,
Mérődik a
Libizárom, ripzom
Niti-nato-natozatos
Pálinka.

Ez a legény méreti,
Ez a kis lány
Libizárom, ripzom
Niti-nato-natozatos
Fizeti.

Két lányom van kérőbe,
Elvittem a
Libizárom, ripzom
Niti-nato-natozatos
Szőlőbe.

Néznek egymás szemébe,
Melyiknek van
Libizárom, ripzom
Niti-nato-natozatos
Szebb szeme.

- Lám az enyim fekete,
Mert megnyalta
Libizárom, ripzom,
Niti-nato-natozatos
Egy fecske.

Lám az enyém meg fehér,
Mert megnyalta
Libizárom, ripzom,
Niti-nato-natozatos
Egy legény.

EGYKOR KÉT LEÁNY.

Egykor két leány ment virágszedni,
Egyik a mástól kezdé kérdezni:
Ki volt az este hozzád kéretni,
Ki volt az este hozzád kéretni?

Engemet, Mártát, tizen kérettek,
Mondd meg: tíz közül melyikhez menjek;
Adj jó tanácsot árva fejemnek,
Hogy virág helyett kórót ne szedjek.

A legelsőnek János a neve,
Őtet szeretném éppen kedvemre;
Anyám nem hagyja, hogy hozzámenjek.

Második István, ő igen hitvány,
Ha fekszik is: a bal oldalán,
Ő nyugodalmat sehohsem talál.

Harmadik Péter, ő igen fősvény,
A konyhája is, jól tudom: sövény.

Negyedik Zsigmond, ő kutyának mond,
Most is kezében korbács és dorong.

Ötödik pedig kopasz is, vak is,
Még egy foga sincs, mivel egyék is.

Hatodik pedig bátyja Jánosnak,
Nem is rossz ura a sernek, bornak,
Nem is szereti nyári társának.

Hetedik Ignác; nem jó, mert fináncz,
Ha hazamegyek: nagyon megtépáz.

Nyolczadik Áron, ő bíz ott vesszen!
Ő ha elveszen, nem tom, hogy leszen.

Kilenczed László; nem jó, mert szegény,
Igy hát ő vele mint legyek meg én?

Tizedik Mózes; ő már elveszen,
Hozzá kell menjek, s akkor hogy leszen?
- Jó lány barátom, így már jó leszen!

Mert virág neve: szép Mózes uram;
Elmehetsz hozzá, szép Márta asszony!

A HÁROM LEÁNY.

A)

Egy asszonynak vala három szép leánya,
Szerelmes virág!
Kinél nincsen szebb kincs,
Kinek szíve bánatban nincsen, nincs.

Hárman ülnek vala három szép ablakban -
Szerelmes virág!
Kinél nincsen szebb kincs,
Kinek szíve bánatban nincsen, nincs.

Hárman kötnek vala három szép bokrétát -
Szerelmes virág!
Kinél nincsen szebb kincs,
Kinek szíve bánatban nincsen, nincs.

Az egyik kötte zöld rozmarintszálból -
Szerelmes virág!
Kinél nincsen szebb kincs,
Kinek szíve bánatban nincsen, nincs.

A másik kötte csukros violából -
Szerelmes virág!
Kinél nincsen szebb kincs,
Kinek szíve bánatban nincsen, nincs.

A harmadik kötö muszkáta-lapiból -
Szerelmes virág!
Kinél nincsen szebb kincs,
Kinek szíve bánatban nincsen, nincs.

Az egyiket vitték ölelni, csókolni -
Szerelmes virág!
Kinél nincsen szebb kincs,
Kinek szíve bánatban nincsen, nincs.

A másikat vitték koszorúkötözni -
Szerelmes virág!
Kinél nincsen szebb kincs,
Kinek szíve bánatban nincsen, nincs.

Harmadikat vitték sütni és szapulni -
Szerelmes virág!
Kinél nincsen szebb kincs,
Kinek szíve bánatban nincsen, nincs.

B)

Egy asszonynak vala
Három leánya:

Szerelmes virág,
Szerelmes virág,

Kinél nincsen jobb kincs
Kinek szíve bánatban nincs,
Nincsen, nincsen, nincs.

Három leány üle
Három ablakba:
Szerelmes virág,
Szerelmes virág stb.

Három leány köte
Három bokrétát:
Szerelmes virág,
Szerelmes virág stb.

Egyik leány köte
Rozmarintszálibul:
Szerelmes virág,
Szerelmes virág stb.

Másik leány köte
Violaszálibul:
Szerelmes virág,
Szerelmes virág stb.

Harmadik leány köte
Majoránszálibul:
Szerelmes virág,
Szerelmes virág stb.

Egyik leányt vitték
Tánczba forogni:
Szerelmes virág,
Szerelmes virág stb.

Másik leányt vitték
Sütni, szapulni:
Szerelmes virág,
Szerelmes virág stb.

Harmadik leányt vitték
Szobán sétálni:
Szerelmes virág,
Szerelmes virág stb.

C)

Egy asszonynak vala
Három leánya,
Szerelmes virág,
Szerelmes virág:

Kiben nincsen jó kincs,
Kinek szíve bánatban nincs,
Nincsen, nincsen, nincs.

Hárman ülnek vala
Három ablakba:
Szerelmes virág,
Szerelmes virág stb.

Hárman kötnek vala
Három bokrétát:
Szerelmes virág,
Szerelmes virág stb.

Rózi asszonyt viszik
Sütni, szapulni:
Szerelmes virág,
Szerelmes virág stb.

Maris asszonyt viszik
Tánczba forgatni:
Szerelmes virág,
Szerelmes virág stb.

Harmadikat (*Julis* asszonyt) viszik
Palotán sétálni:
Szerelmes virág,
Szerelmes virág stb.

Egyiket viszik
Lajos uramhoz:
Szerelmes virág,
Szerelmes virág stb.

Másodikat viszik
Márton uramhoz:
Szerelmes virág,
Szerelmes virág stb.

Harmadikat viszik
Józi uramhoz:
Szerelmes virág,
Szerelmes virág stb.

A VÉN LEÁNY.

Azt izenték a malomból,
Kell-e leány, vagy nem?
Uram Jézus, mit csináljak?
Megvegyem-e vagy nem?

Olyan rongyos a szoknyája,
Megijedtem tőle;
Kipeg-kopog a papucs,
Majd meghalok tőle.

Ördög vigye! ha megveszem,
Bajom meggyül véle;
Ha a menkő meg nem üti,
Megüt engem véle.

Megvettem én a vén leányt,
Mit csináljak véle?
Életemnek szűz virágát
Megkötöttem véle.

Télen, mikor hideg van,
Ott ül a kuczkóban;
Nyáron, mikor meleg van,
Heverész a porban.

Szűz Mária, szent József,
Szabadíts meg tőle,
Isten engem úgy segéljen,
Elszököm mellőle!

REGÖS ÉNEK.

Beköszöntő.

Porka havak hulladoznak,
Nyulak, rókák játszadoznak,
Bényomozók a faluba,
István úrnak udvarába.
Bétekinténk az ablakon,
Ottan látánk rakva házat,
Abban látánk vetve ágyat:
Kívül fekszik jámbor gazda,
Belül fekszik felesége,
Felesége, gyöngye hölgye;
Közbül fekszik fodor ficzkó,
Serkentgeti apját, anyját:
Kelj föl apám, kelj föl anyám,
Mert eljöttek a regösök.
Haj regül rejtem!

Bekéredzkedés.

Bébocsátsz-e, jámbor gazda?
Ha bébocsátsz, itt maradunk,
Ha nem bocsátsz, elballagunk.

Bebocsátás után:

Szarvasének.

Amott kerekedik
Egy fekete felhő,
Abban tollászkodik
Egy fekete holló.

S ahol keletkezik
Egy sebes folyóvíz,
Annak partján vagyon
Egy kerek kis pázsit.

Azon legelészik
Csodafejű szarvas,
Csodafejű szarvas,
Ezer ágú-bogú.

Ezer ága-bogán
Százezer szövétnek
Gyujtatlan gyulada,
Oltatlan aluva.

A nagy ökör és nagy sertés regéje.

Rejtekem régi törvény,
Haj regül rejtem!
A hidasban hízott sertés,
Haj regül rejtem!
Hátán által hatvan kolbász,
Haj regül rejtem!
Annak fele regösöké,
Haj regül rejtem!
Farka bojtján két kupa sör,
Haj regül rejtem!
Annak fele regösöké,
Haj regül rejtem!
Hátán hosszan száz szalonna,
Haj regül rejtem!
Annak fele regösöké,
Haj regül rejtem!
A pajtában egy nagy ökör,
Haj regül rejtem!
Hátán hosszan sült pecsenye,
Haj regül rejtem!
Annak fele regösöké,
Haj regül rejtem!
Szarva tele főtt pereczcel,
Haj regül rejtem!
Annak fele regösöké,
Haj regül rejtem!
Füle tele font kalácsesal,
Haj regül rejtem!
Annak fele regösöké,
Haj regül rejtem!
Orra tele vargatúvel,
Haj regül rejtem!

Az maradjon a gazdának,
Haj regül rejtem!
Köldökiben köből komló,
Haj regül rejtem!
Az maradjon az asszonynak,
Haj regül rejtem!
Fara tele mogyoróval,
Haj regül rejtem!
Az maradjon a ficzkónak,
Haj regül rejtem!
Farka bojtján két kupa bor,
Haj regül rejtem!
Annak fele regösöké,
Haj regül rejtem!
Függ a rúdon véres májas,
Haj regül rejtem!
Annak fele regösöké,
Haj regül rejtem!
Az asztalon ordás béles,
Haj regül rejtem!
Annak fele regösöké,
Haj regül rejtem!
Ajtó mögött két fontkalács,
Haj regül rejtem!
Annak fele regösöké,
Haj regül rejtem!
Függ a falon csatos erszény,
Haj regül rejtem!
Tele vagyon aprópénzzel,
Haj regül rejtem!
Annak fele a gazdáé,
Haj regül rejtem!
Fele szegény regösöké,
Haj regül rejtem!

Összeregelés.

Itt is látánk egy szép leányt,
Kinek neve Marcsa,
Ott is látánk egy szép legényt,
Kinek neve Pista:
Adjon Isten lassu essőt,
Mossa össze ezt a kettőt!

PÁSZTORÉLET, BETYÁRÉLET.

AZ ALFÖLDI CSIKÓS.

Az alföldön csikós vagyok,
Debreczenből lovat lopok.
Felhágok egy magas hegyre,
Onnan nézek Debreczenbe.

Nyisd ki rózsám a kapudat,
Hadd vigyem be a lovamat.
Szénát adj neki, abrakot,
Az urának vetett ágyat.

Nem szánt, vet az égi madár,
Mégis eltartja a határ.
Én sem szántok, se nem vetek,
Mégis elélek köztetek.

JUHÁSZBOJTÁR DALA.

Arra alá az alföldi határon,
Mén a juhász, mén a juhász,
Mén a juhász
Száz esztendős,
Egérszörű, keréktalpu,
Hosszúfülű,
Pöttögetett
Menyéthasú, piczike kis
Szamáron.

Elvettem a violát, nem kelt ki -
Beizentem, beizentem,
Beizentem
Simontornyi
Csaplárosné szép lányának:
Ha kedve van, az erdőre
Jöjjön ki!

De ő bizon azt izente: nem jön ki,
Majd kijön a, majd kijön a,
Majd kijön a
Kuliszarvú,
Csákószarvú, csörgős körmű,

Sáros hátú,
Lopott tehén
Az erdőbe valaha.

Kocsmárosné, bort ide most, hadd iszom!
Itt iszik egy, itt iszik egy,
Itt iszik egy
Tisza mellett,
Duna mellett nevelkődött
Pörge bajszerű, kondorhajú,
Komiszgatyás juhász bujtár
Bújába.

Kocsmárosné, már én többet nem iszom!
Mert én kendnek, mert én kendnek,
Mert én kendnek
Huszonhárom,
Harminczhárom, negyvenhárom,
Ötvenhárom, hatvanhárom,
Hetvenhárom itcze borral
Tartozom.

Én vagyok a somogyvári dezentor!
Én hajtom el, én hajtom el,
Én hajtom el
A polgárnak
Legszebb lovát,
A hat ökrét,
Ha meghizik,
Mikor alszik,
A mezőn a nyáron.
Igy szárad ki, úgy szárad ki
A polgárnak taligája,
A kocsija, a szerszáma,
A palláson, ha meleg lesz,
A nyáron.

NEM KELL NÉKEM KÖPÖNYEG...

Nem kell nékem köpenyeg,
Nem illet az engemet.
Zsiros bunda kell nekem,
Az melegít föl engem,
Eszem adta!

Ha én juhász lehetnék,
Zsiros bundát vehetnék,
Vennék is rá két csatot,
Egy kisebbet, egy nagyot,
Eszem adta!

Hat lovam van a hámba,
Magam leszek kocsisa,
Úgy megyek a rózsámhoz,
Tudom elvár magához,
Eszem adta!

Sásat eszik az ökröm,
Ha jól lakik: bekötöm,
Úgy megyek a rózsámhoz,
Tudom elvár magához,
Eszem adta!

Nagy gazda volt az apám,
Nagy gazdaság maradt rám;
Hat ökörnek kötele,
Meg egy vasvilla nyele,
Eszem adta!

A BÉRES.

Kivirágzott, kibimbózott a fűzfa,
Közelget már márczius első napja,
Sok szép béres fölmondja az idejét,
Elszegődik, itt hagyja a rossz helyét.

Meguntam én ezt az urat szolgálni,
A zsidónak rossz ökreit hajtani;
Jobb szeretnék a csárdában mulatni,
Mint zsidónak rossz ökreit hajtani.

Ezt a zsidót az úristen éltesse:
Kaszájával a kenyerét keresse,
Felesége gyermekeit fölkösse,
Ugy hordozza, mint a bugermenyecske!

ŐSZ AZ IDŐ...

Ősz az idő, szántani kék,
Eke, szerszám széjjel van még:
Két szép lovam Ludason van,
Kettő megint Lugoson van.

Ekevasam Eszéken van,
A csoroszlám Csanádon van,
Czímerszögem Czegléden van,
Ekeszarvam Szarvason van.

A talyigám Tasnádon van,
A kereke Mező-Túrban.
A gerendem Gödöllőn van,
A váltója Nagy-Vácson van.

A csikojtóm Csiklódon van,
Az ökröm meg Erdélyben van,
Üsztökém van Nagy-Labánba',
Nyele meg van Komáromba.

Magam lakok Tótországba,
Földem meg Németországba.
Paraszt akarok én lenni,
Szántáshoz kék nekem fogni.

Száz forint egy köből abrak,
Kis pej lovam agyoncsaplak!
Ne csapj agyon édes gazdám,
Kitelelek búzaszalmán.

De még nekem pénzem sincsen,
Magam se vagyok még készen,
Mert ha egyszer készen leszek,
Isten úgyse paraszt leszek!

A KÓNYI CSŐSZ.

Egy cseppet se siessünk,
Itt a csárda, etessünk,
Csárda mellett jó forrás,
Itt esik jó itatás.

Itt a kónyi határon
Csósz leszek én a nyáron,
Leterítem bundámat,
Veregetem pipámat.

Ki egy pipa dohányt ad,
Nem hajtom be a lovát;
Sem a lovát, sem magát,
Sem a szarvasmarháját.

VIG ÉLET.

Ha valaki vigan él,
Hát a juhász ugyan él!
Az erdőben, a mezőben,
Sétál, pipál, furulyál,
Billeg-ballag, meg-megáll,
Billeg-ballag, meg-megáll.

ALADÁRON...

Aladáron azért nem jó szolgálni,
Korán reggel ki kell menni szántani,
Olyan korán ki kell menni szántani,
Még az ökrömet se látom befogni.

Befogom a négy ökröm a járomba,
Kihajtom a kisbikási határba,
Addig biz én öreg kopasz nem szántok,
Még valahogy kis világot nem látok.

KORCSMÁROSNÉ.

Hozz bort, korcsmárosné,
Megadom az árát!
Ha én meg nem adom,
Megadja galambom.

Hozz bort, korcsmárosné,
Adós leszek érte.
Majd elmegyek Csáthra,
Lovat lopok érte.

Elviszem Gyöngyösre
Jó pénzt kapok érte.
Visszahoz az isten,
Mefizetek érte.

Korcsmárosné, de czifrán jár,
Egy itcze bort köszöntsön rám.
De vizet ne töltsön bele,
Mert szerelmes leszek bele!

KISZÁRADT...

Kiszáradt a réten
Mind a sás, mind a viz,
A szegény lovamnak
Nincsen hol legelni.

Én Istenem, uram
Adj egy csendes esőt,
A szegény lovamnak
Jó legelő mezőt!

DÖMÖTÖR FELÉ...

Dömötör felé jár az idő,
A gulyásnak számolni kő,
Van néki két üszője,
Azon két csöngetője,
Aztat hajtja alá-felé,
Aláfelé, aláfelé, aláfelé,
A szegszárdi csárda felé, csárda felé.

Csárdásnének odadja,
Korcsmárosnál beissza.
Nincs a gulyásnak marhája -
Igyál Panna, fizetek,
Ugyis terád keresek,
Ne félj, hogy meg nem fizetek, nem fizetek!

DEBRECZENI KERÉK ERDŐ...

Debreczeni kerek erdő!
Lakik abban szarvas kettő.
Debreczeni gulyáslegényt
Kilelte a hideg szegényt.

Nem őrzöm én már gulyádat,
Sem a czifra marháidat.
Itasd meg, barna galambom,
Ne szomjazzon az én barmom.

Kettős falu az én hazám,
Abban lakik az én anyám.
De sok leány feleségem,
Egyhez sincsen reménységem.

Zsiros az én ingem ujja,
Nincs galambom, ki szapulja,
Zsiros ing és gatyá rajtam,
Ki a menykő kapna rajtam.

KISZÁRADT A TÓBÓL...

Kiszáradt a tóból mind a sár, mind a víz,
A szegény barom is, mind a gulyásra víz.
Beállott a barom két tinó hijjával,
Az öreg számadó csak másod magával.
El köllene menni, meg kéne keresni,
Mert majd számadáskor sokat kell fizetni.

KANÁSZDAL.

Erdő is van, makk is van,
Majd meghizik a kis kan;
Ha meghizik, levágjuk,
Majd tarisznyára rakjuk.
Hű ne! Kocza ne!
Nem a te házatok e!

SZÁRAZSÁG...

Rissz-rossz meszelő,
Két rossz keszkenő,
Elszáradt a baromjárás,
Nincs benne mező.

Hát én azután
Átmék a Tiszán,
Ott lopok egy szilaj csikót,
Élek igazán.

KANÁSZ VOLTAM...

Kanász voltam, kanász leszek,
Három siskadisznót veszek;
Ha ellopják, megint veszek,
Azért mégis kanász leszek!

A NYÁJ UTÁN.

Zireg-zörög a falevél,
Aluszik a kanászlegény.
Kelj föl, kanász, ne aludjál,
Elment a nyáj, itt maradtál!

Adsze szűröm, adsze baltám,
Hadd megyek a nyájam után,
Hadd csináljak friss szalonnát,
Bojtáromnak jó vacsorát!

MEGÁLLOTT A GULYA...

Megállott a gulya harmat szállatjára,
Harmat szállatjára,
A csikós, a gulyás, a számadókanász
Mulat a csárdába.

Sem eső nem esik, sem harmat nem látszik,
Sem harmat nem látszik,
Mégis az én subám, mégis az én subám
Két oldalról ázik.

Kérjük a nagy Istent, adjon egy szép esőt,
Egy szép csöndes esőt,
A gulya-ménesnek, a gulya-ménesnek
Jó legelő mezőt.

A MEGGYESI PUSZTÁN.

Ha fölülök kis pej lovam hátára,
Beszalajtok a meggyesi pusztába,
Megpróbálom kis pej lovam odáig,
Ha zavarnak, szalad e még sokáig?!

Kilyukadt a Meggyes csárda teteje,
Kis pej lovam kinyerített belőle;
Ne nyerítsél édes, kedves paripám,
Ugy is tudod, én vagyok a te gazdád!
Ugy is tudod, én vagyok a te gazdád,
Isten tudja: ülök-e még többet rád?!

Kocsmárosné, hozzon csak egy iccze bort!
Hagy mossa le szívemről ezt a nagy bút.
Azután meg hozzon még vagy száz icczét,
Nyitassa ki a kedvemért a pinczét!

Nincs én nekem borra való pénzem se,
Nincs is nekem csárdás feleségem se;
Majd lesz nekem borra való pénzem is,
Majd lesz nekem csárdás feleségem is.

NEM AKAR A VEZÉRÜRÜM LEGELNI...

Nem akar a vezérürüm legelni,
Réz csöngőjét szomorúan zörgeti,
Idegen szagot érez a mezőben,
Hátra tekint: hat zsandárt lát fegyverben.

A hat zsandár hogy elérte a bojtárt,
Akkor tette keresztvasra a lábát.
Midőn tette keresztvasra a lábát:
Akkor vágta meg a csendőr jobb vállát.

De a csendőr nem vette ezt tréfára,
Rávigott a bojtárnak a vállára.
- »Csendőr uram, meg ne vágjon kend többet!
Bizonyomra mondom, leverem kendet!«

»Hová való születés vagy, te bojtár?«
- »Kis-Kunság és Jászberény az én hazám;
Kis-Kunság és Jászberény az én hazám,
Árván nevelt benne az édes anyám.

Hat zsandárnak nincsen annyi hatalma,
Hogy engem a nyájamtól elhajtana;
Mert én addig el sem válok a nyájtól,
Míg számadóm ki nem jön a csárdából.

Majd ha számadóm kijön a csárdából,
Majd én amikor elválok a nyájamtól;
Majd elmegyek, amerre a nap lejár,
Ott majd tudom: kutya csendőr nem talál.«

VOLT PARIPÁM...

Volt paripám egy szíjhátú,
Világos pej, keselylábú,
Ki hat óra hossza alatt
Pestről Szögedébe szaladt.

Azon hajtottam nyolcz tinót,
Mind a szolgabiróé vót;
Kettőt adtam egy rossz lányért,
Hatot rávaló ruháért.

Rongyos volt a rokolyája,
Ráment a hat tinó ára;
Ejnye rózsám, rossz életű,
Jaj de kevés keresetű!

Sokba vagy már, rózsám, sokba!
De aztat senki se tudja;
Tudják aztat a juhászok,
A kinn lakó nagy pásztorok.

Ördög bújjon rózsám beléd!
Én se jövök többet feléd,
Paripát fogok én venni,
Azon fogok máshoz járn.

Nem nyerít egy ménes egy lót,
Nem siratok egy szolgálót,
Nem bőg egy csorda egy ménest,
Én se siratok egy hírest!

Nem volt eső a határon,
Nincs is mező a járáson,
Sokat kellett éjszakázni,
Nem lehetett hozzád járni.

Majd lesz eső még a nyáron,
Lesz is mező a járáson,
Nem kell sokat éjszakázni
Lehet a rózsámhoz járni.

A JUH.

Esik eső, fuj a szél,
Hull a fáról a levél,
Káromkodik a bojtár,
Csuhajla!
Hogy a juha széjjeljár.

- Gyerünk, édes bojtárom,
Fordítsuk meg a juhóm,
Hogy el ne veszzen egy is;
Csuhajla!
Számos a legkisebb is.

KARIKÁBA...

Karikába gyűröm a gatyám szárát,
Elhajtom a gazdag ember marháját,
Elhajtom az orgazda tanyájára,
Még az éjjel bort iszok az állásba.

ITTHON VAN-E A KANÁSZ?

Itthon van-e a kanász,
Vagy a felesége?
Nem kell nékem a kanász,
Csak a felesége.

Tűzre teszem a kanászt,
Melegszen is nála,
Ha megunom magamat,
Pipát gyujtok nála.

Elszalada egy disznó,
Kilencz malaczával,
Utána ment a kanász,
Üres tarisznyával.

Hücs ki, disznó, a buzából,
Ne edd meg a búzát;
Mert a búza drága,
Száz forint az ára!

SZÜLETETT ENGEM AZ ANYÁM...

Született engem az anyám pásztornak,
Nem vagyok én bajára e világnak,
Nincs is nekem semmi gondom egyébire:
A nyájamat legeltetem rendjére.

Pipaszóval megyek a barmom előtt,
Csak úgy nézem: hol legeli a mezőt. -
Nem hallom a Virág tehén harangját:
Betyárgyerek elfogta a bal szarvát!

FALKÁM KÖZÖTT...

Falkám között négy szép vezérürü van,
Mind a négyen szalamiacsöngő van,
Szép a szalamiacsöngő szólása, -
Jut eszembe a babám elválása.

JUHÁSZDAL.

Öregen esnek a havak,
Bárányaim mind megfagynak.
Akkor mondom a bojtárnak:
Hozzon szénát a birkámnak.

Magas a torony teteje -
Bárányomnak nincs mezeje.
Bárányomnak zöld mező kell,
Magamnak szép szerető kell!

SZÉP ASSZONY JUHÁSZA.

Hej amaz az én rózsám,
Ama hosszú szürben,
Szép asszony jószágát
Őrzi a mezőben.

Hej amaz az én rózsám,
Ama nagy bundában,
Juhokat hajtogat
Ama barázdában.

Hej hajtsd előre rózsám,
Be nehezen várom!
Piros két orczádat
Csókolni akarom.

Olyan vagy te rózsám,
Mint az engedelem,
Piros két orczádon
Virít a szerelem.

Hej, juhszélre, juhász,
Két oldalra, gulyás!
Ez az én galambom,
Zsiros inges-gatyás.

ESZTERHÁZI KANÁSZ NÓTÁJA.

Ha fölveszem tükörfényes baltámat,
A kocsmában elkiáltom magamat:
Takarodjon minden ember tanyára!
Én vagyok az eszterházi számadónak czipraszürös, leghíresebb bojtárja!

Én vagyok az eszterházi számadónak czipraszürös, leghíresebb bojtárja;
Ha fölülök kis pej lovam hátára:
Ugy repülök, mint a fecske, mint a szél,
Lovam lába alatt a por föl sem kél.

Öregapám lovának a hátulsó bal lábán levő patkószögje de fényes!
Levelesi csárdás lánya de kényes!
Bodor haja, hunczfutkája a vállán,
Száz talléres aranygyűrű az ujján.

GULYÁS VAGYOK.

Gulyás vagyok, még az apám sem volt más,
Nyakamban van szíjostorom, tarisznyám;
Birodalmam, merre a két szemem lát:
Meghódítom ezt az alsó Indiát.

Fölülök a fakó lovam hátára,
Elvisz engem magyaradi csárdába,
Parancsolom én a szép csárdásnének:
Hozzon jó bort az én jó barátimnak.

BE VAN AZ ÉN SZÜRÖM UJJA KÖTVE.

Be van az én szűröm ujja kötve,
De nem tudod, rózsám, mi van benne.
Az egyikben aczél, kova, tapló,
A másikban száz forintos bankó.

Ha megunom magam a pusztába,
Kapom magam, megyek a csárdába.
Parancsolom a korcsmárosnének,
Jó bort hozzon a borivójának.

Azért mondják nekem az irigyek:
Ihatom bort, mert loptam eleget.
Beste anyja! azt felelem vissza,
Hogy van annak, a ki meg nem issza.

BETYÁR-ÉLET.

Ezernyolczszáz ötvenkilenczedikbe,
Letekintett az Uristen a földre,
Körülnézte széles egész világot,
Hogy élhetnek az alföldi betyárok.

Arra alá az alföldi csárdában
Három betyárgyerek iszik bújában;
Kit bújában, bánatjában megiszik,
Megkeresi, míg más ember aluszik.

Betyárgyerek alatt zörög a haraszt -
Nyár derekán takarodik a paraszt,
Ugy elhányja-veti, szegény, erejét:
Elaluszik, elhajtják a hat ökrét.

Szolgagyerek szalad haza ijedve:
Bátyám uram, elveszett a hat ökre!
Van imádság szögbe', likba', sarokba',
Lótás-futás hegyen-völgyön, oldalba'.

Ha elhajtom egy éjszaka lopottba,
Másnap reggel majd eladom igazba,
Másnap reggel úgy eladom igazba,
Mintha borjú-korán neveltem volna.

Nem kell nekem sem nótáros, sem bíró,
Duhajban is akad jó pakszusíró,
Nem kell nekem sem nótáros, sem bíró,
Betyárban is akad jó pakszusíró.

Én vagyok a fejevári dezentor,
Én lopom el a kend lovát éjféلكor:
Éjfél tájban fölnyergelem a Sárgát,
Már hajnalban elmulatom az árát.

Fölülök a kis pej lovam hátára,
Végignézek a két első lábára,
Arra hajtom, a merre a nap lejár -
Keresheted gubanczos hajú polgár.

Fölülök a kese lovam hátára,
Végignézek a két első lábára,
Arra hajtom, a merre az ég szőke,
Arra adják a százás bankót érte.

Isten teremtette a betyárokat,
Azok által veri a gazdagokat;
Hogyha betyárgyerek nem találkozna,
Gazdag ember soha nem imádkozna!

* *

Én is voltam valamikor valami,
Én is tudtam egy asszonynak hazudni.
Kitanulta minden álnokságomat,
Nem hiszi el többet álnok szavamat.

BOGÁR IMRE.

Zavaros a Tisza,
Nem akar higgadni,
Az a híres Bogár Imre
Által akar menni,

Által akar menni,
Csikót akar lopni,
Kecskeméti zöld vásárra
Pénzt akar csinálni,
Pénzt akar csinálni,
Bölcsőt akar venni,
Azt a híres Duli Marcsát
El akarja venni.

»Korcsmárosné, hallja,
Van-e vacsorája?«
»Van vacsorám, paprikás hús,
Vendégek számára.«

»Korcsmárosné, hallja,
Van-e barna lyánya?«
»Barna lányom, vetett ágyom
Vendégek számára.«

»Korcsmárosné, hallja,
Száz itcze bort adna,
Megkinálom a vármegyét,
Hogy ne lennék rabja!«
Gonosz a vármegye
Nem iszik belőle,
Mert a szegény Bogár Imre
Most van a kezébe.

»Lánczot a zsványnak
Kezére, lábára!«
Duli Marcsa a babáját
Már hiába várja.

Nézz ki Marcsa, nézz ki
Ablakod firhangján,
Most kísérik Bogár Imrét
Aranyszín paripán.

Ezüst a zablája,
Arany a kantárja,
Az a híres Bogár Imre
Annak a gazdája.

Harangoznak délre,
Féltizenkettőre,
Most kísérik Bogár Imrét
A vesztő helyére.

Kiapadt a Tisza
Csak a sara maradt:
Meghalt szegény Bogár Imre,
Csak a híre maradt.

IGYÁL...

Igyál pajtás, ne búsuljál,
Az árával ne gondoljál!
Kis-Bácskának nagy határja,
Kitellik onnat az ára.

ÉN IS VOLTAM KIS BÁCSKÁBA...

Én is voltam kis Bácskába dezentor,
Mefogatott az alföldi inspektor,
Letett engem a tömlöcz fenekére,
Talán ki sem szabadulok belőle.

Édes anyám, mondja meg a rózsámnak,
Hogy vasárnap jöjjön el én utánam,
Kérje föl a tömlöcz első káplárját,
Hogy engemet kísértessen föl hozzá.

Ha engemet föl kísérek hozzája,
Piros csókot rakok két orcájára,
Ugy bocsátom haza felé az útra -
Kedves rózsám, viselj gondot magadra!

ERDŐK MEZŐK...

Erdők, mezők, vad ligetek,
De sokat sírtam bennetek!
De sok napot éjszakával
Töltöttem a bujdosással.

Erdők, mezők, vad ligetek,
Elmegyek már közületek;
Gondom nem jól viseltétek,
Engem rabbá ejtettetek!

SZÓL A CSENGŐM...

Szól a csengőm, megterül a nyájam is,
Bár az Isten véle hozná babám is!
Megjött a nyáj, odamaradt a rózsám,
Én Istenem, csak még egyszer láthatnám!

Elindult az ökörcsorda legelni, -
Ez a kis lány nem akar már szeretni;
Szeretétét félbe akarja hagyni:
Milyen álnok, hogy nem sajnál megcsalni!

Ha felgyűröm mind a két gatyám szárát,
Megnézem a szegény legény birkáját.
Szépit, javát választom az úrúnek,
Fölhajtom a bécsi kereskedőnek.

Amott legel szép hat csikó magába,
Mind a hatnak rézbékóba a lába;
Eredj pajtás, fogd föl azt a hat csikót,
Hadd verjem le a lábáról a békót.

Ha leverem a lábáról a békót,
Hát azután hová fogjam a csikót?
Arra vezesd, a merre a nap lejár,
Arra, tudom, a gazdája sohse jár.

JÖHET MÁR!

Tisza partján fűzfaerdő zöldellik,
Egy alföldi betyár ottan tanyázik,
Az a betyár a lovát ott itatja,
A vármegye meg az erdőt kutatja;
Nincsen olyan, nincsen, ki utólérje!
»Jöhet már én utánnam a vármegye.«

RÓZSA SÁNDOR.

Az erdőbe rózsafa van ültetve,
Rózsa Sándor hadd bujdoshasson benne.
Rózsa Sándor erdő között bújdosik,
Kis pej lova bokor alatt várakszik.
Pej paripa bokor alatt készen áll,
Most keresi Rózsa Sándort a zsandár.

Rózsa Sándor fölugrik a lovára,
Beleugrat egyenest a Tiszába,
Pej paripa úgy uszik át a Tiszán,
Mintha nem is volna senki a hátán.

A SZÉCHENYI SZÉP GULYÁJA.

A Széchenyi szép gulyája
Maradt a nagy árvaságra:
Gulya, ménes a ballangba,
Számadó fel van akasztva.

Akik itt körültem álltok,
Mind én rólam tanuljatok:
Senkit fel ne raboljatok,
Higyjétek el, hogy így jártok.

BARABÁS.

Tizennégy esztendő voltam,
Mikor lopni elindultam,
Loptam lovat, de csak csikót,
Kesely lábú, sötét pejkit.

Azon loptam szép, hat tinót,
Mind a hat darúszőrű volt,
Fölhajtottam Nagy-Bácskára,
Mind oda maradt az ára.
 Kit megittam, kit megettem,
 Kit a dámákra költöttem.

Elindultam messze útra,
Szabadkai kézfogóra,
Nem tetszett a jó multság,
Rabbá ejtett a barátság.

Én vagyok az a Barabás,
Kinek lábán csörög a láncz:
Engem hínak Barabásnak,
Báró Orczy juhászának.

BÁCSKÁBAN.

Oda voltam arra alá Bácskába, -
Hol találnék egyvalami prédára,
Utjártomban találtam hat pejcsikót,
Mind a hatnak a négy lába kese vót.

Arról irok olyan igaz levelet,
Akiről a szolgabíró nem keres;
Majd elhajtom, a merre a nap lejár,
Arra, tudom, a gazdája nem talál.

Eredj, bojtár, tereld erre a csikót,
Hadd vágom le a lábáról a békót!
- Ha levágod a lábáról a békót,
Hát azután hova teszed a csikót?

Majd elhajtom a merre az ég szőke,
Ott kapom a százas bankókat érte;
Nem kell oda sem nótáros, sem biró:
Találkozik betyár, jó passzus-író.

Ez a csillag utat mutat Bácskába
Majd elmegyünk a gyulai vásárra,
Oda hajtsuk el a lopott csikókat,
Ott adjuk el igaz árért azokat:
Csak egy napon hajthassuk el lopottban,
A másikon majd eladjuk igazban.

ANGYAL BANDI.

Lám, megmondtam Angyal Bandi, ne menj az
Alföldre,
Csikósoknak, gulyásoknak közibe,
Közibe.

Mert megtanulsz lovat lopni izibe,
Izibe.
Majd úgy kerülsz a vármegye kezibe,
Kezibe.

Mikor kezdi Angyal Bandi a lovát
Nyergelni,
Czifra csikóskantárjával fékelni,
Fékelni:

Kurta süveg a fejében, módosan,
Módosan.
Fehér fátyol a nyakában, bokrosan,
Bokrosan.

Czifra bunda válla hegyét nyomítja,
Nyomítja.
A sallangja lába fejét borítja,
Borítja.

Rajta van az aranyrojtú gatyája,
Gatyája,
Sléziából van az matériája,
Riája.

Alabástrom az homloka, nem márvány,
Nem márvány.
Fekete két szemöldöke szivárvány,
Szivárvány.

Mikor megyen Angyal Bandi tanyára,
Tanyára,
Ama gyöngé borjúhús vacsorára,
Csorára:

Rajta üte Göncz városa megfogni,
Megfogni,
A két kezét kötéllel is megkötni,
Megkötni.

Akkor kezde Angyal Bandi bámulni,
Bámulni,
A szívében egészen elváltozni,
Változni.

Megkötözik Angyal Bandit kötéllel,
Kötéllel,
Ugy kísérik fel Kassára, fegyverrel,
Fegyverrel.

Egy itcze víz, egy font kenyér a Bandi
Számára.
Harminczhárom fontos vasat kezére,
Lábára.

A JÓ CSIKÓ.

Csütörtökön virradóra,
Találtam egy pej csikóra,
Majd éjfélre terelgettem,
Mégis felkötőfékeztem.

Felültem én a hátára,
Beugrattam Fejérvárra,
Fejérvárról Szentgyörgyvárra,
A szentgyörgyvári vásárra.

- Zsandár urak mit akarnak?
Talán bizony vasat adnak?
- Nem jöttünk mink vasat adni,
Szilaj csikót jöttünk venni.

Szilaj csikó nem eladó,
Nem is zsandár alá való,
Mert ha erre zsandár ülne:
Szabad madár is rab lenne.

CSEHÓ PISTA.

Amoda van egy nagy deszka-kerítés,
Csehó Pista lova abban nyerítez;
Csehó Pista befordúl a csárdába,
Várja ottan szeretője, babája,
Várja ottan szeretője, babája.

»Korcsmárosné, eb az urát, hallja kend,
Halat nekem, citromosat főzzön kend,
A mellé meg egy itcze bort hozzon kend,
Juczi lányát strázsára állítsa kend.«

Csehó Pista múlat széles kedvibe,
Egy rossz személy dalolgat az ölibe,
Csárdás-leány dalolgat az ölibe,
Hej, az adta a pandurok kezibe.

Beszalad a Juczi leány ijedve:
»Amoda jön három pandúr fegyverbel!«
Csehó Pista Bársony lovát nyergeli,
Három pandúr, persekútor kergeti.

Csehó Pista Bársony lovát nyergeli,
Három pandúr, persekútor kergeti,
Lova lába megbotlott egy gödörbe,
Lehanyatlott, a jobb kezét kitörte.

»Szépen kérem persekútor uramat,
Ne kösse meg ezt a jobbik karomat.«
De a pandúr nem hallgat a szavára,
Lánczot veret két kezére, lábára.

Hétfőn este az ég alja piroslik,
Csehó Pistát vesztőhelyre most viszik,
A fél falu sírva megyen nyomába,
De nem megyen, nem siratja babája.

»Kedves babám, jutok-e még eszedbe?
Jaj be sokszor mulatoztam öledbe.«

»Rongyos betyár, sohse jutsz az eszembe,
Nem is ültél sohasem az ölembe.«

»Ugy áldjon meg a teremő tégedet,
Mert te vittél minden bajba engemet,
Gyenge vállad, piros orczád, kék szemed -
Te okoztad akasztófán vesztemet.«

ISTEN HOZZÁD, SZÜLÖTTEM FÖLD...

Isten hozzád, szülöttem föld,
Én miattam lehetsz már zöld:
Tiportalak, nem tiporlak,
Isten hozzád, már itt hagylak.

Nem hitted el édes rózsám:
Két szál deszka a nyoszolyám,
Sűrű csillag és holdvilág,
Ragyogó napfény se süt rám.

Nem hitted el, édes anyám:
Két szál deszka a nyoszolyám,
Sűrű csillag és holdvilág,
Majd a fényes nap még süt rám!

Azt se hittem volna soha:
Tömlőcz oldalamat nyomja,
Bodor hajam lekoptassa,
Piros orczám meghervassza.

BETYÁR VAGYOK...

Betyár vagyok, betyárnak is maradok,
Vármegyétől én pardomot nem kapok,
Köll is nekem dupla fegyver és jó ló:
Az a szegény betyár gyereknek való.

Hallod pajtás, mit ugatnak a kutyák?
A zsandárok a nevemet nem tudják.
Nálam van a keresztelő levelem:
Ne félj pajtás, nem lesz bajod én velem.

Most jöttem meg Gyuláról a vásárrul,
Megismernek lovam kopogásáru,
Lovam körme mind összetöredezett,
Egy szép asszony én értem esedezett.

A JUHÁSZBOJTÁR.

Mikor juhászbojtár voltam,
Forráskútnál elaludtam,
Fölébredtem úgy déltájban:
Minden juhom luczernában.

Kik közülök fölpuffadtak,
Azért én rajtam kiadtak,
Még jó levelet sem adtak,
Kivel meg sem fogadhattak.

Azért betyár még sem lettem,
Csak disznókkal kereskedtem.
Egyszer látom nagy messzéről,
A bodrogi erdőszélről:

Látom, jönnek a pandurok,
Feketesznek, mint a sasok.
Pajtásaim elfutottak,
Engemet egyedül hagytak.

Összejártam lakásomat,
Lakásomat, szállásomat;
Még sem találtam barmomra,
Csak a kedves galambomra.

Kocsmárosné, legjobb borát!
Átmulatom az éjszakát:
Czigány húzza, tánczot járok,
Ölelnek a cifra lányok.

Czifra kulacs, nincs bor benne,
Kocsmárosné, hozzon bele!
Jó bort hozzon, ne vizesset,
Hogy hiába ne fizessek.

HITEL.

Édes anyám szült engem a világra,
Világra.

Három biró, szolgabiró - ej, haj!
Bajára.

Korcsmárosné, már én többet nem iszom,
Nem iszom.

Mert én kendnek igen sokkal - ej, haj!
Tartozom.

Három itcze bor árával tartozom,
Tartozom.

Hatvanhárom itcze borral - ej, haj!
Tartozom.

Rója fel a réz fokosom nyelére,
Nyelére.
Hogy itt ivott kanászbojtár - ej, haj!
Hítelbe.

Majd ha aztán igen sokkal tartozom,
Tartozom,
Mégfizeti én helyettem - ej, haj!
Galambom.

TISZA PARTJÁN...

Tisza partján elaludtam,
Jaj, de iszonyút álmodtam.
Nap és csillag háromféle,
Jaj de elzártak előle!

Nem hogy napot láttam volna,
Világosságot sem soha.
A sötétség örvényében
Laktam az alsó tömlöczben.

Este jön a tömlöcztartó,
Mérgesen szól a vasajtó,
Ábrázatját nem láthatom,
Mérges szava hangját hallom.

Vizitálja a vasamat,
Még sem szánja meg sorsomat
Az én szívem csak keserög,
Könnyem két orczámon görög.

Ha még egyszer boldog leszek,
Istenem, fogadást teszek:
Megjobbítom életemet,
Rosszra nem adom fejemet.,

Éltem elveszni nem bánom
Csak a rózsámat sajnálom.
Megengedj, kedves galambom.
Hogy a szíved szomorítom.

A LÓTOLVAJ.

Tizenhat esztendő voltam,
Mikor lopni megtanultam.
Loptam csikót harminczhármát,
Azt is mind válogatottat.

Volt köztük szép hat serege,
Sötét szőrű hat fekete;
Volt közte három szép sárga:
Jó lesz passzus-íratásra.

Jegyző uram, szépen kérem:
Harminczhárom passzust nékem,
Mert a csikó nem egyforma, -
Válogatva adom oda.

A sárgákat kantároztam,
Nyereg alá szorítottam.
Elhajtottam Szabadkára,
Arra a híres vásárra.

Kérdi tőlem szolgabíró:
Hogy lesz ez az egy pár csikó?
- Világos pej hetedfél száz,
Sötét szőrű nyolczadfél száz.

Szolgabíró megkötetett,
Illavába kísértetett,
Ott írták be a nevembe:
Betyár leszek életembe.

Ezernyolczszáz nyolczvannégybe
Irtak be a nagy törvénybe,
Ott adták ki a könyvemet,
Az utazó leveletem.

A BETYÁR UTAZÓLEVELE.

Nem loptam én életembe,
Csak egy csikót Debreczenbe,
Mégis rám verték a vasat
Az aradi serház alatt.

Holnap megyek a törvénybe,
Huszonnégy ur elejébe,
Kacsingatnak a szemembe:
Hány pár csikó jut eszembe?

Nem jut nekem csak egy csikó,
Azon hajtottam hat tinót,
Az a tinó is olyan volt:
Mind a hat daruszőrü volt.

Elhajtottam Kecskemétre,
Négyet eladtam belőle,
Kettőt adtam a bírónak,
Az én kiszabadítómnak.

Amint megyek hazafele,
Kilencz zsandár áll élémbe,
Mind a kilencz kérdi tőlem:
Hol az utazó levelem.

Megállj, zsandár, megmutatom.
Csak a lajbim kigombolom!
Kettőt-hármat közé lőttem -
Ez az utazó levelem!

Az a serház lángot vessen,
Rólam a vas-zár leessen!
Leesett rólam a vas-zár:
Zsandár legyen, a ki bezár!

AZ ÁRTATLAN.

Nagy-Pénteken mossa holló a fiát -
Széles világ minden rosszat rám kiált;
Aki tudja, most mondja meg szemembe:
Hány pár csikót loptam én életembe.

Kilencz tinót, kilencz csikót fogtak rám,
Kilencz hamis tanú esküdözik rám;
De én el nem vádolom, mert nem tettem:
Akkor is a rózsám mellett feküdtem.

Megesküdik az én rózsám mellettem,
Hogy akkor is a jobb karján pihentem;
De nem hisznek az ő gyenge szavának:
Kutya urak korbácsokat ajánlnak.

Kérem alázatosan az urakat:
Ne veressék meg a kis angyalomat!
Hajtok csikót harminczhármát, feketét,
Ki befutja a nagy urak mezejét;
Ha megveretik a kis angyalomat,
Sohasem fizetek meg az uraknak!

HORVÁT JÓSKA.

Isten hozzád, kiskorpádi utcza!
Teremhet már jó füvet a lapja -
Teremhet már jó füvet a lapja,
Horvát Jóska többé nem gázolja.

Elvitték azt innen Kanizsára,
Be is tették a siralomházba,
Be is tették a siralomházba,
Föl is huzták az akasztófára.

Nem jön az már többet Kis-Korpádra,
Nem mulat az többet a kocsmába,
Nem mulat az többet a kocsmába,
Nem is költ már többet a dámákra.

TOLVAJPRAKTIKA.

Tizenhat esztendős voltam,
Mikor lopni elindultam.
Loptam harminczhárom lovat,
Még sem pöngetem a vasat.

Ha a főbiró háborgat,
Lopok neki egy pár lovat.
Beállítom udvarára,
Még meg is hí vacsorára.

Teli a zsebem bankóval,
Az istállómban lopott lóval.
Eladom a lopott lovat,
Veszek rajta igaz lovat.

Van is nekem egy szíjhátú
Fakó lovam, kese lábú,
Ki huszonnégy óra alatt
Debreczentől Pestig szalad.

BIMBÓ JÓSKA.

Bimbó Jóskát megfogták
A babódi nagy utcán.

Késérik a kis utcán,
A számtartó udvarán.

A számtartó főhadnagy,
Az számol a rabokkal.

Egyet rávág a hajdú,
Bimbó Jóska eljajdul.

- Kérem a hadnagy urat:
Mért vág olyan nagyokat?

»Azért vágok nagyokat,
Hogy vedd észre magadat.«

HAT CSIKÓÉRT.

A szegszárdi hidon által
Hajtottam hat csikót átal:
Kettő szürke, négy meg deres -
Engem a vármegye keres.

Árva, Csanád, Borsod, Heves,
Engem a vármegye keres.
Engem a vármegye nem szán,
Mert sok csinyt tettem a pusztán.

Sok jármot tüzre rakattam,
Sok hámot szegre aggattam,
Soknak járma, soknak hámja
Fölvándorolt a pallásra.

Azt az órát megátkoztam,
Mikor első lovat loptam.
Kutya zsandár úgy megkötött:
Kezem-lábam elsenyvedött.

Hogy a kezem elsenyvedett,
Szolgabíró kinevetett:
»Ugy-e, betyár jobb lett volna,
Másnak kárt se tettél volna!«

Juniusnak nyolczadikán
Adták ki a szentencziám:
Három évet kaptam érte,
Ily kegyetlen a vármegye!

Hogyha megyek a törvénybe,
Szolgabíró ül a székbe,
Kacsingat a jobb szemembe -
Száz pár csikó jut eszembe.

UGY ÉG A TÜZ, HA LOBOG...

Ugy ég a tűz, ha lobog,
Ugy élek én, ha lopok;
Ha nem lopok, cserélek,
Még sem igazán élek.

Ugy ég a tűz, ha lobog,
Ugy élek én, ha lopok;
Nem vagyok én szent lélek,
Hogy én igazán éljek.

AZ EGYESBEN.

Mikor engem vittek Vácra,
Visszanéztem a hazámra:
Láttam a két testvéremet,
Jajjal sirattak engemet.

Ne sirassatok engemet,
Hiszem a jó Istenemet,
Hiszem a jó Istenemet,
Hogy kitöltöm az időmet.

Elkisértek az egyesbe,
Csak egyedül vagyok benne,
Panaszkodnék, de nincs kinek,
Igy hát nem szólok senkinek.

Egek, földek, ti is jertek,
Nektek hadd panaszkodjam meg,
Megpanaszodom a földnek,
Mert az nem mondja senkinek.

A KOCSMÁROSLEÁNY.

A)

Pej paripám patkószege de fényes!
Kocsmárosnének szőke lánya de kényes,
Száz talléros arany függő fülében,
Száz forintos selyem kendő kezében.

Száz forintos selyem kendő nyakába,
Elől vagyon hunczutkája levágva.
Az a legény, ki a haját neveli,
Bársonyos kalapja alá felteszi!

Elunta már pej lovam a koplalást,
Harmadnapja nem evett egy harapást.
Van már széna, van már abrak, ehetsz már,
Engemet szép szeretőmhöz vihetsz már.

Ott lesz széna, ott lesz abrak, elégség,
Neked, édes fakó lovam, vendégség.
Itthon vetek egy abrakot, elég lesz,
A rózsámnál majd egy helyett kettő lesz.

Felülök a kis pej lovam nyergébe,
Beballagok a kovács műhelyébe,
Míg a kovács pej lovamat patkolja,
Kis angyalom két orczámat csókolja.

B)

Pej paripám patkószege de fényes,
Madarasi csárdás lánya de kényes,
Bodor haját illegeti vállára,
Száz talléros kendőt tesz a nyakára.

Madarasi csárda előtt van egy fa,
Elrugtassunk, kedves pajtás, mi oda;
Ott töltjük a szép leánynyal kedvünket,
Felvidítja ő a mi bús szívünket.

Fölnyergelem paripámat izibe,
S berugtatok a gulya közepibe.
Kiszakasztok tizenhárom darabot:
Korcsmárosok, ti is gazdagodjatok.

Pakszust kérnek személyemtől, de hamar:
Elmultam én harmincz esztendő immár;
Nem félek én az életben senkitől,
Leesküszöm a főbirót helyéről.

TÖMLÖCZBEN.

Meg vagyok én búval rakva,
Mint a borízú almafa;
Kettő-három terem rajta,
Mégis terítve az alja:

Csütörtökön virradóra,
Ültem a bánathajóra.
Tíz órakor lefeküdtem,
Egy piczint elszenderedtem.

Kökényszemem fölvettem,
Három hajdú állt előttem.
Kérem tőlök: mit kerestek?
Talán én értem jöttetek?

Érted jöttünk, megkötozünk,
Városházához vitetünk,
Letétetünk a tömlöczbe,
A tömlöcznek fenekére.

Felizentem a birónak,
Ne örüljön rabságomnak,
Oldozza fel két karomat,
Holtig alázom magamat.

De a biró ezt nem tette,
Inkább jobban megkötötte.
Szegény árvát senki sem szán,
Ha csak szeretője talán.

JÁGER JÓSKA.

A miskolczi híres boltba
Ott vásárolt Jáger Jóska,
Ott vásárolt Jáger Jóska
Violaszín patyolatba.

Felöltözött krinolinba,
Ugy ment el a híres boltba:
Ugy ment a görög boltjába
S válogatott a szoknyába.

De a boltos nem gondolta,
Lányasszonynak szólitotta:
- Kérem szépen, lányasszonyka,
Mi lenne a vásárfia?

»Mi lenne a vásárfia?
Nékem olyan selyemruha,
Nékem olyan selyemkendő,
Kiből kétszáz forint kettő.«

Mikor elment Jáger Jóska,
Fölírta a boltajtóra:
Itt vásárolt Jáger Jóska
Violaszín patyolatba.

Jáger Jóska nagy betyár volt,
Míg a koporsóban nem volt.
Nyugszik már a föld gyomrában
Tizenhat szél gyolcs gatyában.

Jáger Jóska temetője,
Kivan a lába belőle:
Ha egy kis hó esik rája,
Bizony megfázik a lába.

SOBRI JÓSKA AZ ERDŐBE...

Sobri Jóska az erdőben,
Kalamáris a kezében,
Tenta, penna a markába,
Aranyláncz van a nyakába.

Sobri Jóskát agyonlőtték,
Egy gödörbe beletették,
Fekete föld hullott rája,
Szeretője borult rája.

A BETYÁR BÚJA.

Hársfabimbó most virágzik,
A betyár alatta játszik.
A bús fenyőbokor dajkám,
Erre nevelt édes anyám.

Kaposvári nagy erdőben
Három évet benntöltöttem.
A passzusomhoz nem biztam:
Életemet föláldoztam.

Feleségem nem sajnálom,
Csak két gyermekemet bánom.
Hagytam a nagy árvaságban,
Igen nagy nyomoruságban.

SOBRI.

Hej, haj! Sobri pajtás!
Hogyan tetszik a mulatás?
- Hej, haj! nem jól tetszik,
Mert Nyilfai halva fekszik.

Hej, haj! Sobri pajtás!
Micsoda az a sárga ház?
- Hej, haj! Sümeg város,
Ott lakik a komiszáros.

Hej, haj! Sobri pajtás!
Elvitték a pej paripát.
- Hej, haj! csak hadd vigyék,
Van még a ménesen elég.

Hej, haj! Sobri pajtás,
Elvitték az irhás subát.
- Hej, haj! csak hadd vigyék,
Van még a szücsöknél elég.

Hej haj! Sobri pajtás!
Elvitték a selyemruhát.
- Hej, haj! csak hadd vigyék,
Van még a boltokban elég.

Hej, haj! Sobri pajtás!
Elvitték a nyalka csizmát.
- Hej, haj! csak hadd vigyék,
Van még a vargáknál elég.

Hej, haj! Sobri pajtás!
Elvitték az inget, gatyát.
- Hej, haj! csak hadd vigyék,
Van még a tótoknál elég.

Hej, haj! Sobri pajtás!
Hozzák már az akasztófát!
- Hej, haj! csak hadd hozzák,
Sobrit arra nem akasztják.

A LÉGRÁDI RÉVNÉL.

Csütörtökön este
Csak azt veszem észre,
Hogy én a légrádi révnél
Vasra vagyok verve.

Arra jön angyalom,
Sirat engem nagyon:
Hej, ne sirass, kis angyalom,
Fáj a szívem nagyon!

Hogyne siratnálak
Mikor vason látlak,
Holnap reggel nyolcz órára
Kaposba czitálnak.

A KOVÁCSNÁL.

Az én lovam Pejkó,
A gazdája Ferkó,
Hej, mind a négy lábáról
Lehullott a patkó.

Csak egy vagyon rajta,
Az is lotyog rajta,
Hej, kovács, jó barátom,
Igazitson rajta!

Meg is igazitom,
Meg is koczogtatom.
Hej betyár, jó barátom,
Mehetsz rajta bátran!

MIKOR MÉG ÉN KICSIN VOLTAM...

Mikor még én kicsin voltam,
Csikós, gulyás bojtár voltam,
Felfeküdtem a halomra,
Onnan néztem le bajomra.

Éjszakának idejébe
Rám tör egyszer a vármegye.
Ki baltára, ki fokosra,
Ki két ágú vasvillára.

Én se vettem azt tréfára,
Felugrottam a Sárgára.
Bevágattam Csurgóvárba,
A galambom udvarába.

Nyisd ki babám, az ajtódat,
Nézd meg sárga paripámat!
Csikóskantár a fejében,
Barna legény tetejében.

Ajtót nyitott az én babám,
Beszöktetett rajta Sárgám.
Leugrottam a Sárgáról,
Csókot kaptam a babámtól.

MÁR EZUTÁN SOKAT JÁROK...

Már ezután sokat járok
Gyulára, Gyulára!
Mert galambom oda jutott
Ej, huj! fogságra.

Irtam neki egy szomorú
Levelet, levelet,
Járj utánnam, barna babám,
Ej, huj! ha lehet.

Első ember a falúban
A király, a király,
Mert ő engem fényes karddal
Ej, huj! istrázsál.

Fakó lovam ugrassunk el
Odáig, odáig,
Meg ne álljunk a Dunának
Ej, huj! partjáig.

VAN KANTÁROM...

Van kantárom harminczhárom,
Tele lopom mind a nyáron,
Bíróéből lopok hatot,
Mert a kutya elzárattott.

FELSŐFÖLI BETYÁRGYEREK.

Fölsőföli betyárgyerek vagyok én,
Éjjel-nappal a csárdában vagyok én.
Vörös borral, borjúhussal élek én,
Kis angyalom, búbánattal élek én.

A LÓ NYOMA.

Esik eső, nagy sár van a kapuba,
Meglátszik a lopott lónak a nyoma;
Ergye rózsám, söpörd le a ló nyomát,
Ugyis te rád mulatom el (vagy: rakosgatom) az árát.

BUJDOSÓBAN.

Sirass anyám, sirass,
Míg előtted járok,
De aztán ne sirass,
Ha útnak indulok.

Lesznek siratóim
Az égi madarak,
Eltemetnek engem
Az erdei vadak.

JÓ VOLNA ELLOPNI.

Félegyházi birónak
Jó két lovát mondanak.
De jó volna ellopni,
Csak meg ne tudnák, hogy ki.

NAGY A VILÁG...

Nagy a világ, végtől végig bujdosom,
De babámat felejteni nem tudom.
Megállj, fakóm, bundámat leterítem,
Megálmodom, látom-e még kedvesem.

JANKOVÁCZI PUSZTÁBAN.

Kimentem a vad kert alá bűgázni,
Utánam jött három zsandár megfogni.
Mikor tettem ballábam a kengyelbe:
Akkor vágták a kardot a fejembe.

Addig vágtak, míg csak birtam mozdulni,
Míg szememmel föl birtam pillantani;
Jaj Istenem, jaj a szemem világa,
Oda maradt jankováczi pusztába!

Jobb lett volna babám ágyán nyugodni,
Mint jankováczi pusztában meghalni.
Jaj Istenem, jaj a szemem világa,
Oda maradt jankováczi pusztába!

MIHÁLDIBAN.

Miháldiban tegnap mult el a vásár,
Elment oda három elkészült betyár.
Csehi Pistának vettek egy tehenet,
Melléje meg egy summa pénzt szemlélték.

De Pistának nem tetszett a summája,
Csillag Imrét kiállítja strázsára;
Arra ment egy öreg ember ködmenbe,
Csillag Imre levetteti azt vele:

- Öreg bácsi, vesse kend le ködmenjét!
Csehi Pista rabolja ki a zsebjét;
Az öregnél nem találtak egyebet:
Garasos kést meg egy pipafedelet.

Öt forintot adtunk neki költségre:
Menjen el a marczali vendéglőbe;
De az öreg nem ment el a csárdába,
Hanem elment a csendőrkaszárnyába:

»Csöndőr urak, kérem a nagy istenre,
Menjenek el szanyi erdő szélére,
Ott találnak három elkészült betyárt, -
Csak azt lesik, szegény utas merre jár.«

- Kérem szépen tekintetes urakat:
Ne veressék meg a gyöngé vállamat,
Ha megveretik a gyöngé vállamat,
Nem tudok megfizetni az uraknak!

JUHÁSZ ANDRÁS.

Juhász András, jaj de bátor vitéz vagy!
Vitézséged, bátorságod jaj de nagy!
Végigsétálsz a nagybajmi utczába -
Ott értek a jágerok a csárdába.

A nyiresi csárdaajtó de fényes!
Juhász András, Druzi Jóska de ékes!
Kis Gyotai, Juhász András legénye,
Druzi Jóska isten tudja, miféle.

RÓZSA SÁNDOR.

Rózsa Sándor szereti a tánczot,
Arad felé zörgeti a lánczot,
Jaj de szépen szól a sarkantyúja!
A vármegye mondva csináltatta.

Temesvárról jött a parancsolat:
Rózsa Sándor katonának marad;
Majd megtudni egypár hónap múlva,
Rózsa Sándor kiért lesz katona.

* * *

Kukoriczának állott a muszka,
Egyik törte, a másik harapta.
Barna kis lány el sem tagadhatja,
Hogy a muszka meg nem csókolgatta.

A MARCZALI NAGY RABLÁS.

Somogy megyében születtem,
Benne föl is nevelkedtem,
Nagy koromban kikerültem,
Bácska szélén betyár lettem!

Nagyernői széles hidon,
Hat zsandár strázsát állt azon,
Arra fordítom pej lovam -
Elugrattak, furcsán jártam.

De volt nekem egy szíjhátú,
Világos pej keselábú,
Ki huszonnégy óra alatt
Erdélyből Gyöngyösre szaladt.

Ott hallottam egy szerencsét,
Egy zsidónak kétszáz ezrét:
Egy zsidónak kétszáz ezre
Egy szobában el van rejtve.

Ennek utánna kell nézni,
Jó barátokat szerezni;
Elindultam aláfelé,
A nyinyáji csárda felé.

Ott találtam barátomra,
Csaló Pista pajtásomra.
Mondom neki a lett dolgot,
Melyen a Pista is kapott.

Elindultunk a zsidóra,
A marczali fogadóra.
Még a zsidót ágyban értük,
Mindjárt letérdepeltettük.

- Zsidó, a rugódozását!
Add elő a pénzed summát!
Csak a nagy bankót add elül,
Az életed úgy menekül.

De a zsidó rímánkodik,
Térden állva imádkozik.
De én tréfálni nem szoktam:
A zsidóra jót ráhuztam.

»Sublatomban van a pénzem,
Hadd meg, betyár, az életem!«
- Meghagyom az életedet,
Csak add elő a pénzedet!

»Fölsőben van a réz kongó,
Középsőben meg a bankó,
Legalsóbban meg a huszas.«
- Jó barátom, vígan mulass!

Ezt a kis pénzt hogy megkaptuk,
Mindjárt tarisznyába raktuk;
Ugy ültünk föl a nyeregbe,
Ugy rugtattunk Nagyszellőre.

Nagyszellői nagy utczába
Befordultunk a csárdába,
Szép menyecskére akadtam:
Mindjárt pénz nélkül maradtam.

Maradt még egy pár forintunk,
A melyen megvacsoráltunk;
De ott még az is elfogyott:
Zsebünk üresen maradt.

Míg oda bent vacsoráltunk,
Addig strázsát állítottunk:
A szép Marcsa ki is állott,
Lovas zsandárra vigyázott.

Egyszer szalad nagy ijedvel:
Kilencz zsandár jön fegyverrel!
Nosza, pajtás, igyunk egy párt,
Lássuk el a kilencz zsandárt.

Kilencz zsandárt hogy elláttuk,
Fegyverüket elraboltuk;
Van fegyverünk, van töltésünk,
Igy hát félni nincs szükségünk.

De hogy amíg itt virgódtunk,
Borzasztó rossz hírt hallottunk:
Megérkeztek a katonák,
Kapitányuk melléjük állt.

Szolgabíró is jelen volt,
De még a zsidó is ott volt;
Szolgabíró megfogatott,
Katonákkal behajtatott.

Elzárattott a börtönbe,
Földidézett kilencz évre;
Kilencz évi nagy fogságban
Ütünk nagy szomorúságban.

De a kilencz év lekerült,
A két betyár megmenekült;
Menekültünk, de száz bottal,
Haza hoztuk fájdalommal.

Megállj, zsidó, ezt megbánod,
A száz botot megsiratod,
Amihelyest haza érek,
Számadásom teszem véled.

De amikor haza értem,
A zsidóra nem ismértem:
Hogy megtudta szabadságom,
Túlutazott a világon.

Csaló Pista pajtásomtul,
Szépen elváltunk egymástul:
Elment haza nagy Bácskába,
Én itt maradtam hazámba.

Somogy megyében maradtam,
Mivelhogy benne is voltam,
Benne is fogok meghalni,
Ott a föld mélyébe szállni.

A BETYÁR KEDVESE.

Ennek a kis lánynak nincs babája,
Pandurkáplár jár az udvarára.
»Pandurkáplár, jöjjön be,
Magam vagyok ide be
A szobába!«

Kimegy a kis kertbe rózsát szedni,
Utána a pandur megkötözni.
»Ereszsze el a karom,
Ezt a betyárt akarom
Megölelni!«

HAZA ÉS KIRÁLY.

ÉNEK ISTVÁN KIRÁLYRÓL.

Ah, hol vagy magyarok
Tündöklő csillaga!
Ki voltál valaha
Országunk istápjja?

Hol vagy István király?
Téged magyar kíván,
Gyászos öltözetben
Te előtted sírván.

Rólad emlékeztén,
Csordulnak könnyei,
Búval harmatoznak
Szomorú mezei.

Lankadnak szüntelen
Vitézlő kezei;
Nem szünnék iszonyú
Sírástól szemei.

Virágos kert vala,
Híres Pannonia,
Mely kertet öntöze
Hiven szűz Mária.

Kertésze a kertnek
István király vala,
De termése ennek
Ő vele meghala.

Ennek életében
Élt a Magyarország,
Ő halála után
Lett holt-eleven ág.

Oh szent István király,
Istennek szolgálja,
Magyar nemzetednek
Kegyves pártfogója!

Előtted könyörgünk
Bús magyar fiaid,
Hozzád fohászkodunk
Árva maradékid.

Tekints István király,
Szomorú hazádra,
Fordítsd szemeidet
Régi országodra!

BUGA JAKAB ÉNEKE.

A kuruczokból.

Mit búsulsz, kenyeres, midőn semmid sincsen?
Jó az isten, jót ád, légy jó reménységben.
Kinyilik az idő majd a jó tavaszkor,
Hová két szemünk lát, oda megyünk akkor.

Hogyne búsulnék én, én édes pajtásom,
A tömérdek gondok uralkodnak rajtam;
Gondolkodásim közt se nyugtom, se álmom,
Lelkemet is bennem csak alig találok.

Kivan az oldalam, rongyos a dolmányom,
Hátam lapiczkáját veri a kalpagom,
A tömérdek folttal nehéz a nadrágom,
Zsiros ködmönkém is alig van nyakamon.

Lábárul lovamnak lehullott a patkó,
Aki még rajta van, az is csak kotyogó;
Patkó nélkül pedig megromlik a jó ló,
A szegény legénynek az is nem igen jó.

A köpönyegemben sok kárt tett az eső,
Uj mondérhoz pedig a reménység késő.
Van még egy tarsolyom, de az is csak végső,
Az vigasztal mégis, hogy bajom nem első.

A farkasbőrömnek lekopott a szőre,
Palaczka, pókháló a szegen belepte.
Nem csalogat engem ifjuság öröme,
Mert szennyes az ingem, nincs, ki fehéritse.

Ej, beste az anyja! élek, amint élek,
Kivetem hasamat a jó verőfénynek.
Csak úgy dohányozom, mikor megéhezek,
Több szegény legénnyel én is eltengődek.

JAJ MÁR MINÉKÜNK...

Kuruczkori.

Jaj, már mi nekünk
Magyar nemzetnek,
Kik feltámadtunk
Rebelliseknek.

Szuhay Mátyás, Zákány Tamás
Kopasz fejeknek,
Nagy pipájú, kevés dohányú
Magyar nemzetnek!

A MARAKODÓK.

Ti gaz ficzkók, mit gondoltok,
Hogy örökké csak civódtok?

Ha mégis csak háborogtok,
Hát ma mind ördögöt fogtok.

Egymást annyit ne marjátok,
Nem volt kutya az apátok.

HAZÁM...

Hazám, hazám, édes hazám,
Bár csak határod láthatnám!
Látom füstjét, de csak alig,
Hogy az égen lengedezik.

Fölmegyek én egy nagy hegyre,
Annak is a tetejére,
Onnan nézek hazám felé,
Édes anyám háza felé.

GALICZIA SZÉLÉN...

Galiczia szélén virít egy almafa,
Minden esztendőben terem alma rajta,
Alatta ott nyugszik két székely katona.

Erdély édes hazám, ott nevelt jó anyám;
Hazám, édes hazám, magyarok hazája,
Vajjon eljutok-e falum határára?

SZOMORUSÁG.

Szomorúság nékem
Az egész életem,
Mert gyászba van nékem
Örökké a szívem.

Sok sóhajtásokkal
Töltöm el időmet,
Sűrűn megáztatom
Könnyekkel szememet.

Az idegen földre
Egyedül kell mennem,
De semmit sem lehet
Magammal elvinnem.

Csak jó cselekedet
Jár az úton vélem,
Irgalmazz, könyörülj,
Óh, én jó Istenem!

Azért mondom néktek,
Jó meghallgassátok:
A szegény árvákat
Ne szomorítsátok!

Mert az, ki mennyekbe
Gondot visel rátok,
Mebünteti aztat,
Bizon jól tudjátok.

Mert jaj az árvának
Járása, kelése,
Jaj annak a földön
Itt minden lépése.

Ha aranybul van is
A kapu-félfája,
Csak árva az árva,
Nincsen pártfogója.

Csak árva az árva,
Nincsen pártfogója,
Csak a jó Istenbe
Minden bizodalma.

Mert arra még a szép
Csillag sem úgy csillog,
Az a jó drága nap
Sem oly szépen ragyog.

KATONÁNÉ.

A katona vígan van,
Iszik, csokolódik.
Gazdasszony szomorkodik,
Szívében bánkódik.
Mert megürült ládája,
Oda köntöse ára,
Kelt a katonára.

Összeülnek némelykor
Szomszéd asszonyával
Panaszkodnak egymásnak
Jutka leányával.
Mondja szegény, mit tegyen,
Nem tudja hová legyen,
Csizmát is min vegyen.

Mert rám hozták a zászlót
És executiót,
Kitekerték kezemből
A szoknyára valót.
Mivel földjem testemet,
Mezitelenségemet,
Hitvány személyemet!

Nem régiben eladtam
Tíz pár kappanomat,
Tikom, ludam, kenderem,
Kevés olajkámat.
Jaj, reám mely sok esett!
A mit uram keresett,
Eb szájába esett.

Nem úgy neveltem volt azt az
Egy néhány csibécskét,
Kiért adott a tyukász
Egy erszény pénzecskeket:
Hogy katonára költsem,
Az ő erszényét töltsen,
Más szobáját fűtsem.

Elvitte uracskámnak
Egy szép paripáját,
A nyakába vetette
Csontos karabinját.
Egy aranyos szép nyergét,
Péter bátyám fegyverét,
Abaköponyegjét.

Nem maradt már uramnak
Testére valója,
Elül hátul kilátszik
Eldugni valója.
Magamnak sincs pintőkém
Elrongyollott köntöském,
Kilátszik könyököm.

Bárcsak immár valami
Kis pénzecske volna,
A melyen az urammal
Bort ihattam volna.
De ime, mind elhúzták,
Katonára prédálták,
Mim volt, mindenemet.

Jaj, édes komámasszony!
Bezzeg pórul járánk,
Pálinkára valóból
Szépen kipusztulánk.
A kasbul is kifogyott,
Erszényből is kikopott;
Igyunk már csak itt-ott.

Hallod-e komámasszony,
Ne gyötörd magadat,
Gyere hozzám jó reggel,
Megöntöm torkodat.
Maradt még ama kasban,
Lisztem, búzám hordóban;
Jó lesz égettborra.

Elküldtem a szolgálót
Két font pecsenyéért,
Ilona leányomat
Vagy három pint borért.
Vonjad cigány a nótát,
Ne kiméljed a hurját,
Megadom az árát.

Megeheti az uram
A szegény kenyeret,
Megihatja reája
Ama szép kutvizet.
Nem szeretem a dolgát,
Rosszul forgatja magát;
Nem tudja a dolgát.

Jó bort kezdett csárdában
Tegnap a csaplárné,
Nála iszik, vigan van
Nyalka katonáné.
Tedd félre most rokkádat,
Hagyd holnapra dolgodat,
Készítsd a torkodat.

Jó emberem, korcsmáros,
Semmit se búsuljunk.
Az urammal, veszettel,
Ne sokat gondoljunk.
Nosza vigan, csak igyunk,
Igen jó helyett vagyunk,
Estig dombérozunk.

Jer be rózsám, katonám,
Járjunk egy pár tánczot.
Majd nyakadba függesztek
Egy szép arany lánczot.
Nem is tudom: hogy vagyok?
Még ma veled maradok;
Érted majd meghalok!

TISZAPARTRA...

Tiszapartra leszállott egy fecske, -
Kanászlegény ne ülj az ölembe;
Összetörök batiszt ruhám fodra,
Megver édes anyám, ha megtudja.

Kiment édes anyám a kis kertbe,
Föltekintett a csillagos égre;
Meglátta a csillagoknak anyját, -
Katonának viszik az ő fiát.

FUVOM AZ ÉNEKET...

Furom az éneket, de nem jó kedvemből,
Fútatja a bánat szomorú szívemből.

A fekete hattyú gyászt visel magáért,
Én is azt viselek elhagyott hazámért.

Szállj le hattyú, szállj le a fekete földre,
Hogy írjak levelet régi helységembe.

Egyiket apámnak, egyiket anyámnak
Harmadikat írom elhagyott babámnak.

Irom levelemet, nem adom nevemet,
Jól tudod édesem, hogy hínak engemet.

Irom levelemet gyorsan kezeimmal,
Le is pecsételem gyászos pecsétemmel.

Irom levelemet szebeni bírónak,
Szebeni bírónak, törvényszék fiának.

Jaj, hogy ne sorozzon engem katonának,
Hanem inkább hagyjon az édes anyámnak!

KIS-HODÁJON...

Kis-Hodájon van egy kerek erdő,
Abban lakik madár tizenkettő;
Kék a lába, hamuszín a tolla, -
Katonának van a rózsám írva.

Kis-Árpádon szépen szól a harang,
Húzza aztat három árva galamb;
Én is meghuzatom utójára,
Kedves rózsám szíve fájdalmára.

Tegnap előtt mentem kapúd előtt,
Akkor is rítt anyád a ház előtt.
Ha sírat, hát tartson meg magának,
Találok én szeretőt magamnak.

ÉSZAK FELŐL...

Észak felől lecsap a szél -
Szombathelyről jön a levél:
El kell menni katonának,
El kell hagyni a rózsámat.

El kell menni, ha esik is,
Ha nehezemre esik is,
Fáj a szívem kívül-belül,
Bánat szorítja kétfelül.

Nincsen annak semmi baja,
Kinek vele a galambja;
Lám az enyém messze vagyon,
Azért fáj a szívem nagyon.

Arra alá borúl az ég,
Forog a szerencse-kerék,
Ha én arra felülhetnék,
A rózsámig elmehetnék.

A GŐZÖSNEK...

A gőzösnek hat kereke,
Bárcsak izzé-porrá törne,
Bárcsak izzé-porrá törne,
A csatára el nem vinne.

A gőzösnek hat ablakja,
Bakagyerek néz ki rajta,
Szemére rántja csákóját,
Ugy síratja a babáját.

ZSINDELYEZIK A SOPRONI NAGY KOCSMÁT.

Zsindelyezik a soproni nagy kocsmát,
De sok legény benne hagyta a haját,
Én is benne hagytam csárdás hajamat,
Rágondolok, a könnyeim hullanak.

Mikor engem a fercsel ur vizitált,
Barna kis lány az ajtóban sírdogált;
Szépen kérem, fercsel uram, tegye meg:
A szeretőm hibás legény, mentse meg!

De a fercsel férefordúlt, nevetett:
Barna kis lány, hogyan tegyem én azt meg?
Semmi hibát nem találok ő benne,
Édes anyja katonának nevelte!

Most jönnek a mekszikói huszárok,
Édes anyám, én is közéjük állok;
Kardot, osztán zöld nadrágot kapok én,
Mekszikói honvédhuszár leszek én!

A TATAI TEMPLOM ELŐTT...

A tatai templom előtt
Zászló lobog a nép előtt.
Az is azért libeg-lobog,
Hogy én is katona vagyok.

A tatai czédulaház -
Lement a szívemről a gyász,
Már én többet nem gyászolok,
Mert én szabad leány vagyok.

NEM SOKÁ ESZEM AZ APÁM KENYERÉT...

Nem soká eszem az apám kenyerét,
Felveszem a Ferencz Jóska fegyverét,
Ferencz Jóska lesz az én édes apám,
Felesége lesz az én édes anyám.

Lehullott a piros mályva levele, -
Utójára voltam hozzád az este;
Utójára fogtam ajtód madzagát -
Kedves rózsám, kívánok jó éjtszakát!

HUSZÁR LESZEK...

Tizenhárom esztendeig bújdostam,
Van is pénzem, mert sok urat raboltam,
Rám illik a pergál ümög, gyoles gatyá -
Huszár leszek, nem bakancsos katona.

Huszár vagyok, most nyírják a hajamat,
Veronában nyergelik a lovamat,
Hull a zápor, bekötöm a lovamat,
A babámmal kimulatom magamat.

ÜTKÖZET ELŐTT.

Most van esztendeje, másodikba fordúlt,
Hogy az én édesem háborúba indult,
A hosszú utakat eleibe vette,
A bűt és bánatot magához ölelte.

»Kísérj el engemet bár csak a kapudig,
Ha kapudig nem is, bár csak az ajtódig;
Onnét elmegyek én, szívem, egyedül is;
Engem isten őriz, őrizzen téged is.

Könnyű neked, szívem, ágyadban heverni;
De rossz nekem, kincsem, hadak között lenni.
Hadak között lenni, rólad gondolkodni,
Titkos bánatimat éretted szenvedni.

Az eső is esik, köpönyegem ázik,
Lovam patkójától a kő is szikrázik.
Győzünk-e vagy veszünk: tán immár elválík,
A sok szenvedés tán megjutalmazódik«.

CSAK EGY KÉRÉS.

Édes anyám, csak egy a kérésem:
Csak egy ládát csináltasson nékem,
Négy sarkára négy szál rozsmaringot,
Közepibe dupla liliomot.

Édes anyám, még egy a kérésem:
Magyar dolmányt csináltasson nékem,
Magyar dolmányt apró ezüst gombra,
Az illik rá karcsú derekamra.

Édes anyám, még egy a kérésem:
Pergál gatyát csináltasson nékem,
Pergál gatyát köröskörül rendre,
Az illik rá a huszár legényre.

ELKÜLDÖTTE FERENCZ CSÁSZÁR...

Elküldötte Ferencz császár
Nyalka verbunkját,
Kitétette az utcákra
Vörös zászlóját.

Nosza, ide gavallérok!
Vígán táncoljunk,
Tele borral az edényünk,
Vígán mulassunk.

Bor, pecsenye! de jó volna
Most mellé ülni,
De az atyám asztalától
Meg kellett válni.

Nem ugrálok, nem tánczolólok
Most jó kedvemből,
Csak ugrálok, csak tánczolólok
Kénytelenségből.

Katonaság de szép élet,
Jaj, de csak nézni;
Jaj, de erős, kinek-kinek
Köztük szenvedni.

Aki eztet el nem hiszi,
Tessék beállni,
Lehet eztet rövid idő
Alatt próbálni.

BUCSU OLMÜTZTŐL.

Isten hozzád, Olmütz város!
Többet nem szólok.
Felkötöm a szuronyomat,
Elmasérozok.

Szuronyomnak markolatja
Tiszta ezüstből,
Ki van rakva gyémántokkal,
Nem öntött rézből.

Mert ha arra rásüt a nap,
Csak úgy tündöklük;
Mert ha ránéz a szeretőm:
Elkeseredik.

Ne keseregj, kis angyalom,
Visszajövök még,
Szülőföldem szép határát,
Majd meglássuk még!

BESOROZOTT A NÉMET...

Besorozott a német katonának,
Gondját viseltem az édes anyámnak;
De már többé nem viselem szegénynek,
Ótalmába bízom a jó Istennek.

Csapó-utczán sajnálom a lányokat,
Péterfiján meg a barátjaimat,
De még jobban sajnálom az anyámat,
Aki engem felnevelt katonának.

Áldom, áldom az én jó Istenemet,
Hogy engemet ily betyárnak teremtett:
Betyár vagyok, szeretem a lányokat,
Megölelem, megcsókolom azokat.

HETVEN PÓSTÁNYIRA.

Búzával él a vadgalamb,
Szomorán szól a nagy harang,
Azért szól olyan szomorán,
El van írva az én rózsám.

Töltik az erdei útat,
Viszik a sok magyar fiat,
Viszik ki Galicziába,
Idegen szegény országba.

Seprik a baróti utczát,
Viszik a székelység szíkját.
Állj meg lelkem, hadd kérjsem meg,
Ha elvisznek, hol kaplak meg?

Gyere fel Csík-Szeredába,
Ott megkapsz egy kaszárnyába.
Ha ott meg nem találsz kapni,
Jer Galicziába lakni.

Galiczia közepébe
Két kaszárnya van építve,
Abba vannak a legények,
Abba búsulnak szegények.

Kihajolnak az ablakból,
Rózsa nyílik csákójokból,
Rózsa nyílik, szegfű hajlik, -
Az én rózsám szava hangzik.

Mi haszna, ha szava hangzik,
Ha Erdélyben nem lakhatik;
Galiczia hetven posta,
Ott az én rózsám katona.

Haza jőne, nem eresztik,
Meghasad a szíve estig;
Ha meghasad, eltemetik,
Azt is csak értem cselekszik.

PERCZEL MÓRICZ.

Perczel Móricz, jaj de gyarló ember vagy,
Bakkancsot adsz, jaj de rövid szárat szabsz;
Bakkancsomnak jaj de rövid a szára,
Esik a hó, majd elmerül a sárba.

Édes anyám póstán küldött levelet;
»Gyere haza, édes fiam, ha lehet!«
Haza mennék, édes anyám, nem lehet,
Holnap tíz órákor lesz az ütközet.

Kedves pajtás, mondjad meg a babámnak,
Hogy kedvese beszámolt a világnak,
Elütik az egyik kezét szegénynek, -
Barna kis lányt nem ölel meg már többet.

JAJ BE MAGAS HEGYET LÁTOK!

Jaj be magas hegyet látok!
Katonának tett az átok.
Várj még bíró, megsíratod
Az én katonaságomat!

Ne vigadjon senki azon,
Hogy hazámból masirozom!
Hull a zápor a nyomáson,
Ha ma rajtam, holnap másón.

UJSÁG.

Most kapott a bíró
Egy kis újságot:
Szedi össze mind az
Ifuságot.

Sok magyar leánynak
Szeme könnyezik,
Mikor a rózsáját
Bakancsba fűzik.

NE TANITSON ENGEM SENKI...

Ne tanítson engem senki semmire!
Megtanított Ferencz József mindenre:
Hol van az a dupla fegyver,
Aki száz mérföldnyire ver?

BORJU ÉS BAKKANCS.

Nem vétettem soha
Szeben városának,
Még is besoroztak
Gyalog katonának.

Verje meg az isten
Szeben mészárosát,
Hogy mért vágta volt le
Kicsi borjú lábát.

Szegény kicsi borjú
Nem tud lábán járni,
Gyalog katonának
Hátán kell hordozni.

A gyalog katona
Mikor masirozik,
Köti a bakkancsát,
Nagyot káromkodik.

Teremtette bakkancs!
Be kurta a szára,
Menjen az utcára,
S megmerül a sárba!

KESE FÜLE, FARKA VAN...

Kese füle, farka van a lovamnak,
El kell menni katonának magamnak,
El kell menni katonának messzire,
Csehországnak legmesszebbik szélire.

Itt kell hagyni a rózsámat, nincs kire,
Hogy a szívem majd meghasad érette!
Te rád hagyom, kedves édes pajtásom,
Vigyázz reá, míg a császárt szolgálom!

SOHASEM VÉTETTEM...

Sohasem vétettem
Világ lakosának,
Mégis besoroltak
Engem katonának.

Tizenkét évre
Be vagyok sorolva,
Telnek bús napjaim
Idegen országba.

Istenem, istenem,
De sok ennyi idő!
Hogy telik el búval
Ennyi gyász esztendő!

Nyárba nyíl a szekfű
S a szép piros rózsza,
Haza megyek rózsám
Nyolcz esztendő múlva.

Megátkozom akkor
E széles világot,
Csak érjem meg egyszer,
Hogy megszabadulok.

Tizenkét évekre
Elvették kedvemet,
Jaj, de sajnálom én
Az én víg kedvemet!

Jaj de kár a legényt
Annyira sorolni,
Annyi sok szép leányt
Párja nélkül hagyni.

Sok országnak útját
Át kell masirozni,
S az én gyenge rózsám
Más karjára hagyni.

Fájlalom, sajnálom
Az én szép hazámat,
De annál is inkább
Az én szép rózsámat.

Bevettek huszárnak,
Elírtak gyalognak,
Verje meg az isten!
Még lovat sem adnak.

Szeretném a lovam
Kedvemre járatni,
S az én galambomtól
Egy pár csókot kapni.

KI A HUSZÁR?

Kedves rózsám, ki a huszár, ha én nem,
Ki nyergeli föl a lovat, ha én nem?
Fölnyergelem én a lovam százszor is,
Nem bánom én, ha a rózsám bánja is.

Kirugtattunk a kaszárnya-udvarba,
Összeállunk valamennyin egy sorba,
Ostoromat lovam szügyire vágom,
Szaladj velem keresztül a világon!

TISZÁN-DUNÁN...

Tiszán, Dunán mén a Kossuth, csöndesen,
Ausztriából mén a német sebesen.

Kossuth Lajos aztat írta levélben:
Takarodjon el a német fenébe.

Vigye el a strikkölt czipőt, fakupát,
Vele együtt lapos szőrű kalapját!

EZER ESZTENDEJE...

Ezer esztendeje annak:
Hogy a magyarok itt laknak.
Most akarják kitiltani, kiírtani,
Életüktől, vagyonuktól megfosztani.

De a magyar azt nem hagyja,
Árpát, búzát letakarja,
Nem is hagyja, nem is hagyta mind halálig,
Míg a magyar vértül a föld föl nem ázik.

FELSZÁNTOM A KIRÁLY UDVARÁT...

Felszántom a király udvarát,
Vetek bele rózsát, ibolyát,
Hadd tudja meg király felsége:
Mi terem a magyar szívébe?

Fekete föld terem jó búzát,
Barna anya nevel jó leányt.
Neveld anya, neveld számomra,
Majd elveszem három év múlva!

DE MEGUNTAM...

De meguntam Ferencz Józsit szolgálni,
Abba hunczfut kaszárnnyába sétálni.
A prófontját a mellemben hordani,
Rugós lovát mindég tisztán tartani!

ERRE, ARRA ORSOVÁRA...

Erre, arra Orsovára
Jön a muszka nemsokára;
Gyere pajtás, ijesszük meg,
Itt a muszka, szalajtsuk meg!

Kihúztam mán a czédulát,
Fölvettem a honvédruhát;
Gyere pajtás, ijesszük meg,
Itt a muszka, szalajtsuk meg!

A MIKLÓSHUSZÁR.

Tisza partján van egy hajó kikötve,
Abba van egy Miklós-huszár megölve.
Kék attila mellére van gombolva,
Édes anyja felette áll, síratja.

Menj el haza, édes anya, ne sirasd,
Van még otthon három árvád, neveld azt.
- Nem megyek én, nem nevelek több árvát,
Nem adok én a császárnak több huszárt.

KÓCSAGTOLLAM...

Kócsagtollam, szép strucztollam,
Lehajlott, lehajlott,
Volt nekem egy szép szeretóm,
Elhagyott, elhagyott.

Ide német, ide muszka,
Magyar vitéz vagyok,
A hazámért, a hazámért,
Meghalni kész vagyok!

HARCZBAN ÉS HARCZ UTÁN.

A katonák masiroznak,
Fényes fegyverek ragyognak,
Veres zászlók szakadoznak,
Apró fegyverek ropognak.

A nagy ágyuk könnyen szólnak,
Látom a népek, hogy hullnak;
Fejem felett kard megfordúl,
Piros vérem földre csordúl.

Nincs itt nekem atyám, anyám,
Aki gondot viselne rám.
Az úristen az én dajkám,
Az visel gondot én reám.

Magyarország, kedves hazám!
De idegen lettél hozzám,
Sem ebédem, sem vacsorám,
Bánat nélkül nincs egy órám.

Esik eső, fúj a szellő,
Kedves pajtás, fogy az erő.
Jobb minekünk masirozni,
Mint a lógerben kínlódni.

Lóger-karó árnyékában
Fekszem a szomorú ágyban,
Köpönyegem a sátorom,
Magam árnyékában nyugszom.

ISTEN HOZZÁD, NÓGRÁD!

Isten hozzád, Nógrád, szép földnek határa,
Áldjon meg az isten két szemem láttára.
Áldjon meg az isten engem is, téged is,
Azokat a jókat, az otthon valókat.

Ha Nógrádból kimész, többé vissza ne nézz,
Talán a szivednek nem lesz olyan nehéz.
Nógrádból kimentem, visszatekintettem,
Kedves galambomnak nagyobb kint szereztem.

ELKÉSZÜLT MÁR...

Elkészült már a szőregi nagy vasút,
Azon jön el a Görgei, a Kossuth,
Azon viszik el a szép legényeket,
Külső ország szélire szegényeket.

Nem törik el a gőzkocsi kereke:
Mert az útja erősen van készítve,
Szalad rajta, mint a szélvész a habon,
Ne félj babám, visszajövök a nyáron!

ÉDES ANYÁM, MIÉRT SZÜLTÉL...

Édös anyám, miért szültél engemet?
Drága pénzen kiváltanál, nem lehet!
Eredj haza édes anyám, nem adnak,
Neveld apró árváidat magadnak!

Besorozott a német katonának,
Lovat adott, hogy én gyalog ne járjak.
Rózsafából csináltatom a nyeret,
Kedves babám, rávágatom a neved!

Már a német elkísértet bennünket,
Olaszthonba besoroz ismét minket,
Majd földerül még a szép csillagos ég,
Édes hazám, majd eleget teszek még!

ÉDES ANYÁM, ÉDES ANYÁM...

Édes anyám, édes anyám,
Szedje kend özsze a ruhám!
El köll mennem katonának,
Ó-Kanizsán vizitálnak.

Itt köll hagynom édes anyám,
Azt a fölnevelő dajkám;
Itt köll hagynom, ha esik is,
Ha nehezemre esik is.

DE SZERETNÉK A CSÁSZÁRRAL BESZÉLNI...

De szeretnék a császárral beszélni,
De még inkább szobájába sétálni,
Megmondanám a császárnak magának,
Ne vigye a szeretőmet bakának.

SZENT-MIKLÓSRA...

Szent-Miklósra megyek vizitálásra,
Üngöm, gatyám lehajtom a pallóra;
Üngöm, gatyám lehajtom a pallóra,
Könnyes szemmel ránézek az orvosra.

Mikor engem a kapitány vizitál:
Kedves babám az ablak alatt sétál;
Egy úr mondja: vessem le az üngömet,
Kilencz pedig írja be a nevemet.

Kapitány úr veregeti vállamat:
No te fiú, jó leszel katonának!
No te fiú, jó leszel katonának,
De még pedig reguláris bakának!

Szent-Miklóson maradtam be bakának,
Jaj de nagyon sajnálom a babámat!
De még jobban sajnálom az anyámat,
Két karja közt fölnevelt katonának.

A KIRÁLY RUHÁJA.

Édes apám, ne sirasson kend,
Katonának beiratott kend,
Kihúzom az első czédulát,
Viselem a király ruháját.

Levetem a gatyám, a rojtost,
Akit édes anyám varratott,
Felhúzom a vörös nadrágot,
Kit a király ajándékozott.

Katona vagy rózsám, azt mondják,
Illik neked a vörös nadrág,
Kardot kötsz rózsám, oldaladra,
Zöld dolmány illik a nyakadba.

Katona vagy rózsám, igaz is,
Rövid a bakancsod szára is.
Sárba viszed rózsám: elmerül,
Isten rajtad ha nem könyörül.

SÁRGA VÁROSHÁZA...

Sárga városháza,
Sűrű ablak rajta,
Sűrű ablak, hosszú levél,
Mi van ráragasztva?

Mindenki olvassa,
Hogy mi van ráírva?
Az van a levélbe írva:
Be vagyok sorozva.

Holnap vizitálnak
Kék üngös huszárnak,
Holnap mondja főorvos úr:
Katona vagy fattyú!

Mellém áll egy baka,
Göndör hajam vágja,
Akkor borul rózsám szíve
Fekete szín gyászba.

Be vagyok maradva,
Be vagyok örökre,
Be van az én szívem zárva
Uj-aradi várba.

VÁRMEGYEHÁZ...

Vármegyeház udvarába
Muzsikálnak éjfél tájba.
Talán azért muzsikálnak:
Hogy elvisznek katonának.

Apám, anyám, hú testvérem,
Ne sírjatok azért értem!
A fölségnek lesz rám gondja,
Ne várjatok többé vissza!

SÁRGA LÓ...

Sárga ló, sárga ló, arany patkó rajta,
Most akart kedvesem hozzám jöni rajta.

Katona vagy rózsám, de nem jókedvedből,
Szolgálod a császárt nagy kénytelenségből.

Most akartam veled, rózsám, ismerkedni,
Megütték a dobot, el kell masirozni.

Megesett már rajtam, mi meg akart esni,
Elhagyott kedvesem, ki el akart venni.

KIRÁLY KATONÁJA.

Édes anyám, tegye el a ruhámat,
Majd ad nekem Ferencz Jóska másikat;
Sárga zsinóros nadrágot kapok én,
Magyar király katonája vagyok én.

Már Szebenben megfújták a trombitát,
A ki huszár, nyergelje föl a lovát,
Két napi zab, széna föl van pakkolva,
Kis pej lovam mégis játszik alatta.

Ha fölülök kis pej lovam hátára,
Letekintek, kesely mind a négy lába,
Kesely lába, csillagos a homloka,
Októberben lettem, babám, katona.

Ha elindult ez a gőzös, hadd menjen,
Én utánnam senki ne keseregjen!
A ki pedig én utánnam kesereg,
Azt kívánom, a jó Isten áldja meg!

NEM BÁNOM ÉN...

Nem bánom én, akárhogy dörög az ég,
Az én búzám úgy se veri el a jég.
Kinyilott a viola,
Kocsis legény katona,
Katonának van írva.

Be vagyok én katonának sorozva,
Felülök én a forspontos kocsira;
Kinyílt a nefelejts,
Engem babám, ne felejts,
Engem babám, ne felejts!

Már én többet kocsis legény nem leszek,
Kalapomhoz darútollat nem teszek;
Kinyílt a tulipán,
Kökényszemű, barna lány,
Szeretsz-e még igazán?

LOVASBÓL BAKANCSOS.

Soha se vétettem Székes-Fehérvárnak,
Mégis bejutottam lovas katonának.

Lovasnak állottam, bakancsosnak tettek,
Hej ilyen teremtettét! már mindjárt rászedtek.

A lovas katona mikor masirozik,
Felül a lovára, csak úgy dohányozik.

A szegény bakancsos mikor masirozik,
Hej, kerüli a nagy sárt, csak úgy káromkodik.

Átkozott csizmája! be rövid a szára,
Hej, minden órában elmerül a sárba.

Verje meg az Isten a mészáros bárdját,
Hej, mért vagdosta el a kis borjú lábát.

Mostan a kis borjú nem tud lábán járni,
Szegény bakancsosnak hátán kell hordani.

SZÉP A HUSZÁR...

Szép a huszár, ha felül a lovára,
Ha letekint a bal, kesely lábára;
Kesely lába, csillagos a homloka,
A babája a kapuban siratja.

MÁR ELJÖTT AZ A NAP...

Már eljött az a nap, hogy el kell indulni,
Hazámtól s házamtól messzire távozni,
Öreg szüleimtől sírva elbucsuzni.

Harsog a trombita, indulni kell erre,
Ökröm szarva helyett kard vagyon kezembe,
Ekém szarva helyett a fegyverem töltve.

Ki tudja, hol leszen nékem meghalásom,
Erdőn-e vagy mezőn, vagy a hideg szellőn?
Beteg fogok lenni, ki fog megsiratni?
Meg talállok halni, ki fog eltemetni?

Tengernek nagy partja koporsóm oldala,
Tengernek mélysége koporsóm feneké;
Tenger sűrű habja leszen szemfedelem,
A tengeri halak lesznek sírásóim,
Az égi madarak lesznek siratóim.

SÁRGÁRA VAN...

Sárgára van a városháza festve,
Kis pej lovam előtte van nyergelve, -
Hosszúra van a zabláncza eresztve,
Kedves babám, jutok-e az eszedbe?
Ha te gondolsz az én bezárt szívemre,
Gondoljon rád a jó Isten az égbe.

A SZEGEDI KASZÁRNYA...

A szegedi kaszárnya, kaszárnya,
Magam vagyok bezárva, bezárva:
Kilencz lakat, kilencz zár,
Mind a kilencz könnyen zár,
Könnyen bejöhetsz babám.

MEGY A GŐZÖS...

Megy a gőzös alá felé,
Visz engemet hazafelé;
Bár csak hamar haza érnék!
Babám szeme közé néznék.

Elmentem én Uj-Szegedre,
Százast tettem a zsebembe;
Huzd rá, cigány, tizest adok,
Én is magyar huszár vagyok.

BÁTORKESZIN...

Bátorkeszin verbuválnak,
Engem hínak katonának,
El is mennék katonának,
Ha szilaj csikót adnának.

Szilaj csikó, bársony nyereg,
Abban ül egy gyenge gyerek,
Lábam vetem a kengyelbe,
Magam ülök a nyeregbe.

Eszem adta katonája,
Ki ne hajolna hozzája!
Sem országa, sem hazája,
Mégis piros az orczája.

HA BEMEGYEK...

Ha bemegyek a sorozó szobába,
Ingem, gatyám, levetem az asztalra.
Ingem, gatyám, ej, haj! leteszem az asztalra,
Könyes szemmel úgy nézek az urakra.

Ha kijövök a sorozó szobából,
Könnyeimet letörölöm orczámról.
Könnyeimet, ej, haj! letörölöm orczámról,
Úgy búcsuzom el a gyöngye rózsámtól.

ZSINDELYEZIK...

Zsindelyezik a szegedi tornyot,
Meghúzatom a három harangot,
Meghúzatom háromszor napjába,
Kedves babám szíve fájdalmára.

Ferencz Jóska kerek udvarába
Huszonnégy ló eszik karikába,
Szénát eszik, nem árpaabrakot,
Tőled babám jaj de elmaradok!

Jaj Istenem, jaj de árva vagyok!
Volt szeretőm, az is megtagadott;
Bár a világ sarokvason állna,
Fordítanám a jobb oldalára!

KIÁLLOTTAM...

Kiállottam az útczára
Rövid bakancsos módjára,
Rövid a bakancsom szára,
Majd elfagy a lábom szára;
Bár csak is már el is fagyna:
Hogy a babám megsiratna.

MÁR MINÁLUNK...

Már minálunk verbuválnak kötéllel,
Megfognak a szegény legényt erővel,
Hátrakötik a két kezét kötéllel,
Ugy kísérik be Kassára fegyverrel.

A gazdagnak öt-hat fiát nem bántják,
A szegénynek, ha egy van is, elfognak.
Utána megy apja, anyja, síratják;
Kérik pénzért az uraktól, nem adják.

Eredj haza, szegény ember, azt mondják,
Neveld apró árváidat, hadd hordják!
De megveri az úr Isten idővel,
Ki a szegényt elfogatja erővel.

EGER FELŐL JÖN A TÖRÖK...

Eger felől jön a török hadsereg,
Szól az ágyú, még a fák is rengenek,
Szól az ágyú, ropognak a fegyverek,
Most tudni meg, hogy ki a magyar gyerek?

Már én többé nem írhatok levelet,
Török golyó elhordta a kezemet.
Ird meg pajtás az én édes anyámnak:
Gyászlevelét ne várja a fiának.

A HUSZÁR.

Ferencz József most lett csak új király,
Még is magyar regimentet formál,
Engemet is huszárnak íratott,
Oldalomra fényes kardot adott.

Világoskék átvillan fényes gomb,
A csákómon sárga zsinór ragyog,
Sárga zsinór, fekete közepe,
Ez a huszár gyászos, bús élete.

NEM ŐRZÖM ÉN...

Nem őrzöm én senki juhát,
A császár ad nékem ruhát;
Komisz inget, komisz gatyát,
Szép karcsú, fakó paripát.

Veres czafrangot lovamra,
Fényes kardot oldalomra,
Egy pár pisztolyt a kezembe,
Czifra csákót a fejembe.

Szép tajtékpipát a számba;
Basadohányt a pipámba!
Piros csizmát a lábomra,
Pengő sarkantyút csizmámra.

Kiköszörülöm kardomat,
Megtöltöm két pisztolyomat;
Meksarkantyúzom fakómat,
Fejembe teszem csákómat.

S így megyek az ütközetre,
A kopasz török nemzetre,
S vágom a pogányt kedvemre;
Szerzek arany pénzt mellemre.

A KATONÁNAK...

A katonának olcsó a vére,
Három-négy krajczár egy napi bére.
Azt sem költheti el szegény
Mindig kedvére:
Keserűség,
Bánat, ínség
Száll a fejére.

Szegény legénynek testi ruhája,
Ha van kenyere és szalonnája,
Felesége csinos, gondos,
Meleg szobája,
Bár bocskoros,
Ha nem adós:
Nincs semmi baja.

A SZÉGYENLŐS.

Istenem, Istenem!
Jaj, de szégyeltem:
Mikor a doktornak
Szeme közé néztem;
Lehajtottam bús fejem,
Ugy hullajtottam könnyem!

ÁRVA VAGYOK...

Árva vagyok, tudod rózsám,
Nincs ki gondot viseljen rám.
Árvából lesz jó katona,
Kinek nincsen édes anyja.

Én is árva legény vagyok,
Én is elbírok egy kardot.
Kit más szegény legény tartott
És rá sok könyűt hullajtott.

FERENCZ JÓZSEF HIVAT.

Isten hozzád kedves kis angyalom!
Mert már nékem el köll maséroznom;
Három zsandár hozott egy levelet,
Ferencz József hívatott engemet.

AZ A LEGÉNY...

Az a legény rossz katona:
Tudja isten, hol a lova.
Mariskánál istállóba,
Szénát eszik a jászolba.

Hozd ki, Maris, kantáromat,
Kantározzam a lovamat!
Magam ülök a nyeregbe,
Téged veszek az ölembe.

Föl van a sárga nyergelve,
Én ülök a tetejibe,
Sárga lovam lába indul,
Rózsám szeme könybe csordúl.

Nem tudtam soha búsulni,
De már meg kellett tanulni,
Bús szívemnek nincs mit tenni,
Katonává kellett lenni.

A GYÁLAI CSÁRDA...

A gyálai csárda
Most borult be gyászba,
Sok szép barna legény
Készül huszárságra.

Lábam a kengyelbe,
Magam a nyeregbe,
Csillagom - galambom
Üljél az ölembe!

A térvári lányok
Fognak síratgatni:
Mikor Szöged felé
Fogunk masérozni.

MAGYAR HUSZÁR.

Édes anyám rózsafája,
Én vagyok az egyik ága;
Ferencz császár leszakasztott,
Fegyver alatt elhervasztott.

Katona az én életem,
Szegen függ az én fegyverem,
Ha én aztat megpengetem,
Két szép leány sírat engem.

Nem is huszár, ki gyalog jár,
Ki bodor paripán nem jár.
Lám én magyar huszár vagyok,
Bodor paripán is járok.

SÁRGA LÁBU CSIRKE...

Sárga lábú csirke,
Ne menj a búzába:
Mert a kánya meglát,
Elvisz a szájába.

Nem tudtam búsulni,
De már megtanultam,
Mikor a Nagy-Brünnben
Ispotályban voltam.

Balbonáré alatt,
Az alatt sírbakol
Két magyar katona,
Mindég azt danolja:

Istenem, Istenem,
De keserű kenyér
A katona kenyér:
Két karjával szánt-vet,
Vérivel boronál.

BORKÖZI ÁLLAPOT.

A KÁNAI MENYEKZŐ.

Az igazi Messiás eljött,
Sokféle csudákat köztünk tött,
A vizet is borrá tette,
A násznépet vendégelte, -
Kána menyekzőben.

Nagy lakodalmakat kezdének,
Jézust is elhívták vendégnek,
Ugy követék tanítványi,
Mint a tyúkot ő fiai, -
Kána menyekzőben.

Az első tál ételt felhozták,
Jézust azzal igen kínálták,
Tetszett mindenben az éték,
De a borban vala vétek, -
Kána menyekzőben.

Jézus anyja, hogy aztat látná,
Fogyatkozásukat megszáná,
Fiam, mondá, boruk nincsen,
Azért semmi kedvök sincsen, -
Kána menyekzőben.

Jézus is hogy hívséget tenne,
Szent anyja kérése meglenne,
Parancsolja: merítsetek,
Kútból hat vedret töltsetek, -
Kána menyekzőben.

Azért szolgák elsietének,
A kutból hat vedret töltének,
Jézus borra változtatja,
Első csudáját mutatja, -
Kána menyekzőben.

Péter társaival vígan volt,
Köszönt Andrásra egy pohár bort,
Meg sem törli a bajuszát,
Csak felhajtja a poharát, -
Kána menyekzőben.

Mátyás a poharat vigyázza,
Soká kerül, nehezen várja,
Jakab elől csak elkapja
S szomjú torkába kihajtja, -
Kána menyekzőben.

Adja isten, mi is örülünk,
Midőn lakodalmat ünneplünk,
Jó bor mellett csuda nélkül
Bolond a táncz ugrás nélkül, -
Jézust mi dicsérjük.

TEKERES -KUKUROS FÁNAK...

Tekeres-kukuros fának a gyümölcse, ez ám az,
Görbe késsel megmetszetett, ez ám az;
Tölgyfából van a hordaja,
Vasabronccsal átszorítva, ez ám az!

Szegény ember erszénypusztítója, ez ám az;
Korcsmárosok gazdagítója, ez ám az;
Áldott legyen az a tőke,
Aki eztet megtermette, ez ám az!

Szegény asszonyok szomorítója, ez ám az,
A dámák vigasztalója, ez ám az;
Rongyos szűrők árulója,
Boros ember észrontója, ez ám az!

Te engem sokszor becsaptál, ez ám az,
A kocsmába is becsaltál, ez ám az;
Ottan velem úgy elbántál:
Zsebemből kitántoritottál, ez ám az!

Engem megrészegítettél, ez ám az,
Falhoz hozzádöntögettél, ez ám az;
Még a földhöz is verdestél,
De soha föl nem emeltél, ez ám az!

Én már sokszor megfogtalak, ez ám az,
A hébéren is szíttalak, ez ám az;
Ott is elszalasztottalak, -
Csakhogy most megfoghattalak, ez ám az!

Mivel most megfoghattalak, ez ám az,
A kezembe szorítalak, ez ám az;
Most a számhoz fölhajtalak,
Áristomba lezáratlak, ez ám az!

BOR.

Adjon Isten egészséget,
Országunkban békességet!
Tele legyen mind az itcze,
Mind a pincze, mind a bolt;
Hogy ne legyen köntösünkön
Semmi ringy-rongy, semmi folt.
Adja Isten, hogy hazánknak
Szolgálhasson mind a német, mind a tót,
Mint azelőtt régen vót!

Ez a szőlőtökének a leve,
Bor ennek a neve,
Édes volt a leve,
Zöld volt a levele.

Kit kapafokkal koczogtattak,
Görbe késsel sanyargattak,
Tölgyfába szorítottak,
Mogyorófával körülkanyarítottak.

Ez az elmebódító,
Ruha-rongyosító,
Ma vigasztaló,
Holnap szomorító.

Igyunk az elment gólyákért,
Az itthon maradt verebekért
És az egész tanácsnak egészségiért!

BORTUS.

Jaj, a napokban de busultam,
Majd a nyakamra zsinórt húztam,
Hogy magamat fölakasztom,
Éltemnek végít szakasztom
Keservemben, keservemben.

Azonban nézek az asztalra,
Látom: bor van a kulacsba,
Megragadtam kegyetlenül,
Föl is hajtottam emberül:
Most is élek, most is élek!

Oh bor, az életemet megmentéd:
Gyomrom legyen a te mentéd.
Mondd meg, mikép szeresselek,
A gyomromba tehesselek?
Ugy-e jó lesz, ugy-e jó lesz?

Már toroknak bor a hája,
Kinek torka azt nem állja,
Ugy csikorog annak torka,
Mint a bakonyi taliga,
Éjjel-nappal, éjjel-nappal.

VIZ ÉS BOR.

E szép szóra: jurátus, jurátus,
Jaj de ráillik a tus, a bor-tus;
Többet ér ez, mint a jus, mint a jus,
Él hát vele jurátus, jurátus.

Lám ősatyánk, Szent Ivó, Szent Ivó,
Nem volt soha vizivó, vízivó,
Hogy élteben tusozott,
Azért szentté változott.

Ő maga is, a Krisztus, a Krisztus,
De jól tudta, mi a tus, a bor-tus:
A vizet megmásítván, másítván,
Mondá víznek: »De hitvány, de hitvány!«

A víztől lett vízözön,
Minden elmult e földön;
Ha borözön lett volna,
Noé most is tusozna.

Akópálcza címerünk,
Legyen irva felettünk,
Nem is volna jurátus,
Ha nem tudná: mi a tus, a bor-tus.

Egy kapált szőlőlevél, - lőlevél,
Lesz fátyolunk, szemfödél,
A koporsó: nagy hordó -
Igyál hát, vén borívó!

CSAK HADD MARADJON...

Három köröszt kenderem volt,
Benn fagyott a vízbe:
Mert nem tudtam kikölneni
Ebbe hideg őszbe;
Csak hadd maradjon!
A pohár forogjon;
Dinom-dánom, igyunk hát, nem bánom!

Sógorasszony, komámasszony,
Elmenjünk a hegyre,
Ugy siessünk, majd megjőjjünk
Holnapután délre.
Csak hadd maradjon,
A pohár forogjon,
Dinom-dánom, igyunk! Én nem bánom.

Kijött ördög pokolból,
Füle is volt néki,
Utánna a Luczifer
Fütyült, danolt néki.
Ez csak hadd maradjon,
A pohár forogjon;
Dinom-dánom, igyunk! Én nem bánom.

A gunaram elszerette
A más ludját,
Gazdája is szereti a
Más asszonyát.
Ez csak maradjon,
A pohár forogjon;
Dinom-dánom, igyunk! Én nem bánom.

Lusta fából van a rokkám,
Nem fonok rajt' többet;
Fontam rajta két orsóval:
Lesz abból egy kötet.
Csak hadd maradjon,
A pohár forogjon;
Dinom-dánom, igyunk! Én nem bánom.

Három orsó fonalam van:
Lesz abból egy kötet;
Ördög bújjék ülepembe,
Hogyha fonok többet!
Csak hadd maradjon,
A pohár forogjon;
Dinom-dánom, igyunk! Én nem bánom.

NINCSEN A VILÁGON...

Nincsen a világon
Gyönyörűbb élet,
Mint mikor kancsóbul
Foly az ítélet;
Igyál fráter Ferkó,
Igy jól mén az ergó -
Ad ám még a hordó!

VENDÉGSÉG.

Jerünk, menjünk vendégségbe,
Három hétig tart egy végbe,
Vigyünk el egy rosta vizet,
A nagy harang majd megfizet.

Czini-czini, Péter bácsi!
Kell-e kendnek a kis Klárcsi?
Czini-czini, hegedűszó,
Szép asszonynyal lakni be jó!

Hejje-hujja, szűröm ujja,
Tele vagyon mogyoróval,
Piros almával, dióval,
Tarka szoknya vagyon rajta,
Egy igazi magyar fajta.

Kánaán földéről hoztuk,
Mint a nyulat, úgy nyomoztuk,
Igen is kedvünkre való,
Méltó érte a foglaló.

Megfogytunk már a galambot,
Verjük neki a dorombot,
Adjuk neki a sült czombot.
- Légy te gyöngyöm és kedvesem,
- Nappal, éjjel feleségem.

Ittünk, ettünk már eleget,
Hagyjuk itt a vendégséget,
Köszönjük az emberséget,
Isten áldja meg kendteket!

IGYUNK!

Igyunk, most van benne,
Most van módunk benne,
Majd meginnád jó barátom,
 Pénteken is, szombaton is,
 Tus nélkül is, vasárnap is,
 Bundás kutya bőriből is,
Hogyha lenne benne!
 De most ennek az a helye:
 Mars a bélünk fenekire!
Ez a bor nem drága:
Hat krajczár az ára,
 Ej! eredj, rózsám, hozz egy meszelyt,
 Hadd danoljak még egy verset,
Azután elmenjünk!

Igyál, most van benne,
Most van módod benne!
 Ej! fonásommal, varrásommal foltozgattam,
 Azt is a számodra hagytam;
Mulasd el, angyalom,
Tőled nem sajnálom.
Vasárnap köll tánczolni,
Hétfőn kell danolni,
 Ej! kedden kell mulatni,
 Szerdán félbenhagyni.

Csütörtökön aludni,
Pénteken fölkelni,
 Ej! szombaton délután kell kérdezni:
 Édes gazdám, mit fogunk dolgozni?

JÓ A SOMLAI IS.

Jó bor terem Badacsonyan,
De Budán is,
Jó lesz nekünk alábbvaló
Somlai is.
 Igyál, jó barátom,
 Tőled nem sajnálom,
 Ha benne van, hogyha tetszik.

Jó bor terem Esztergomban,
De Budán is;
De még ennél jobb terem a
Hegyalján is.

Igyál, jó barátom,
Tőled nem sajnálom,
Ha van benne, hogyha tetszik.

MIÉRT JÓ?

Magyarország azért jó:
Ritkán üres a hordó;
Ha kiürül, megtöltjük,
Vele kedvünket töltjük.

GYERÜNK, MENJÜNK A KOCSMÁBA...

Gyerünk, menjünk a kocsmába,
Ottan mulassunk!
Gyerünk, menjünk az kocsmába,
Ottan mulassunk!
A kocsmába nem mék biz én,
Mert ott van a néném,
Kitette a zászlaját,
Hadat indított rám.
Hagy durrogjon, hagy pattogjon
Az én néném asszony,
Mink meg ketten igyunk addig
Édes komám asszony!

PÁLINKA ÉS BOR.

A pálinkát nem mindenki szereti,
Azt inkább sok ember megveti:
Télen fagylaszt, nyáron rothaszt,
Okos ember nem issza azt,
De a bort inkább is,
Mert az minket vidámít.

A BORRAVALÓ.

Bort hozz, kocsmárosné,
Mert megöl az öröm,
Ha az árát kéred:
A fejed betöröm!

Lovam lábán patkó,
Az alatt a bankó,
Vedd ki kocsmárosné,
Az lesz borraivaló.

NOSZA, LEGÉNY!

Nosza, legény, a tánczba!
Itt a leány, szedd ránczba.
Ugrasd, forgasd, mint orsót,
Köszönts reá a korsót.

A sarkantyud zörögjön,
Fényes patkód dörögjön!
Kezed, lábad mozogjon,
A lejtőre hajoljon.

Hipp-hopp itt is, amott is,
A mi házunk előtt is,
Menjünk tánczba, vigadjunk,
Egyet-kettőt ugorjunk.

TELI HORDÓ...

Teli hordó borral álljon,
Az abroncs kolbászsza váljon, -
Az ászok sonkává váljon, -
Sült tyúk csapon strázsát álljon!

Sült ökör utcán sétáljon,
Szarva közt kalácsot hordjon,
Szarva közt kalácsot hordjon,
Két csípőjén kulacs lógjon.

Sült lúd az utcán uszkáljon,
Szájában uborkát hordjon,
Mindig azt kiáltsa: gá, gá!
A barátság tartson soká!

ADJ KEZEMBE...

Adj kezembe egy pohár bort,
Hadd igyuk el a régi tort,
Ez a pohár ha kiürül,
Minden gondom belemerül.

ADDIG VERJED...

Addig verjed azt a vasat, amig tüzes!
Nem ér semmit az a kulacs, aki üres;
Kell hát bort bele tenni,
Ugy lehet majd kivenni,
Ha szükséges!

NEM MESSZE VAN IDE MAKÓ...

Nem messze van ide Makó,
Ott van borom hatvan akó.
Igyál eleget,
Igyál, míg lehet;
Kivisznek a temetőbe,
Letesznek a mély gödörbe,
Ott leszel egész éltedbe.

HARAGSZIK A GAZDA...

Haragszik a gazda,
Hogy mi itt mulatunk;
Vigye el a házát,
De mi itt maradunk.

TESSÉK!

Az Ur-Jézus áldozatja,
Elment rajtunk fényes napja,
Az Ur-Jézus dicsértessék,
Tessék, tessék,
Még is tessék,
Jézus neve dicsértessék,
Ez a jó bor nekünk tessék!

IGYÁL, ROZÁLIA!

Igyál, igyál, Rozália.
Kezedben a butélia.

Jó édes,
Nem mérges,
Kalap alatt,
A konty alatt
Elfér ez.

MARCZIN ZSIDÓNÁL.

Marczin zsidó sarokháza,
Jó bort ittam tornáczába;
Ha szegény legény vagyok is,
Csibráki bort iszom mégis!

BOR ÉS VIZ.

Viz, viz, viz!
Nincsen olyan viz,
Mint a Körösviz:
 Harcsa, potyka lakik benne,
 Egy szép leány fürdik benne.
Tisza, Duna fölmentében,
Száva, Dráva lejtőjében
Nincsen olyan viz,
Mint a Körösviz.

Bor, bor, bor!
Nincsen olyan bor,
Mint a magyar bor.
 Ezt barátság poharában,
 Szürcsölgessük víg óráinkban,
Mert nincs olyan bor,
Mint a magyar bor!

Bor, bor, bor, bor,
Nincsen olyan bor,
Mint a mádi bor,
 Melytől az úrfi szerelmes,
 A kisasszony engedelmes.
Nincsen olyan bor,
Mint a mádi bor.

Bor, bor, bor!
Nincs olyan rossz bor,
Mint a német bor;
 Olyan fojtós, vaczkor ize,
 Mint kénköves fürdő vize;
Csak nincs oly rossz bor,
Mint a német bor.

Víz, víz, víz, víz.
Nincsen olyan víz,
Mint a Tisza-víz.
 Harcsa, potyka lakik benne,
 Szép menyecske fürdik benne
Nincsen olyan víz,
Mint a Tisza-víz.

MEGISZOM ÉN A JÓ BORT...

Megiszom én a jó bort
Csutora nélkül is,
Ölelem a rózsám
Nyoszolya nélkül is.

Hej, kasznárné, kasznárné,
Taníts meg vadászni,
Hogy kell a szép menyecskét
Körülcsókolgatni.

Az egyik kezemben
Teli palaczk lenne,
A másik kezemet
Teszem a mellemre.

Hej, haj, Istenem!
De jó módot kaptam,
Ucczu kincsem, komám asszony
Könyörüljön rajtam!

HA ÉN EGY...

Ha én egy ujdonat-uj pinczébe
Hason lemászhatnék,
Ahol a száz akós hordó alatt
Nyöszörög a csántér:
Majd én ottan-ottan, akkor-akkor, addig-addig iszogatnék,
Míg a két sor fogam ki nem áznék,
Míg hasamban a borsó ki nem csiráznék.

Legeslegutoljára tele pintes üvegek
Fogdozzák le szemeinket,
Szép menyecskék és leányok
Fogdozzák a kezeinket!

Riktorok-rektorok, konfesszorok!
Hát az a szomjas béres-torok,
Hát az a torkos paraszt-torok,
Átkozott hajdú-, gazda-, ispán-torok,
Akin az a fene sok bor lekortyogott!

EGYIK SZŐLŐTŐKE FEHÉR...

Egyik szőlőtőke fehér,
Másik fekete -
Dicsértessék az Ur Jézus
Drága szent neve;
Boldogságos szűzanyánk
Te légy mindig pátronánk;
Uram Jézus, segélj meg, -
Ezt a kis bort igyuk meg!

OH ÉN ÉDES PINTES ÜVEGEM.

Oh én édes pintes üvegem,
Előtted leveszem süvegem;
Ahol szép lányt látok: köszöntöm, -
Olyat iszom: csakugy nyöszörgöm.

FÉLRE TŐLEM.

Félre tőlem búbanat, búbanat,
Kancsót hajtok utánad, utánad,
Széles világ csúfjára, csúfjára,
Megfojtlak egy pohárba, pohárba!

LUD ÉS EMBER.

Nyolczan vannak a mi ludaink,
Három fehér, három fekete.
 Gunár a ketteje,
 Szabad a mezeje,
Gunár, gunár, gunár, gunár,
Gunár, gunár, gunár, gunár,
 Gunár a ketteje,
 Szabad a mezeje.

Ember, ember, ember iszik most,
Ember, ember, ember iszik most,
 Mondjuk tehát nékie:
 Váljon egészségére!
Gére, gére, gére, gére,
Gére, gére, gére, gére,
 Váljon egészségére,
 Váljon egészségére!

CSAK AZT MONDJÁK...

Csak azt mondják: ingadozom,
Ha egy liter bort megiszom.
 Csicsóné, vad lencse,
 Gömbölyü piros menyecske.

Lám a nád is ingadozik,
Pedig mindig vizet iszik.
 Csicsóné, vad lencse,
 Gömbölyü piros menyecske.

Csak azt mondják: az orromon
Piros bor virágja vagyon.
 Csicsóné, vad lencse,
 Gömbölyü piros menyecske.

Lám piros a liba orra,
Pedig mindig vízbe mossa.
 Csicsóné, vad lencse,
 Gömbölyü piros menyecske.

MINDIG INNÁM, HA VOLNA.

Rezes pinte, csutora,
Nem visz minket az jóra.
Az én sipkám csurgóra,
Mindig innám, ha volna.

Akár iszom, akár nem:
Mégis korhely a nevem.
Az én sipkám csurgóra:
Mindig innám, ha volna.

Egy itcze bor nem páros,
Hozzon kettőt, csapláros.
Az én sipkám csurgóra:
Mindig innám, ha volna.

Egy itcze bor, meg kettő,
Nem vág az minket földhő.
Az én sipkám csurgóra,
Mindig innám, ha volna.

ÉLETEMNEK VÉGÓRÁJÁT...

Életemnek végóráját töltöm a csárdába;
Ha meghalok, majd a lelkem fölmegy mennyországba.
Az angyalok is azt mondják ott fenn az egekbe:
Uram, ezt a jó borivót fogadd kegyelmedbe!

JÓ BOR KELL...

Jó bor kell a magyarnak,
Széna, abrak a lónak,
Dugasz kell a hordónak,
Ucczu! puska a nyulnak.

Még a hírit elviszik,
Hogy a magyar bort iszik;
Pedig - a teringettét! -
Nem issza meg az eszét.

KOMÁM ASSZONY.

Meg ne mondja komám asszony
Az uramnak,
Hogy eladtam a zabomat
A zsidónak,
Ha kérdi, azt mondja kend:
Egy szemet se látott kend,
Komám asszony!

Van én nekem egy kakasom,
Majd eladom,
Ha kérdi az én emberem,
Majd azt mondom:
Hogy a róka megette,
Vagy valaki elvitte,
Komám asszony!

Egy-két véka kukoricza,
Még az nem sok,
Látom én, hogy visznek el még
Többet mások.
Jobb ma nékem egy-kettő,
Mint holnap tizenkettő,
Komám asszony.

Ördög bujjék az én uram
Bocskorába,
Mért nem tudja: hányszor mentem
A korcsmába.
Nincs a fején annyi szál,
A hányszor megcsaltam már,
Komám asszony!

Elküldöm én a lányomat
A korcsmába,
Hogy töltsen kilencz itczét
Csutorámba;
Kilencz itczés a torkom,
Tizedikkel megtoldom,
Komám asszony!

Ördög bujjék komám asszony
Ködmenébe,
Kilencz itcze pálinka fér
A zsebébe,
Tizediket úgy viszi,
Attól fájul a feji,
Komám asszony!

Ördög bujjék komám asszony
Bocskorába,
Mit csatangol éjjel-nappal
A korcsmába.
Hogy a fene egye meg,
Mikor szőrösödik meg,
Komám asszony!

Ördög bujjék komám asszony ringyes-rongyos mentéjébe,
De sok jó bort, sok pálinkát elemésztett életébe!

Hogy a fene egye meg,
Nem csal engem többet meg,
Komám asszony!

TARTSA ISTEN, TARTSA!

Muzsla alatt egy nagy tó,
Kinek neve Duna,
Az alatt van egy nagy fa,
Kinek neve fűzfa,
Ottan vagyon egy nagy hal,
Kinek neve harcsa, -
Tartsa isten, tartsa,
Ki a bort felhajtja!
Tartsa isten, tartsa,
Ki a bort felhajtja.
Egymást szeretőket
Az ur isten tartsa!
Éljenek azok,
A kik igazok!
A kik nem azok,
Legyenek gazok.
Igyék mindenki igaz,
A ki igaz, az nem gaz.
Mi köztünk most nincs gaz,
Ez ám az egy igaz.
Adjon isten minden jót,
Diófából koporsót.

ADJON ISTEN...

Adjon Isten minden jót!
Bort, peccsenyét, olcsó sót.
A lengyelnek sok borsót,
Ellenségnek koporsót,
Adjon Isten egyességet,
Magyarok közt békességet.
Bort, peccsenyét, egészséget,
Friss, fiatal feleséget.

JAJ DE KUTYA KEDVEM VAN...

Jaj, de kutya kedvem van!
Két liter bor bennem van,
Ha még egyet beveszek,
Isten tudja, hogy leszek.

JÓ BOR.

Jó bor, erős bor a kövi,
Mégse bir a földhöz ütni!
Ha földhöz üt, kiheverem,
Még se bir a hunczut velem.

BUCSU AZ ÉSZTŐL.

Isten hozzád, kedves eszem,
Már ma hasznodat nem veszem.
Kiöntlek ürge módjára,
Bornemiszák boszujára.

MIKOR RÁM KERÜL.

Czifra pohár, veres bor,
Mindjárt rám kerül a sor;
Mindig iszom olyankor,
Mikor rám kerül a sor.

HEJ, KIS KORSÓ!

Mindenképpen jól van dolgom,
Csakhogy szegény vagyok,
Még is rongyos vagyok;
Hej, kis korsó, kis korsó,
Torkom-vígasztaló,
Korcsmárosné-búsító,
Ruha-rongyosító.

TRÉFA ÉS GÚNY.

A JOBBÁGY SORSA.

Viczeispán, perczeptor, főnök, főnök, főnök,
Főbíró, viczebíró, komisszárius.

Hát az a sok mennykő esküdt,

Hát az a sok mennykő esküdt.

Arkivárius!

Mind a száját tátja

A szegény parasztra

Mint hernyó harasztra.

Exaktor, inspektor és a tisztartó,
Számartó, kasznárok és az ispánok.

Hát az a sok kujon hajdú,

Hát az a sok kujon hajdú.

Falusi birák!

Mind a száját tátja

A szegény parasztra

Mint hernyó harasztra.

Káptalan, esperes és plébánosok,
Káplánok, mesterek és harangozók.

Hát az a sok kámzsás barát,

Hát az a sok kámzsás barát

És mendikánsok!

Mind a száját tátja

A szegény parasztra

Mint hernyó harasztra.

Dékánok, tógások, prédikátorok,
Doktorok, orvosok mind huzó-vonók.

Hát az a sok fránya borbély,

Hát az a sok fránya borbély,

Patikárosok!

Mind a száját tátja

A szegény parasztra

Mint hernyó harasztra.

Korcsmáros és kellner, úgy mészárosok,
Molnárok, birkások és árendások,

Hát az a sok csalárd legény,

Hát az a sok csalárd legény

És a kalmárok!

Mind a száját tátja

A szegény parasztra

Mint hernyó harasztra.

Szénával, abrakkal, a sok robottal
Ha nem szolgálsz, hátad verik botokkal.
Hát az a sok fene forspont,
Hát az a sok fene forspont,
És a porció!
Mind a száját tátja
A szegény parasztra
Mint hernyó harasztra.

KICSINYKE MÉG...

Férjhez adnám a lányomat,
Csillagomat, galambomat.
Kicsinyke még, hadd nőjjön még.

A lányok közt legszebb virág,
Feje tetején holdvilág.
Kicsinyke még, hadd nőjjön még.

Esztenedeje hatvankettő,
Foga sincs több, csak vagy kettő.
Kicsinyke még, hadd nőjjön még.

Csak két foga áll istrázsát,
Alig rágja a híg kását,
Kicsinyke még, hadd nőjjön még.

IZENT NÉKEM...

Izent nékem a gavallér:
Kell-e, kis lány, pengő tallér?
Nem kell nékem pengő tallér,
Maga sem kell a gavallér.

Izent nékem a lakatos:
Kell-e, kis lány, patkó magos?
Nem kell nékem patkó magos,
Maga sem kell a lakatos.

Izent nékem a húsáros:
Kell-e, kis lány, gyűrű páros?
Nem kell nékem gyűrű páros,
Maga sem kell a húsáros.

Izent nékem csizmadia:
Kell-e, kis lány, piros csizma?
Nem kell nékem piros csizma,
Maga sem kell csizmadia.

Izent nékem a péklegény:
Kell-e, rózsám, kifli kemény?
Nem kell nékem kifli kemény,
Maga sem kell a péklegény.

Izent nékem a katona:
Kell-e, rózsám, kartonszoknya?
Nem kell nékem kartonszoknya,
Maga sem kell a katona.

Izent nékem János deák:
Kell-e, rózsám, gyöngé virág?
Nem kell nékem gyöngé virág,
Maga sem kell János deák.

Izent nékem az esperes,
Kell-e, kis lány, kendő veres?
Nem kell nékem kendő veres,
Maga sem kell az esperes.

Izent nékem a kalmár is:
Kell-e, babám, piros kláris?
Nem kell nékem piros kláris,
Maga sem kell a kalmár is.

Izent nékem a vén zsidó:
Kell-e, kis lány, pirosító?
Nem kell nékem pirosító,
Maga sem kell a vén zsidó.

Izent nékem Barna Pista:
Kell-e szelid galamb csókja?
Jaj! kell nékem galamb csókja,
Maga is kell Barna Pista!

MINEK?

Minek az a pörge kalap,
Ha a legény csak egy falat?
Hej, huj, hajnalban!
Meghalok bánatomban.

Minek az a pejparipa,
Ha más nyargalózik rajta?
Hej, huj, hajnalban!
Meghalok bánatomban.

Minek az a rojtos gatyá?
Ötvent, hatvant vágnak rajta.
Hej, huj, hajnalban!
Meghalok bánatomban.

Minek a suvikszos stibli,
Ha a legény hibli-hubli?
Hej, huj, hajnalban!
Meghalok bánatomban.

Minek az a fényes csizma?
Ötven font vas csörög rajta.
Hej, huj, hajnalban!
Meghalok bánatomban.

Minek ez a selyem kendő,
Ha a leány nem kelendő.
Hej, huj, hajnalban!
Meghalok bánatomban.

A KUNSÁGI LÁNYOK.

Összegyültek, összegyültek
A kunsági lányok.
Üm, ejnye!
A kunsági lányok,
Ikkombikom, lábikom,
A kunsági lányok.

Összehordtak, összehordtak
Egy marok lisztecskét.
Üm, ejnye!
A kunsági lányok,
Ikkombikom, lábikom,
A kunsági lányok.

Megfőzték ezt, megfőzték ezt
Túrós gomboczának.
Üm, ejnye!
A kunsági lányok,
Ikkombikom, lábikom,
A kunsági lányok.

Megette azt, megette azt
A Filkó kutyája.
Üm, ejnye!
A kunsági lányok,
Ikkombikom, lábikom,
A kunsági lányok.

Mind megette, mind megette
A kutya fajtája.
Üm, ejnye!
A kunsági lányok,
Ikkombikom, lábikom,
A kunsági lányok.

Összefogta, összefogta
Az állad kapczáját.
Üm, ejnye!
A kunsági lányok,
Ikkombikom, lábikom,
A kunsági lányok.

Igy lett vége, így lett vége
Túrós gomboczának.
Üm, ejnye!
Túrós gomboczának,
Ikkombikkom, lábikom,
Túrós gomboczának.

LEESETT A PINCZELAKAT...

Leesett a pinczelakat -
De vén feleségem akadt!
Alig várom az ördögöt,
Hogy elvigye a vén dögöt.

Leesett a konyhalakat,
Jaj, de szép szeretóm akadt!
Jobb szeretném száz aranynál,
Ha az Isten nekem adná.

KIMENT A HÁZ...

Kiment a ház az ablakon,
Benne maradt a vén asszony.
Zsupot kötött a hátára,
Ugy ballagott a vásárra.

Aprón vágott petrezselyem -
A vén asszony veszedelem;
Alig várom az ördögöt,
Hogy elvigye a vén dögöt.

BÁTYÓ FELESÉGE.

Hozott bátyó feleséget
S csinált egy nagy vendégséget,
Sok vagyont is kapott vele,
Szűszék, láda, mind megtele,
Még tehént is hármat hoztak,
De mind visszabogároztak.

RÉZ TEPSZIBEN...

Réz tepsziben sül a málé,
Ittabéra menjünk lányért!
Ott vannak a gazdalányok,
Van három láncz foghagymájok.

Réz tepsziben sül a málé,
Majd menyasszony leszek ám én,
Ma menyasszony, holnap asszony,
Holnapután komám asszony.

A SÁRKÁNYI LEÁNYOK...

A sárkányi leányok - ricze te, Sári te! -
Szőlőt kapálni járnak - ricze te, Sári te! -
Fölakasztja a kapát,
Megcsókoltatja magát.
Sári czigel, czigel rája! Ricze te, Sári te!

A sárkányi leányok - ricze te, Sári te! -
Mind a templomba járnak, - ricze te, Sári te!
Haza mennek begyesen,
Adnak csókot szívesen.
Sári czigel, czigel rája! Ricze te, Sári te!

A felszögi leányok - ricze te, Sári te! -
Vályogot vetni járnak - ricze te, Sári te! -
Haza mennek sárosan,
Adnak csókot párosan.
Sári czigel, czigel rája! Ricze te, Sári te!

A CZIGÁNY FELESÉG.

Elvettem egy cigány lotyót,
Elnyertem a világi jót;
Muzsikában lesz majd módom,
Valamennyi cigány legény,
Mind sógorom.

JÓ AZ URAM...

Jó az uram, jónak látszik,
De csak akkor, mikor alszik:
Jó az engem ütni-verní,
De nem jó az szoknyát venni.
Három, három, három,
Három, tizenhárom!

EZ A KIS LÁNY CSAK EGYRE TAGADJA...

Ez a kis lány csak egyre tagadja:
Hogy ő nem járt sehol az éjszaka;
Megmutatja két piros orczája,
Mind kihányta a szerelem lángja.

Ez a legény csak egyre tagadja:
Hogy ő nem járt sehol az éjszaka;
Megmutatja kis pej paripája:
Csupa tajték minden porczikája.

ELMENT AZ ÉN URAM PESTRE...

Elment az én uram Pestre,
Majd hazajön kedden este;
Főzök neki mamaligát,
Rárántok egy tarka macskát!

JÓ VOLT.

Az én uram jó volt, a mire kellett,
Kasza, kapa neki soha sem kellett.
A hol czégért látott, oda sietett,
A ki neki bort mért, annak fizetett.
Annak, annak, annak fizetett,
A ki neki bort mért, annak fizetett.

Feleségem jó volt, a mire kellett,
Szita, rosta neki soha se kellett,
A hol bált tartottak, oda sietett,
A ruhaszabónak sokat fizetett,
Sokat, sokat, sokat fizetett,
A ruhaszabónak sokat fizetett.

URAM RÉSZEG...

Uram részeg, mindig részeg,
Egész héten által részeg:
Részeg hétfőn, részeg kedden,
Részeg szerdán, csütörtökön.

Részeg pénteken, szombaton,
Részeg egész vasárnapon.
Uram részeg, mindig részeg,
Egész héten által részeg.

ROSSZ TEJET SZOPOTT.

A felszögön egy menyecske,
Nagy szégyen, hogy körmösöcske,
Ej haj, be rossz tejet szopott!
Mult héten is ludat lopott.
Vitték a bíró házához
S kötötték a gócz lábához.

A DERÉK BIRÓ.

A kert alatt szürke ló,
Behajtotta a bíró.
Ugy megrúgta a bírót,
Harmadnapra meg is hót.

Szegény bíró, de kár volt,
De jó húzó-vonó volt:
A szegénytől elhúzta,
A gazdagnak odadta.

Örüljetez parasztok,
Megholt a ti bírótok.
A mit nem gondoltatok:
Kipótolta a ti szürke
Lovatok.

NINCSETLENSÉG.

Nincsen nekem semmi bajom,
Csak hogy szegény vagyok.
Életemben korhely voltam,
Most is rongyos vagyok.
Vermem ugyan alig van,
De kenyérem nincsen,
Ha pénzemet megszámlálom,
Egy fillérem sincsen.

Meg is házasodtam már én,
Feleségem sincsen,
A gyermek is megszületett,
Igaz apja nincsen.
Keresztelni kellene,
Jaj, de itt pap nincsen.
Komát kéne hivatni,
Jó emberem nincsen.

Bort is kellene felhoznom,
De pinczémben nincsen.
Vagy a korcsmából hozatnom,
De hitelem nincsen.
Kölcsön kellene hát kérnem,
Emberségem nincsen.
Jaj istenem, hova legyek,
Mikor semmim sincsen!

MINDENKINEK VAN...

Mindenkinek van kedvесе,
Csak nékem nincsen;
Mindenkinek kettő-három,
S nekem egy sincsen.

Bár az isten egyet adna,
Be megbecsülném;
Kezit-lábát összekötném;
S a füstre tenném.

Ha az után szépen szólna,
Ujra levennem;
Megölelném, megcsókolnám,
S ismét föltenném.

A KÉT KAKAS.

Kenderesen csuda esett:
Két kis kakas összeveszett.
Én a kakasom nem hagyom,
Mert a kendé vágta agyon.

Az enyém csak egy éves volt,
De a kendé két éves volt.
Én a kakasom nem hagyom,
Mert a kendé vágta agyon.

Az enyém volt hosszú farkú,
De a kendé kurta farkú.
Én a kakasom nem hagyom,
Mert a kendé vágta agyon.

Debreczenbe kéne menni,
A kakasnak törvényt tenni.
Én a kakasom nem hagyom,
Mert a kendé vágta agyon.

Ha ottan nem segítenek,
A palatinushoz megyek;
De a kakasom nem hagyom
Mert a kendé vágta agyon.

AKÁRMILYEN VÉN...

Akármilyen vén az asszony
Ha férjhez mén, csak menyasszony.
Haja czicz, trallárom,
Elhagyott a párom.

Akármilyen füstös tőke,
Szebb a barna, mint a szőke.
Haja czicz, trallárom,
Elhagyott a párom.

Feleséget csúnyát ne végy,
De a széphez hűséges légy!
Haja czicz, trallárom,
Elhagyott a párom.

Barnát ne végy, mert részeges,
Szőkét ne végy, mert beteges.
Haja czicz, trallárom,
Elhagyott a párom.

HUNCZUT.

Jobb Mátyás nap után bízni jéghez,
Mint, kedves húgocskám, kelmetekhez.
Kend hunczut, ő hunczut, ő keme is,
A ki kendteknek hisz, hunczut az is.

VÉN ASSZONY, VÉN EMBER.

A vén asszony kását főz,
Mind megposzogatja,
A vén ember borjút őríz,
Mind elszalasztgatja.

Fut előtte, fut utána,
Lebeg a gatyája,
Fut előtte, fut utána,
Reszket a szakálla.

OLYAN AZ ASSZONY.

Kincsem, komám asszony,
Csak olyan az asszony:
Ujjai az orsón,
Szemei a korsón.
Ha megitta magát:
Félre üti kontyát.
Kincsem, komám asszony!
Csak olyan az asszony.

Dúdolja nótáját,
Hajtja kotyogóját,
Mereszti a száját,
Nyeli borocskáját,
Kincsem, komám asszony!
Csak olyan az asszony.

Ha azt mind kiitta,
Veszett ilyen adta!
Pörög síkos nyelvén,
Urától sem félvén.
Kincsem, komám asszony!
Csak olyan az asszony.

Medve pofozza meg,
A bagoly rúgja meg,
Vágja le a sárkány,
Röfögje az ártány!
Kincsem, komám asszony!
Csak olyan az asszony.

Ha magát megúnja,
Pajtását kínálja:
Igyál, most van módunk,
Még fennáll a kontyunk!
Kincsem, komám asszony!
Csak olyan az asszony.

Ha az majd lecsuklik,
Nékünk is úgy tetszik,
Fekszünk nyoszolyánkra,
A puha párnánkra.
Kincsem, komám asszony!
Csak olyan az asszony.

A GYÖNGYÖSI LÁNYOK...

A gyöngyösi leányok
Járnak koszorúba;
Arra mennek a legények
Sárga sarkantyúval:

Lányok vagytok, szépek vagytok,
Piros az orcátok,
Kertbe mentek rózsát szedni,
Szívem szakajtjátok!

HÁROM ÉLI VAN A SÁSNAK...

Három éli van a sásnak -
Hamis lelke a leánynak.
Négy éli van a gyékénynek -
Igaz lelke a legénynek.

Nem tud tettetni a legény,
Gyakran megcsalódik szegény,
De a leány szép szín alatt,
Mérget ad az színméz alatt.

SZÉPSÉG.

Azt akarod, hogy szép legyél,
Pirosítót sokat vegyél.
Tükröt tartsál a zsebedbe,
Gyakran megnézd magad benne.

A CZIGÁNY BAJA.

Magyar ember gusztussa
A jó töltött káposzta -
Jaj, ajajaj! a jó töltött káposzta.

Mert, ha vele jóllakik,
Három hétig is alszik.
Jaj! ajajaj! a jó töltött káposzta.

Az éjjel az álmomban
Sült malaczokat láttam.
Jaj! ajajaj! a jó töltött káposzta.

De mire felébredtem,
Csak a számat tiriltem.
Jaj! ajajaj! a jó töltött káposzta.

Akkor eril a rajkó,
Mikor deglik a disznó.
Jaj! ajajaj! a jó töltött káposzta.

Keze-lába csupa zsír,
Három hétig nem is sír.
Jaj! ajajaj! a jó töltött káposzta.

Nem félek én semmitől,
Csak a fényes tükörtől.
Jaj! ajajaj! a jó töltött káposzta.

Mert, ha belepillantok,
Fekete ördögöt látok.
Jaj! ajajaj! a jó töltött káposzta.

MONDD MEG RAJKÓ...

Mondd meg rajkó bírónak:
Ne vigye el a fuvót.
Majd hazajön öreg apó,
Majd hazajön öreg apó,
Megfizeti, megfizeti, megfizeti az adót.

Kérjük hát a tanácsot:
Hagyják a kalapácsot;
Ha nincs fuvó, kalapács:
Ugy nem lesz, úgy nem lesz
Rajkó fogára kalács.

Veszek magam feleséget,
Egyiptomi szépséget,
Csókaszemű, kenderhajú,
Kenderhajú, csókaszemű,
Egyiptomi, egyiptomi, egyiptomi szépséget.

Veszek neki katrinczát,
Paszomántos zöld szoknyát.
Megtanítom szeget verni,
Az fog engem ébresztgetni,
Fuvóval, fuvóval tüzet gerjeszteni.

A CZIGÁNYASSZONY.

Kedves komámasszony,
Jön a cigányasszony!
Adjunk neki lisztet, lencsét:
Hadd mondjon egy jó szerencsét.

KOLOBÓCZI SZÁRAZ KÓRÓ...

Kolobóczi száraz kóró -
Levetett engemet a ló.
Sevre, novre, novre,
Sella, della, dári, madári.

Ha még egyszer levet a ló,
Katonának se leszek jó.
Sevre, novre, novre,
Sella, della, dári, madári.

KAPOSI SIKON...

A kaposi sikoson
Elesett egy kisasszony.
Hogyha tunnád, tennél róla.

Kitörött a bokája,
Síratja a babája.
Hogyha tunnád, tennél róla.

Kaposvári híd alatt
Nyárson sütik a halat.
Hogyha tunnád, tennél róla.

Keszkenyőbe takarják,
A legénynek úgy adják.
Hogyha tunnád, tennél róla.

MÁR MINÁLUNK...

Már mi nálunk olyan szokást kezdenek:
A leányok kasmir-szoknyát viselnek.
Kasmir-szoknya, liszterkötény előtte -
Paraszt legényt a kórság töri érte.

HARMATOS A...

Harmatos a kukoricza levele -
Engem bár egy zsidó legény elvenne!
Nem bánám, ha mindennap is megverne,
Csak a nevem zsidóasszony lehetne!

NAGYNÉNIKE.

Nagynénike fohászkodik,
Férjhez menni kíváncsozik,
Szeretne is férjhez menni
S nem akarja senki venni,
Jaj, de ránczos már a bőre!
Mégis vágyik szeretőre.

IDE S TOVA.

Megyek ide, megyek tova,
Meg vagyok én kuruzsolva,
A kit sokszor megátkoztam,
Mind csak avval barátkoztam.
Félek tőle, ő is tőlem,
Nem tudom mi lesz belőlem!

HA ENGEMET...

Ha engemet valaki elvenne,
Én belőlem de jó asszony lenne!
Ha mindennap háromszor megverne,
Csak én nékem honi szoknyát venne!

OLCSÓ VÁSÁR.

Kecskeméti vásárfiát egy pénzen,
Vettem minden enni valót fél pénzen.
Magamnak is, másoknak is,
Emez-amaz enni valót,
Jaj, még maradt is.

Még egy pénzen vettem egy szép lovat is,
Arra vettem szép szerszámot, nyerget is.
Annak vettem szénát, zabot,
A kitől az jól meghízott,
Jaj, még maradt is.

Még egy pénzen vettem egy szép bundát is,
Arra vettem piros szíjat, csatot is.
Az alá vettem egy dámát,
Kinek csókolgatom száját,
Az kén neked is!

HEJ LIBA, HEJ DUNNA.

Hej liba, liba, liba!
De jó volna a tolla.
Hej dunna, dunna, dunna,
Kimaradtunk alóla!
Lesz még olyan éjszaka,
Megpihenünk alatta.

DÉNES ÉVA.

Dénes Éva piros pántlikája,
Nem lobog már többet a hajába,
Tedd el Éva a ládád fiába,
Majd jó lesz a kis lányod hajába.

FEHÉR SZŐLŐ, BAKATOR...

Fehér szőlő, bakator -
Az ágy alatt a rektor.
Jöjjön ki, rektor uram,
Nincsen itthon az uram,
Dárom, madárom!

MIKOR TÁNCZOL A REMETE...

Mikor tánczol a remete,
Remeg a szakálla,
Iczeg-biczeg a szakálla,
Mégis egyre járja.

Oh én édes kis kutyám,
Te vagy az én bundám,
Nyakbavető kis tarisznyám,
Minden alamizsnám!

HOGYHA ENGEM VALAKI...

Hogyha engem valaki, valaki,
Szőlőhegyre hívna ki, hívna ki:
Mind meginnám a borát,
Felrugnám a hordaját,
Elszeretném a legszebbik leányát.

SÁRGA CSIZMA...

Sárga csizma, pi-piros má-mándli -
Megveszekedtél-e, vagy mi-mi-mi?!
Tyuha ide, tyuhajó, tyuhajó -
Lesz a fene soha jó, soha jó!

ÖRDÖG BUJJÉK A PIROS CZIPÓDBE.

Ördög bujjék a piros czipódbé,
Mit válogatsz a szegény legénybe!
Te sem vagy ám a világ eleje,
Egyen meg a kadarkuti fene!

SÁRI LÁNYOM...

Sári lányom, de kicsin vagy!
Lábod rövid, a kezed nagy;
Elég volna annak fele,
Felit egye meg a fene!

HÁROM SZEKÉR SZÉNA, SZALMA...

Három szekér széna, szalma -
Rárákatom!
Három szekér széna, szalma -
Nem megyek én férjhez soha,
Ihaj dárom, tyuhaj dárom,
Rárákatom!

NEM KÁPOSZTA...

Nem káposzta, ki nem fejes -
Nem asszony, ki nem szerelmes.
Sej, haj, kondor a babám!

Egy sem asszony, ki nem csalfa,
Ki az urát meg nem csalja,
Sej, haj, kondor a babám!

Megcsalom én még akkor is,
Mikor mellettem alszik is.
Sej, haj, kondor a babám!

Mért etted meg a vakarcsot?
Azért nem nőtt ki a bajszod!
Sej, haj, kondor a babám!

Egy szem kökény, két szem kökény -
Tátott száju gulyáslegény!
Sej, haj, czinegemadár,
Mondd meg, hogy a rózsám kihöz jár?

LEESETT A MAKK...

Leesett a makk a fáról -
El kell menni a tanyáról.
Helyre pityen, pityen poty!
Már a bankóm is elfogy.

Üngöm, gatyám, de szennyes!
Magam vagyok szerelmes.
Üngöm, gatyám eladom,
Azon megházasodom!

ÉN AZT MEGTESZEM...

Én azt megteszem:
Tót lányt elveszem;
Azt elküldöm a robotra,
Magam lefekszem.

Én víg nem vagyok,
Szomoru vagyok.
Ápre gácse, máne tute,
Óh jaj, meghalok!

A BARÁTOK...

A barátok, a barátok
Faczipőben járnak. -
Azok élik világukat,
A kik ketten hálnak.

Én mint szegény árva legény,
Csak egyedül hállok,
Mindenfelé tapogatok,
Csak falat találok.

A JEGYZŐSEGÉD.

Finom keze van a jegyzősegédnek,
De a zsebje mindig üres szegénynek.
Két zsemle a vacsorája,
Két deczi bor nincs hozzája!

SÁNTA MARCZI.

Ujvároson nincsen legény,
Sánta Marczi csak amit ér
Sánta Marczi csak amit ér,
Szemöldöke harmadfél szél.

Vajas hídja nyolcz lábon áll,
Sánta Marczi arra sétál,
Görbe orra, púpos háta,
Harmatot túr a fa-lába.

Vajas hídja nyolcz lábon áll,
Sánta Marczi arra sétál.
A vén Mária, ha meglátja,
Mézes kenyérrel kínálja.

Tökre tököt, makkra, makkot,
Sánta Marczi hatot kapott.
A vén Gergő ráverette,
Hogy a lányát nem szerette.

Szeresd Marczi a lányomat,
Rád iratom a házamat.
Nem kell nekem a kend háza,
Sem a Mária nevű lánya.

RÉBÉK JÓZSI.

Sárga csikó, csengős csacsi,
Behajtott már Rébék Józsi,
Aranyos az ostornyeले,
Dudás Zsuzsi durrant vele.

Jaj, de világ asszonya lesz,
Akit Rébék Józsi elvesz,
A két szemét reá veti,
Búját, baját elfelejti.

CSIMÁNÉ.

Nincsen nálunk olyan asszony,
Mint Csimáné, mint Csimáné
Komámasszony.

Megsüti a turós lepényt,
Arra várja, arra várja
A sok legényt.

Ha a lepényt megették,
Panni lányom, Panni lányom,
Elvegyétek.

Nem kell nekünk a kend lánya,
Három rőfös, három rőfös
A szoknyája.

Ne nézzétek a szoknyáját,
Csak a leányt, csak a leányt,
Őtet magát.

Nem kell nekünk a kend lánya,
Szöllőzsírral pirosított
Az orczája.

Azt sem isten adta rája,
Maga kutya keze körme
Kente rája.

Bécsből hozták, rongyon vették,
Bécsi piros rongyra kenték,
Arra kenték!

BARNA PÖSZE.

Megégett a nagyabonyi kis bolt,
Barna Pösze hol vesz pirosítót?
Halovány lesz mindakét orczája,
Bíró fia nem jár majd utána.

Elpusztult a vásárállás kútja,
Barna Pösze hova jár majd kútra?
Hol ád csókot, hogyha vizet kérnek,
A csók után szomjazó legénynek?

BAGDI.

Az a Bagdi annyit iszik,
Hogy haza is mások viszik,
Nincs mit vegyen a hátára,
Addig járt a korcsomára.
Nincs födele a házának,
Köszönje a nagy torkának.

VAGYOK OLYAN...

Vagyok olyan legény, mint te,
Vágok olyan rendet, mint te;
Ha nem hiszed, gyere velem,
Fogd meg az én kaszanyelem.

Vagyok olyan leány, mint te,
Szedek olyan markot, mint te;
Ha nem hiszed, gyere velem,
Fogd meg az én sarlónyelem.

Vagyok olyan asszony, mint te,
Főzök olyan ételt, mint te;
Ha nem hiszed, gyere velem,
Fogd meg az én kalán-nyelem.

Vagyok olyan kocsis, mint te,
Hajtok olyan lovat, mint te;
Ha nem hiszed, gyere velem,
Fogd meg az én ostornyelem.

Vagyok olyan béres, mint te,
Hajtok olyan ökröt, mint te;
Ha nem hiszed, gyere velem,
Fogd meg az én járomszögem.

Vagyok olyan kanász, mint te,
Hajtok olyan siskát, mint te;
Ha nem hiszed, gyere velem,
Fogd meg az én balta-nyelem.

Vagyok olyan juhász, mint te,
Hajtok olyan nyáját, mint te;
Ha nem hiszed, gyere velem,
Fogd meg az én kampónyelem.

AZ ISTEN ÉLTESSE.

Kocsisokat az Isten éltesse!
Gyeplőszárral kenyerit keresse.
Ha elmúlik a gyeplő, meg a ló:
Kocsisokból lesz a boros hordó.

Béreseket az Isten éltesse!
Ostorával kenyerét keresse.
Ha elmúlik az ostor és ökör:
Sörös hordó lesz a béresekből.

Kanászokat az Isten éltesse!
Furkós bottal kenyerét keresse
Ha elmúlik a bot és a disznó:
Kanászból lesz egy pálinkás hordó.

Juhászokat az Isten éltesse!
Kampós bottal kenyerét keresse.
Ha elmúlik a kampó és a nyáj:
Juhászból lesz a híres betyár.

BAZSA MÁRI.

Bazsa Mária, re, re, re -
Ráfeküdt a deresre,
Rávig egyet a hajdú:
Bazsa Mária gyöngye szíve eljajdú.

Bazsa Mária libája,
Eluszott a Dunába,
Hármat lépett utána:
Elhasadt a Bazsa Mária szoknyája.

Bazsa Mária köténye,
Leszakadt a kötője.
Majd vesz rá az uraság
Bazsa Mária kötényire pántlikát.

Bazsa Mária kis fia
Mindig azt jajgatja,
Mindig csak azt jajgatja:
Nincs néki édes atyja.

Bazsa Méri szobája
Magasra van csinálva,
Abban van az uraság:
Ringatja a Bazsa Méri kis fiát.

Bazsa Méri de kövér!
Talán mandulával él?
Avval ám a fenével:
Bazsa Méri kukoriczakenyérrel.

BETŰNÓTA.

Á, á, á -
Jaj, de szivem találá
Azt a barna mönyecskét,
Kimutatá jó kedvét -
Á, á, á -
Jaj de szivem találá.

Bé, bé, bé -
Kis angyalom, jöjjön bé,
Fekügyék az ágyomra,
Paplanos vánkosomra -
Bé, bé, bé -
Kis angyalom, jöjjön bé.

Czé, ezé, ezé -
A szívemet megmetszé
Az ő ékes termete,
Gyönyörű tekintete -
Czé, czé, czé -
A szívemet megmetszé.

Dé, dé, dé -
Bort iszom én, látod-é?
Magyar barátim vagynak
Ej de kár, hogy elhagynak -
Dé, dé, dé -
Bort iszom én, látod-é.

É, é, é -
De jó bor az Istváné!
Ha én ahhoz férhetek,
Isten bizony éledek -
É, é, é -
De jó bor az Istváné.

Ef, ef, ef -
Igyék a Bakocs József!
Itt a tele csutora,
Melyben vagyon jó bora.
Ef, ef, ef -
Igyék a Bakocs József!

Gé, gé, gé -
Sírhatok én eléggé:
Elhagyott a kedvesem,
Nincs ki engem szeressen -
Gé, gé, gé -
Sírhatok én eléggé.

Há, há, há -
Nem megyek én már sehá:
Feleségem meglesett,
Jaj, de izemre esett!
Há, há, há -
Nem megyek én már sehá.

I, í, í -
Vagyunk Bakocs fiai:
Forgassuk a csutorát,
Igyuk a gazda borát!
I, í, í -
Vagyunk Bakocs fiai.

Jé, jé, jé -
Ez a szép leány kié?
De szeretném magamnak,
Egy életre páromnak!
Jé, jé, jé -
Az a szép leány kié?

Ká, ká, ká -
Meglátlak majd nemsoká:
Küldd el máshá uradat,
Nékem bontsd fel ágyadat,
Ká, ká, ká -
Meglátlak majd nemsoká.

Ell, ell, ell -
Eljössz rózsám, úgy-e, el?
Megvetem az ágyamat,
Ugy rakom rád csókomat.
Ell, ell, ell -
Eljössz, rózsám, úgy-e el?

Emm, emm, emm -
Nehéz ám a szerelem!
Egy kicsit tapasztalom,
Nincs is nála nyugalom.
Emm, emm, emm -
Nehéz ám a szerelem!

Enn, enn, enn -
Mi van a pintesedben?
Szívem vígasztalója,
Bánatom oszlatója.
Enn, enn, enn -
Mi van a pintesedben?

Ó, ó, ó -
Hol van a boros korsó?
Igyál pajtás belőle,
Búdat felejtsd el tőle!
Ó, ó, ó -
Hol van a boros hordó?

Pé, pé, pé -
A szerelem meglepé
Az én gyöngye szívemet, -
Amely hervaszt engemet.
Pé, pé, pé -
A szerelem meglepé.

Kú, kú, kú -
Nem vagyok én nagy torkú;
Azért szeret a rózsám,
Csókot is kap az orcám.
Kú, kú, kú -
Nem vagyok én nagytorkú.

Err, err, err -
Azt mondják, a bor megver.
Nem igaz, - mert bátorít,
Erőt ad és vidámít.
Err, err, err -
Azt mondják, a bor megver.

Ess, ess, ess -
Jaj de jó a borleves!
Ha az ember mámoros,
Az az igazi orvos.
Ess, ess, ess -
Jaj de jó a borleves!

Té, té, té -
Jó, hogy hozzám eljötté':
Pinczében a selyemkút,
A ki szomjas, odafut!
Té, té, té -
Jó, hogy hozzám eljötté'!

U, ú, ú -
Megöl engem a nagy bú;
Szememre nem jön álom,
A kulcsot nem találom.
U, ú, ú -
Megöl engem a nagy bú.

Vé, vé, vé -
Nem kell nékem a kávé;
Csak kell nékem az itcze,
Hozd el barna menyecske!
Vé, vé, vé -
Nem kell nékem a kávé.

Zé, zé, zé -
Jaj de jó az az izé,
Mely ott a palló alatt
Mosolyog és úgy hallgat.
Zé, zé, zé -
Jaj de jó az az izé!

Iks, iks, iks -
Nem köll nékem a pikszis;
Csak köll nékem az itcze,
Hozd el barna menyecske!
Iks, iks, iks -
Nem kell tubákos pikszis.

VEGYES.

PÁRTABUCSUZTATÓ.

Jaj nekem szegénynek,
Árva idegennek!
Elmúlt szabadságom,
Oda vigasságom.
 Jaj pártám, jaj pártám,
 Gyönyörű gyöngypártám,
 Édes szűz koronám!

Apám s anyám miatt
Vége van éltetnek,
Mert szegény fejemet
Adták idegennek.
 Jaj pártám, jaj pártám,
 Gyönyörű gyöngypártám
 Édes szűz koronám!

Mikor leány voltam,
Akkor vígan éltem,
Ha reggel elmentem,
Estve haza jöttem.
 Jaj pártám, jaj pártám,
 Gyönyörű gyöngypártám,
 Édes szűz koronám!

Azt sem kérdék tőlem:
Hol jártál, hol voltál?
Időt mulasztottál,
Napot halasztottál.
 Jaj pártám, jaj pártám,
 Gyönyörű gyöngypártám,
 Édes szűz koronám!

Éltem a világon,
Mint madár az ágon,
Minden boldogságban,
Egész szabadságban.
 Jaj pártám, jaj pártám,
 Gyönyörű gyöngypártám,
 Édes szűz koronám!

Nem jött bú fejemre,
Siralom szememre,
Nem hervadt virágom,
Boldog volt világom,
 Jaj pártám, jaj pártám,
 Gyönyörű gyöngypártám,
 Édes szűz koronám!

Egyedül nyugodtam
Magános ágyamban,
Ha magam megúntam,
Dudoltam magamban.
 Jaj pártám, jaj pártám,
 Gyönyörű gyöngypártám,
 Édes szűz koronám!

Szép társaságokban
Gyakorta forgottam;
Magamat mulattam,
De kezet nem adtam.
 Jaj pártám, jaj pártám,
 Gyönyörű gyöngypártám,
 Édes szűz koronám!

Köz volt a szerelem,
Az is pedig szűzen,
Szabadon evezett
Kis hajóm a vízen.
 Jaj pártám, jaj pártám,
 Gyönyörű gyöngypártám,
 Édes szűz koronám!

Szívemnek jegyese,
Kit lelke keresse,
Nincsen most kedvese,
Nincsen szerelmese.
 Jaj pártám, jaj pártám,
 Gyönyörű gyöngypártám,
 Édes szűz koronám!

Oda szűz virágom,
Elmúlt jó világom,
Minden szabadságom,
Régi boldogságom.
 Jaj pártám, jaj pártám,
 Gyönyörű gyöngypártám,
 Édes szűz koronám!

De, jaj már én nekem,
Lép ragadt lábomra,
Változik víg kedvem,
Fordul síralomra.
Jaj pártám, jaj pártám,
Gyönyörű gyöngypártám,
Édes szűz koronám!

Én most is ezeket,
Noha nehezeket,
Tűröm e sebeket,
Hosszas keserveket.
Jaj pártám, jaj pártám,
Gyönyörű gyöngypártám,
Édes szűz koronám!

Akár tisztán járok,
Akár szennyes vagyok,
A gonosz nyelveknek
Gúnyja, csúfja vagyok.
Jaj pártám, jaj pártám,
Gyönyörű gyöngypártám,
Édes szűz koronám!

Ritka jó oly atya
És oly édes anya,
Ki az ő gyermekét
Idegennek adja.
Jaj pártám, jaj pártám,
Gyönyörű gyöngypártám,
Édes szűz koronám!

Nem lehet állandó
Az olyan házasság,
Melyet szerez csak pénz,
Avagy nagy gazdagság.
Jaj pártám, jaj pártám,
Gyönyörű gyöngypártám,
Édes szűz koronám!

Sírban már életem,
Jaj, jaj! hová legyek?
A magas hegyekre
Remetének megyek.
Jaj pártám, jaj pártám,
Gyönyörű gyöngypártám,
Édes szűz koronám!

Noha most testemnek
Van álmatlansága,
De rövid nap leszen
Földben nyugovása.
Jaj pártám, jaj pártám,
Gyönyörű gyöngypártám,
Édes szűz koronám!

RIGÓ ÉS GERLICZE.

Lám megmondtam, rigó madár,
Savanyú vizet ne igyál;
Savanyú vízzel jól laktál,
A párodtól elmaradtál.

Lám megmondtam, bús gerlicze,
Ne rakj fészket az útszélre,
Mert az úton sokan járnak,
Fiadra rátalálnak.

Raktál volna zöld erdőbe
Fügefának tetejébe.
Tetejéről az ágára,
Ágáról a sudarára.

Sudaráról gyökerére,
Gyökeréről a tövére.
Ott nem kapják meg fiadat,
Búval nem ölöd magadat.

NYOMORUSÁG AZ ÉLETEM.

Nyomorúság az életem,
A sok adót én fizetem:
Nincs ki könnyítse soromat,
Van, ki nevelje bajomat.

Én állítom a katonát,
Én fizetem annak zsoldját;
És hogy az urat őrizze,
Nálam kovártélyozzák be.

Én csinálom meg a gátot,
Még is én fizetek vámot;
A nagy adó terhe alatt,
Házgerendám majd leszakad.

Hatalommal jön a bíró,
Nem nézi, hogy hány a síró,
Kocsira rakja gunyámat
Utolsó véka búzámat.

Sok csak a lábát lógatja,
Mégis zsíros a falatja:
Ha szememből nem foly könnyem,
Sótalan eszem kenyerem.

AMODA EGY VIRÁG...

Amoda egy virág, érzem az illatját,
Szeretem a szagát, de legjobban magát.

Megfújom sípomat a hegy oldalában
Hallod-e galambom, váradi utczában?

Hallom rózsám, hallom, róla nem tehetek,
Gyöngye szavaidra oda nem mehetek.

Oda se mehetek, nem is izenhetek,
Azért ne hidd rózsám, hogy én mást szeretek.

ERDŐ, ERDŐ, KEREK ERDŐ...

Erdő, erdő, kerek erdő -
De szép madár járja kettő!
Ha egyiket megfoghatnám,
Kebelemre szorítanám,
Onnét el nem szalasztanám,
Míg szájamból nem itatnám,
Szemét-száját csókolgatnám.

IDE KÜNN A ZÖLD ERDŐBEN...

Ide künn a zöld erdőben
Madár lakik egy fészekben.

Én is oda mennék lakni,
Ha egy fészket tudnék rakni.

Kis madár te, hogy tudsz élni,
Mikor nem is tudsz beszélni?

Ládd én eleget beszélek,
Mégis búbánatban élek.

EGYKOR ÉS MOST.

Mikor én még nőtlen voltam,
A kapuba kiállottam:
Egyet-kettőt kurjantottam,
Mindjárt tudták, hogy én voltam.

De mióta házas vagyok,
A kapuba kiállhatok,
Akármennyit kurjanthatok,
Még se tudják, hogy én vagyok.

Mikor én még nőtlen voltam,
A sarkantyúm azt penegte:
Sörre, borra, pálinkára,
Leányoknak pántlikára!

De mikor megházasodtam,
Az én patkóm azt kopogja:
Sóra, borsra, egyfont húsrá,
Feleségemnek papucsra.

Hát most, hogy megöregedtem,
A bocskorom azt csoszogja:
Csisz el, csosz el a templomba,
Onnét meg a koporsóba.

A VARJAK.

Házam előtt van egy nyárfa,
Kilenc varjú felült rája,
Rázd meg ördög azt a fát,
Had hulljanak a varják!

A HÉJA.

Kara héjja, héjja!
Kilencz pipénk híjja,
Ötnek tarka szárnya,
Négynek sikos lába.

Kara héjja, héjja!
Kilencz pipénk híjja,
Add vissza pipénket,
Mert megvernek minket!

Kara héjja, héjja!
Kilencz pipénk híjja,
Ha nem adod vissza,
Ne jöjj erre héjja!

KAPUM ELŐTT HALASTÓ...

Kapum előtt halastó,
Beleugrom lovastól,
Vajjon aztán ki húz ki?
Találkozik valaki.

Szabó legény, gyere ki,
Vár a rózsád ide ki.
Nem mehetek rózsám ki,
Köpönyegem szabom ki,
S ha kiszabom, megvarrom,
Rózsám belé takarom.

DRÁGA ASSZONY, OLCSÓ LEGÉNY.

A szép asszony drága:
Száz forint az ára,
Ijjuh s ejuh!
Száz forint az ára.

Kár a szép asszonynak
Búban megvénülni,
Ijjuh s ejuh!
Búban megvénülni.

De a legény olcsó,
Három marék ocsú,
Ijjuh s ejuh!
Három marék ocsú.

Az sem búzaocsú,
Hanem csak zabocsú,
Ijjuh s ejuh!
Hanem csak zabocsú.

MEG IS HÁZASODNÁM.

A szegény legénynek
Búlátott fejére,
Jó híre, jó neve,
Jó viseletére:
Kutya ezer teringette
Szigoru élete!
Jaj, jaj, jaj!

Igy hát az életben
Meg kell házasodni,
Mondja meg hát kend is:
Kit kelljen elvenni.
Kutya ezer teringette
Szigoru élete!
Jaj, jaj, jaj!

Ha kisasszonyt veszek,
Sok gombostűt neki;
Ha tarlóra viszem,
Nem kell sarló neki.
Kutya ezer teringette
Szigoru élete!
Jaj, jaj, jaj!

Ha gazdag lányt veszek,
Nem tud cipót sütni;
Vendég jó házukhoz,
Szégyenlem kínálni.

Kutya ezer teringette
Szigoru élete!
Jaj, jaj, jaj!

Ha szolgálót veszek,
Azt meg kell ruházni,
Azt meg kell ruházni,
S ő mást fog szeretni.

Kutya ezer teringette
Szigoru élete!
Jaj, jaj, jaj!

Meg is házasodnám,
Nem tudom mit tegyek;
Fiatalt vagy vénet
Vagy özvegyet vegyek?

Kutya ezer teringette
Szigoru élete!
Jaj, jaj, jaj!

Ha fiatal veszek,
Nem tud cipót sütni,
Ha vendégek jönnek,
Nem tudja traktálni.

Kutya ezer teringette
Szigoru élete!
Jaj, jaj, jaj!

Ha özvegyet veszek,
Az mindig szomorú,
Annak minden szava
Egy égháború.

Kutya ezer teringette
Szigoru élete!
Jaj, jaj, jaj!

Ha papeányt veszek,
Mindég imádkozik,
A szép deákokkal
Könnyen barátkozik.

Kutya ezer teringette
Szigoru élete!
Jaj, jaj, jaj!

Igy hát egész holtig
Szerencsétlen leszek,
Nem kell a házasság,
Inkább barát leszek.
Kutya ezer teringette,
Csavargós élete.
Iha! ja, ja, jaj!

HÁZASODNI, FÉRJHEZ MENNI.

Meg akarok házasodni,
Nem akarnak leányt adni.
Mind azt mondják: korhely vagyok,
S nem gazdának való vagyok.

Férjhez akarok én menni,
Nem akarnak férjhez adni.
Mind azt mondják: gyenge vagyok,
Nem asszonynak való vagyok.

MELYIK A JÓ?

Fehér legényt ne szeress,
Mert az árnyékot keres.

Piros legényt se szeress,
Mert az részeges lehet.

Sárga legényt se szeress,
Mert az beteges lehet.

Büszke legényt se szeress,
Mert az csapodár lehet.

Barna legényt szerethetsz,
Mert az jóféle lehet.

AMIG MEGHÁZASODIK.

Ritka buza, ritka rozs:
Ritka leány igaz most.
A legény is csak addig,
A míg megházasodik;
De ha megházasodik,
Egybe megravaszodik.

VÁLASZTÁS.

Jaj istenem, mit csináljak,
Férjhez menjek, vagy szolgáljak?
Ha szolgálok, jó bért várok, -
Férjhez megyek, sok bút látok.

GALAMB HELYETT ÖLYV.

Bánom, hogy megházasodtam,
Galamb helyett ölyvet kaptam;
Hogy megijesztett engemet!
Majd kivájja a szememet.
Szeretne csak paczérozni
S ott az uton bogározni.

SZÜKEBBEN!

Csak szűkebben, feleség!
Mert kevés a nyereség;
Ne tálalj ki mindent ma,
Hagyj egy kicsit holnapra.

MAGAS DOMBRÓL...

Magas dombról foly a patak, -
Ej, de vén embernek adtak!
De rászedtek, de rávettek!
Én fejemre bút szereztek.

Ha még egyszer lány lehetnék,
De megnézném, kihez mennék!
Meválogatnám a legényt,
Mint a piacon az edényt.

LÁM, MEGMONDTAM, NE VEDD EL...

Lám, megmondtam, ne vedd el, ne vedd el,
Nem győződ el selyem keszkenővel;
Most is kettőt kötött a nyakára,
Harmadikat karcsú derekára.

MI KELL NEKI.

Látom, a csizmádnak
Lehajlott a szára,
Tudom, a szívednek
Mire van vágyása:

Csizmára pirosra,
Bagaria-bőrre,
Sarokra magasra,
Három araszosra.

JAJ DE CSINOS KIS KATLAN!

Jaj, de csinos kis katlan!
Rajta van a mosatlan;
Nincsen, a ki elmossa,
Alszik a gazdasszonya.

EJ, ZSIDÓ LÁNY...

Ej, zsidó lány, zsidó lány,
Mért vagy olyan halavány?
Azért vagyok halavány:
Nem festem én magam, mint a
Magyar lány.

INTÉS A LEGÉNYNEK.

Pázsintos udvaron lakik a szegénység,
Ott a kamarába beszorult a szükség,
A hol ki nem telik az úri vendégség,
Annak úti társa a ,nincsen elég'-ség.

A hol a béresek virradtig alusznak,
Csak napot számlálnak, tűzhelyen nyújtóznak,
Délben is hortyogván, sokáig alusznak:
Pázsint szokta kelni udvarát azoknak.

A hova te bemész valahol egy házhoz,
S ott a gazda jajszón rugdos a kutyához,
Kérdezed, s félrenéz, egyet szól tíz szódhoz,
Ne kívánj vendégül ülni asztalához.

A hol a nagy leány borzas fővel szítál,
A liztláng a fején mint malomban úgy áll,
Napestig a hogy jár, éjszaka is úgy hál:
Igen drága bogárt ott senki sem talál.

Dagasztván, az ingét nem meri föltűrni,
Mert fél, hogy meglátszik rút, mocskos könyöki,
Három hétben egyszer fésüli meg fejét:
Hiába fárasztod oda a nász népét.

A házat is délben söpri föl, nem reggel,
Akkor is előtted igen sietséggel,
Találsz az ágy alatt szemeteket széjjel:
Ne menj oda nászszal, igen nagy sereggel.

Hol melyik faluban igen sok a korcsma,
S ki melyik mi érő, a mely asszony tudja,
Sokszor részegen jár s betegségnek mondja:
Ne félj, a szúszékot hogy az teli hordja.

A hol a gyermekek jó későn fölkelnek,
Ki sem nyilt a szemök, már kenyeret kérnek,
Rút, mosdatlan kézzel a kenyérből szelnek:
Ne keresd ott hímit a tiszta életnek.

A hol a guzsalyból gyakran tüzet tesznek,
Egy kis fonálfonni csépnyelet keresnek,
Orsóárulónak keveset fizetnek:
Ne félj, hogy tavasszal vásznat fehérítnek!

NEM MIND EZÜST...

Nem mind ezüst, a mi tallér,
Nem minden legény gavallér;
Nem minden legénynek való
Arany csipkés nyakravaló.

CZIFRA KAPU...

Czifra kapu, de nincs galambbúgja;
Büszke legény, ha galambja volna!
A legénynek szép galambja lenne,
Ha az anyjuk annyit nem zsémbelne.

Cserepes ház, zsindelyes a pajta,
Szép, iratos festett járom rajta, -
Festett járom, cserepes ház menne,
Csak az anyjuk oly fukar ne lenne.

Első dolog: hogy legyen egészség,
Másod dolog: hogy ne nyomjon éhség,
Harmad dolog: tiszta gúnyám legyen,
A többi majd maga rendén megyen.

Mit ér nekem a világ vörösse,
Ha egy csendes órácskám se lenne;
Mit ér nekem minden gazdagságom,
Mikor nem lesz fogam, mivel rágnom.

Imádkozom az én teremtőmnek,
Adjon eszet az én szeretőmnek,
Aztán adjon a munkához kedvet,
Véges-végül tiszta, hű szerelmet!

A MOLNÁRLEÁNY.

Este guzsalyazsba, reggel a malomba...
Ha a molnár lánya sárga arany volna,
Mégse mennék vele többet guzsalyazsba,
Mert biz ő kelmének üres az orsója.

Üres az orsója, tele se fonhatja,
Mert a szeretője mindig játszodtatja;
Hat lóval, hintóval kell menni utánna,
Nem illik a szegény embernek házába.

LEÁNY ÉLETE, LEGÉNY ÉLETE.

Buzát vittem a malomba,
Azt gondoltam: törökbuza,
Török búza, édes málé, -
Nincs szebb élet, mint a lányé.

Mert a leány, mint a páva,
Úgy fekszik a vetett ágyba;
De a legény, mint a kutya,
Úgy lelkődik az ablakba.

Nézi: ki ül a puczokba,
Szürke szokmány a nyakába,
Hányja-veti haragjába,
Hogy nem mehet be a házba.

NEM IDE VALÓ SZÜLETÉS...

Nem ide való születés vagyok én,
Nem keresztény katolikus vagyok én,
Sem az apám, sem anyám nem ismerem,
Hogy elhaltak, három éves lehettem.

ÁRVA VAGYOK...

Árva vagyok, árva,
Az Isten is látja!
Verje meg az Isten,
Ki az árvát bántja.

A MOSTOHA.

Fekete bárány, de barna, -
Árva kis lány, nincsen anyja.
Nincsen nekem édes anyám,
A ki gondot viseljen rám.

De van nekem egy mostohám,
A ki mindig duruzsol rám;
Ne dúljék kend, ne füljék kend,
Édes anyám helyett van kend.

Nincsen apám, nincsen anyám,
Az Isten is haragszik rám;
Árva vagyok, mint a gólya,
Kinek nincsen pártfogója.

NÉKEM IS VOLT ÉDES ANYÁM...

Nékem is volt édes anyám, de már nincs,
Elvitte az egerszegi nagy árvíz,
Éjjel-nappal Szala-parton halásztam,
Nagy az árvíz: könnyeimtől nem láttam.

EZ A SZEMEM...

Ez a szemem, ez, ez, ez,
Jobban kacsint, mint emez:
Édes szemem, jól vigyázz,
Mert a másik meggyaláz!

Ez a karom, ez, ez, ez,
Jobban ölel, mint emez;
Édes karom, jól vigyázz,
Mert a másik meggyaláz!

Ez a lábom, ez, ez, ez,
Jobban járja, mint emez;
Édes lábom, jól vigyázz,
Mert a másik meggyaláz!

A MOLNÁRNÁL.

Babot vittem a malomba,
Azt gondoltam: kukoricza.
Hej el huj, hej el huj,
Ágyam alá bújj el, bújj!

Megmondottam a molnárnak:
Meg ne mondja az anyámnak.
Hej el huj, hej el huj,
Ágyam alá bújj el, bújj!

De a molnár megmondotta,
Minden károm kivallotta.
Hej el huj, hej el huj,
Ágyam alá bújj el, bújj!

MOLNÁRLEGÉNY VOLTAM ÉN...

Molnár legény voltam én,
Annak se jó voltam én,
Elővettem a kupát,
Mind elmértem a buzát.

Csizmadia voltam én,
Annak se jó voltam én,
Elővettem az árat,
Meglógattam a szárat.

Szabólegény voltam én,
Annak se jó voltam én,
Elővettem az ollót,
Elnyirbáltam a posztót.

Korcsomáros voltam én,
Annak se jó voltam én,
Elővettem a korsót,
Mind megittam a jó bort.

Deáklegény voltam én,
Annak se jó voltam én,
Elővettem a tentát,
Belévertem a pennát.

HARAGSZOM ÉN ARRA SZÓRA.

Haragszom én arra szóra,
Ki az asszonyt úgy megszólja;
Mert az asszony csergő szarka,
Cserreg-perreg jó hajnalba,
Kedves angyalom!

Haragszom én arra szóra,
Ki a legényt úgy megszólja;
Mert a legény aranycsillag,
Arany garádicson ballag,
Kedves angyalom!

Haragszom én arra szóra,
Ki a leányt úgy megszólja;
Mert a leány tubarózsa,
Kétszer nyilik ajka csókra,
Kedves angyalom!

Haragszom én arra szóra,
Ki a papot úgy megszólja;
Mert a papnak nincs bundája,
Hideg a reverendája,
Kedves angyalom!

Haragom én arra szóra,
Ki a mestert úgy megszólja,
A mesternek nincs kalapja,
Sapkában jár az utcára,
Kedves angyalom!

A SÜMEGI PIACZON...

A sümegi piacon
Almát árúl egy asszony;
Gyere pajtás, vegyük meg,
Ketten vagyunk, együk meg.

KIS KALAPOM...

Kis kalapom darútollas, virágos,
Ha fölteszem: jaj de igen betyáros!
Most vettem az elmúlt vásár elején,
Kis-Dergecsben betyár gyerek leszek én.

MÉRGES GAZDA.

Jaj be mérges az én gazdám!
Örökké csak agyarog rám:
Egyet se tud szépen szólni,
Tán meg fogták kuruzsolni.
S ha úgy, biz én tovább állok,
Egy jobb gazdát még találok.

ROSSZ GAZDA.

Nem fogom én ezt az urat
Szolgálni,
Gyenge testem ő mellette
Rongálni.

Fogadom, hogy katonának
Beállok,
Inkább császárt, mint ily urat
Szolgállok.

SOVÁNY BÉR.

Hozd el, uram isten, kiskarácsony napját,
Mert már rég meguntam a gazdám konyháját,
Három töpörtyüvel rántott fuszujkáját,
Körme között hozott pirinyó turóját!

JÓ GAZDA: ASSZONY NINCS.

Tudom pajtás, jó gazda vagy,
Asztagod is van elég nagy.

Van a házba pénz, eleség,
De kár, hogy még nincs feleség.

Hozzunk hamar egyet neked,
Míg az idő el nem reked.

MÉRT NINCS A BÉRESNEK EREJE?

Elindúltam, el is mentem messzire,
Beleértem egy nagy barlangerdőbe;
Csak azt hallom fülemile szájából:
Ocsút mérnek a lapai magtárból.
Ocsút mérnek, üszökkel van keverve,
Azért nincsen a béresnek ereje!

A PALÁNKI CSÁRDÁBA...

A palánki csárdába
Eczet ég a lámpásba,
A lámpásba eczet ég, eczet ég:
Annál mulat a vendég.

KIASZOTT A DIÓFA...

Kiaszott a diófa,
Nem tánczolunk alatta,
Megújul még tavaszra,
Tánczolhatunk alatta.

A SZOLGALEGÉNY.

Érik a szőlő,
Hajlik a vessző,
Bodor a levele.
Kész szolgalegény
Szántani menne,
De nincsen kenyere.

Van vereshagyma
A tarisznyába:
Keserű magába:
Keskeny az abrosz,
Hosszú az asztal,
Kevés a vacsora.

Hunczut a gazda,
Nem néz a napra,
Csak a szép asszonyra.
Szolgalegénynek,
Hej, de szegénynek
Kevés a vacsora.

ZÖRÖG A KOCSI...

Zörög a koci,
Pattog a Jancsi,
Talán értem jőnek.

Jaj édes anyám,
Fölnevelő dajkám,
Kend is eljön velem!

Fölteszik a ládám,
Azután az ágyam,
Magam is felülök:
Jaj édes anyám,
Fölnevelő dajkám,
Kend is eljön velem!

ELSZÁRADT A BODZAFÁ...

Elszáradt a bodzafa -
Hol hálunk az éjszaka?
Majd elmegyünk amoda,
A hol sok a laboda.

Szeretsz rózsám? Nem biz én.
Elhagynál-e? El biz én.
Nem szánnál-e? Nem biz én.
Megemlegetsz? Nem biz én.

Nem halok meg az idén,
Jövendőben se biz én,
Hal a guta, nem biz én,
Nem leszek bolond biz én.

Csak egy forint a bérem,
Mégis szidnak, ha kérem,
Vesszen oda a bérem,
Fekély legyek, ha kérem.

Vékony czérna, köménymag,
Jaj be szegény legény vagy!
Egy pénznek ura nem vagy,
Mégis olyan kevély vagy.

MEGFOGOM AZ ÖKRÖM SZARVÁT...

Megfogom az ökröm szarvát,
Kiszántom a kertem alját,
Hogy teremjen csokros rózsát,
Ne teremjen több bodzafát.

Két malomhoz tartok számot,
Ötből-hatból veszek vámot,
Addig veszem a sok vámot,
Míg ott hagyom a kucsmámat.

SZÁLLÁSKERESÉS.

Két malomra tartok számot,
De csak egytől szedek vámot;
Kopik a kő, újra megvágattatom,
Félreütöm csárdásos kalapom.

Korcsmárosné van-e szállás?
Szekeremnek száraz állás?
Akármerre forduljon a kereke,
Csak a rúdjának legyen jó helye.

Két kerekű kordén járok,
Ha felfordúl, majd megállok.
Akárhogy is forduljon a kereke,
Csak a gazdájának legyen jó helye!

ELVITTE A GÓLYA.

Nincsen kedvem, elvitte a gólya,
Odaszállt le, hol nem kellett volna.
Visszahozza a tavaszi szélvész,
Kertem alatt kifogja a révész.

A FÉLÉNK.

Én istenem, minek élek,
Ha a semmitől is félek!

Én istenem, de megvertél,
Engem jobban többeköknél!

Száraz levél megzörrenik,
Bennem a vér meghidegszik.

MEGSZÁRADT SZIV.

Ugy megszáradt bennem a szű,
Mint mezőbe lekaszált fű,
Melyet kétszer megforgatnak,
Harmadikszor feltakarnak.

KISDERGECSI KÁKABEREK...

Kisdergecsi kákaberek,
Ott terem a derék gyerek,
Én is abban nevelkedtem,
Hej, milyen derék gyerek lettem!

ÉN VAGYOK A MAGYAR GYEREK.

Én vagyok a magyar gyerek,
Azzal dicsekedni merek.
Én vagyok a jászsági fi, jászsági fi,
Nekem nem parancsol senki.

Sem a jászság, sem a Kúnság,
Sem a hevesi uraság.
Nincsen itten szolgabíró, szolgabíró,
Szegény legényeket kínzó.

Irigylik a bajuszomat,
Legkedvesebb jószágomat,
Kipödörítem a végít, sej! a végít,
Ugy megyek az utcán végig.

Én vagyok a halászlegény,
Én állok a gát közepén;
Én fogom az aranyhalat, aranyhalat,
A szép selyemkötény alatt.

Nincsen nékem feleségem,
Nem adott az Isten nékem;
Akit adott is, elvette,
Szedte, vette, teremtette!
De jól tette, hogy elvette,
Mert nem nékem teremtette!

SZEGÉNYSÉG.

Van már nekem szép új csizmám,
Karácsonyba fel is húznám,
Az egyiknél jobb a másik,
Nincs több rajta, csak három lik,
Két szál búza, négy szál konkoly,
Gazdaságom mind csak ily foly.

ROSSZ JEL.

Édes apám sokszor mondta,
Mikor a bocskorát fonta:
Hej fiam, nem érünk jót,
Derágán mérik a sót.

A NAGY GÉGE.

Van egy beteg a felszegen,
Ki sokat járt nagy részegen.

Beteg szegény, olyan beteg,
Talán sohasem javul meg.

Sűrűn járt a pálinkára,
Most nem állhat a lábára.

Megromlott az egészsége,
Azt csinálta a nagy gége!

ADJON ISTEN MINDEN JÓT...

Adjon isten minden jót,
Pár pisztolyt, lódingtartót,
Mákot, makkot, mogyorót,
Pénzt, paripát, posztót!

Szénát, szalmát, szalonnát,
Pipát, bocskort, talyigát,
Vasas kocsit, szíjhámot,
Egész lószerszámot!

MEGÁLLJ BIRÓ...

Megállj bíró, megállj nemsokára!
Nem sokáig ülsz a törvényházba,
Mert a szegényt nagyon sujtogatod,
Az adóért nagyon szorongatod.

HARANGOZNAK...

Harangoznak a toronyba,
Megy a király a templomba,
Arany csákó a fejében,
Magyarország a kezében.

A KUTNÁL.

Elmentem én a kútra, a kútra,
Sajtáromat letettem az útra:
Arra ment a vármegye hajdúja,
Belelépett, letörött a csinja.

MEGGYULADT AZ UZSORAI CSÁRDA...

Meggyuladt az uzsorai csárda,
Benne égett három híres dáma,
Sírátja a csárda:
Hová lett a dáma?
Fönt az adóssága.

JAJ DE BÁNOM, HOGY ÉN HALÁSZSZÁ LETTEM...

Jaj de bánom, hogy én halászszá lettem,
A gémeikkel ily nagy szerződést tettem,
Elhagytam a cselédemet, házamat,
A gémeikkel adtam össze magamat.

AZ ÉN LOVAM...

Az én lovam száz talléros fakó,
Ha rá ülök, szikrázik a patkó.
Ő is, mint én, igaz magyar fajta,
A nyulat is utólérem rajta.

Megégett az ujbárosi állás,
Édes lovam, hol kapunk majd szállást?
Záporeső veri a vállamat,
Nem láthatom kedves galambamat.

A VILÁG.

Én nem tudom, a világ
Kinek szoros, kinek tág;
Nekem ugyan a világ
Se nem szoros, se nem tág.

ZENGENEK AZ ERDŐK...

Zengenek az erdők
És a havasok,
Keresik a rejteküket
A szép szarvasok.

Futnak a kis nyulak
Sebesen,
Morognak a medvék
Dühösen.

KIS LÁNY.

Kis lány vagyok én,
Majd megnövök én.
Kell-e rózsa vagy ibolya?
Azt is adok én.

FÁJ A KUTYÁMNAK...

Fáj a kutyámnak a lába,
Megütötte a szalmába;
Ördög vigye a szalmáját,
Mért bántotta kutyám lábát!

Fáj a kutyámnak a feje,
Megütötte a pap veje;
Ördög vigye a pap vejét,
Mért bántotta kutyám fejét!

Fáj a kutyámnak a füle,
Megütötte a vén szüle;
Ördög vigye a vén szülét,
Mért bántotta kutyám fülét!

Fáj a kutyámnak a háta,
Megütötte oláh fáta;
Ördög vigye oláh fátát,
Mért bántotta kutyám hátát!

Fáj a kutyámnak a hasa,
Megütötte török basa;
Ördög vigye török basát,
Mért bántotta kutyám hasát!

Fáj a kutyámnak a farka,
Odacsipte ajtó sarka;
Ördög vigye ajtó sarkát,
Mért csipte meg kutyám farkát!

BÉRES, KOCSIS LEGÉNY.

Nem ér az a béres
Három darab körtét,
Ki minden hajnalban,
Ihajnár!
Keresi az ökrét,
Igaz a!

Nem ér az a kocsis
Három vörös hagymát,
Ki minden hajnalban,
Ihajnár!
Keresi a lovát,
Igaz a!

Nem ér az a legény,
Három piros almát,
Aki a lány mellett,
Ihajnár!
Összehúzza magát,
Igaz a!

Összehúzza magát,
Eltátja a száját,
Egye meg a fene
Ihajnár!
Azt a málé száját,
Igaz a!

HA CSAK EGY VAN!

Ha csak egy lovad van,
Ne tarts annak szolgát:
Ha szép szeretőd van,
Viseld annak gondját!

HA A DIÁK...

Ha a diák útra kél,
Deák módra vígan él,
Betekint a csárdába,
Nagyot iszik bújába.

Szép leánynak udvarol
Nyakra-főre mindenhol.
Szép leány, ha engedi,
Meg is tudja ölelni.

ESS AZ ESŐ...

Ess az eső, zúg a gát,
Adjon isten jó'jszakát!
Szeretőmnek más szokást:
Ne szeressen mindjárt mást!

A PÁRNÁS TÁNCZDAL.

Pusztá malomba
Cserfa gerenda,
Rajta sétikál
Bagoly asszonyka.

Utánna sétál
Fehér gerlicze:
Mit sírsz, mit rísz te
Bagoly asszonyka?

Hogyne sírnék te
Fehér gerlicze!
Hon felejtettem
Rengő bölcsömet!

Bennfelejtettem
Síró gyermekem;
Jaj, jaj, gyermekem,
Síró gyermekem!

Mit sírsz, mit rísz te
Fehér gerlicze?
Hogyne sírnék te
Bagoly asszonyka!

Honn felejtettem
Záros ládámát,
Benn felejtettem
Gyöngyös pártámát.

Jaj gyöngyös pártám,
Szép gyöngyös pártám!

KIRIKOTY MESE.

Én elmenék a vásárra félpénzzel,
Tyukot vettem félpénzzel,
Tyúkom mondja: kitrikoty,
Karé kity, koty, édes tyúkom,
Mégis van egy félpénzem.

Én elmenék a vásárra félpénzzel,
Csirkét vettem félpénzzel,
Csirkém mondja: csip, csip, csip,
Tyúkom mondja: kitrikoty,
Karé kity koty, édes tyúkom,
Mégis van egy félpénzem.

Én elmenék a vásárra félpénzzel,
Kakast vettem félpénzzel,
Kakas mondja: bokréta,
Csirkém mondja: csip, csip, csip,
Tyúkom mondja: kitrikoty,
Káré kity koty, édes tyúkom,
Mégis van egy félpénzem.

Én elmenék a vásárra félpénzzel,
Réczét vettem félpénzzel,
Réczém mondja: rip hajnal,
Kakas mondja: bokréta,
Csirkém mondja: csip, csip, csip,
Tyúkom mondja: kitrikoty,
Káré kity koty, édes tyúkom,
Mégis van egy félpénzem.

Én elmegyek a vásárra félpénzzel,
Pulykát vettem félpénzzel,
Pulykám mondja: dardaru,
Réczém mondja: rip hajnal,
Kakas mondja: bokréta,
Csirkém mondja: csip, csip, csip,
Tyúkom mondja: kitrikoty,
Káré kity koty, édes tyúkom,
Mégis van egy félpénzem.

Én elmenék a vásárra félpénzzel,
Lúdat vettem félpénzzel,
Lúdam mondja: gigágá,
Pulykám mondja: dardaru,
Réczém mondja: rip hajnal,
Kakas mondja: bokréta,
Csirkém mondja: csip, csip, csip,
Tyúkom mondja: kitrikoty,
Káré kity koty, édes tyúkom,
Mégis van egy félpénzem.

Én elmenék a vásárra félpénzzel,
Disznót vettem félpénzzel,
Disznóm mondja: röff, röff, röff,
Lúdam mondja: gigágá,
Pulykám mondja: dardaru,
Réczém mondja: rip hajnal,
Kakas mondja: bokréta,
Csirkém mondja: csip, csip, csip,
Tyúkom mondja: kitrikoty,
Káré kity koty, édes tyúkom,
Mégis van egy félpénzem.

Én elmenék a vásárra félpénzzel,
Juhot vettem félpénzzel,
Juhom mondja: behehe,
Disznóm mondja: röff, röff, röff,
Lúdam mondja: gigágá,
Pulykám mondja: dardaru,
Réczém mondja: rip hajnal,
Kakas mondja: bokréta,
Csirkém mondja: csip, csip, csip,
Tyúkom mondja: kitrikoty,
Karé kity koty, édes tyúkom,
Mégis van egy félpénzem.

Én elmenék a vásárra félpénzzel,
Kecskét vettem félpénzzel,
Kecském mondja: nyikrabá,
Juhom mondja: behehe,
Disznóm mondja: röff, röff, röff,
Lúdam mondja: gigágá,
Pulykám mondja: dardaru,
Réczém mondja: rip hajnal,
Kakas mondja: bokréta,
Csirkém mondja: csip, csip, csip,
Tyúkom mondja: kitrikoty,
Karé kity koty, édes tyúkom,
Mégis van egy félpénzem.

Én elmenék a vásárra félpénzzel,
Csikót vettem félpénzzel,
Csikóm mondja: mihájbá,
Kecském mondja: nyikrabá,
Juhom mondja: behehe,
Disznóm mondja: röff, röff, röff,
Lúdam mondj a: gigágá,
Pulykám mondja: dardaru,
Réczém mondja: rip hajnal,
Kakas mondja: bokréta,
Csirkém mondja: csip, csip, csip,
Tyúkom mondja: kitrikoty,
Karé kity koty, édes tyúkom,
Mégis van egy félpénzem.

Én elmenék a vásárra félpénzzel,
Legényt vettem félpénzzel,
Legény mondja: ha volna,
Leány mondja: jó volna,
Csikóm mondja: mihájbá,
Kecském mondja: nyikrabá,
Juhom mondja: behehe,

Disznóm mondja: röff, röff, röff,
Lúdam mondja: gigágá,
Pulykám mondja: dardaru,
Réczém mondja: rip hajnal,
Kakas mondja: bokréta,
Csirkém mondja: csip, csip, csip,
Tyúkom mondja: kitrikoty,
Káré kity koty, édes tyúkom,
Nincsen már több félpénzem.!

LEGÉNYSÉG VAGY HÁZASSÁG.⁷

Ifjú legény lévén, sokat gondolkodom,
Magános sorsomon mely igen bánkódom,
Dolgomat már merre fordítsam, nem tudom,
Mert ideje volna jó társra akadnom.

Meg kellene tehát feleségesülnöm,
Páros gerliczeként fészkenben repülnöm;
De az van előttem, hogy kit kelljen vennem,
Sok út van előttem, melyikre erednem.

Egyik út a szépség, a mely kívánatos,
Másik pedig rútság, a mely útálatos,
Harmadik gazdaság, a ki volna hasznos,
Ki szert reá téssen, szerencse fér ahhoz.

Negyedik pediglen léssen a szegénység,
Mely az emberek közt utolsó nagy inség,
A ki reá talál, éri keserűség,
Falusi, városi közt van nagy különbség.

Mert ha szépet veszek, elég fejem gözi
Lészen, azt strázsálni ki mindenkor győzi:
Hamar elhódítják, ha ember nem őrzi,
Igy is bánat árja én fejemet éri.

Ha rút lesz, a rútat, jaj, hogy szerethetem!
Igaz jó kedvemből meg sem ölelhetem,
Vesződség s kárhozat léssen vele éltem,
Minden örömetem véle eltemetem.

⁷ V. ö.: Meg is házasodnám.

Ha gazdagot veszek, lesz súlyos keresztem,
Azt hányja szememre, hogy csak készre jöttem,
Az övé a jószág, a kit nem kerestem,
Azt is panasolja, mit megiszom s eszem.

Hogyha szegényt veszek, jaj miként élhetek!
Most is szegény vagyok, még szegényebb leszek.
Egy koldusból kettőt nyomorultat teszek,
Igy lesz házasságom gondból rakott fészek.

Ha udvarit veszek: nem szokott munkához,
Nem kell sokat bízni gazdasszonyságához,
A sült galamb pedig nem repül szájához,
Ha serényen nem lát ő maga dolgához.

Ha falusit veszek: otthon nőtt goromba,
Nem tud becsületet és igen ostoba,
Nem leszen életem véle boldog soha,
Látom: a szerencse nékem csak mostoha.

Ennyi sok út között úgy eltévelyedtem,
Sok gondolkodásban annyira merültem:
Bánat tengerében fejemet kevertem,
Ily sok habok között fel- s alá vettettem.

Egyedül csak ebben táplál a reménység:
Jobb leszen én nékem az ifjú legénység,
Úgy nem éri fejem annyi bú és inség,
Szívemet nem rontja semmi keserűség.

Ha eszem s vagy iszom, leszek békességben,
Valahová megyek, nem veszik kérdésben,
Éjtszakát álommal töltöm békességben,
Nem háborgat senki ez árnyék életben.

Csak te benned uram, vetem reménységem,
Minden dolgaimban reád bízom ügyem;
Hogysen ennyi búval terheljem én éltém:
Jobb, holtig viselnem ifjú legénységem.

Ezerhatszáz fölött hatvanötödikben,
Karácsony havának harmadik hetiben
Írám ez verseket nőtelenességemben,
Hányatván szélvészről, megbúsult elmémben.

Ki hasonló hozzám, jól tekintsen ebben,
Mint igaz színt adó világos tükörben,
Meglátja, teendő mit légyen éltében:
Jobb néki maradni ifjú legénységben.

A KÉRŐK.⁸

Egykor két leány virágot szedni
Elindulának, kezdének menni.
Egyik a másiktól kezdi kérdezni:
Ment-e valaki téged kéretni?

Engem mátkául tizen kérettek,
Most a tiz közül melyikhez menjek?
Adj jó tanácsot szegény fejemnek,
Hogy virág helyett kórót ne szedjek.

A legelsőnek János a neve,
Annak szívében megvan szerelme,
S inkább szeretném őtet kedvemre,
Ha lépett volna Vénusz kertjébe.

Másik Sámuel, azzal én szívem,
Meg nem nyughatik vele én lelkem,
Mert lám ő kelme legkisebb vétkem
El nem engedi ok nélkül nékem.

Harmadik Péter, az igen fősvény;
Annak a háza tudom hogy sövény;
Ha ahhoz megyek, pörpatvar leszen,
Jaj leszen nékem egész életem.

A negyediknek a neve István,
Abban az a kár, hogy igen hitvány:
Ha feküdnék is a jobb oldalán,
Nyugodalmat ő sohasem talál.

Az ötödiknek a neve Zsigmond,
Ha megharagszik ő hitványnak mond,
Leszen kezében korbács és dorong,
Szállna fejemre keserves nagy gond.

Hatodik Ferencz, bátyja Jánosnak,
Ő nem szereti nyelét ásónak,
Nem is rossz fia a sörnek, bornak,
Felét alussza éjszakájának.

Hetedik Gábor, az nem utolsó,
Látom: előtte van boros korsó,
A szép lányokkal gyakran játszódó
És azok után mindig kapkodó.

⁸ V. ö.: Egykor két leány.

Györgyöt szeretem, mert jó játékos,
Annak ruhája, tudom, aranyos,
Paripája is hatvan talléros,
A konyhája is mindenkor zsiros.

Kilencediknek a neve András,
Ki hűségesen szabta hálóját,
Hogy megfoghatná kedves mátkáját,
Régen óhajtja kedves galambját.

Tizedik Mihály, most is óhajtom,
Velem tett jókért meg is siratom,
Mert ő volt nekem édes gyámolom,
Ő szép személyét magamnak tartom.

KOSÁR.

Mikor még tizennyolcz éves nem voltam,
Már én akkor házasodni indultam,
Tizenkét lányt a számomra megkértem,
Mindannyija hibát talált én bennem.

Az elsőnek kicsiny voltam, az volt baj,
Másodiknak barna voltam, az volt baj,
Harmadiknak, hogy a szemem kékedzik,
Negyediknek kacsintásom nem tetszik.

Ötödiknek: mért nem mentem paripán?
Hatodiknak: mért nincsen édes anyám?
Hetediknek, hogy vagyonom kevés van,
Nyolczadiknak, hogy pénzem is szükön van.

Kilencedik pipafüstöt nem szivell,
Tizediknek göndörhaju legény kell,
Tizenegyediket anyja nem adja,
Tizenkettedik nem megy férjhez soha.

Igy hát nékem sohsem lesz feleségem,
A világon magánosan kell élnem;
Elátkozom országomat, falumat,
Katonának föliratom magamat.

MINDENKINEK VAN...

Mindenkinek van babája,
Csak énnekem nincsen;
Kinek kettő, kinek három,
Nekem egy csepp sincsen.

Ha az Isten egyet adna,
Jaj de megbecsülném:
Kezit-lábát összekötném
A füstre föltenném.

Hogyha szépen megkérletne,
Onnat is levinném,
Össze-vissza pofozgatnám,
Ujra visszatenném.

SZÉP KIS FELESÉG.

Édes kedves feleségem
Be szép asszony vagy!
Beillenél söprűnyélnek,
Oly egyenes vagy.

Ha az ördög olyan lenne:
Taligára tenne,
Mentől jobban sikoltanál,
Annál jobban vinne!

LAKODALMI GAJD.

Lakjatok vígan,
Igyatok bátran,
Az idő mondja,
Gazda kiáltja:
Fusson a bánat,
Töltsd a poharat!

Nem vizet adnak
Inni torkomnak,
De tarczali bort,
Mézes mádi bort.
Töltsed a pohárt,
Ne lássunk több kárt!

Meg ne részegülj,
Göggösen se ülj!
Gazda, adj innom;
Régen kívánom.
Üres erszényem,
Mert nincsen pénzem.

No, ne bánkódjunk,
De vígan lakjunk.
Gazda, vígadjunk,
Mind estig igyunk;
Majd lefeküdjünk,
El is aludjunk.

Reggel ismétlen
Fölkeljünk szépen;
Mai lett vétked
Semmi előtted,
Elő ne hozzuk,
Sőt elfelejtsük.

Mostan rólatok,
Ti menyegzősök.
Mondok ujságot,
Kit ma hallotok,
Ti ne bánjátok,
Sőt vígadjatok.

A menyasszonynak
És vőlegénynek
Vonjanak hajnalt,
Gyönyörű nótát,
Adják meg módját
És ő jutalmát.

A menyasszonyért
És szolgálóért
Tartozik csókkal,
Kedves játékkal
És egy szép tánczczal,
Egy pohár borral.

Nyoszolyó asszony
Dolghoz lásson:
A mézes borra,
Vajba sült fánkra
Legyen nagy gondja,
Mert minden várja.

Szakácsasszonyok,
Ne pazaljatok;
De barátságot
Vélem tegyetek:
Étkekkel engem
Most jól tartsatok.

Azért szép móddal
Dolgunkhoz lássunk:
Tyúkot, malacgot,
Mindenféléket
Szép szerszámokkal
Jól megvajazván.

Vőfély, tisztedet
El ne felejtsed:
A főnnszólásra,
Gazdálkodásra,
Pohártöltésre,
Vigyázz mindenre.

Ez kis énekem,
Vele személyem
No ha kedves volt:
Add meg jutalmát,
De nem nyakcsapást,
Hanem mézes bort!

BORÚRA DERŰ.

Sirathatom, a mik rajtam estek,
Lettek:
Minap engem kéretének ennek,
Egynek.
De nem menék, bút szerzék fejemnek,
Nagy bánatot, gyötrelmet szívemnek.

Csak egy uttal kilencz legény kére,
Mére.
De egynél több nem mehetett erre
Helyre.
Nem volt többnek singe jó mérésre,
Azért hozzám csak ez az egy tére.

Elszaggattam harminczhárom pártát,
Kártát.
Noha búval fizetem az árát,
Kárát,
Mégis mostan vetem el a pártát,
Majd megiszom áldomás poharát.

Jó farsang volt, mert én nekem szolgált,
Használt.
A szerencse jobb kezemnél sétált,
Talált.
Éljen soká, ki jó sorsot csinált,
Elkerülje, ne lássa a halált.

A jó farsang szűzeket ragadja,
Hordja,
A váratlant párosítja,
Adja.
A rossz farsang leányt szomorítja,
Mert a pártát árva fején hagyja.

Farsang után van szájában átok,
Szitok:
Legényeknek házat nem tisztítok,
Nyitok,
Bal szememmel nézem, a kit látok,
Mondva: fára méltók mind volnátok.

A vén leány várja a fársángot,
Tánczot,
Mert megúnta a nyomorúságot,
Lángot.
Mely ő neki okozott aggságot,
Sir, kesereg, óhajt boldogságot.

Én is sírtam, de immár nem sírok,
Rívok,
Mert immár én az urammal járok,
Szállok.
Kedvem szerint vele kelek, járok
És minden jót csak ő tőle várok.

Tudom, napam sokszor mondja: Kelj fel!
Ülj fel!
Nem aludtál eleget az éjjel?
Kelj fel!
De ezeket hallgatom bal füllel,
Mert a méztől a méh nem szalad el.

Én ezután csak azt mondom: hajja,
Hajjá!
Szép a mátkám, nincsen baja,
Búja.

Csókra termett szép orczája, szája,
Vagyon neki kedvem szerint hája.

Megvan a mit óhajtottam,
Vártam,
Megvan, a mit rég akartam,
Láttam.

Minden búmat szélre bocsátottam,
Régi gondtól ím el is búcsúztam.

NINCSENSÉG.

Nincsen nekem semmi bajom,
Csak hogy szegény vagyok.
Életemben korhely voltam,
Mégis rongyos vagyok.
Vermem ugyan elég van,
De kenyérem nincsen,
Ha pénzemet megszámlálom
Egy fillérem sincsen.

Meg is házasodtam már én,
Feleségem nincsen.
A gyermek is megszületett,
Igaz apja nincsen.
Keresztelni kellene,
Jaj de itt pap nincsen.
Komát is kéne hivatni,
Jó emberem nincsen.

Bort is kellene felhoznom,
De pinczémben nincsen.
Vagy a korcsmából hozatnom,
De hitelem nincsen.
Kölcsön kellene hát kérnem,
Emberségem nincsen.
Jaj istenem, hova legyek,
Mikor semmim sincsen!

MOSTAN HEVERTEMBEN...

Mostan hevertemben egy dolgot mondanék,
Dolgom iránt arra mert igen ráérnék,
Ha a fehérsereg meg nem haragudnék,
Róluk egy éneket majdan énekelnék.

Ha hétfőre kelvén, kender munkát tészesz,
Egész esztendeig mind csak beteg lészesz.
Aprólék marhádban igen sok kárt vészesz,
Elveszik tehened hasznát, azon vesztesz.

Közpéldában szokta fehérnép mondani:
Kedden, szerdán, két nap, soha se jó fonní;
Sőt azon napokon nem jó motolálni,
Mert az olyan fonál nem jól fog megkelni.

Csütörtökön ilyen magyarázat vagyón:
Hogyha este fonnak, ördög örül azon,
Ott sok üres orsót hány be az ablakon,
Rettenetes zörgést támaszt a padláson.

Pénteked kenderre nem jó igen nézni,
Keze-lába, ki fon, meg fog zsugorodni.
Szombaton szokták jól a rokkát eldugni,
Hétfőn, kedden, szerdán rá érnek keresni.

Tehát, jó fehérnép, így vagyón dolgotok,
Hogy hat nap egy héten ünnepet tartsatok,
A kendermunkának ellene mondjatok,
A konyhán belőle jó tüzet rakjatok.

Rossz ember volt, elsőben ki csinált orsót,
Megérdemlett volna teste metélve sót.
Nem érdemlett volna meg, hidd, egy szem borsót,
Áldott ember volt, ki csinált pintes korsót.

A JOBBÁGY.

Viczeispán, perczeptor, főnotárius,
Főbíró, viczebíró, komiszárius.
Hát az a sok mennykő esküdt,
Hát az a sok mennykő esküdt,
Arkivárius!

Mind a száját tátja
A szegény parasztra,
Mint hernyó harasztra.

Exaktor, inspektor és a tisztartó,
Számartó, kasznárok és az ispánok.
Hát az a sok kujon hajdú,
Hát az a sok kujon hajdú,
Falusi bírák!

Mind a száját tátja
A szegény parasztra,
Mint hernyó harasztra.

Káptalan, esperes és plébánosok,
Káplánok, mesterek és harangozók.
Hát az a sok kámzsás barát,
Hát az a sok kámzsás barát
És mendikánsok!

Mind a száját tátja
A szegény parasztra,
Mint hernyó harasztra.

Dékánok, tógások, predikátorok,
Doktorok, orvosok, mind huzó-vonók.
Hát az a sok fránya borbély,
Hát az a sok fránya borbély,
Patikárosok!

Mind a száját tátja
A szegény parasztra,
Mint hernyó harasztra.

Kocsmáros és kellner, úgy mézárosok,
Molnárok, birkások és árendások.
Hát az a sok csalárd legény
Hát az a sok csalárd legény,
És a kalmárok!

Mind a száját tátja
A szegény parasztra,
Mint hernyó harasztra.

Szénával, abrakkal, a sok robottal
Ha nem szolgálsz, hátad verik botokkal
Hát az a sok fene forspont,
Hát az a sok fene forspont
És a porció!

Mind a száját tátja
A szegény parasztra,
Mint hernyó harasztra.

GYERE PAJTÁS KATONÁNAK.

Ha meguntad életedet,
Feleséged, gyermekedet:
Haj, gyere pajtás katonának!
- Jaj, dehogy megyek, mert levágnak!

Ne félj pajtás, nem bántanak:
Csak a karddal tapogatnak.
Haj, gyere pajtás katonának!
- Jaj, dehogy megyek, mert levágnak!

Ha nem tudtál gyalogolni:
Megtanítunk lovagolni!
Haj, gyere pajtás katonának!
- Jaj, dehogy megyek, mert levágnak!

Ha nem tudtál imádkozni:
Megtanítunk dohányozni.
Haj, gyere pajtás katonának!
- Jaj, nem megyek én, mert levágnak!

KATONAVILÁG.

Megbolondult a világ,
Fegyverben az ország,
Elmúlt már a békeség,
Támadt sok ellenség,
Összevesztek királyok,
Nagy hatalmas országok,
Uri méltóságok.

Szegény magyar nemzet is
Bánatját ujitja:
Mert királyné asszonyunk
Táborban hivatja.
Készül minden vármegye,
Az országnak jobb része:
Mert kénytelen véle!

Katonát ad nemesség,
Hajdut a szegénység;
Mindeniket sulyosan
Nyomja a nagy inség;
Lovat, kantárt, karabélyt,
Kardot, pisztolyt, pantallért,
Készítnek új mundért.

Búslakodik, bánkódik
Gazda ő magába:
Nagy-keletlen, kedvetlen
Nyúl a ládjába,
Előveszi erszényét,
Számlálgatja költségét -
Régi keresményét.

Gyakorta gyúlnak egyben
Falu gyűlésében,
Pörlekednek egymással
Hol egy, hol más helyben.
Majd üstökbe is kapnak,
Erősen káromkodnak,
Nagy haragban vannak.

A katona vigan van,
Iszik, csókolódik;
Gazdasszony szomorkodik -
Szívében bánkódik:
Mert megürült ládája,
Oda köntöse ára -
Kelt a katonára.

Összeülnek némelykor
Szomszéd asszonyával,
Panaszkodnak egymásnak
Jutka leányával;
Mondja szegény: mit tegyünk?
Borravalót hol vegyünk?
Csizmát is min vegyünk?

Nem régiben eladtam
Egy pár kappankámat,
Tikom, ludam, kenderem,
Kevés olajkámat:
Abból reám mi esett?
Az, mit uram keresett:
Eb szájába esett.

Nem azért neveltem föl
Egynehány csibécskét,
Kiért adott a tikász
Egy kevés pénzecskeket:
Hogy katonára költsem,
Az ő erszényét töltssem,
Szobáját is fűtsem.

Elvitte az uramnak
Egy szép paripáját,
A nyakába vetette
Rozsdás karabélyát;
Egy aranyos szép nyergét,
Péter bátyám fegyverét,
Abaköponyegjét.

Bárcsak immár valami
Kis pénzecském volna,
A melyen az urammal
Bort ihattam volna!
De ime mind elhúzták,
Katonára prédálták, -
Inségem nem szánták.

Jaj, édes komámasszony
Bezzeg pórul járánk!
Pálinkára valóból
Ugyan kipusztulánk!
A kasból is kifogyott,
Erszényből is kikopott...
Igyunk már egy kortyot.

- Hallod-é, komámasszony,
Ne gyötörd magadat!
Gyere hozzám jó reggel,
Megöntöm torkodat!
Maradt még ama kasban,
Lisztem, búzám hordóban -
Jó lesz égett - borra!

Elküldtem a szolgálót
Két font pecsenyéért,
Katicza lányomat is
Két pint jó színborért
Tedd félre most rokkádat,
Hagyd holnapra dolgodat,
Készítsd a torkodat!

Megeheti az uram
Sovány kenyerét is,
Megihatja reája
A kut friss vizét is;
Nem szeretem a dolgát,
Rosszul forgatja magát -
Nem tudja a módját.

Jó ember a kocsmáros,
Megalkudtam véle:
Hogy az uramnak szólna -
Nem kell félni tőle!
Nosza tehát csak igyunk,
Mert itt jó helyen vagyunk,
Estig dorbézoljunk.

Jó bort kezdett csárdában
Tegnap a csaplárné:
Nála iszik, vigan van
Nyalka katonáné;
Vonjad cigány a nótát!
Ne kiméljed a húrját!...
Megadom az árát.

Jer be rózsám katona,
No járjunk egy tánczot!
Majd a nyakadba vetek
Egy szép aranylánczot.
Heje-huja katonám,
Gyöngyvirágom, tulipán -
Édes majoránnám!

MUSZTAFA, KARAFÁ...

Musztafa, Karafa és az akasztófa,
Mindezen három fa: mind a három rossz fa.

Körtefa, körtefa, gyöngyösi körtefa,
A szegény katona megpihen alatta.

Karddal szántja földét, vérrel boronálja,
Mégis ő felségét igazán szolgálja.

MAGYARUL.

Rákosmezőn egykor, pesti vásárkor,
Túl a Tiszán levő csikós bundástul,
Dudástul, bundástul,
Három iteze finom borra befordul.

Azt kérdezik az ottvalók tréfából,
Ha tudnak-e túl a Tiszán magyarul,
Tiszán túl, magyarul?
Felel nekik ezen csikós tréfából:

Túl a Tiszán iszik magyar kulacsbul,
Jó paprikás hust is eszik bográcsbul.
Tiszán túl, bográcsbul,
Ugyan bizony, helyesen van magyarul.

Túl a Dunán iszik magyar glázlibul,
A roszprádlit is megeszi czintálbul.
Dunán túl, glázlibul!
Ebugatta módon van ez magyarul,

Korcsmárosné nálunk beszél magyarul,
Itten pedig, a mint hallom, németül.
Tiszán túl: magyarul,
Nem is fér ki a német szó torkából.

Plébános és prédikátor Tiszán túl,
Orosz pap is prédikál csak magyarul.
Dunán túl, a magyar szótul németül,
Vagy ráczul, majd megfúl.

VIRÁGÉNEKEK.

- Pótlék, a Kiházasító dalokhoz. -

KOSARAZÓ.

Esik az eső,
Hajlik a vessző,
Király uram, Kit adsz mellém,
Kivel haza menjek?
Adok én néked,
Szerzek én néked
Egy szép ifju legényt:
Ezt a Kovács Lőrinczet.

Nem szeretem őtet,
Ő sem engemet;
Rút ő maga,
Rút ruhája,
Tüske a szakálla,
Ördög beretválja,
Tolvaj komendálja.

Szeretem őtet,
Ő is engemet:
Szép ő maga,
Szép ruhája,
Kertben járó
Bokrétája,
Aranyos orczája,
Gyűrűm az ujjára,
Ragyog az utczára,
Kötöm pántlikára,
Vezetem a kertbe
Leszakasztok
Egy szép rózsát,
Adom a kezébe.

Reggel kaszáltam,
Délig salingáltam,
Salingámra szállott
Két szép fehér páva:
Egyik fehér páva,
Kovács Lőrincz volna,
Másik fehér páva
Kocsis Klára volna.
Kincsem rózsám,
Gyere velem!

KÉT SZÁL PÜNKÖSDRÓZSA...

Két szál pünkösdrózsa
Lehajlott az útra;
Nincs ki leszakassza,
Csak úgy hervad rajta.

Szakaszd le, te Roszka,
Kösd meg bokrétára,
Tedd a Kovács Sándor
Csárdás kalapjára.

Bele is teheted,
Meg is viselheted,
Lánynak lányságáért,
Szép ifjúságáért.

HA ÉN FALU VÉGÉN...

Ha én falu végén
Folyó víz lehetnék,
Kincsem a Károlynak
Izenetet hoznék:

Add oda, Károlyom,
Fehér zsebkendődet,
Hadd törölgessem le
Sűrű könnyeimet.

Ládájába teszi,
Valahányszor veszi,
Mindig csak azt mondja:
Szivem Károly adta.

LEGÉNYOSZTÁLY.

Tele kertem zsályával,
Szerelemnek lángjával.
Gyöngé viola,
Szivem szép rózsá!

A holtai kis lányok
Legényeket osztának.
Gyöngé viola,
Szivem szép rózsá!

A Katinak nem jutott,
Jaj de megharagudott!
Gyöngé viola, stb.

Ha még egyszer osztatik,
A Nagy Ferkó adatik.
Gyöngé viola, stb.

FEHÉR VIRÁG...

Fehér virág pipitér, pipitér,
Ez a Szidi ha mit ér, ha mit ér;
A szoknyája ugrósan nem állna:
- Ez a Jóska utána sem járna.

Mondtam Jóska, ne vedd el, ne vedd el,
Nem győződ meg selyem keszkenővel:
Egyet köt a fejire, nyakára,
Hármat meg a karcsú derekára.

A TEJ.

Ez a Mari tejet vitt, mind ellöcsögtette,
Utána ment a Sándor, mind föltörülgette.
Ej, üstöm, aranyom, gyönyörű virágom,
Bárcsak egyszer lehetne véled vigasságom!

ELMENT A PISTA...

Elment a Pista kaszálni,
Nem tudott jó rendet vágni;
Tudta a Julcsát szeretni,
Julcsának kedvit keresni.

PALI ÉS FÁNI.

Ne egy marok gesztenye,
Vidd el Duna szélire,
Ottan add egy legénynek:
Pali nevezetűnek.

Hogyha kérdik: ki Pali,
Mondd meg: a Bosnyák Pali;
Hogyha kérdik: ki Fáni,
Mondd meg, hogy a Tóth Fáni.

Ez a Fáni a kis kertben, czita-czit!
Író toll van a kezében, czita-czit!
Csak azt írja levelében:
Bosnyák Pali van kedvében, czita-czit!

Ez a Fáni pogácsája, czita-czit,
Finczöt rúgott a kályhába, czita-czit!
Hová, háová szép pogácsa?
Bosnyák Pali szűrűjába, czita-czit!

TAVASZ.

Megjött a tavasz,
Felnőtt minden gaz,
Amott sétál én angyalom,
Látom bizony azt.

Sétál a Ferkó,
Koczog az ajtón:
Szivem Mari, aluszol-e?
Nyisd fel az ajtót!

Nem aluszom én,
Fel is nyitom én,
Azt a piros két orczádat
Megcsókolom én.

KÖRTESZEDÉS.

Tüskés körte hull az útra,
Ez a kis lány megy a kútra:
Tüskés körtét szedegeti,
Ezt a legényt ölelgeti.

AMOTT VAGYON EGY KIS ERDŐ...

Amott vagyon egy kis erdő,
Jaj de kerék a!
Abba vagyon egy almafa,
Jaj de magas a!
Egyik ágán ez a Veszti
Ugy megfurulyál,
Másik ágán ez a Nacza
Ugy megsirdogál.

Adjon Isten fergeteget
Jövő éjtszakára,
Hadd mossa el mindakettőt
A Duna partjára:
Ezt a Vesztit a partjára,
Rozmaring módjára,
Azt a Naczát közepibe,
Tulipán módjára!

SZÉLES A TISZA...

Széles a Tisza, keskeny a partja,
Nincs olyan legény, ki átalussza;
Veszti átalussza, vissza is az usza,
Lesz olyan legény!

Leteszi a szűrét rózsafa mellé,
Lehajtja a fejét a Nacza mellé:
Nacza járj utánna, rétest vigy utánna,
Legyél olyan lány!

Adjon Isten egy kis essőt
Jövő éjtszakára,
Hadd mossa el mind a kettőt
A Tisza partjára:
Az egyiket rozmaring módjára,
A másikat tulipán módjára.

NACZA NÉNI...

Nacza néni káposztát főz,
Feje fölött megy föl a gőz,
Hányja-veti a kalánját:
Kinek adja Kati lányát?
Ne búsuljon szegény feje,
Bokor Józsi lesz a veje.

A KORDÉLY.

Ez a Gyula a kordélyt
Előkészítette,
Ez a Mari ő magát
Beléhelyeztette,
Átalmentek a Tiszán,
Duna városába,
Ott ölelgetik egymást
Kordély hátuljába.

Mért jöttél, mit keressz?
Nem az én uram vagy!
Az én uram nem ilyen
Tesze-tusza, mint te:
Kócz a szakálla,
Petrezselyem bajsza,
Mosogató rongyból van
Az inge hátulja.

ÉNEK SZŰZ MÁRIÁHOZ.

Magyarok királynéja,
Boldogságos szűzanya,
Mária!
Néked áldoz magyar szív,
Mely hozzád örökre hív,
Mária!
Oh Mária,
Krisztus anyja,
Esedezz híveidért;
A te magyar népedért,
Mária!

Im hozzád folyamodunk,
Mert benned bizakodunk,
Mária!
Segíts szenvedésinkben,
Bokros keserveinkben,
Mária!
Óh Mária,
Krisztus anyja,
Esedezz híveidért,
A te magyar népedért,
Mária!

Tekints le országodra,
Te árva fiaidra,
Mária!
Néked élünk és halunk,
Te híveid maradunk,
Mária!
Oh Mária,
Krisztus anyja,
Esedezz híveidért,
A te magyar népedért,
Mária.

Magyarid szószólója,
Ügyökben pártfogója,
Mária!
Hallgasd könnyörgésünket,
Inségben nyögésünket
Mária!
Óh Mária,
Krisztus anyja,
Esedezz híveidért,
A te magyar népedért,
Mária!

Légy utolsó óránkban,
Segítők halálunkban,
Mária!
Légy halálunk óráján
Velünk az élet után,
Mária!
Óh Mária,
Krisztus anyja,
Esedezz híveidért,
A te magyar népedért,
Mária!